

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

KLASA: 001-02/12-03/1
URBROJ: 326-01-12-2
Zagreb, 20. lipnja 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	26-06-2012		
Klasifikacijska/oznaka:	021-12/12-09/45	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	326-12-01	Pril.	1
		Vrij.	CD

HRVATSKI SABOR
n/p gospodina Borisa Šprema
predsjednika Hrvatskog sabora

Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

Predmet: Godišnje izvješće za 2011. Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga
-dostavlja se-

Poštovani,

U skladu s odredbom članka 21. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine” br. 140/05 i 12/12), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je jednom godišnje, za proteklu kalendarsku godinu, podnijeti Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru izvješće o svom radu i stanju financijskih institucija i tržišta koje ulaze u njezin djelokrug i nadležnost.

Postupajući po navedenoj odredbi, u prilogu Vam dostavljamo Godišnje izvješće za 2011. godinu.

S poštovanjem,

Predsjednik Upravnog vijeća

Petar Pierev Matek

U prilogu:

1. Godišnje izvješće Agencije za 2011.
2. Sažetak Godišnjeg izvješća Agencije za 2011.
3. CD s Godišnjim izvješćem Agencije za 2011.

11

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

SADRŽAJ:

Uvod.....	6
1. Tržište kapitala	8
1.1. Pregled trgovine na Zagrebačkoj burzi	8
1.2. Vrijednosni papiri u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva.....	13
1.3. Investicijska društva.....	14
1.3.1. Bilanca investicijskih društava	14
1.3.2. Račun dobiti i gubitka investicijskih društava	16
1.3.3. Adekvatnost kapitala.....	18
1.3.4. Prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti za 2011. godinu.....	19
1.4. Regulatorne aktivnosti i licenciranje.....	21
1.4.1. Sudionici tržišta kapitala.....	21
1.4.2. Prospekti izdanja i uvrštenja vrijednosnih papira	23
1.4.3. Preuzimanje dioničkih društava	23
1.4.4. Mišljenja	24
1.5. Nadzor nad tržištem kapitala.....	24
1.5.1. Neposredni nadzor	24
1.5.2. Kontinuirani nadzor	25
1.5.3. Transparentnost izdavatelja	27
1.5.3.1. Kontinuirani nadzor izdavatelja.....	28
1.5.3.2. Neposredni nadzor izdavatelja	28
1.5.3.3. Službeni registar propisanih informacija (SRPI)	28
1.5.3.4. Podzakonski akti	29
1.5.3.5. Odnos prema izdavateljima.....	30
1.5.3.6. Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju.....	31
2. Investicijski fondovi	32
2.1. Otvoreni investicijski fondovi.....	33
2.2. Zatvoreni investicijski fondovi.....	37
2.3. Društva za upravljanje investicijskim fondovima.....	38
2.4. Investicijski fondovi osnovani posebnim zakonima	41

2.5.	Regulatorne aktivnosti i licenciranje.....	42
2.6.	Nadzor nad investicijskim fondovima.....	43
3.	Mirovinski fondovi.....	46
3.1.	Obvezni mirovinski fondovi.....	46
3.2.	Društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom.....	54
3.3.	Dobrovoljni mirovinski fondovi	56
3.3.1.	Otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi.....	56
3.3.2.	Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi.....	62
3.4.	Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima	64
3.5.	Mirovinska osiguravajuća društva	66
3.5.1.	Opis tržišta	68
3.5.1.1.	Bilanca stanja	68
3.5.1.2.	Račun dobiti i gubitka	69
3.6.	Regulatorne aktivnosti i licenciranje.....	71
3.7.	Nadzor nad mirovinskim fondovima.....	72
4.	Tržište osiguranja	74
4.1.	Društva za osiguranje i društva za reosiguranje.....	74
4.1.1.	Opis tržišta	76
4.1.2.	Zaračunata bruto premija	78
4.1.3.	Struktura aktive.....	84
4.1.4.	Struktura pasive	86
4.1.5.	Financijski rezultat poslovanja	87
4.1.6.	Tehničke pričuve.....	88
4.1.7.	Ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve.....	90
4.1.8.	Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve.....	91
4.1.9.	Ulaganja imovine iz kapitala i ostalih sredstava (osim imovine za pokriće matematičke pričuve i imovine za pokriće tehničke pričuve)	93
4.1.10.	Adekvatnost kapitala.....	94
4.1.11.	Pokazatelji tržišta osiguranja	95
4.2.	Regulatorne aktivnosti i licenciranje.....	97
4.3.	Nadzor nad poslovanjem tržišta osiguranja	99
4.4.	Hrvatski ured za osiguranje.....	101
4.4.1.	Redovita djelatnost.....	102
4.4.2.	Garancijski fond.....	103

4.5.	Hrvatski nuklearni POOL gospodarsko interesno udruženje	105
4.5.1.	Bilanca	105
4.5.2.	Račun dobiti i gubitka	106
5.	Leasing.....	108
5.1.	Opis tržišta.....	108
5.2.	Struktura aktive	110
5.3.	Struktura pasive.....	113
5.3.1.	Kapital i rezerve	114
5.3.2.	Obveze	114
5.4.	Financijski rezultat poslovanja.....	114
5.5.	Struktura portfelja djelatnosti leasinga po razdobljima.....	116
5.6.	Struktura portfelja djelatnosti leasinga prema objektima leasinga.....	119
5.7.	Pokazatelji djelatnosti leasinga	122
5.7.1.	Pokazatelji likvidnosti.....	122
5.7.2.	Pokazatelji financijske stabilnosti.....	122
5.7.3.	Pokazatelji zaduženosti	123
5.7.4.	Pokazatelji aktivnosti	123
5.8.	Regulatorne aktivnosti i licenciranje.....	123
5.9.	Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava	125
6.	Factoring.....	127
6.1.	Struktura aktive	129
6.2.	Pasiva djelatnosti factoringa.....	131
6.3.	Financijski rezultat poslovanja.....	133
6.4.	Volumen transakcija.....	135
6.5.	Pokazatelji poslovanja djelatnosti factoringa	136
6.5.1.	Pokazatelji likvidnosti.....	136
6.5.2.	Pokazatelji zaduženosti.....	136
6.5.3.	Pokazatelji rentabilnosti.....	137
7.	Suradnja i zaštita potrošača	138
7.1.	Suradnja s domaćim i stranim nadzornim regulatornim tijelima i međunarodnim organizacijama	138
7.2.	Djelatnosti Agencije vezane uz proces pregovora o pristupanju Europskoj uniji...	139
7.3.	Zaštita potrošača.....	140
8.	Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	142

9. Sudski postupci.....	144
9.1. Prekršajni postupci	144
9.1.1. Tržište kapitala.....	145
9.1.2. Tržište osiguranja.....	146
9.1.3. Leasing.....	147
9.2. Upravni sporovi.....	147
9.3. Kaznene prijave.....	148
10. Financijsko izvješće Agencije.....	149
11. Dodaci.....	151
11.1. Statistički pregled	151
11.2. Popis tablica.....	169
11.3. Popis grafikona.....	172

Uvod

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija ili HANFA) pravna je osoba s javnim ovlastima, čiji je okvir i djelokrug rada i nadležnosti propisan Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05).

Temeljni su ciljevi Agencije promicanje i očuvanje stabilnosti financijskog sustava te nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora. U ostvarivanju svojih ciljeva Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja među sudionicima financijskog tržišta i izvješćivanja potrošača. Agencija upoznaje javnost s ulogom i načinom funkcioniranja financijskog sustava, uključujući razvijanje svijesti o koristima i rizicima koji su povezani s različitim vrstama ulaganja i financijskih poslova.

Krajem 2011. u Agenciji je bilo zaposleno 140 zaposlenika, raspoređenih u 5 sektora i 6 ureda.

Sjednice Uprave Agencije održane u 2011. godini

U skladu s člankom 8. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga sve odluke iz djelokruga i nadležnosti Agencije Uprava donosi na sjednicama.

U 2011. održane su 64 sjednice Uprave, i to 50 redovnih i 14 izvanrednih sjednica, na kojima je doneseno ukupno 1.240 odluka.

Savjet Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga

Temeljem članka 11. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga Agencija ima Savjet. Savjet je savjetodavno tijelo Agencije.

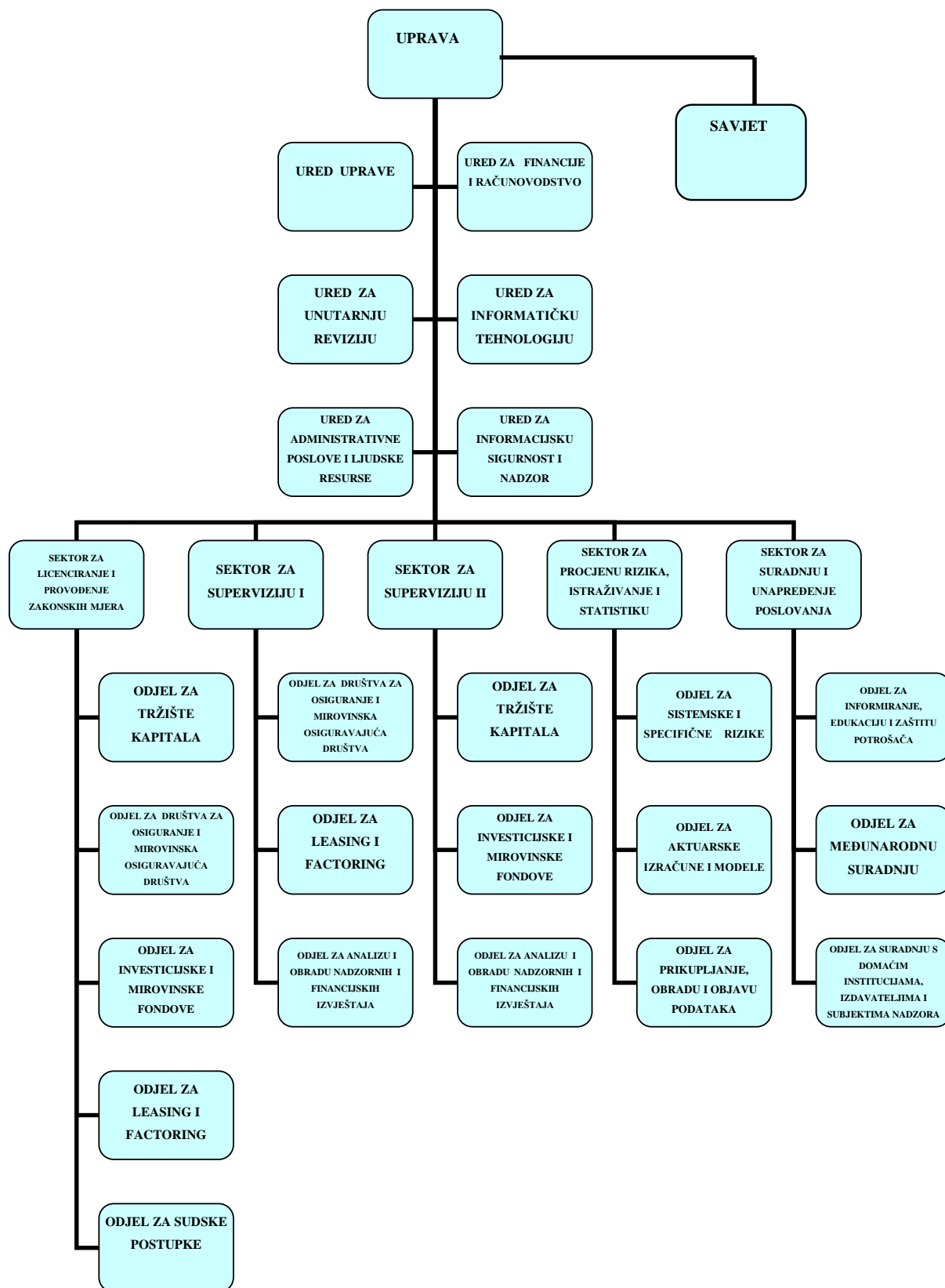
Savjet Agencije čini devet članova, od kojih je troje imenovano od Vlade Republike Hrvatske, dok su petoricu odabrale udruge subjekata nadzora organiziranih pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Predsjednik Uprave Agencije član je Savjeta po službenoj dužnosti.

Tijekom 2011. godine održana je jedna sjednica Savjeta, i to 6. srpnja, sa sljedećim temama:

- Problematika cjelokupne industrije osiguranja
- Problematika vezana za investicijske fondove
- Problematika vezana za mirovinske fondove.

Organizacijska shema Agencije

Organizacijska shema Agencije sa stanjem na dan 31.12.2011. godine

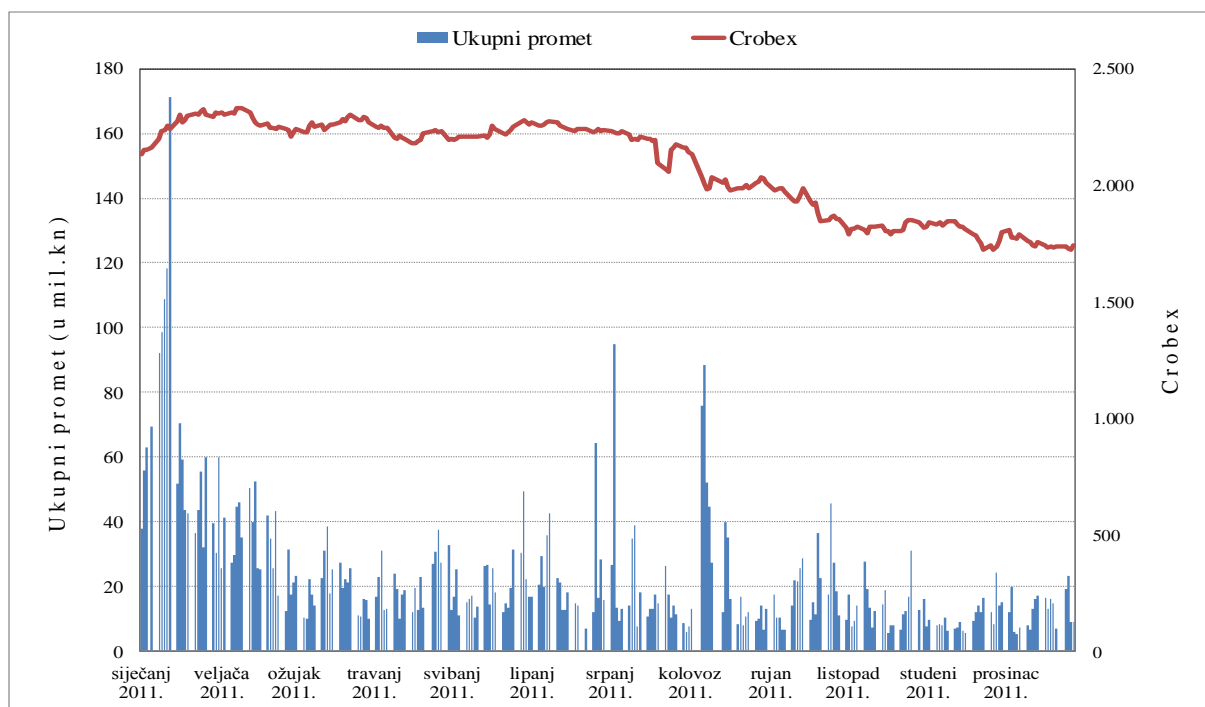
1. Tržište kapitala

1.1. Pregled trgovine na Zagrebačkoj burzi

Na kraju 2011. ukupni ostvareni promet na Zagrebačkoj burzi d.d., koji uključuje redovni promet te blok promet, dosegao je 5,9 mlrd. kuna što predstavlja smanjenje od 19,8% u odnosu na prethodnu godinu. Promet OTC transakcijama u 2011. godini iznosio je 18,2 mlrd. kuna te je u odnosu na 2010. godinu porastao za 229,2%. Trgovalo se aktivno sa 344 izdanja vrijednosnih papira. U odnosu na prethodnu 2010. to je porast od 36,0%. Redovni promet dionicama iznosio je 5,2 mlrd. kuna, odnosno 9,4% manje nego prethodne godine. Redovni promet obveznicama na Zagrebačkoj burzi d.d. ostvaren u 2011. iznosio je 137,4 mil. kuna, te i on bilježi godišnji pad od 49,9%.

Dionički indeks Zagrebačke burze d.d., CROBEX, imao je na kraju 2011. zaključnu vrijednost od 1.740,21 boda, a to je u odnosu na prethodnu godinu pad od 17,6%.

Grafikon 1.1. Kretanje vrijednosti indeksa CROBEX i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini

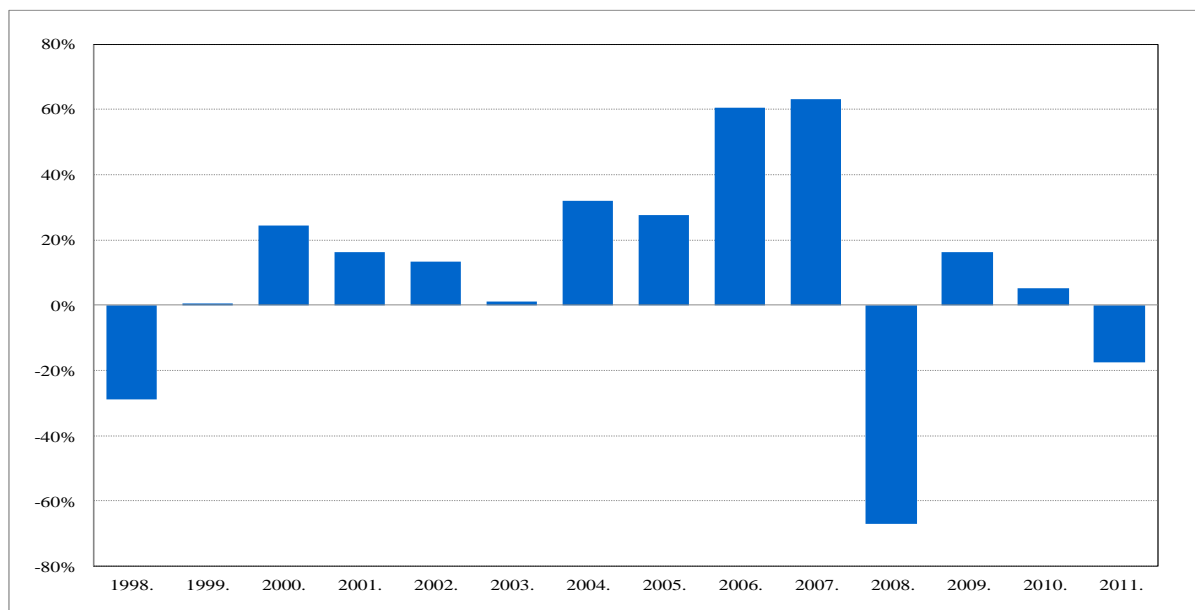

Izvor: Zagrebačka burza

Tržišna kapitalizacija dionica na godišnjoj je razini smanjena za 7,3%, a tržišna kapitalizacija obveznica porasla je za 2,6%. Godišnji pad ukupne tržišne kapitalizacije iznosio je 4,6%.

Na sljedećim grafikonima i tablicama prikazano je kretanje vrijednosti dioničkog indeksa Zagrebačke Burze d.d., CROBEX-a, te odabranih svjetskih indeksa i ostvareni prinosi u 2011. godini.

Grafikon 1.2. Godišnji prinos indeksa CROBEX od 1998. do 2011. godine

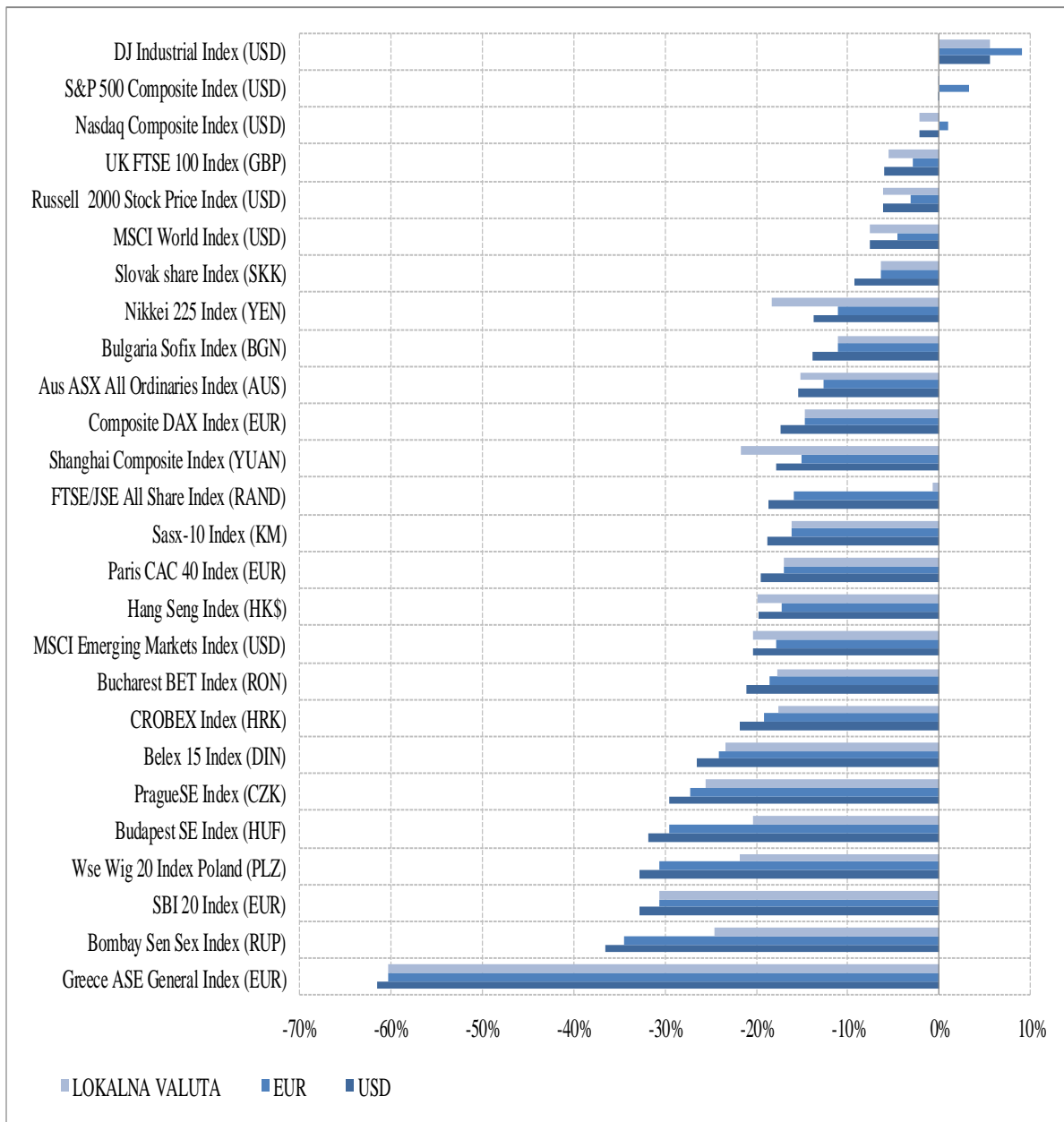
Izvor: Zagrebačka burza

Tablica 1.1. Kretanje vrijednosti burzovnih indeksa u 2011. godini

Indeks (Valuta)	Vrijednost indeksa u 2011. godini				Promjena vrijednosti indeksa u 2011. godini		
	Početna	Najviša	Najniža	Zaključna	LOKALNA VALUTA	EUR	USD
CROBEX Index (HRK)	1.729	1.740	1.727	1.740	-17,56%	-19,21%	-21,81%
DJ Industrial Index (USD)	12.286	12.290	12.214	12.218	5,60%	9,05%	5,60%
S&P 500 Composite Index (USD)	1.263	1.264	1.257	1.258	-0,02%	3,24%	-0,02%
Nasdaq Composite Index (USD)	2.310	2.616	2.605	2.605	-2,17%	1,02%	-2,17%
Russell 2000 Stock Price Index (USD)	744	746	740	741	-6,18%	-3,12%	-6,18%
Composite DAX Index (EUR)	5.867	5.898	5.818	5.898	-14,69%	-14,69%	-17,38%
Paris CAC 40 Index (EUR)	3.140	3.160	3.120	3.160	-16,95%	-16,95%	-19,57%
UK FTSE 100 Index (GBP)	5.567	5.588	5.535	5.572	-5,55%	-2,84%	-5,99%
Aus ASX All Ordinaries Index (AUS)	4.129	4.141	4.110	4.111	-15,18%	-12,60%	-15,39%
Nikkei 225 Index (YEN)	8.435	8.455	8.416	8.455	-18,26%	-11,04%	-13,79%
Hang Seng Index (HK\$)	18.489	18.506	18.416	18.434	-19,85%	-17,18%	-19,79%
Shanghai Composite Index (YUAN)	2.178	2.201	2.178	2.199	-21,68%	-15,04%	-17,79%
Bombay Sen Sex Index (RUP)	15.584	15.694	15.407	15.455	-24,64%	-34,44%	-36,52%
FTSE/JSE All Share Index (RAND)	31.996	32.095	31.986	31.986	-0,70%	-15,96%	-18,63%
SBI 20 Index (EUR)	578	590	574	590	-30,67%	-30,67%	-32,85%
Belex 15 Index (DIN)	497	499	495	499	-23,43%	-24,11%	-26,50%
Bulgaria Sofix Index (BGN)	320	323	320	322	-11,11%	-11,10%	-13,89%
Prague SE Index (CZK)	906	911	904	911	-25,61%	-27,26%	-29,57%
Budapest SE Index (HUF)	17.246	17.267	16.822	16.974	-20,41%	-29,59%	-31,83%
Sasx-10 Index (KM)	777	791	777	791	-16,18%	-16,18%	-18,82%
Wse Wig 20 Index Poland (PLZ)	2.163	2.165	2.137	2.144	-21,85%	-30,64%	-32,81%
Slovak Share Index (SKK)	216	216	215	215	-6,35%	-6,35%	-9,30%
Bucharest BET Index (RON)	4.278	4.337	4.274	4.337	-17,68%	-18,53%	-21,11%
Greece ASE General Index (EUR)	259	265	260	265	-60,29%	-60,29%	-61,54%
MSCI Emerging Markets Index (USD)	914	916	913	916	-20,41%	-17,81%	-20,41%
MSCI World Index (USD)	1.179	1.186	1.178	1.183	-7,62%	-4,60%	-7,62%

Izvor: Bloomberg

Grafikon 1.3. Ostvareni prinosi svjetskih indeksa u 2011. godini

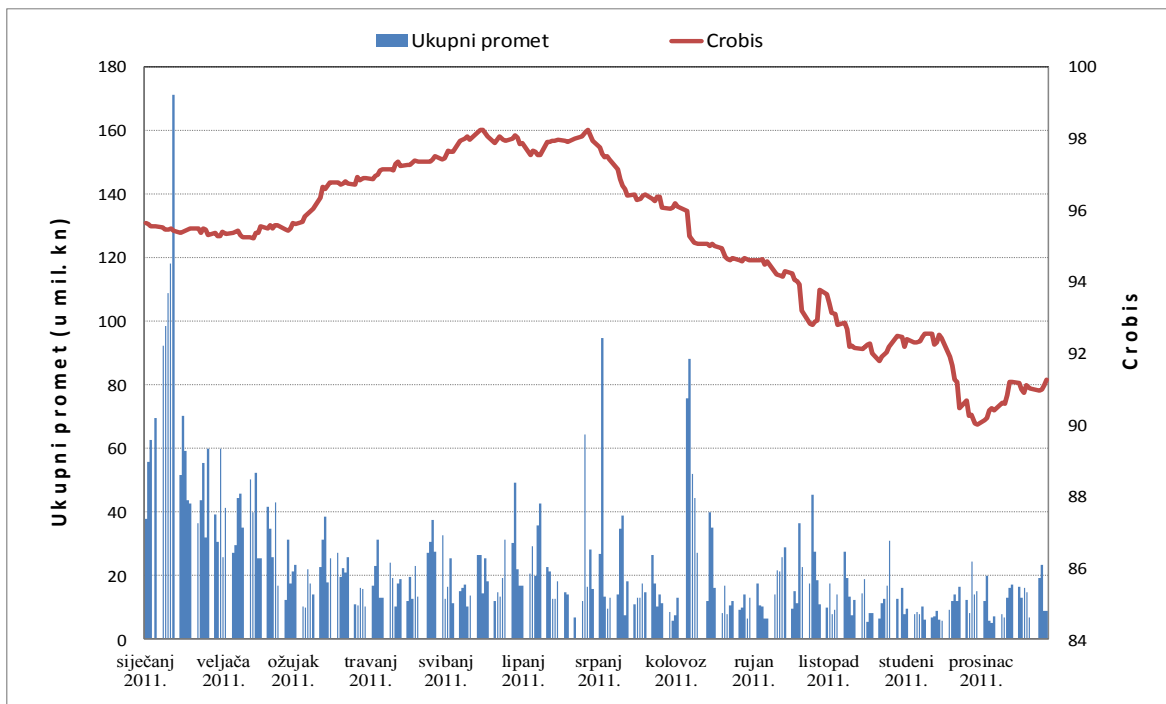

Izvor: Bloomberg

Službeni obveznički indeks Zagrebačke burze d.d., CROBIS, imao je na kraju 2011. zaključnu vrijednost od 91,27 bodova. CROBIS je cjenovni indeks vagan na osnovi tržišne kapitalizacije, a uvjeti za uključenje državnih obveznica i obveznica državnih agencija koje su uvrštene na Zagrebačku burzu d.d. u indeks CROBIS jesu sljedeći:

- nominalna vrijednost izdanja veća ili jednaka 75 mil. eura
- dospijeće obveznica veće od 18 mjeseci
- obveznice imaju fiksnu kamatnu stopu, uz isplatu glavnice jednom, po dospijeću.

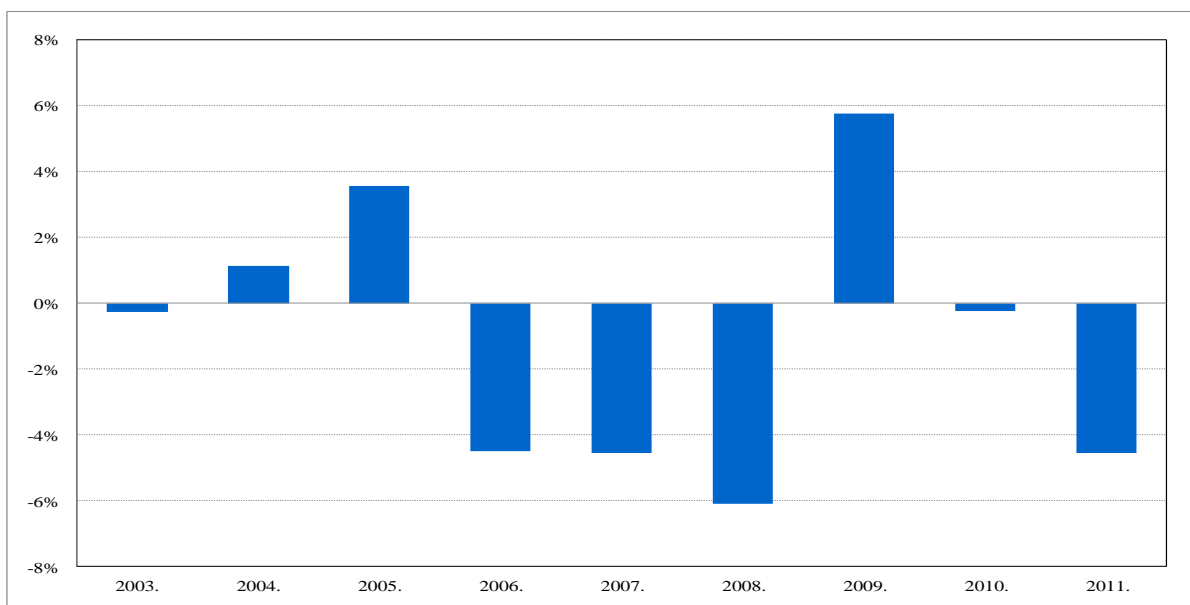
Grafikon 1.4. Kretanje vrijednosti indeksa CROBIS i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini

Izvor: Zagrebačka burza

Kao što se može vidjeti iz grafikona 1.5., vrijednost indeksa CROBIS bila je za 4,5% manja nego u 2010. godini.

Grafikon 1.5. Godišnji prinos indeksa CROBIS u razdoblju od 2003. do 2011. godine

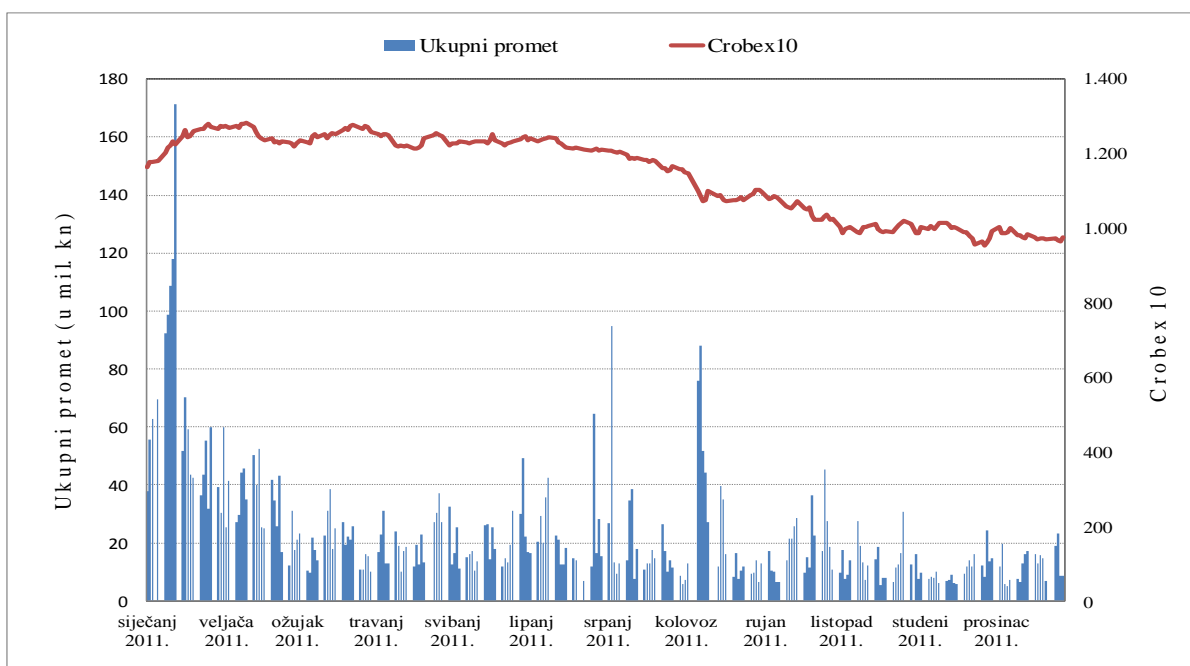

Izvor: Zagrebačka burza

Dionički indeks CROBEX 10 počeo se objavljivati 7. rujna 2009. godine. Bazni je datum 31. srpnja 2009., a bazna vrijednost iznosi 1.000.

U CROBEX 10 uključuje se 10 dionica iz sastava indeksa CROBEX s najvećom free-float tržišnom kapitalizacijom i prometom.

Grafikon 1.6. Kretanje vrijednosti indeksa CROBEX 10 i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini

Izvor: Zagrebačka burza

Od 2. prosinca 2011. počeo se, uz indeks CROBIS, objavljivati i novi službeni obveznički indeks CROBIStr. Kao bazni datum utvrđen je 1. prosinca 2011. godine, a bazna vrijednost postavljena je na 100 bodova.

Indeks CROBIStr jest indeks ukupnog prinosa vagan na osnovi tržišne kapitalizacije, pri čemu težina pojedine obveznice u indeksu ne može prijeći 35%, a računa se na kraju svakog trgovinskog dana uzimajući u obzir isplaćenu, odnosno stečenu kamatu. Prilikom izračuna indeksa koristi se prosječna dnevna cijena ponderirana količinom za sve obveznice koje se nalaze u sastavu indeksa, pri čemu se u obzir uzimaju redovne transakcije, blok transakcije i OTC transakcije. U slučaju da nije bilo transakcija nekom obveznicom koja je uključena u indeks, za izračun indeksa uzima se prosječna dnevna cijena od prethodnog dana, odnosno od zadnjeg dana kada je obveznicom trgovano.

Uvjeti za uključenje obveznica u sastav indeksa CROBIStr identični su uvjetima za uključenje obveznica u sastav indeksa CROBIS.

Na dan prve objave, 2. prosinca 2011., vrijednost indeksa CROBIStr bila je 99,9782 bodova, dok je na dan 30. prosinca 2011. vrijednost indeksa iznosila 101,8128 bodova.

1.2. Vrijednosni papiri u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva

U depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. na dan 31. prosinca 2011. bilo je pohranjeno 1.125 vrijednosnih papira dok ih je na dan 31. prosinca 2010. bilo 1.141. Tržišna vrijednost istih iznosila je 296,7 mlrd. kuna što u odnosu na 31. prosinca 2010. predstavlja smanjenje od 15,7 mlrd. kuna odnosno 5,3%.

Prema strukturi vlasništva najveći ulagatelji u vrijednosne papire pohranjene u depozitoriju su domaće pravne osobe s tržišnom vrijednosti od 154,4 mlrd. kuna, zatim slijede strane osobe s tržišnom vrijednosti od 80,1 mlrd. kuna te domaće fizičke osobe s tržišnom vrijednosti od 25,7 mlrd. kuna.

U 2011. godini provedena je 1.561 korporativna akcija, a isplate iz korporativnih akcija iznosile su 30,9 mlrd. kuna.

1.3. Investicijska društva

Na dan 31. prosinca 2008. bilo je aktivno 31 investicijsko društvo, dok je na dan 31. prosinca 2011. aktivno bilo samo 13 investicijskih društava (broj investicijskih društava ne uključuje kreditne institucije koje su ovlaštene pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti). Uzrok ovako značajnog pada broja investicijskih društava je prvenstveno situacija na tržištu te novi regulatorni okvir koji je povećao troškove poslovanja investicijskih društava.

Tablica 1.3.1. Broj aktivnih investicijskih društava

Datum	Broj društava
31. prosinca 2008.	31
31. prosinca 2009.	23
31. prosinca 2010.	18
31. prosinca 2011.	13

Izvor: HANFA

1.3.1. Bilanca investicijskih društava

Ukupna vrijednost imovine investicijskih društava na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 474,7 mil. kuna, što u odnosu na dan 31. prosinca 2010. predstavlja porast od 10,4%. Najveći udjel ukupne imovine na dan 31. prosinca 2011. odnosio se na financijsku imovinu (302,1 mil. kuna ili 63,6% ukupne imovine), koja je u odnosu na dan 31. prosinca 2010. porasla za 4,2%. U strukturi financijske imovine značajno je porasla stavka vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju, i to za 33,0% u odnosu na dan 31. prosinca 2010. godine.

U strukturi pasive prevladavale su obveze, koje čine 70,4% ukupne pasive, dok se ostatak (29,6%) odnosio na stavku kapital i rezerve. U odnosu na dan 31. prosinca 2010. kapital i rezerve smanjeni su za 6,0%, a ukupne obveze porasle su za 19,1%.

Tablica 1.3.2. Bilanca investicijskih društava na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

AKTIVA		31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
1	Nematerijalna, materijalna imovina i dugotrajna ulaganja	62.020	46.891	-24,39%
2	Novčana sredstva i potraživanja	78.035	125.709	61,09%
3	Financijska imovina	289.920	302.126	4,21%
a	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	173.306	147.014	-15,17%
b	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	116.614	155.112	33,01%
c	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospjeća	0	0	
4	UKUPNO AKTIVA	429.975	474.726	10,41%
PASIVA				
1	Kapital i rezerve	149.454	140.500	-5,99%
a	Temeljni (upisani) kapital	97.775	74.765	-23,53%
b	Rezerve iz dobiti	522	481	-7,81%
c	Kapitalne rezerve	479	390	-18,65%
d	Zadržana dobit	84.901	54.665	-35,61%
e	Preneseni gubitak	20.452	12.138	-40,65%
f	Dobit ili gubitak tekuće godine	-12.758	-1.144	-91,03%
g	Revalorizacijske rezerve	-1.013	23.481	
2	Obveze	280.521	334.226	19,14%
3	UKUPNO PASIVA	429.975	474.726	10,41%

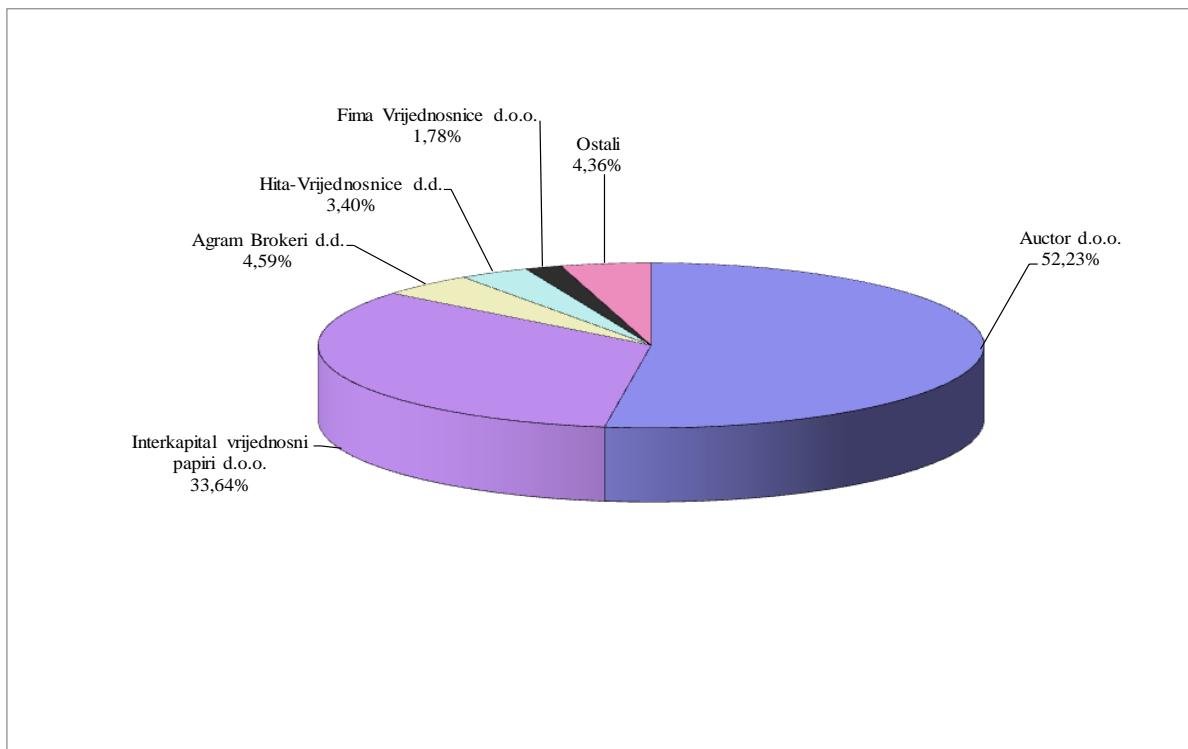
Izvor: HANFA

Društvo Krentschker vrijednosnice d.o.o. dostavilo je revidirani financijski izvještaj za 2010. tek 14. lipnja 2011. pa su u Godišnjem izvješću za 2010. bili uključeni neredirani podaci za to društvo; za društvo Trcin vrijednosnice d.o.o. za 2010. prikazani su podaci nakon podjele društva, dok su u Godišnjem izvješću za 2010. bili prikazani podaci prije podjele društva.

Na dan 31. prosinca 2011. godine 13 investicijskih društava upravljalo je portfeljem ukupne vrijednosti 201,2 mil. kuna, dok je na dan 31. prosinca 2010. 18 investicijskih društava upravljalo portfeljem ukupne vrijednosti od 274,1 mil. kuna.

Najveći udjel ukupne imovine na dan 31. prosinca 2011. odnosio se na društva Auctor d.o.o. (52,2% ukupne imovine) i Interkapital vrijednosni papiri d.o.o. (33,6% ukupne imovine), što je prikazano sljedećim grafikonom.

Grafikon 1.3.1. Udjel imovine pojedinog investicijskog društva u ukupnoj imovini investicijskih društava na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

1.3.2. Račun dobiti i gubitka investicijskih društava

U 2011. četiri investicijska društva ostvarila su dobit u ukupnom iznosu od 7,2 mil. kuna, dok je devet investicijskih društava ostvarilo gubitak u ukupnom iznosu od 8,4 mil. kuna.

U strukturi prihoda u 2011. najznačajniji su bili prihodi od provizija i naknada za obavljene investicijske usluge, koji su činili 46,3% ukupno ostvarenih prihoda. U strukturi rashoda u 2011. najznačajnije stavke činili su troškovi zaposlenika (21,9% ukupnih rashoda), rashodi od provizija i naknada za obavljene investicijske usluge (15,7% ukupnih rashoda) i rashodi za kamate (15,7% ukupnih rashoda).

Tablica 1.3.3. Račun dobiti i gubitka investicijskih društava za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn)

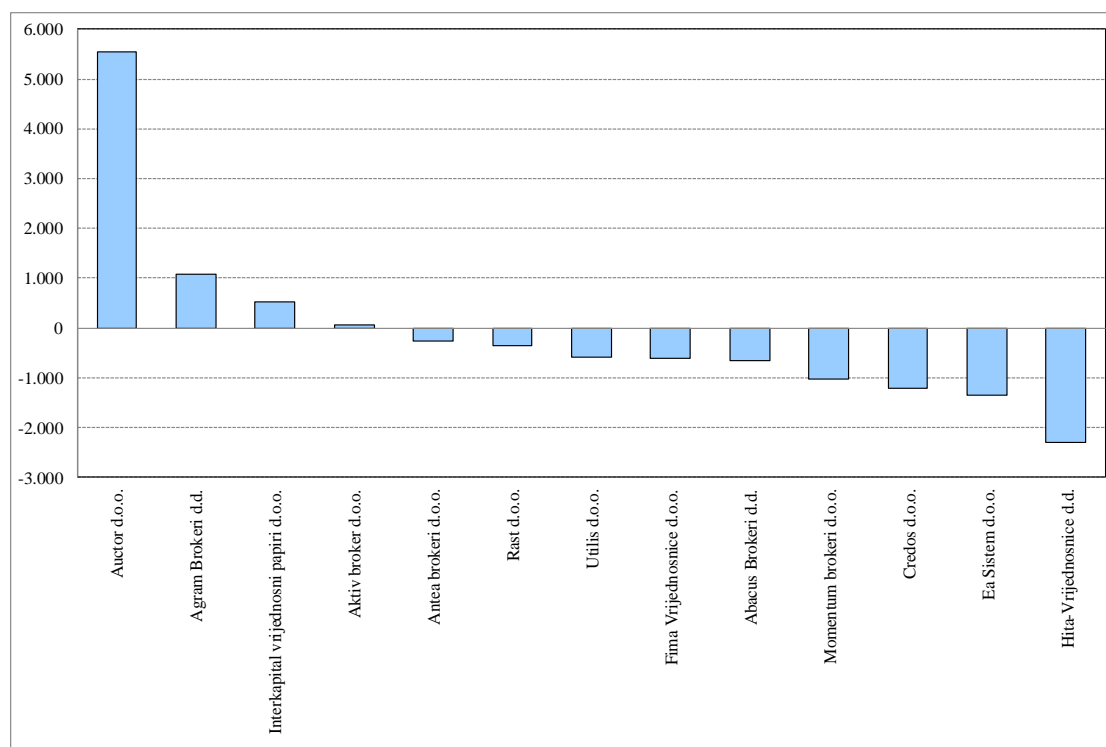
	2010.	2011.	Promjena
1 Neto prihodi/rashodi od provizija i naknada	28.470	27.878	-2,08%
2 Neto realizirani dobiti/gubici financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	11.357	5.749	-49,38%
3 Neto nerealizirani dobiti/gubici financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-350	-2.693	669,23%
4 Neto realizirani dobiti/gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	-2.100	5.502	
5 Neto vrijednosno usklađenje zajmova, kredita i imovine koja se drži do dospijeca	0	0	
6 Ostala neto rezerviranja i vrijednosna usklađenja	1.403	8	-99,44%
7 Neto prihodi/rashodi od kamata	2.119	-3.649	
8 Neto tečajne razlike	-2.031	-3.498	72,24%
9 Ukupno ostali prihodi	7.812	8.642	10,63%
Amortizacija	3.011	2.168	-27,98%
Troškovi zaposlenika	30.603	20.012	-34,61%
Ostali rashodi	23.598	16.010	-32,16%
10 Ukupno ostali rashodi	57.211	38.190	-33,25%
11 Ukupni prihodi	88.728	91.228	2,82%
12 Ukupni rashodi	102.065	91.495	-10,36%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	-13.337	-267	-98,00%
Porez na dobit	-579	877	
13 Dobit ili gubitak	-12.758	-1.144	-91,03%

Izvor: HANFA

Društvo Krentschker vrijednosnice d.o.o. dostavilo je revidirani financijski izvještaj za 2010. tek 14. lipnja 2011. pa su u Godišnjem izvješću za 2010. bili uključeni nerevidirani podaci za to društvo; za društvo Trcin vrijednosnice d.o.o. za 2010. prikazani su podaci nakon podjele društva, dok su u Godišnjem izvješću za 2010. bili prikazani podaci prije podjele društva.

U 2011. najveću dobit ostvarila su investicijska društva Auctor d.o.o. i Agram Brokери d.o.o., a najveći gubitak društva Hita-Vrijednosnice d.d., Ea Sistem d.o.o. i Credos d.o.o., što je prikazano grafikonom 1.3.2.

Grafikon 1.3.2. Dobit/gubitak investicijskih društava u 2011. godini (u tis. kn)

Izvor: HANFA

1.3.3. Adekvatnost kapitala

Prema članku 155. Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, br. 88/08, 146/08 i 74/09), kapital investicijskog društva ni u jednom trenutku ne smije biti manji od minimalno propisanog kapitala (400 tisuća kuna, 1 milijun kuna ili 6 milijuna kuna) ovisno u koju skupinu svako pojedino investicijsko društvo spada prema uslugama koje obavlja i investicijskim aktivnostima kojima se bavi. Minimalna svota kapitala investicijskog društva izračunava se sukladno odredbama Pravilnika o kapitalu investicijskog društva („Narodne novine“, br. 48/09), a sastoji se od osnovnog kapitala, dopunskog kapitala I i dopunskog kapitala II umanjenog za propisane odbitne stavke.

Također, investicijsko društvo dužno je održavati kapital koji u svakom trenutku mora biti veći ili jednak zbroju kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, kreditni rizik i operativni rizik ili alternativno ¼ općih troškova prethodne poslovne godine.

Iz naredne tablice vidljivo je kako na dan 31. prosinca 2011. tri investicijska društva ne zadovoljavaju uvjet minimalnog kapitala, a dva investicijska društva imaju pokazatelj adekvatnosti (omjer kapitala i zbroja kapitalnih zahtjeva) manji od minimalnog propisanog jedan.

Tablica 1.3.4. Adekvatnost kapitala investicijskih društava na dan 31.12.2011. godine (kapital u tis. kn)

Naziv investicijskog društva	Minimalni iznos kapitala	Kapital prema Pravilniku o kapitalu	Osnovni kapital	Dopunski kapital I	Dopunski kapital II	Adekvatnost kapitala
ABACUS BROKERI d.d.	1.000	1.424	2.588	-1.164	0	0,85
AGRAM BROKERI d.d.	6.000	7.852	7.604	249	0	7,96
AKTIV BROKER d.o.o.	1.000	1.210	1.090	120	0	3,37
ANTEA BROKERI d.o.o.	1.000	737	737	0	0	1,52
AUCTOR d.o.o.	6.000	106.085	81.595	24.490	0	3,96
CREDOS d.o.o.	1.000	29	29	0	0	0,12
EA SISTEM d.o.o.	1.000	1.750	1.750	0	0	5,82
FIMA VRIJEDNOSNICE d.o.o.	6.000	6.441	4.907	2.123	0	4,35
HITA VRIJEDNOSNICE d.d.	1.000	4.675	4.332	343	0	2,59
INTERKAPITAL VRIJEDNOSNI PAPIRI	6.000	8.534	8.534	0	0	1,74
MOMENTUM BROKERI d.o.o.	1.000	1.469	1.469	0	0	2,75
RAST d.o.o.	1.000	767	767	0	0	2,67
UTILIS d.o.o.	1.000	1.614	1.614	0	0	3,53

Izvor: HANFA

1.3.4. Prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti za 2011. godinu

U 2011. investicijska su društva, kreditne institucije i druge pravne osobe koje su u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ovlaštene za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti ostvarili prihode po toj osnovi u iznosu od 5,4 mlrd. kuna.

Prihodi temeljem obavljanja osnovnih investicijskih usluga i aktivnosti u 2011. iznosili su 5,3 mlrd. kuna, a prihodi temeljem obavljanja pomoćnih usluga 148,1 mil. kuna.

Čak 98,5% ukupnih prihoda od investicijskih usluga i aktivnosti ostvarile su kreditne institucije. Investicijska su društva u 2011. temeljem obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti ostvarila prihode u iznosu 78,1 mil. kuna (oko 1,4% ukupnih prihoda).

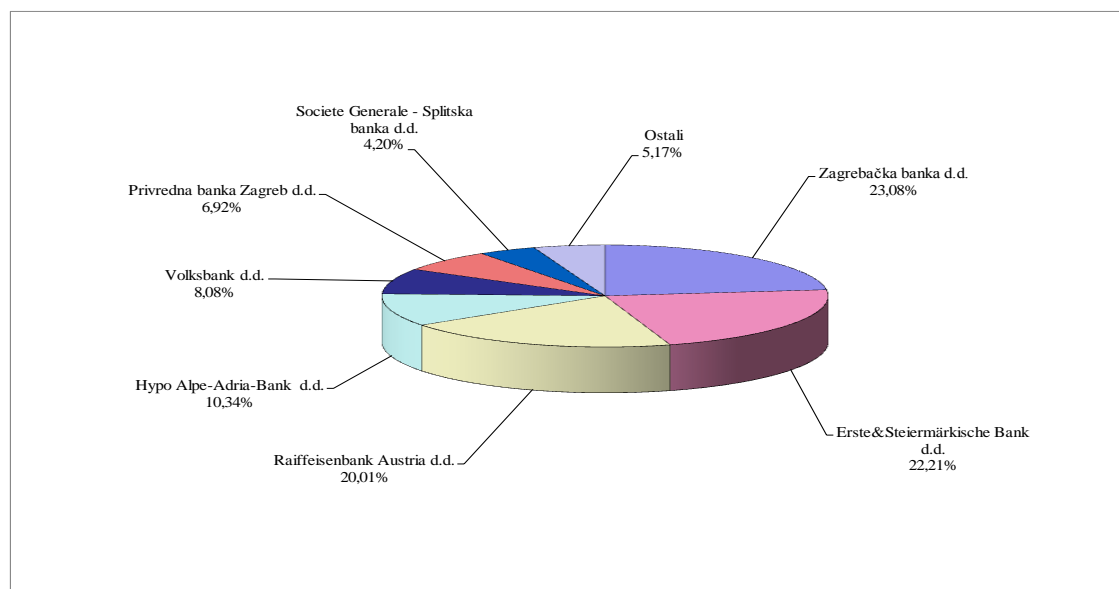
U strukturi ukupnih prihoda najveći dio (94,9%) odnosio se na prihode od aktivnosti trgovanja za vlastiti račun, od čega su 99,3% činili prihodi od aktivnosti trgovanja za vlastiti račun kreditnih institucija.

Tablica 1.3.5. Ukupni prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti za 2011. godinu (u tis. kn)

	Investicijska društva	Kreditne institucije	Društva za upravljanje investicijskim fondovima	Ukupno
I. Prihodi temeljem obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti	74.272	5.174.215	5.206	5.253.693
Prihod od zaprimanja i prijenosa naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata za izvršavanje naloga klijenata	4.879	1.395	0	6.274
Prihod od izvršenja naloga za klijenta	24.051	24.905	0	48.956
Prihod od aktivnosti trgovanja za vlastiti račun	34.422	5.094.378	0	5.128.800
Prihod od upravljanja portfeljem	2.073	1.334	5.105	8.512
Prihod od investicijskog savjetovanja	2.137	6.917	101	9.155
Prihod od usluga ili aktivnosti provedbom ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa	0	11.234	0	11.234
Prihod od usluga ili aktivnosti provedbom ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa	6.710	34.052	0	40.762
II. Prihodi temeljem obavljanja pomoćnih usluga	3.863	144.100	108	148.071
Ukupno prihodi temeljem pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti	78.135	5.318.315	5.314	5.401.764

Izvor: HANFA

Grafikon 1.3.3. Ostvareni prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti po pravnim osobama za 2011. godinu

Izvor: HANFA

1.4. Regulatorne aktivnosti i licenciranje

1.4.1. Sudionici tržišta kapitala

U skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala Agencija izdaje i oduzima odobrenja za rad investicijskim društvima, brokerima, investicijskim savjetnicima, vezanim zastupnicima investicijskih društava, odnosno suglasnosti članovima uprave investicijskog društva, članovima uprave burze, članovima uprave središnjeg klirinškog depozitarnog društva, stjecateljima kvalificiranog udjela u investicijskim društvima, stjecateljima kvalificiranog udjela u burzi te stjecateljima kvalificiranog udjela u središnjem klirinškom depozitarnom društvu. Agencija također odobrava pravila, upute te cjenik burze i središnjeg klirinškog depozitarnog društva.

Na početku 2011. u registru društava koja imaju odobrenje Agencije za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti, koji u skladu s odredbom članka 10. stavka 3. Zakona o tržištu kapitala vodi Agencija, nalazilo se 45 društava. Tijekom godine na zahtjev investicijskih društava prestala su važiti tri odobrenja za rad, odnosno tri investicijska društva prestala su pružati i obavljati investicijske usluge i aktivnosti. Na zahtjev dva investicijska društva, prestala su važiti odobrenja za rad u odnosu na određene investicijske usluge i aktivnosti.

Agencija temeljem Zakona o tržištu kapitala ne izdaje odobrenja za rad kreditnim institucijama za pružanje i obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti, već to uz prethodnu suglasnost Agencije čini Hrvatska narodna banka. U 2011. Agencija je na zahtjev kreditnih institucija izdala dvije prethodne suglasnosti o udovoljavanju uvjeta za pružanje određenih investicijskih usluga i obavljanje određenih investicijskih aktivnosti te s njima povezanih pomoćnih usluga u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala.

Agencija je u 2011. odobrila dvije statusne promjene investicijskih društava.

U 2010. završen je postupak usklađenja investicijskih društava s odredbama Zakona o tržištu kapitala, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Uslijed procesa usklađenja Agencija je u 2010. izdala veći broj odobrenja za rad investicijskim društvima. Stoga se u 2011. nije mogao očekivati broj odobrenja za rad investicijskim društvima koji bi bio usporediv s brojem izdanih odobrenja za rad u 2010. godini.

U 2011. Agencija je izdala pet suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave investicijskog društva. U istom razdoblju Agencija je odbacila jedan zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave investicijskog društva zbog toga što ga nije podnijela ovlaštena osoba, a dva postupka za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave investicijskog društva su obustavljena.

Agencija temeljem odredaba Zakona o tržištu kapitala te Pravilnika o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za dobivanje odobrenja za rad brokera i investicijskog savjetnika („Narodne novine“, br. 80/10) organizira i provodi obrazovni program i ispite za stjecanje stručnih znanja potrebnih za dobivanje odobrenja za rad brokera i investicijskog savjetnika.

Agencija je tijekom 2011. provela ispite za dobivanje odobrenja za rad brokera i investicijskog savjetnika. Obrazovni program za stjecanje stručnih znanja potrebnih za dobivanje odobrenja za rad brokera i investicijskih savjetnika Agencija u 2011. nije održala zbog nedovoljnog broja prijavljenih kandidata, u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za dobivanje odobrenja za rad brokera i investicijskog savjetnika. Ukupna prolaznost prvog i drugog roka iznosi 58,3% na ispitu za brokera te 89,7% na ispitu za investicijskog savjetnika.

Agencija je u 2011. izdala deset odobrenja za rad brokerima te 15 odobrenja za rad investicijskim savjetnicima. U istom razdoblju oduzeto je 31 odobrenje za rad brokerima, odnosno 16 odobrenja za rad investicijskim savjetnicima. Brokerima i investicijskim savjetnicima odobrenja za rad oduzimana su zbog tzv. administrativnih razloga.

Tablica 1.4.1. Usporedba izdavanja i oduzimanja dozvola u 2010. i 2011. godini

PREDMETI	2010.	2011.
IZDAVANJE ODOBRENJA		
Investicijska društva	31	0
Brokeri	11	10
Investicijski savjetnici	15	15
ODUZIMANJE ODOBRENJA		
Investicijska društva	4	3
Brokeri	52	31
Investicijski savjetnici	23	16

Izvor: HANFA

Tijekom 2011. Agencija je izdala jednu suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela u investicijskom društvu, dok su dva zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela u investicijskom društvu odbijena.

U okviru ovlasti za izdavanje odobrenja za rad vezanom zastupniku investicijskog društva Agencija je u 2011. izdala tri odobrenja za rad vezanom zastupniku, dok je jedan postupak izdavanja odobrenja za

rad vezanom zastupniku obustavljen. U istoj je godini na zahtjev jednog društva prestalo važiti odobrenje za obavljanje poslova vezanog zastupnika investicijskog društva. Agencija je po službenoj dužnosti oduzela jedno odobrenje za obavljanje poslova vezanog zastupnika

Agencija je Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d., Zagreb, Heinzelova 62/a, kao operateru Fonda za zaštitu ulagatelja, odobrila izmjenu naknade za upravljanje tim fondom za 2011., a rješenjem je utvrđena i godišnja naknada za upravljanje tim fondom za 2012. godinu.

U 2011. Agencija je odobrila izmjenu pravila, uputa i cjenika Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., Zagreb, Heinzelova 62/a, kao i izmjenu pravila Zagrebačke burze d.d., Zagreb, I. Lučića 2a.

1.4.2. Prospekti izdanja i uvrštenja vrijednosnih papira

Tijekom 2011. Agencija je odobrila tri prospekta izdanja vrijednosnih papira. Osim toga, u 2011. Agencija je odobrila šest prospekata uvrštenja vrijednosnih papira javnom ponudom na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj, kojim upravlja Zagrebačka burza d.d. Agencija je odbila jedan zahtjev za uvrštenje vrijednosnih papira na uređeno tržište Zagrebačke burze d.d.

Tablica 1.4.2. Prospekti izdanja i uvrštenja tijekom 2010. i 2011. godine

PREDMETI	2010.	2011.
Prospekti izdanja	3	3
Prospekti uvrštenja	2	6

Izvor: HANFA

1.4.3. Preuzimanje dioničkih društava

U skladu s odredbama Zakona o preuzimanju dioničkih društava („Narodne novine“, br. 109/07 i 36/09) Agencija je u 2011. odobrila ukupno devet zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, dok je jedan postupak za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje obustavljen zbog toga što je Agencija tijekom postupka utvrdila da više ne postoje pravne pretpostavke za vođenje postupka.

Na temelju objavljenih ponuda za preuzimanje u 2011. dioničarima koji su svoje dionice uredno pohranili u ponudama za preuzimanje isplaćene su ukupno 214.739.214,73 kune.

Tablica 1.4.3. Broj preuzimanja i isplaćena sredstva tijekom 2010. i 2011. godine

PREUZIMANJA	2010.	2011.
Broj preuzimanja	10	9
Isplaćena sredstva	287.235.891,18 kn	214.739.214,73 kn

Izvor: HANFA

1.4.4. Mišljenja

Agencija u skladu s odredbom članka 15. stavka 1. točke 9. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05) daje mišljenje o provedbi određenih zakona, te je u skladu s tom ovlasti Agencija u 2011. izdala ukupno dva mišljenja vezana uz primjenu odredaba Zakona o tržištu kapitala i četiri mišljenja vezana uz primjenu odredaba Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

1.5. Nadzor nad tržištem kapitala

U okviru svojih nadležnosti Agencija je tijekom 2011. provodila nadzor nad investicijskim društvima, kreditnim institucijama te izdavateljima financijskih instrumenata.

Agencija obavlja nadzor temeljem ovlaštenja iz odredbe članka 15. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, članka 541. Zakona o tržištu kapitala i članka 47. Zakona o preuzimanju dioničkih društava. Nadzor može biti neposredan i kontinuiran. Neposredni nadzor može biti redovan i izvanredan.

1.5.1. Neposredni nadzor

Nad investicijskim društvima pokrenuto je ukupno 15 postupaka neposrednog nadzora, od čega 13 redovnih i dva izvanredna. Nad kreditnim institucijama pokrenuto je ukupno 13 postupaka neposrednog nadzora, od čega osam redovnih i pet izvanrednih.

Agencija je također pokrenula dva izvanredna neposredna nadzora nad Središnjim klirinškim depozitarnim društvom d.d., jedan izvanredni neposredni nadzor nad Zagrebačkom burzom d.d., dva izvanredna neposredna nadzora nad jednim izdavateljem te dva nadzora sukladno odredbama Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

Agencija je dakle tijekom 2011. pokrenula ukupno 35 postupaka neposrednog nadzora nad subjektima nadzora.

U okviru redovnog postupka nadzora Agencija provjerava poslovanje subjekata nadzora vezano uz djelatnosti iz članka 5. Zakona o tržištu kapitala za koje su dobili odobrenje za rad, posebice: opće organizacijske zahtjeve, kontrolne funkcije, zaštitu imovine klijenata, poslovno ponašanje prema klijentima, čuvanje poslovne dokumentacije, upravljanje sukobima interesa, trgovanje, sprječavanje pranja novca i druge elemente koji su vezani uz određenu investicijsku uslugu i/ili aktivnost.

Izvanredni neposredni nadzor provodi se u slučaju kada Agencija uoči poseban razlog zbog kojeg je potrebno otvoriti takav postupak. Izvanredni neposredni nadzor proveden je nad dva investicijska društva te nad četiri kreditne institucije.

Nakon provedenih neposrednih nadzora Agencija je u 2011. donijela 17 rješenja kojima su temeljem članka 255. Zakona o tržištu kapitala subjektima nadzora naložene mjere usklađivanja poslovanja sa zakonom.

Osim navedenih rješenja Agencija je donijela i rješenje o nastupanju osiguranog slučaja u skladu s odredbama članka 224. stavka 1. točke 2. Zakona o tržištu kapitala, rješenje o oduzimanju odobrenja za rad za dva investicijska društva, rješenje o prestanku odobrenja za rad jednom investicijskom društvu, tri rješenja o izricanju javne opomene, rješenje o utvrđivanju manipulacije tržištem protivno zabrani iz članka 465. Zakona o tržištu kapitala, rješenje o produženju roka za isplatu utvrđenih iznosa zaštićenih tražbina klijentima, dva rješenja o nastanku obveze objavljivanja ponude za preuzimanje te rješenje o privremenoj zabrani raspolaganja financijskim instrumentima i novčanim sredstvima investicijskom društvu.

U okvirima svojih ovlasti Agencija je donijela dva rješenja kojima se nalaže izmjena mišljenja uprave ciljnog društva zbog toga što nisu bila sastavljena u skladu s odredbom članka 41. Zakona o preuzimanju dioničkih društava.

1.5.2. Kontinuirani nadzor

Agencija obavlja kontinuirani nadzor nad subjektima nadzora na temelju analize financijskih i nadzornih izvještaja koji se u propisanim rokovima moraju dostaviti Agenciji te praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na poseban zahtjev Agencije, kao i praćenjem, prikupljanjem i provjerom podataka i saznanja iz drugih izvora. U okviru obavljanja kontinuiranog nadzora Agencija prikuplja, analizira i obrađuje mjesečna izvješća investicijskih društava o pokazatelju neto likvidnih sredstava te tromjesečna izvješća investicijskih

društava, kreditnih institucija te društava za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima o prihodima i rashodima s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti, kao i o upravljanju sredstvima klijenata. Investicijska društva obvezna su tromjesečno dostavljati financijska izvješća (Izvještaj o financijskom položaju, Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke). Osim toga, investicijska društva iz članka 35. Zakona o tržištu kapitala dužna su Agenciji mjesečno dostavljati Izvještaje o adekvatnosti kapitala, a investicijska društva iz članka 32. Zakona o tržištu kapitala te izvještaje dostavljaju Agenciji kvartalno.

Agencija kontinuirano prati trgovanje na Zagrebačkoj burzi d.d. u realnom vremenu putem nadzornih stanica te analizira sve transakcije i ponude, posebno one koje odstupaju od uobičajenih po cijeni, količini i drugim parametrima, u cilju sprječavanja bilo kakvih zlouporaba na tržištu kapitala. Agencija također prati usklađenost trgovanja financijskim instrumentima sa Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima donesenim na temelju njega.

Agencija nadzor nad trgovanjem na Zagrebačkoj burzi d.d. obavlja u svrhu osiguravanja urednog i pravilnog trgovanja te utvrđivanja djelovanja sudionika tržišta kapitala koja bi mogla predstavljati zlouporabu, a sve s ciljem zaštite ulagatelja i izgradnje povjerenja među sudionicima na tržištu kapitala, uspostave sustava transparentnosti trgovanja te sprječavanja nestabilnosti na tržištu.

Agencija nadzor nad trgovanjem na Zagrebačkoj burzi d.d. obavlja praćenjem trgovanja na Zagrebačkoj burzi d.d. u realnom vremenu, praćenjem, prikupljanjem i provjerom objavljenih podataka i obavijesti, praćenjem, prikupljanjem i provjerom izvještaja koje su sudionici na tržištu u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ili drugim propisima dužni dostavljati Agenciji, praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na zahtjev Agencije, kao i podataka i saznanja iz drugih izvora, pregledom poslovanja Zagrebačke burze d.d.

U okviru nadzora Agencija od Zagrebačke burze d.d. zaprima i sljedeće izvještaje:

- izvještaj o stjecanju/otuđenju financijskih instrumenata od strane članova Uprave, Nadzornog odbora i zaposlenika Zagrebačke burze d.d. u skladu s odredbama članka 293. stavka 2. Zakona o tržištu kapitala na mjesečnoj razini;
- izvještaj o vlasničkoj strukturi Zagrebačke burze d.d., temeljem odredbe članka 289. stavka 2. Zakona o tržištu kapitala, na mjesečnoj razini;

- odluke i obavijesti o poslovanju Zagrebačke burze d.d., kao na primjer o implementaciji novih sustava za kvalitetnije poslovanje, sektorskoj klasifikaciji vrijednosnih papira koji kotiraju na tržištu, promjenama odbora itd.

Sve prikupljene obavijesti, izvješća i druge informacije ovlašteni djelatnici Agencije koriste kako bi što bolje i učinkovitije pratili trgovanje u svrhu osiguravanja urednog i pravilnog trgovanja na tržištu. Provođenjem kontinuiranog nadzora, temeljem svojih ovlaštenja iz članka 341. Zakona o tržištu kapitala, Agencija je u 2011. donijela sedam rješenja o privremenoj obustavi trgovanja dionicama izdavatelja uvrštenih na službeno tržište Zagrebačke burze d.d., a u svrhu zaštite interesa ulagatelja i urednog funkcioniranja tržišta.

U cilju unapređenja kvalitete kontinuiranih nadzora, kao i zaštite imovine klijenata, Agencija je 4. ožujka 2011. usvojila novi Pravilnik o nadzornim izvještajima za pravne osobe ovlaštene za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti („Narodne novine“, br. 30/11). Predmetnim je pravilnikom Agencija propisala subjektima nadzora podnošenje sedam novih obrazaca koji se odnose na: opće podatke o transakcijskim računima, izvještaj o stanju novčanih sredstava klijenata, izvještaj o prometu po računima poslovnih namjena, izvještaj o ostvarenom prometu i obračunatim prihodima s osnove pružanja investicijskih usluga te danim/primljenim kreditima i zajmovima i izvještaj o upravljanju portfeljem, strukturi imovine klijenata i naknadama. Agencija je uz navedeni pravilnik donijela i Uputu za popunjavanje nadzornih izvještaja za investicijska društva ovlaštena za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti. Navedene obrasce subjekti nadzora dostavljaju Agenciji mjesečno, tjedno ili po promjeni ovisno o pojedinim obrascima, a oni omogućuju kvalitetnije praćenje poslovanja subjekata nadzora s posebnim naglaskom na zaštitu imovine klijenata.

1.5.3. Transparentnost izdavatelja

Zakonom o tržištu kapitala propisane su obveze kod izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište kojim upravlja burza, sadržaj izvješća i obavijesti, rokovi sastavljanja i objavljivanja javnosti, način njihove objave javnosti te njihovo dostavljanje u službeni registar propisanih informacija. Navedene obveze propisane su člancima 395. do 449., člankom 364. te člancima 450. do 464. navedenog zakona te Pravilnikom o objavi povlaštenih informacija koje se neposredno odnose na izdavatelja te određivanju opravdanih interesa izdavatelja u svrhu neobjavljivanja („Narodne novine“, br. 05/09).

1.5.3.1. Kontinuirani nadzor izdavatelja

U 2011. Agencija je otvorila i obradila ukupno 363 nepravna predmeta, i to 219 predmeta koji se odnose na sve propisane informacije koje su izdavatelji obvezni objavljivati javnosti i 144 predmeta koji se odnose na stjecanje i otpuštanje dionica izdavatelja, od kojih:

- 47 predmeta o obavijestima o stjecanju i otpuštanju koje su obvezne dostavljati osobe koje pri izdavatelju obavljaju rukovoditeljske dužnosti i s njima povezane osobe;
- 31 predmet o obavijestima o stjecanju i otpuštanju vlastitih (trezorskih) dionica izdavatelja, i
- 66 predmeta o obavijestima o promjenama u postotku glasačkih prava u izdavatelju kao posljedica dosezanja, prelaska ili pada ispod propisanih pragova.

Agencija je u svakom otvorenom predmetu provjeravala sadržaj, oblik i vremenski rok dostave propisanih informacija te urednost ispunjenja obveze objave propisanih informacija na četiri mjesta definirana člankom 440. i 441. Zakona o tržištu kapitala, odnosno putem medija – Hrvatske izvještajne novinske agencije, Zagrebačke burze d.d., službenog registra propisanih informacija i Agencije.

1.5.3.2. Neposredni nadzor izdavatelja

U 2011. Agencija je provela izvanredni neposredni nadzor nad izdavateljem INA-Industrija nafte d.d., u dijelu koji se odnosi na postupanje s propisanim i povlaštenim informacijama. Predmet postupka bilo je izvršavanje obveza iz Dijela trećeg, Glave II Zakona o tržištu kapitala te poštivanje zabrana i obveza iz članka 450. do 487. tog zakona, u vezi s izdavateljem i dionicama izdavatelja uvrštenim na uređeno tržište Zagrebačke burze d.d.

Nakon provedenog postupka Agencija je izdavatelju INA-Industrija nafte d.d. rješenjem naložila nadzorne mjere po kojima je izdavatelj postupio. Rješenja donesena u okviru tog predmeta javno su objavljena i dostupna na internetskim stranicama Agencije.

1.5.3.3. Službeni registar propisanih informacija (SRPI)

Službeni registar propisanih informacija (dalje: SRPI) iz članka 444. Zakona o tržištu kapitala, kao sustav za prikupljanje, pohranjivanje i objavljivanje propisanih informacija.

Izdavatelji propisane informacije dostavljaju u SRPI putem sustava Agencije reports.hanfa.hr, kojem se pristupa putem internetskih stranica Agencije. Informacije prikupljene u SRPI-ju namijenjene su

objavi investicijskoj javnosti (neobrađene informacije) i potrebama Agencije (informacije se ne objavljuju javnosti). Pretraživanje propisanih informacija namijenjenih investicijskoj javnosti moguće je vršiti prema izdavateljima, vrsti propisanih informacija, vremenskom razdoblju dostave i jeziku dostave (hrvatski/engleski). Propisane informacije u SRPI-ju namijenjene javnoj objavi dostupne su bez naknade na internetskim stranicama Agencije u posebnoj rubrici pod nazivom „Službeni registar propisanih informacija“.

U 2011. Agencija je unaprijedila sustav SRPI-ja kako bi izdavateljima omogućila dostavu propisanih informacija potpisanih naprednim elektroničkim potpisom uz istovremeno automatizirano upisivanje tako dostavljenih informacija u urudžbeni zapisnik Agencije. Takvo unaprjeđenje dostave propisanih informacija potpisanih naprednim elektroničkim potpisom i urudžbiranje u urudžbeni zapisnik usklađivalo se sa Zakonom o tržištu kapitala, Uredbom o uredskom poslovanju („Narodne novine“, br. 07/09), Zakonom o elektroničkom potpisu („Narodne novine“, br. 10/02 i 80/08) i Zakonom o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“, br. 150/05).

S tim u vezi na sjednici Uprave Agencije održanoj 22. prosinca 2011. donesena je Odluka o obliku i načinu dostave propisanih informacija Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i u službeni registar propisanih informacija.

Sustavu SRPI-ja mogu pristupati jedino osobe ovlaštene od strane izdavatelja (kontrola ulaza), koje obvezno prolaze postupak registracije na sustav Agencije. Na takav način Agencija osigurava propisane standarde kvalitete u vezi sa zaštitom cjelovitosti prikupljenih i pohranjenih informacija, potvrdom dostavljanja informacija, bilježenjem vremena zaprimanja informacija i jednostavnim pristupom krajnjih korisnika informacijama.

1.5.3.4. Podzakonski akti

U 2011. Agencija je donijela pet podzakonskih akata kojima su izdavateljima propisane provedbene smjernice u vezi s načinom i oblikom dostave propisanih informacija Agenciji.

U vezi s obveznim financijskim izvještavanjem izdavatelja, na sjednici Uprave Agencije održanoj 31. ožujka 2011., donesena je Odluka o obliku i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja izdavatelja, a na sjednici Uprave Agencije održanoj 14. travnja 2011. donesen je Pravilnik o obliku i sadržaju financijskih izvještaja izdavatelja za razdoblja tijekom godine („Narodne novine“, br. 47/11). Navedenim aktima propisuje se oblik i sadržaj godišnjih, polugodišnjih i tromjesečnih izvještaja izdavatelja na način da je za svaku grupu obveznika (realni sektor, društva za osiguranje, odnosno za reosiguranje, kreditne institucije, zatvoreni investicijski fondovi, zatvoreni investicijski fondovi s

javnom ponudom za ulaganje u nekretnine) propisan odgovarajući standardizirani obrazac financijskih izvještaja.

Na sjednici Uprave Agencije održanoj 22. prosinca 2011. donesena je Odluka o obliku i načinu dostave Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga propisanih informacija iz članka 428., 430. i 464. Zakona o tržištu kapitala u xml obliku i Odluka o obliku i načinu dostavljanja podataka iz upitnika za izradu godišnjeg izvještaja o korporativnom upravljanju Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga. Navedenim odlukama propisan je oblik i način dostave Agenciji točno određenih informacija propisanih Zakonom o tržištu kapitala i Kodeksom korporativnog upravljanja (koji su u prosincu 2010. zajednički usvojile Agencija i Zagrebačka burza d.d.).

Na sjednici Uprave Agencije održanoj 22. prosinca 2011. donesena je i Odluka o obliku i načinu dostave propisanih informacija Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i u službeni registar propisanih informacija. Tom odlukom propisano je obvezno dostavljanje svih propisanih informacija Agenciji i u službeni registar propisanih informacija uz napredni elektronički potpis.

Svi navedeni podzakonski akti dostupni su na internetskim stranicama Agencije u posebnoj rubrici namijenjenoj izdavateljima.

1.5.3.5. Odnos prema izdavateljima

Agencija je u suradnji sa Zagrebačkom burzom d.d. u 2011. organizirala drugu godišnju edukaciju namijenjenu izdavateljima. U okviru edukacije izdavatelji su upoznati sa svim relevantnim promjenama regulative i očekivanjima Agencije i Zagrebačke burze d.d. u praktičnoj primjeni propisa te su raspravljani različiti prigovori, prijedlozi i problemi s kojima su se susretali od početka primjene Zakona o tržištu kapitala.

Nadalje, Agencija je u 2011. nastavila s praksom otvorene komunikacije prema izdavateljima. Tako su na adresu elektroničke pošte otvorenu za potrebe izdavatelja (transparentnost@hanfa.hr) subjekti nastavili upućivati Agenciji različite upite o praktičnoj primjeni zakona, podzakonskih akata i smjernica, kao i svoja razmišljanja, prijedloge i komentare u vezi s predmetnom materijom. Navedenu adresu elektroničke pošte Agencija je nastavila upotrebljavati za obavještanje izdavatelja o svojim planiranim aktivnostima i donesenim provedbenim aktima Agencije.

Sve relevantne akte i obavijesti u vezi s transparentnim izvještavanjem izdavatelja Agencija čini dostupnima na svojim internetskim stranicama u posebnoj rubrici namijenjenoj izdavateljima.

1.5.3.6. Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju

U 2011. Agencija je izradila i objavila prvi broj Godišnjeg izvještaja o korporativnom upravljanju izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište za 2010. godinu. Prateći dobru praksu korporativnog upravljanja država članica Europske unije, osnovna ideja za izradu izvještaja bila je na jednom mjestu obuhvatiti sve korporativne podatke na godišnjoj razini za sve izdavatelje čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište.

Podaci za izvještaj prikupljeni su od izdavatelja (putem odgovarajućeg upitnika Agencije), Zagrebačke burze d.d. i Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., a koristili su se i podaci sudskog registra nadležnog trgovačkog suda. U izvještaju su usporedno za 2010. i 2009. tablično i grafički prikazani statistički podaci o tržišnoj kapitalizaciji, distribuciji kapitala, organima izdavatelja (uprava, nadzorni odbor, glavna skupština), sustavu unutarnje i vanjske kontrole i revizije te razini transparentnog izvještavanja izdavatelja čije su dionice i/ili korporativne obveznice bile uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze d.d. na dan 31. prosinca 2010. godine.

Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju predstavlja sliku kulture korporativnog upravljanja izdavatelja u Republici Hrvatskoj i dosegnutu razinu korporativnog upravljanja organizacija domaćeg tržišta kapitala u odnosu na regionalno okruženje i Europsku uniju, čiji će sastavni dio Republika Hrvatska uskoro postati.

Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište za 2010. dostupan je na internetskim stranicama Agencije.

2. Investicijski fondovi

Tijekom 2011. došlo je do smanjenja broja investicijskih fondova i društava za upravljanje investicijskim fondovima u odnosu na 2010. godinu. Na dan 31. prosinca 2011. bilo je registrirano 128 otvorenih investicijskih fondova, što je za tri fonda manje nego 2010., te sedam zatvorenih investicijskih fondova, za jedan manje nego 2010. godine. Na dan 31. prosinca 2011. bilo je registrirano sedam otvorenih investicijskih fondova rizičnog kapitala s privatnom ponudom, od kojih je pet osnovano u skladu s odredbama Zakona o investicijskim fondovima („Narodne novine“, br. 150/05), ali na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o namjeri sudjelovanja u osnivanju fondova za gospodarsku suradnju od 14. siječnja 2010. godine („Narodne novine“, br. 8/10).

Na dan 31. prosinca 2011. bilo je registrirano 30 društava za upravljanje investicijskim fondovima, što je za četiri društva manje nego 2010. godine.

Tablica 2.1. Usporedba broja investicijskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011.

	31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
Otvoreni investicijski fondovi	131	128	-2,29%
- s javnom ponudom	101	103	1,98%
Novčani	19	23	21,05%
Obveznički	9	8	-11,11%
Mješoviti	20	18	-10,00%
Dionički	53	54	1,89%
- s privatnom ponudom	23	18	-21,74%
Novčani	3	0	-100,00%
Obveznički	1	1	0,00%
Mješoviti	9	8	-11,11%
Dionički	10	9	-10,00%
- otvoreni investicijski fondovi rizičnog kapitala	7	7	0,00%
fondovi rizičnog kapitala s privatnom ponudom	2	2	0,00%
fondovi rizičnog kapitala-fondovi za gospodarsku suradnju	5	5	0,00%
Zatvoreni investicijski fondovi	8	7	-12,50%
- s javnom ponudom	4	4	0,00%
- s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine	4	3	-25,00%

Izvor: HANFA

Od 128 otvorenih investicijskih fondova na dan 31. prosinca 2011. bila su registrirana 103 otvorena investicijska fonda s javnom ponudom (devet ih je bilo neaktivno, i to svi s javnom ponudom), 18 otvorenih investicijskih fondova s privatnom ponudom i sedam otvorenih fondova rizičnog kapitala s privatnom ponudom. Također je bilo registrirano i sedam zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom. Po posebnim zakonima registrirani su Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te Umirovljenički fond.

2.1. Otvoreni investicijski fondovi

U 2011. odobreno je osnivanje sedam novih otvorenih investicijskih fondova, od kojih su svi fondovi s javnom ponudom (četiri novčana i tri dionička).

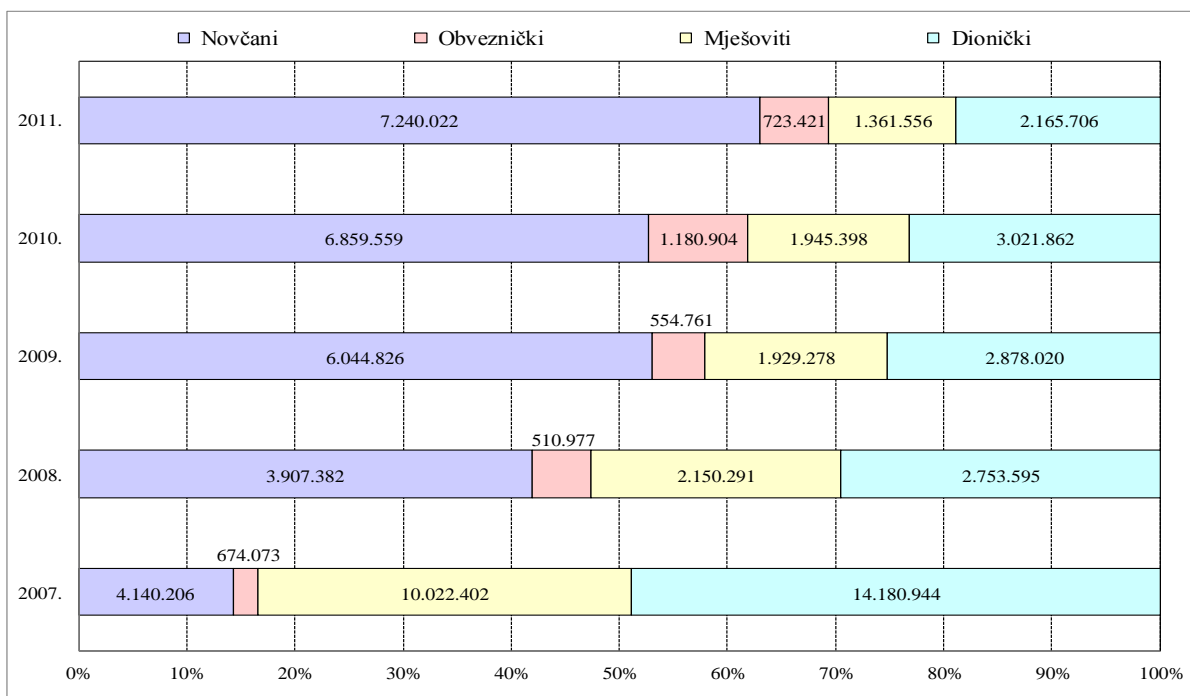
U 2011. zabilježen je pad financijskog tržišta, što je rezultiralo i padom imovine investicijskih fondova. Ukupna imovina investicijskih fondova, koji uključuju javnu i privatnu ponudu, na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 11,9 mlrd. kuna, što je pad od 12,8% u odnosu na 31. prosinca 2010. godine.

Tablica 2.1.1. Neto imovina otvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.	31.12.2011.	Apsolutna promjena	Promjena
Otvoreni investicijski fondovi	13.674.365	11.928.895	-1.745.470	-12,76%
- s javnom ponudom	13.007.723	11.490.705	-1.517.018	-11,66%
Novčani	6.859.559	7.240.022	380.464	5,55%
Obveznički	1.180.904	723.421	-457.483	-38,74%
Mješoviti	1.945.398	1.361.556	-583.842	-30,01%
Dionički	3.021.862	2.165.706	-856.156	-28,33%
- s privatnom ponudom	666.642	438.190	-228.452	-34,27%
Novčani	96.587	0	-96.587	-100,00%
Obveznički	89.105	90.969	1.864	2,09%
Mješoviti	150.901	79.218	-71.683	-47,50%
Dionički	330.049	268.003	-62.046	-18,80%

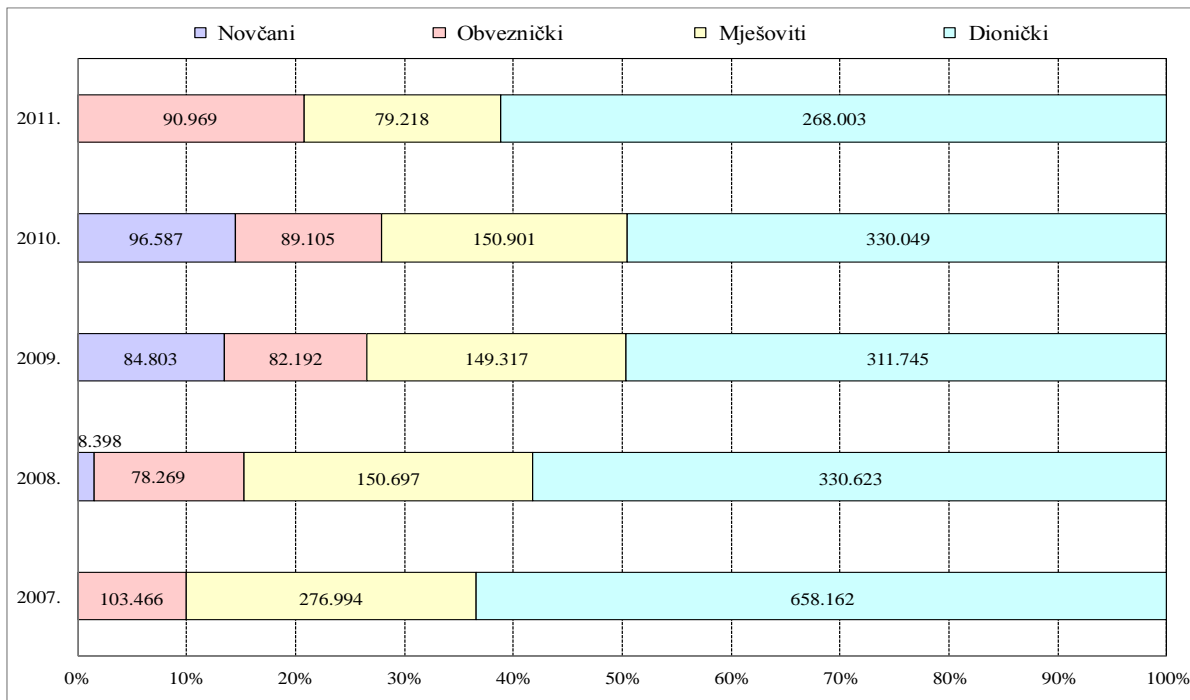
Izvor: HANFA

Grafikon 2.1.1. Udjel u ukupnoj neto imovini otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom (u tis. kn)

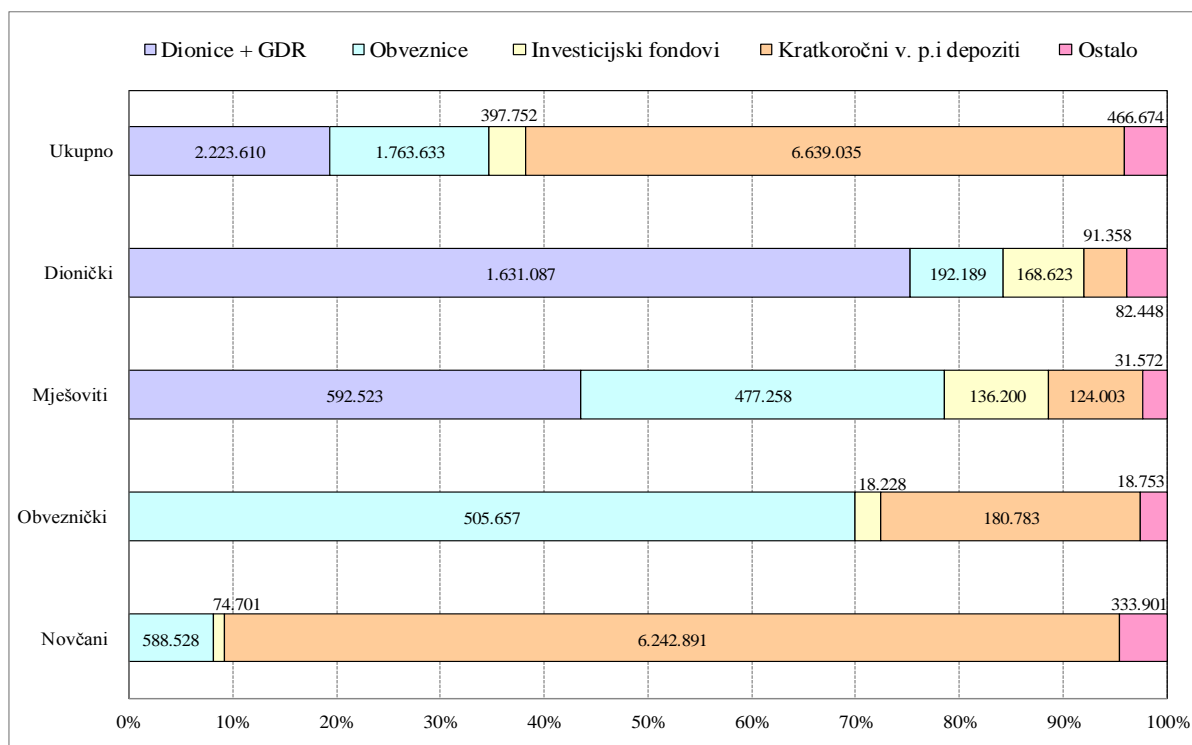
Izvor: HANFA

Grafikon 2.1.2. Udjel u ukupnoj neto imovini otvorenih investicijskih fondova s privatnom ponudom (u tis. kn)

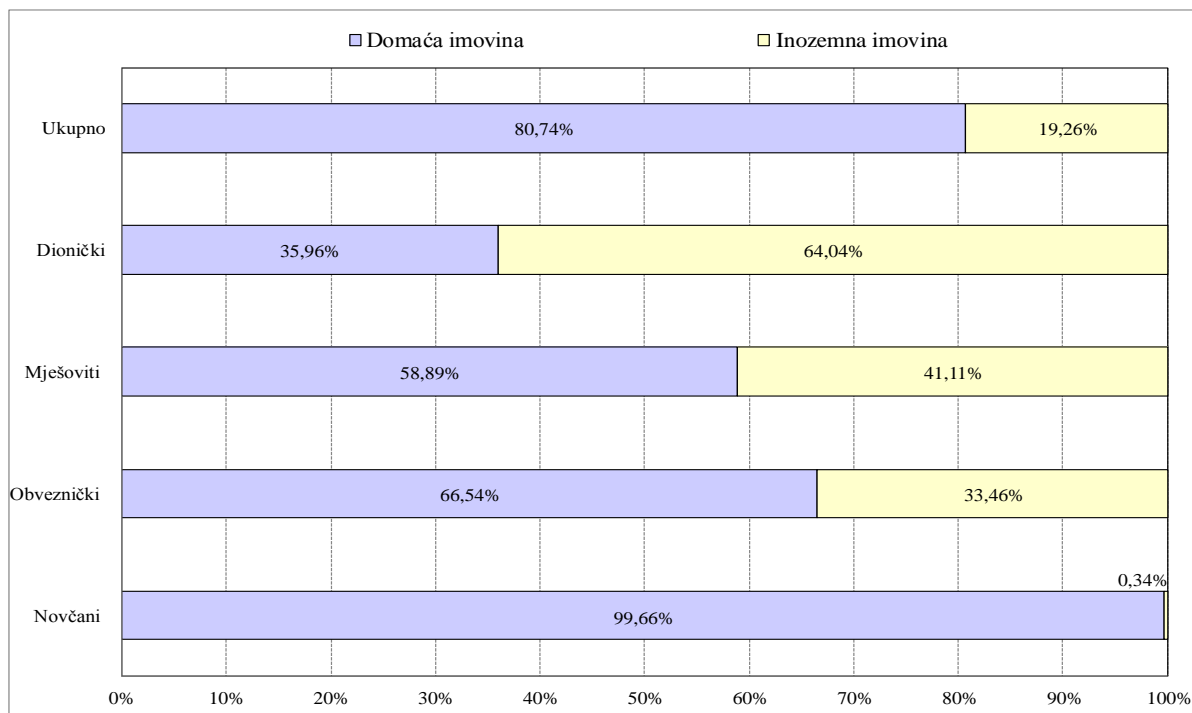
Izvor: HANFA

Grafikon 2.1.3. Struktura ulaganja otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom na dan 31.12.2011. godine (u tis.kn)

Izvor: HANFA

Grafikon 2.1.4. Udjel domaće i inozemne imovine u neto imovini otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

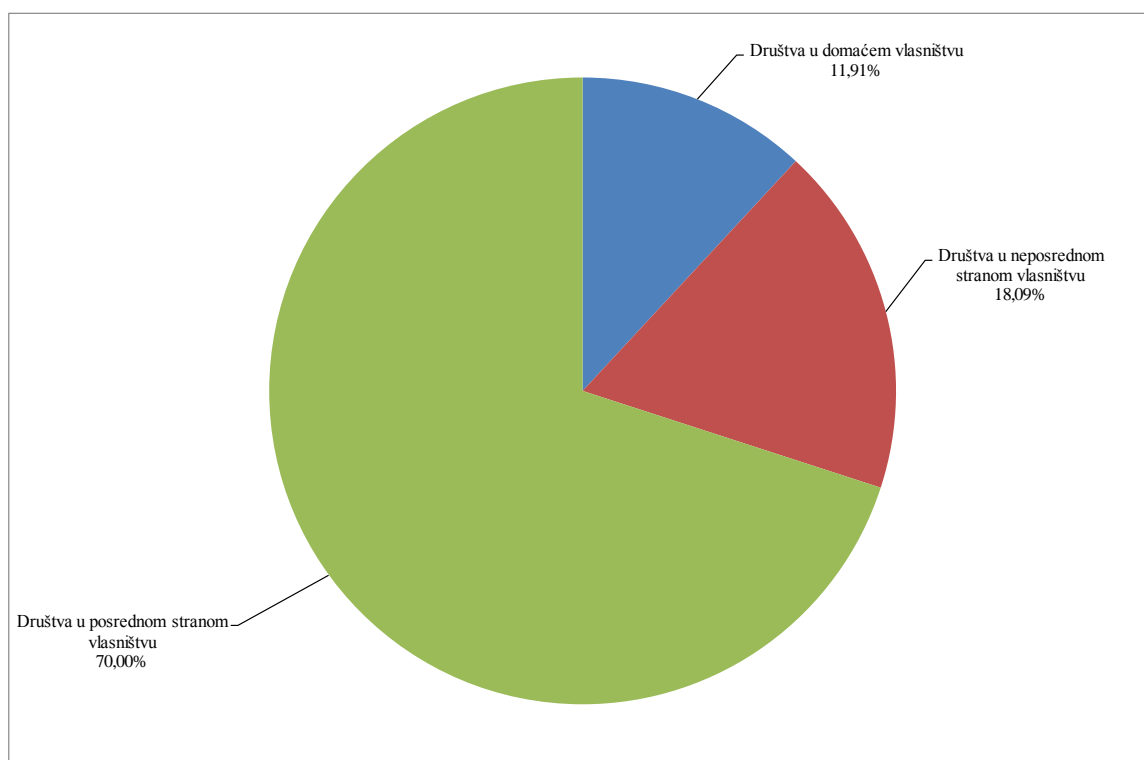
Tablica 2.1.2. Neto imovina pod upravljanjem društava koja upravljaju otvorenim investicijskim fondovima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Društvo	31.12.2010.		31.12.2011.	
	Neto imovina	Udjel u ukupnoj neto imovini OIF-ova	Neto imovina	Udjel u ukupnoj neto imovini OIF-ova
ZB Invest d.o.o.	4.251.104	31,09%	4.155.704	34,84%
PBZ Invest d.o.o.	2.567.013	18,77%	1.980.143	16,60%
ERSTE - Invest d.o.o.	1.994.818	14,59%	1.807.164	15,15%
RAIFFEISEN Invest d.o.o	2.105.745	15,40%	1.592.299	13,35%
OTP Invest d.o.o	358.875	2,62%	375.992	3,15%
Ostali	2.396.810	17,53%	2.017.593	16,91%
Ukupno	13.674.365	100,00%	11.928.895	100,00%

Izvor: HANFA

U pogledu strukture vlasništva društava za upravljanje investicijskim fondovima, od ukupno 30 evidentiranih društava za upravljanje investicijskim fondovima na dan 31. prosinca 2011. godine 18 društava bilo je u domaćem vlasništvu, dok ih je pet bilo u neposrednom, a sedam u posrednom stranom vlasništvu.

Grafikon 2.1.5. Udjel u neto imovini otvorenih investicijskih fondova prema vlasničkoj strukturi društava za upravljanje na dan 31.12.2011. godine

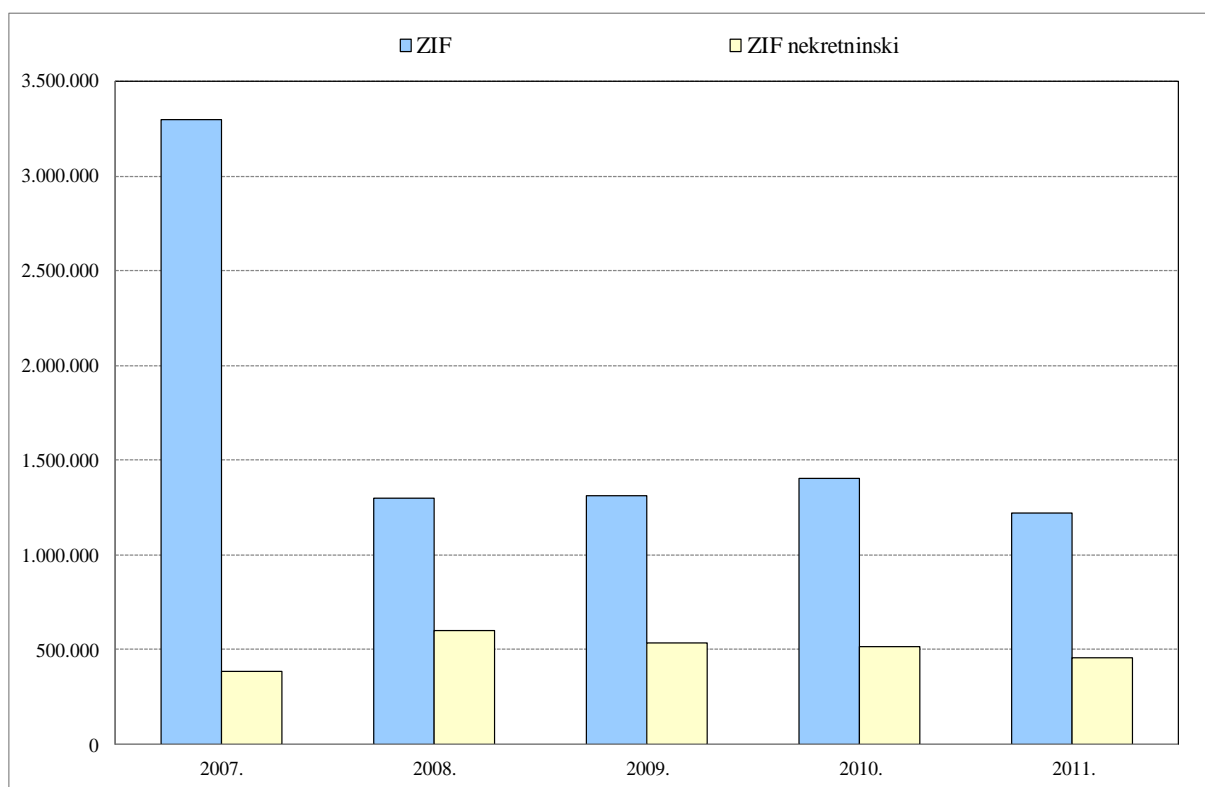
Izvor: HANFA

2.2. Zatvoreni investicijski fondovi

Tijekom 2011. iz registra zatvorenih investicijskih fondova izbrisan je fond HPB Real d.d. zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine – u likvidaciji, zbog završetka postupka likvidacije.

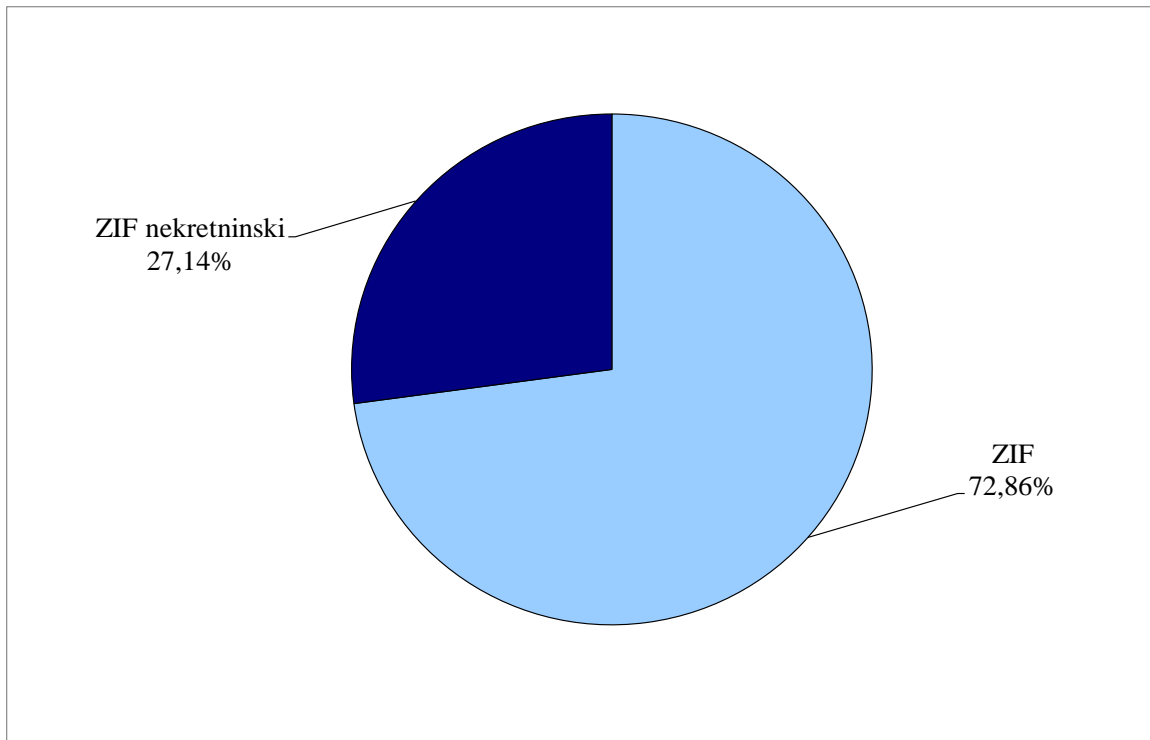
Slijedom navedenog, zaključno s danom 31. prosinca 2011. bilo je registrirano ukupno sedam zatvorenih investicijskih fondova, a od toga su tri zatvorena investicijska fonda registrirana za ulaganje u nekretnine. Imovina svih zatvorenih investicijskih fondova na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 1,7 mlrd. kuna, a fondovi koji ulažu u nekretnine u njoj su sudjelovali sa 453,4 mil. kuna, što je činilo 27,1% ukupne imovine zatvorenih investicijskih fondova.

Grafikon 2.2.1. Neto imovina zatvorenih investicijskih fondova u razdoblju od 2007. do 2011. godine (u tis. kn)

Izvor: HANFA

Grafikon 2.2.2. Udjel ZIF-ova s javnom ponudom i ZIF-ova s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine u ukupnoj neto imovini ZIF-ova na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Ukupno tri društva upravljaju zatvorenim investicijskim fondovima i sva su u domaćem vlasništvu. Dva su zatvorena investicijska fonda u likvidaciji i njima upravljaju likvidatori, a to su Jadran Kapital d.d. zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine – u likvidaciji i Velebit d.d. zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom – u likvidaciji.

2.3. Društva za upravljanje investicijskim fondovima

Ukupna imovina društava za upravljanje investicijskim fondovima iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 422,3 mil. kuna te je u odnosu na dan 31. prosinca 2010. smanjena za 0,5%. Najveći dio imovine, 272,9 mil. kuna ili 64,6%, odnosio se na financijsku imovinu, dok su potraživanja iznosila 58,7 mil. kuna ili 13,9% imovine, a novac i novčani ekvivalenti 53,2 mil. kuna ili 12,6% imovine. Kapital i rezerve društava za upravljanje investicijskim fondovima iznosili su 233,9 mil. kuna i zabilježili su pad od 9,6%, dok su obveze iznosile 164,9 mil. kuna te su zabilježile rast od 8,5%.

Tablica 2.3.1. Bilanca društava za upravljanje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.	Udio	31.12.2011.	Udio
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.488	2,71%	3.821	0,90%
Ulaganja u nekretnine	0	0,00%	0	0,00%
Nematerijalna imovina	30.261	7,13%	30.334	7,18%
Financijska imovina	169.456	39,93%	272.938	64,63%
Potraživanja	132.640	31,26%	58.665	13,89%
Novac i novčani ekvivalenti	77.706	18,31%	53.206	12,60%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.653	0,63%	2.764	0,65%
Odgodena porezna imovina	77	0,02%	81	0,02%
Ostala imovina	72	0,02%	523	0,12%
UKUPNA AKTIVA	424.353	100,00%	422.332	100,00%
Kapital i rezerve	258.661	60,95%	233.865	55,37%
Obveze	152.014	35,82%	164.889	39,04%
Rezerviranja	2.637	0,62%	1.926	0,46%
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	10.492	2,47%	20.562	4,87%
Odgodene porezne obveze	549	0,13%	1090	0,26%
UKUPNA PASIVA	424.353	100,00%	422.332	100,00%

Izvor: HANFA

U 2011. društva za upravljanje investicijskim fondovima ostvarila su dobit nakon oporezivanja u iznosu od 78,2 mil. kuna, što je porast od 51,6% u odnosu na 2010., 21 društvo za upravljanje ostvarilo je dobit u iznosu od 83,3 mil. kuna, dok je devet društava za upravljanje ostvarilo gubitak u iznosu od 5,1 mil. kuna.

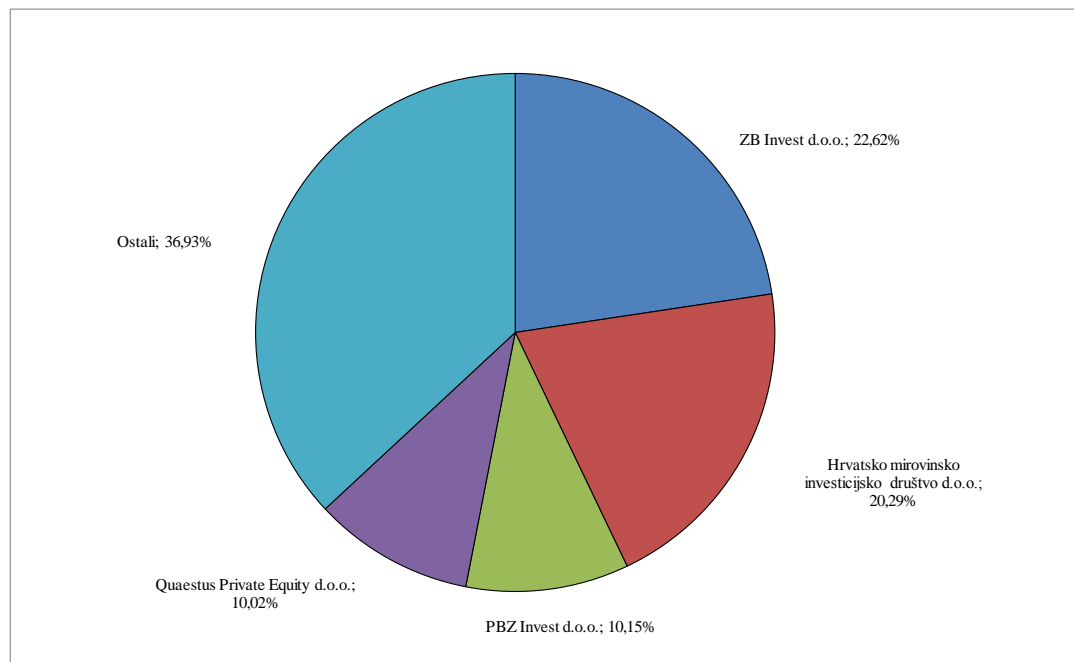
Najveću su dobit ostvarila društva ZB Invest d.o.o. (18,9 mil. kuna), Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. (16,9 mil. kuna), PBZ Invest d.o.o. (8,5 mil. kuna) i Quaestus Private Equity d.o.o. (8,3 mil. kuna).

Tablica 2.3.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje u 2010. i 2011. (u tis. kn)

	31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
I. Prihodi od naknada od upravljanja investicijskim fondovima	258.918	291.335	12,52%
II. Rashodi od upravljanja investicijskim fondovima	-78.283	-81.970	4,71%
Neto rezultat od naknada od upravljanja investicijskim fondovima	180.635	209.365	15,91%
III. Prihod od upravljanja portfeljem	2.976	5.213	75,17%
IV. Prihod od investicijskog savjetovanja	813	386	-52,52%
V. Financijski prihodi i rashodi	8.893	6.464	-27,31%
Neto financijski prihodi	12.682	12.063	-4,88%
VI. Opći i administrativni troškovi poslovanja	-127.374	-122.492	-3,83%
VII. Amortizacija i vrijednosno usklađivanje ostale imovine	-5.298	-5.309	0,21%
VIII. Rezerviranja	-488	-193	-60,45%
IX. Ostali prihodi i rashodi poslovanja	6.573	4.542	-30,90%
X. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	66.730	97.978	46,83%
XI. Porez na dobit	15.130	19.741	30,48%
XII. Dobit ili gubitak	51.600	78.236	51,62%

Izvor: HANFA

Grafikon 2.3.1. Ostvarena dobit društava za upravljanje nakon oporezivanja u 2011. godini

Izvor: HANFA

2.4. Investicijski fondovi osnovani posebnim zakonima

Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te Umirovljenički fond fondovi su osnovani posebnim zakonima: Zakonom o fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 163/03, 82/04 i 41/08) i Zakonom o umirovljeničkom fondu („Narodne novine“, br. 93/05, 41/07, 90/11 i 119/11). Neto imovina Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, pod upravljanjem društva Erste Invest d.o.o., na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 1,4 mlrd. kuna, što je smanjenje od 27,9% u odnosu na prethodnu godinu, koje je najvećim dijelom rezultat smanjenja vrijednosti financijske imovine te izdataka od povlačenja udjela. Neto imovina Umirovljeničkog fonda, pod upravljanjem društva HPB Invest d.o.o., iznosila je 979,5 mil. kuna, što je smanjenje u odnosu na 2010. od 47,2%. Neto imovina Umirovljeničkog fonda u 2011. smanjena je u odnosu na 2010. radi obeštećenja korisnika.

Tablica 2.4.1. Investicijski fondovi osnovani posebnim zakonom na dan 31.12.2011. godine (neto imovina u tis. kn)

Investicijski fond	Društvo za upravljanje	Neto imovina
Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji	Erste Invest d.o.o.	1.445.526
Umirovljenički fond	HPB Invest d.o.o.	979.523

Izvor: HANFA

Tablica 2.4.2. Struktura ulaganja imovine Fonda hrvatskih branitelja Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.		31.12.2011.	
DOMAĆA IMOVINA	1.941.496	94,77%	1.537.787	100,00%
Vrijednosni papiri i depoziti	1.931.173	94,27%	1.521.993	98,97%
Dionice + GDR	1.728.718	84,38%	1.429.264	92,94%
Državne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Municipalne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Korporativne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0,00%	0	0,00%
Otvoreni investicijski fondovi	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	0,00%	0	0,00%
Depoziti	202.456	9,89%	92.729	6,03%
NOVČANA SREDSTVA	10.323	0,50%	15.794	1,03%
POTRAŽIVANJA	0	0,00%	0	0,00%
INOZEMNA IMOVINA	0	0,00%	0	0,00%
Dionice	0	0,00%	0	0,00%
Državne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Korporativne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Otvoreni investicijski fondovi	0	0,00%	0	0,00%
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNA IMOVINA	2.048.644	100,00%	1.537.787	100,00%
NETO IMOVINA	2.005.077	97,87%	1.445.526	94,00%
OBVEZE	43.567	2,13%	92.261	6,00%
REPO UGOVORI	107.148	5,23%	0	0,00%

Izvor: HANFA

Tablica 2.4.3. Struktura ulaganja Umirovljeničkog fonda na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.		31.12.2011.	
DOMAĆA IMOVINA	2.703.711	100,00%	2.640.030	100,00%
VRIJEDNOSNI PAPIRI I DEPOZITI	825.465	30,53%	691.914	26,21%
Dionice + GDR	825.465	30,53%	691.914	26,21%
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	0,00%	0	0,00%
Depoziti	0	0,00%	0	0,00%
NOVČANA SREDSTVA	13.740	0,51%	83.627	3,17%
POTRAŽIVANJA	1.864.506	68,96%	1.864.489	70,62%
INOZEMNA IMOVINA	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNA IMOVINA	2.703.711	100,00%	2.640.030	100,00%
NETO IMOVINA	1.856.448	68,66%	979.523	37,10%
OBVEZE	847.263	31,34%	1.660.507	62,90%

Izvor: HANFA

2.5. Regulatorne aktivnosti i licenciranje

Zakonom o investicijskim fondovima, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2006., predviđeno je donošenje više podzakonskih akata, koji su tijekom pet godina važenja Zakona uglavnom i doneseni. U 2011. donesena su dva nova podzakonska akta, i to Pravilnik o obliku i iznosu kapitala koja su društva za upravljanje investicijskim fondovima dužna održavati („Narodne novine“, br. 6/11) i Pravilnik o utvrđivanju vrijednosti imovine investicijskog fonda i izračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po dionici investicijskog fonda („Narodne novine“, br. 154/11) te je izvršena izmjena jednog podzakonskog akta, i to Pravilnika o izmjenama Pravilnika o obliku i iznosu kapitala koja su društva za upravljanje investicijskim fondovima dužna održavati („Narodne novine“, br. 11/11).

Ukupni broj društava za upravljanje investicijskim fondovima koja imaju odobrenje Agencije na dan 31. prosinca 2011. bio je za četiri društva manji nego 2010. i iznosio je 30 društava. Tijekom 2011. jedno je društvo pripojeno drugom društvu za upravljanje investicijskim fondovima, jedno je društvo prestalo poslovati kao društvo za upravljanje investicijskim fondovima, jednom je društvu oduzeto odobrenje za poslovanje jer nije započelo s poslovanjem u roku od godine dana od izdavanja odobrenja, a jednom društvu oduzeto je odobrenje za poslovanje privremeno, na razdoblje od jedne godine.

Tablica 2.5.1. Broj okončanih predmeta u 2010. i 2011. godini

VRSTA PREDMETA	2010.	2011.	Promjena
Odobrenje poslovanja društva za upravljanje	4	0	-100,00%
Oduzeto odobrenje za poslovanje društvima za upravljanje	3	3	0,00%
Odobrenje i prijava upisa u registar fondova	10	7	-30,00%
Odobrenje za izbor depozitne banke	10	7	-30,00%
Odobrenje promjene depozitne banke	4	0	-100,00%
Likvidacija	4	5	25,00%
Pripajanje/spajanje	2	6	200,00%
Odobrenje novih, izmijenjenih i dopunjenih prospekata	105	26	-75,24%
Odobrenje novih, izmijenjenih i dopunjenih statuta	77	25	-67,53%
Promidžba investicijskih fondova	16	8	-50,00%
Odobrenje pravilnika o sukobu interesa	8	8	0,00%
Odobrenje članova uprave	26	10	-61,54%
Odobrenje društvima za upravljanje za poslove upravljanja portfeljem i investicijskog savjetovanja	6	2	-66,67%
Odobrenje delegiranja poslova na treću osobu	1	9	800,00%

Izvor: HANFA

2.6. Nadzor nad investicijskim fondovima

U sklopu posrednog nadzora nad investicijskim fondovima Agencija na dnevnoj razini obavlja analizu i obradu dnevnih i periodičnih izvješća, što obuhvaća pridržavanje pravila o načinu vrednovanja imovine, ograničenja ulaganja, računovodstvenih politika, odredaba propisanih statutom i prospektom pojedinih investicijskih fondova te procjenu kvantitativnih i kvalitativnih rizika poslovanja navedenih subjekata.

U skladu s odredbama Zakona o investicijskim fondovima i podzakonskim aktima definirana je metodologija vrednovanja imovine fondova te načini i rokovi izvješćivanja o izračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po dionici fonda putem propisanog obrasca kojim depozitna banka obavještava Agenciju svakog dana vrednovanja za investicijske fondove. Osim navedenih izvješća društva za upravljanje investicijskim fondovima obvezna su Agenciji dostavljati vlastita, kao i za fondove kojima upravljaju, godišnja izvješća o poslovanju te revidirane financijske izvještaje u roku od četiri mjeseca od završetka poslovne godine. Isto tako dužna su dostaviti i polugodišnja izvješća u roku od dva mjeseca od završetka šestomjesečnoga obračunskog razdoblja. Za statističke potrebe društva za upravljanje izrađuju i dostavljaju Agenciji tromjesečna izvješća za fondove kojima upravljaju.

Neposrednim nadzornim postupkom obuhvaćeno je poslovanje društava za upravljanje i pripadnih investicijskih fondova kojima upravljaju u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima i Zakonom

o tržištu kapitala („Narodne novine“, br. 88/08, 146/08 i 74/09), za ona društva za upravljanje koja pružaju usluge i obavljaju aktivnosti investicijskog savjetovanja i upravljanja portfeljem. Nadzor se provodi izravnim uvidom u dokumentaciju i razgovorima s odgovornim osobama društava i zaposlenicima u vezi s pitanjima značajnim za poslovanje i rezultate investicijskih fondova. Tijekom nadzora analizira se pripadna dokumentacija i podaci iz izvora dostupnih Agenciji radi utvrđivanja stvarnog stanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima te odredbama pripadnih prospekata i statuta investicijskih fondova kako bi se uočili mogući rizici u poslovanju navedenih subjekata, a u svrhu zaštite imatelja udjela u otvorenim investicijskim fondovima, odnosno dioničara zatvorenih investicijskih fondova.

Neposredni nadzor obuhvaća uvid u institucionalne akte društava za upravljanje i investicijskih fondova, ugovore o delegiranju poslova upravljanja imovinom investicijskih fondova na treće osobe, ugovore s partnerima za poslove značajne za poslovanje investicijskih fondova, interne procedure i politike te organizaciju poslova upravljanja investicijskim fondovima, organizacijsku strukturu društava za upravljanje te povezanih osoba društava za upravljanje i fondova. Tijekom neposrednog nadzora provjerava se proces donošenja investicijskih odluka, poslovi trgovanja i izvršenja namire, vrednovanje imovine i izračun vrijednosti udjela fondova, pridržavanje odredaba o dopuštenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja te ustrojavanje, vođenje i objavljivanje podataka iz registra imatelja udjela. Također se provjerava ustroj i vođenje računovodstva i izrada financijskih izvještaja društava za upravljanje i investicijskih fondova, s posebnim naglaskom na troškove kojima je dopušteno neposredno teretiti ulagača ili investicijski fond. Za ona društva za upravljanje koja pružaju usluge i obavljaju aktivnosti investicijskog savjetovanja i upravljanja portfeljem u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala provjerava se ispunjavanje općih organizacijskih zahtjeva i poslovno ponašanje društava za upravljanje prilikom pružanja navedenih usluga klijentima u skladu s navedenim Zakonom i pripadnim podzakonskim aktima.

Tijekom 2011. proveden je neposredni nadzor na redovitoj osnovi nad 14 društava za upravljanje investicijskim fondovima te izvanredni neposredni nadzor nad jednim društvom za upravljanje.

Tablica 2.6.1. Provedeni neposredni nadzori nad društvima za upravljanje investicijskim fondovima u 2011. godini

Nadzori	Društva za upravljanje	Investicijski fondovi			
		Javna ponuda		Privatna ponuda	Fondovi posebne vrste
		Otvoreni	Zatvoreni	Otvoreni	
Redovni	14	49	2	4	1
Izvanredni	1	3	-	1	-
Ukupno	15	52	2	5	1

Izvor: HANFA

Na osnovi nalaza provedenih postupaka nadzora nad poslovanjem društava za upravljanje i investicijskih fondova kojima upravljaju, zbog utvrđenih postupanja suprotno odredbama Zakona o investicijskim fondovima i Zakona o tržištu kapitala, Agencija je donijela rješenja za sedam društava za upravljanje te naložila sljedeće: izradu financijskih izvještaja društva i fondova pod upravljanjem u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07), Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Zakona o investicijskim fondovima i podzakonskim aktima donesenim na temelju prije navedenih zakona (dva društva), donošenje i pravilno primjenjivanje računovodstvene politike društva i fondova pod upravljanjem (tri društva), objavu revidiranih godišnjih financijskih izvještaja te financijskih izvještaja za izvještajna razdoblja tijekom poslovne godine na internetskim stranicama društva (dva društva), donošenje internog akta kojim se propisuju procedure poslovanja pojedinih organizacijskih jedinica društva (jedno društvo), donošenje internih akata u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 87/08) (dva društva), podnošenje Agenciji zahtjeva za odobrenje delegiranja poslova informatičkih usluga (jedno društvo), formiranje jedinstvene evidencije transakcija fonda pod upravljanjem (jedno društvo), osiguravanje kapitala društva u skladu s Pravilnikom o obliku i iznosu kapitala koja su društva za upravljanje investicijskim fondovima dužna održavati („Narodne novine“, br. 97/06) (jedno društvo), sklapanje svih dosadašnjih ugovora o kratkoročnim pozajmicama na Tržištu novca d.d., sklopljenih za račun fondova pod upravljanjem „na opoziv“, na rok koji ne smije biti duži od godine dana (jedno društvo), usklađenje poslovanja u pogledu pružanja investicijske usluge i aktivnosti upravljanja portfeljem (tri društva), usklađenje ulaganja imovine fondova pod upravljanjem u skladu s prospektom i Zakonom o investicijskim fondovima (tri društva), vrednovanje imovine fondova pod upravljanjem u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju vrijednosti imovine investicijskog fonda i izračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po dionici investicijskog fonda (tri društva), povrat iznosa ulaznih i izlaznih naknada obračunatih prilikom kupnje i prodaje udjela između fondova pod upravljanjem istog društva iz imovine fondova kojima su obračunate naknade u imovinu fondova kojima su navedene naknade naplaćene (jedno društvo).

3. *Mirovinski fondovi*

Mirovinski fondovi, kao posebna vrsta investicijskih fondova, utemeljeni su mirovinskom reformom 2002., a započeli su s radom 30. travnja 2002. godine. Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“, br. 49/99, 63/00, 103/03, 177/04, 71/07, 124/10 i 114/11) definirane su dvije vrste mirovinskih fondova:

- obvezni mirovinski fondovi, u kojima članovi mogu postati samo osobe koje su u trenutku zaposlenja mlađe od 40 godina starosti u skladu sa Zakonom o izmjeni Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“, br. 114/11)
- dobrovoljni mirovinski fondovi, u kojima je članstvo dobrovoljno, a mogu biti otvoreni, odnosno fondovi čiji članovi mogu biti svi građani Republike Hrvatske, ili zatvoreni, gdje članovi mogu biti osobe zaposlene kod poslodavca koji je pokrovitelj mirovinskog fonda, članovi sindikata ili članovi udruge samostalnih djelatnosti koja je pokrovitelj mirovinskog fonda.

3.1. *Obvezni mirovinski fondovi*

Mirovinski fond jest fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina bez pravne osobnosti, koji se osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova fonda i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima fonda. U 2011. poslovala su četiri obvezna mirovinska fonda (OMF):

- AZ obvezni mirovinski fond (pod upravljanjem Allianz ZB d.o.o. društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom),
- Erste Plavi obvezni mirovinski fond (pod upravljanjem Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom),
- PBZ Croatia osiguranje obvezni mirovinski fond (pod upravljanjem PBZ Croatia osiguranje d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondom) i
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond (pod upravljanjem Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d.).

Četiri obvezna mirovinska fonda na kraju 2011. imala su ukupno 1.604.336 članova. Tijekom 2011. obveznim mirovinskim fondovima pristupilo je ukupno 46.217 novih članova, odnosno prosječno je u jednom mjesecu obveznim mirovinskim fondovima pristupilo 3.851 članova. U 2011. godini 92,9% članova rasporedio je Središnji registar osiguranika (Regos) po službenoj dužnosti nakon isteka roka za odabir mirovinskog fonda. U 2011. zatvoreno je ukupno 3.335 osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova. Najviše članova na dan 31. prosinca 2011. imao je obvezni mirovinski fond AZ OMF (576.858 članova).

Tablica 3.1.1. Članstvo u obveznim mirovinskim fondovima

OBVEZNI MIROVINSKI FOND	AZ OMF	ERSTE PLAVI OMF	PBZ CO OMF	RAIFFEISEN OMF	UKUPNO
Stanje na 31.12.2010.	561.646	240.154	277.623	482.031	1.561.454
Prve prijave	356	252	434	309	1.351
Naknadno dovršene prijave	491	432	686	327	1.936
Raspored Regosa	15.439	6.606	7.640	13.245	42.930
Ukupno novih članova	16.286	7.290	8.760	13.881	46.217
Prelasci u drugi OMF	111	78	138	186	513
Prelasci iz drugih OMF-ova	206	135	88	84	513
Neto promjena	95	57	-50	-102	0
Ukupan prestanak članstva	1.169	495	612	1.059	3.335
Stanje na 31.12.2011.	576.858	247.006	285.721	494.751	1.604.336
Godišnja promjena (u %)	2,71%	2,85%	2,92%	2,64%	2,75%

Izvor: REGOS

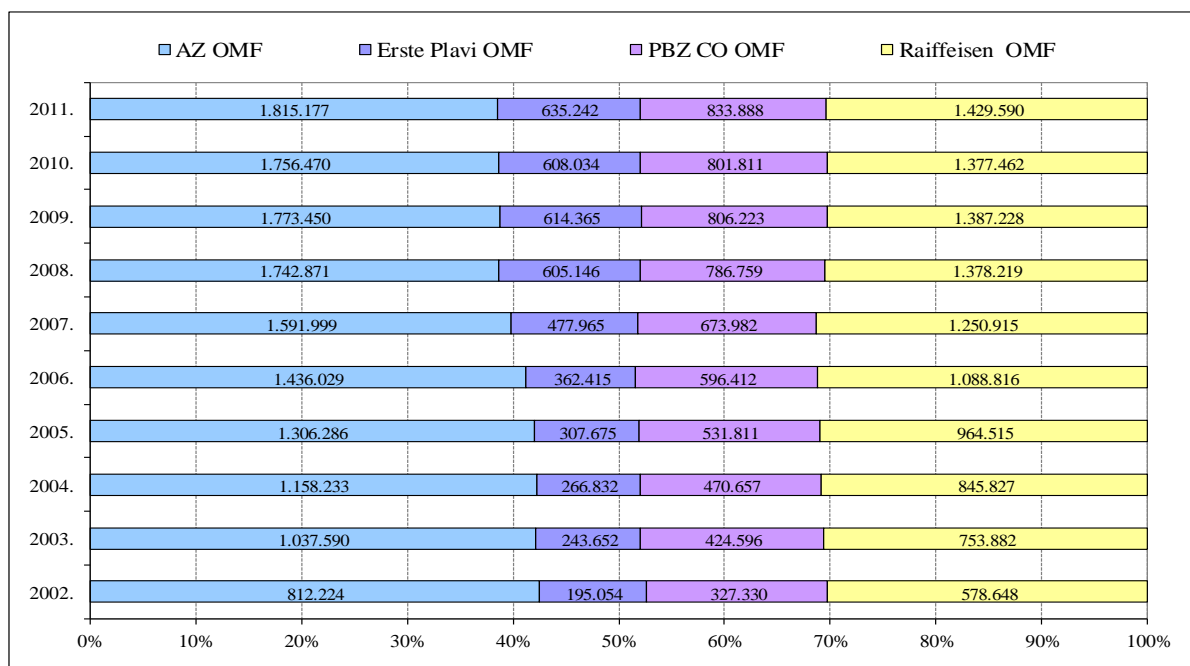
U 2011. u obvezne mirovinske fondove uplaćeno je ukupno 4,7 mlrd. kuna neto doprinosa, što je za 3,7% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su uplaćeni neto doprinosi iznosili 4,5 mlrd. kuna. U 2011. prosječno je mjesečno uplaćeno 392,8 mil. kuna neto doprinosa.

Tablica 3.1.2. Neto doprinosi obveznih mirovinskih fondova u 2011. godini (u tis.kn)

OBVEZNI MIROVINSKI FOND	AZ OMF	ERSTE PLAVI OMF	PBZ CO OMF	RAIFFEISEN OMF	UKUPNO
Neto doprinosi	1.815.177	635.242	833.888	1.429.590	4.713.897
Uplate iz drugih OMF-ova	9.026	3.722	1.050	2.868	16.666
Isplate u druge OMF-ove	3.076	2.210	4.473	7.035	16.794
Isplate sredstava po ispravicima	1.818	774	909	1.537	5.038
Isplate sredstava po zatvaranju osobnih računa	35.243	14.297	17.757	28.445	95.742

Izvor: REGOS

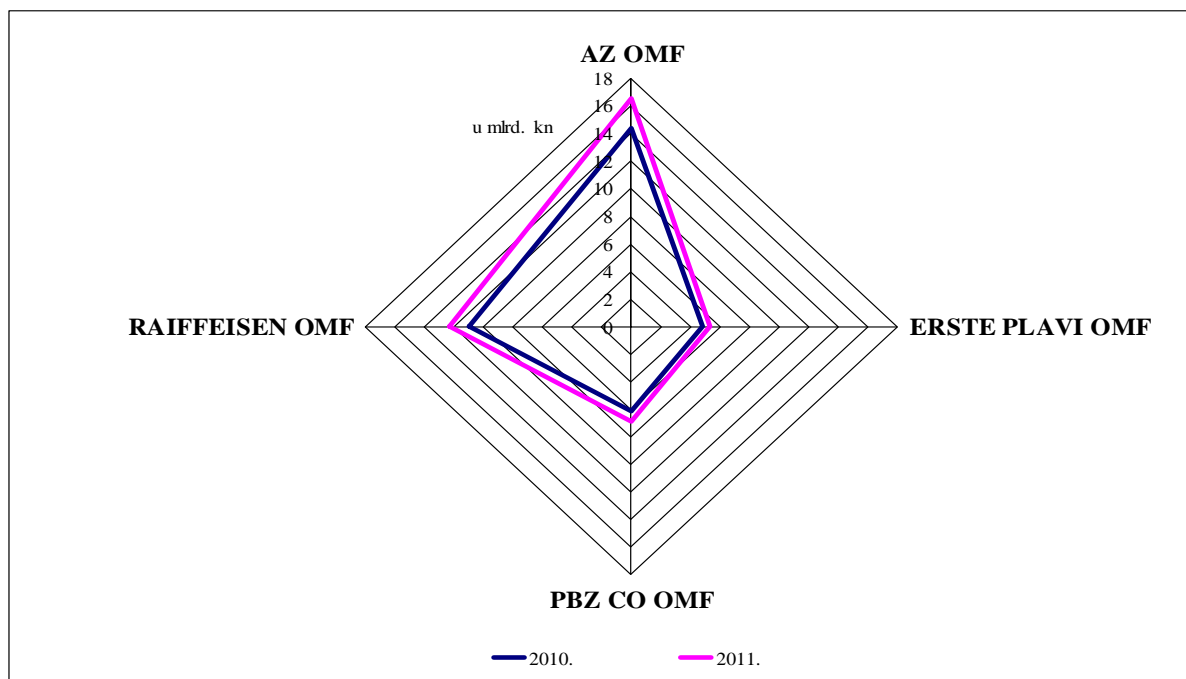
Grafikon 3.1.1. Neto doprinosi obveznih mirovinskih fondova od 2002. do 2011. godine (u tis.kn)

Izvor: REGOS

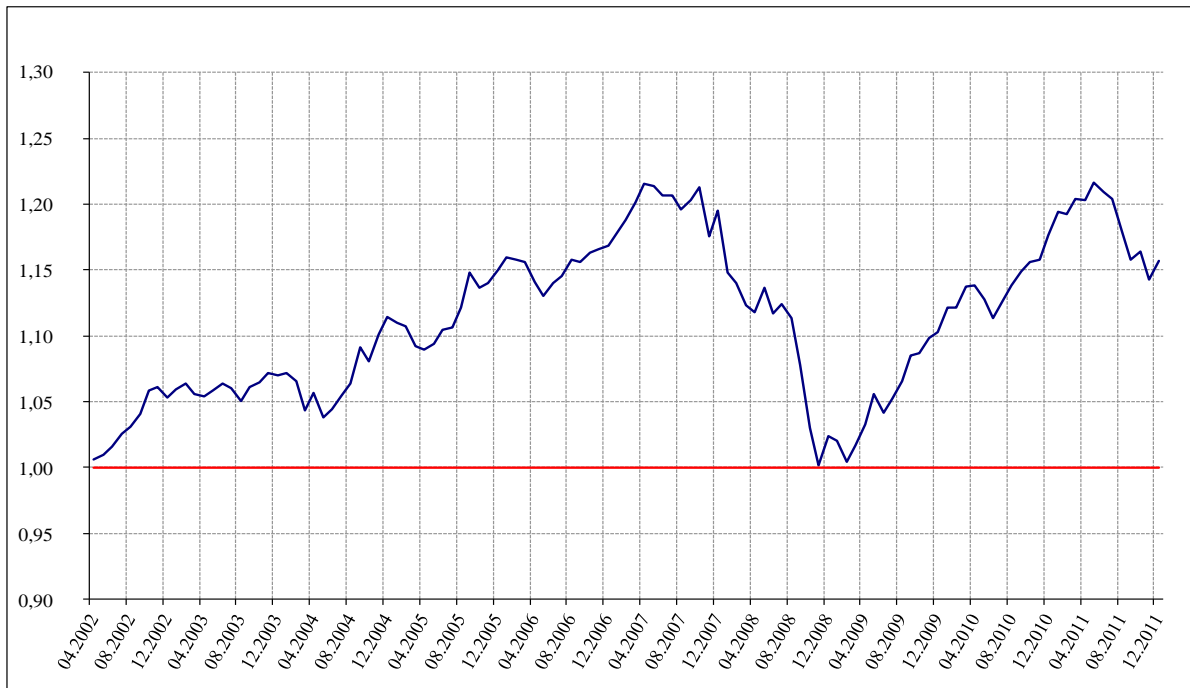
Neto imovina obveznih mirovinskih fondova iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 41,1 mlrd. kuna, odnosno 25,6 tis. kuna po članu obveznog mirovinskog fonda. U odnosu na dan 31. prosinca 2010. neto imovina obveznih mirovinskih fondova bila je veća za 4,7 mlrd. kuna, odnosno za 13,0%, što je rezultat uplata članova fonda i ostvarenog prinosa.

Grafikon 3.1.2. Neto imovina obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godini

Izvor: HANFA

Grafikon 3.1.3. Omjer neto imovine i neto doprinosa obveznih mirovinskih fondova u razdoblju od 30.04.2002. do 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Imovina mirovinskog fonda ulaže se prema ograničenjima ulaganja, koja su propisana Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilnikom o dodatnim kriterijima ulaganja i investicijskim ograničenjima mirovinskih fondova („Narodne novine“, br. 129/07, 32/08, 112/08, 121/08, 2/09, 9/09 i 141/09).

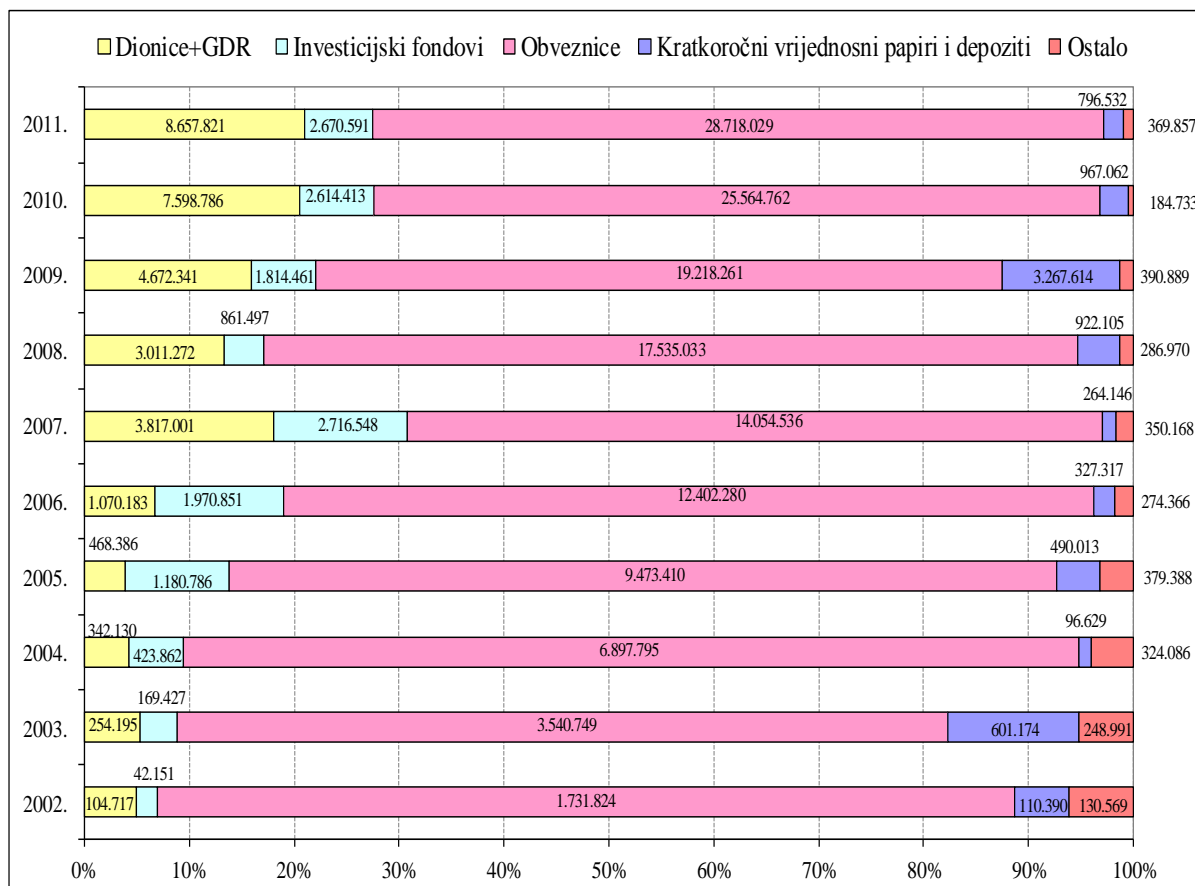
Tablica 3.1.3. Struktura ulaganja obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis.kn)

VRSTA IMOVINE	31.12.2010.		31.12.2011.	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
DOMAĆA IMOVINA	32.580.847	88,22%	36.473.475	88,50%
Vrijednosni papiri i depoziti	32.396.114	87,72%	36.103.618	87,60%
Dionice + GDR	5.740.135	15,54%	5.748.319	13,95%
Državne obveznice	23.776.543	64,38%	27.179.292	65,95%
Municipalne obveznice	73.539	0,20%	41.348	0,10%
Korporativne obveznice	1.219.992	3,30%	1.282.334	3,11%
Zatvoreni investicijski fondovi	67.927	0,18%	21.869	0,05%
Otvoreni investicijski fondovi	550.914	1,49%	1.033.923	2,51%
Kratkoročni vrijednosni papiri	349.407	0,95%	113.073	0,27%
Depoziti	617.655	1,67%	683.459	1,66%
Novčana sredstva	111.361	0,30%	228.283	0,55%
Potraživanja	73.372	0,20%	141.574	0,34%
INOZEMNA IMOVINA	4.348.910	11,78%	4.739.356	11,50%
Dionice	1.858.651	5,03%	2.909.502	7,06%
Državne obveznice	444.719	1,20%	213.552	0,52%
Municipalne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Korporativne obveznice	49.968	0,14%	1.503	0,00%
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0,00%	0	0,00%
Otvoreni investicijski fondovi	1.995.571	5,40%	1.614.799	3,92%
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	0,00%	0	0,00%
Depoziti	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNA IMOVINA	36.929.757	100,00%	41.212.831	100,00%
Ukupna neto imovina	36.328.054		41.067.099	
Izvedenice	0	0,00%	33.941	0,08%
Repo ugovori	0	0,00%	0	0

Izvor: HANFA

Ukupna imovina obveznih mirovinskih fondova na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 41,2 mlrd. kuna, te je bila za 11,6% veća u odnosu na dan 31. prosinca 2010. godine. Imovina obveznih mirovinskih fondova najvećim je dijelom bila uložena na domaćem tržištu, u domaće državne obveznice. Ulaganje u hrvatske državne obveznice bilo je za 14,3% veće u 2011. u odnosu na prethodnu godinu. Osim ulaganja u domaće državne obveznice u 2011. obvezni mirovinski fondovi povećali su ulaganja u domaće i inozemne dionice, kao i ulaganja u korporativne obveznice hrvatskih poduzeća.

Grafikon 3.1.4. Struktura ulaganja obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2011. godine (u tis. kn)

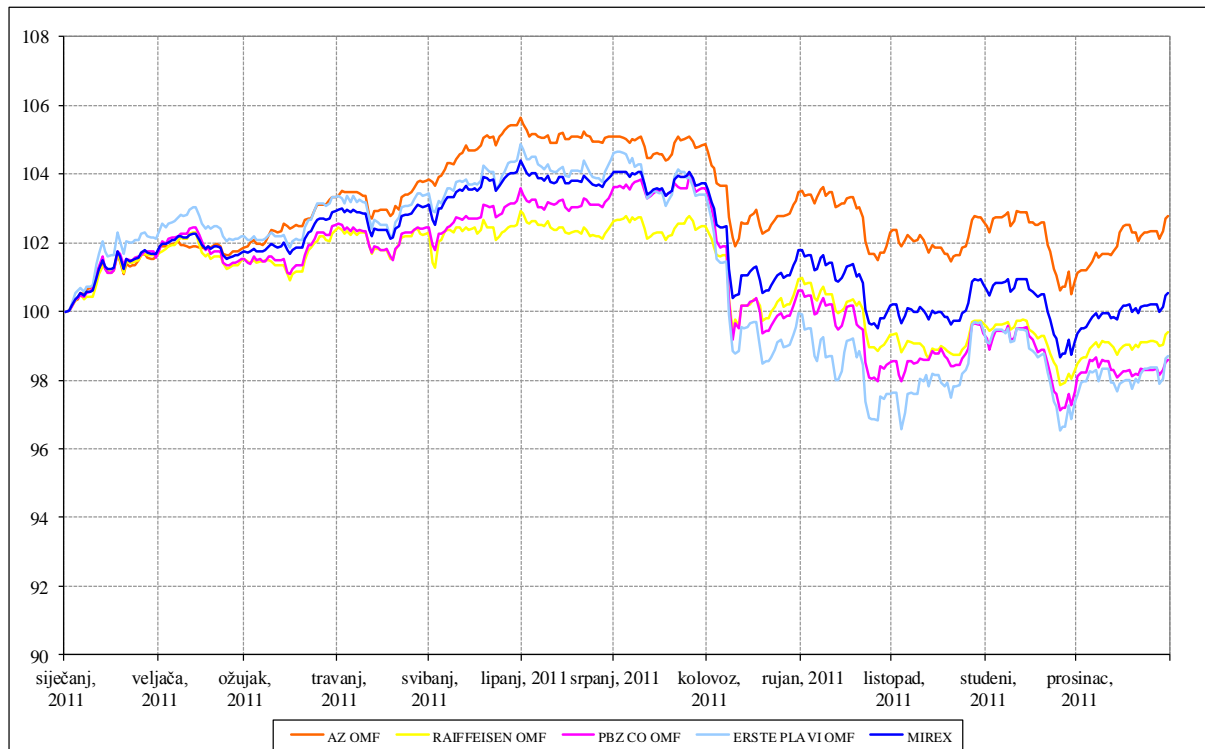

Izvor: HANFA

Uplaćeni doprinosi članova, umanjeni za iznos ulazne naknade, konvertiraju se u obračunske jedinice, a svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni udio člana u neto imovini mirovinskog fonda. Obračunska jedinica fonda koristi se za vrednovanje imovine fonda i usporedbu uspješnosti ulaganja imovine mirovinskog fonda od strane društva za upravljanje mirovinskim fondom.

U 2011. od četiri obvezna mirovinska fonda samo je obvezni mirovinski fond AZ OMF ostvario pozitivan godišnji prinos od 2,75%. Prinos indeksa Mirex u 2011. također je bio pozitivan. Godišnji prinos obveznog mirovinskog fonda Erste Plavi OMF iznosio je -1,35%, dok je obvezni mirovinski fond Raiffeisen OMF ostvario prinos od -0,62%. Godišnji prinos obveznog mirovinskog fonda PBZ CO OMF iznosio je -1,43%.

Grafikon 3.1.5. Kretanje indeksa vrijednosti obračunskih jedinica i indeksa Mirex-a tijekom 2011. godine

Izvor: HANFA

Tablica 3.1.4. Analizirani prinosi vrijednosti obračunskih jedinica obveznih mirovinskih fondova i Mirex-a

AZ OMF											
	od	30.04.2002.	31.12.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	108,6759	116,8000	124,0084	131,2816	138,8635	147,7171	134,3385	144,8585	157,1319
31.12.2002.	108,6759	13,20%									
31.12.2003.	116,8000	9,74%	7,48%								
31.12.2004.	124,0084	8,39%	6,82%	6,17%							
31.12.2005.	131,2816	7,70%	6,50%	6,02%	5,87%						
31.12.2006.	138,8635	7,28%	6,32%	5,94%	5,82%	5,78%					
31.12.2007.	147,7171	7,12%	6,33%	6,05%	6,01%	6,08%	6,38%				
31.12.2008.	134,3385	4,52%	3,60%	2,84%	2,02%	0,77%	-1,64%	-9,06%			
31.12.2009.	144,8585	4,95%	4,19%	3,65%	3,16%	2,49%	1,42%	-0,97%	7,83%		
31.12.2010.	157,1319	5,35%	4,72%	4,33%	4,02%	3,66%	3,14%	2,08%	8,15%	8,47%	
31.12.2011.	161,4465	5,08%	4,50%	4,13%	3,84%	3,51%	3,06%	2,25%	6,32%	5,57%	2,75%
ERSTE PLAVI OMF											
	od	30.04.2002.	31.12.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	108,4353	116,1018	125,4063	135,4920	146,8004	155,6751	133,2136	147,3339	160,7232
31.12.2002.	108,4353	12,82%									
31.12.2003.	116,1018	9,34%	7,07%								
31.12.2004.	125,4063	8,84%	7,54%	8,01%							
31.12.2005.	135,4920	8,63%	7,71%	8,03%	8,04%						
31.12.2006.	146,8004	8,57%	7,87%	8,13%	8,19%	8,35%					
31.12.2007.	155,6751	8,12%	7,50%	7,61%	7,47%	7,19%	6,05%				
31.12.2008.	133,2136	4,39%	3,49%	2,79%	1,52%	-0,56%	-4,74%	-14,43%			
31.12.2009.	147,3339	5,18%	4,48%	4,05%	3,28%	2,12%	0,12%	-2,72%	10,60%		
31.12.2010.	160,7232	5,62%	5,04%	4,76%	4,22%	3,47%	2,29%	1,07%	9,84%	9,09%	
31.12.2011.	158,5558	4,88%	4,31%	3,97%	3,41%	2,65%	1,55%	0,46%	5,98%	3,74%	-1,35%
PBZ CO OMF											
	od	30.04.2002.	31.12.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	109,4154	117,9214	127,1730	133,2243	142,8526	153,7997	126,3414	137,0353	150,3996
31.12.2002.	109,4154	14,35%									
31.12.2003.	117,9214	10,37%	7,77%								
31.12.2004.	127,1730	9,42%	7,81%	7,85%							
31.12.2005.	133,2243	8,13%	6,78%	6,29%	4,76%						
31.12.2006.	142,8526	7,93%	6,89%	6,60%	5,99%	7,23%					
31.12.2007.	153,7997	7,89%	7,05%	6,87%	6,54%	7,44%	7,66%				
31.12.2008.	126,3414	3,57%	2,43%	1,39%	-0,16%	-1,75%	-5,96%	-17,85%			
31.12.2009.	137,0353	4,19%	3,27%	2,54%	1,51%	0,71%	-1,38%	-5,61%	8,46%		
31.12.2010.	150,3996	4,82%	4,06%	3,54%	2,84%	2,45%	1,30%	-0,74%	9,11%	9,75%	
31.12.2011.	148,2493	4,16%	3,43%	2,90%	2,21%	1,80%	0,74%	-0,91%	5,47%	4,01%	-1,43%
RAIFFEISEN OMF											
	od	30.04.2002.	31.12.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	108,5443	116,1595	126,1430	138,1216	143,6204	153,5363	133,5218	145,7648	157,5504
31.12.2002.	108,5443	12,99%									
31.12.2003.	116,1595	9,38%	7,02%								
31.12.2004.	126,1430	9,08%	7,80%	8,59%							
31.12.2005.	138,1216	9,20%	8,36%	9,04%	9,50%						
31.12.2006.	143,6204	8,06%	7,25%	7,33%	6,70%	3,98%					
31.12.2007.	153,5363	7,85%	7,18%	7,22%	6,77%	5,43%	6,90%				
31.12.2008.	133,5218	4,43%	3,51%	2,83%	1,43%	-1,12%	-3,58%	-13,04%			
31.12.2009.	145,7648	5,03%	4,30%	3,86%	2,93%	1,36%	0,50%	-2,56%	9,17%		
31.12.2010.	157,5504	5,38%	4,77%	4,45%	3,77%	2,67%	2,34%	0,86%	8,63%	8,09%	
31.12.2011.	156,5803	4,75%	4,16%	3,80%	3,14%	2,11%	1,74%	0,49%	5,45%	3,64%	-0,62%
MIREX											
	od	30.04.2002.	31.12.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	Mirex	100	108,7306	116,7457	125,3544	134,1982	141,9054	151,5643	132,6237	144,1581	156,5954
31.12.2002.	108,7306	13,28%									
31.12.2003.	116,7457	9,71%	7,37%								
31.12.2004.	125,3544	8,83%	7,37%	7,37%							
31.12.2005.	134,1982	8,34%	7,27%	7,21%	7,06%						
31.12.2006.	141,9054	7,78%	6,88%	6,72%	6,40%	5,74%					
31.12.2007.	151,5643	7,61%	6,87%	6,74%	6,53%	6,27%	6,81%				
31.12.2008.	132,6237	4,32%	3,37%	2,58%	1,42%	-0,39%	-3,33%	-12,50%			
31.12.2009.	144,1581	4,88%	4,11%	3,58%	2,83%	1,81%	0,53%	-2,47%	8,70%		
31.12.2010.	156,5954	5,31%	4,66%	4,28%	3,78%	3,13%	2,49%	1,09%	8,66%	8,63%	
31.12.2011.	157,4119	4,80%	4,19%	3,80%	3,31%	2,69%	2,09%	0,95%	5,88%	4,50%	0,52%

Izvor: HANFA

3.2. Društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom

Predmet poslovanja društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom jest osnivanje i upravljanje mirovinskim fondom te aktivnosti koje su izravno povezane s obavljanjem poslova upravljanja. Društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom može osnovati i upravljati samo jednim obveznim mirovinskim fondom. U 2011. poslovala su četiri društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom:

- Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom,
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d.,
- Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom i
- PBZ Croatia osiguranje d.d. za upravljanje obveznim mirovinskim fondom.

Imovina društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 518,6 mil. kuna i u odnosu na dan 31. prosinca 2010. bila je manja za 11,8%. U strukturi ukupne imovine društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom 81,6% činila je financijska imovina u iznosu od 423,4 mil. kuna. Ukupni kapital društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom na kraju 2011. iznosio je 479,5 mil. kuna.

Tablica 3.2.1. Bilanca društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
I. Financijska imovina	477.185	423.372	-11,3%
II. Potraživanja	27.555	25.702	-6,7%
III. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.137	2.720	-55,7%
IV. Odgođena porezna imovina	2.931	4.779	63,0%
V. Nekretnine, postrojenja i oprema	4.508	6.044	34,1%
VI. Ulaganja u nekretnine	0	0	0,0%
VII. Nematerijalna imovina	16.162	14.675	-9,2%
VIII. Ostala imovina	53.508	41.259	-22,9%
UKUPNA AKTIVA	587.986	518.551	-11,8%
Kapital i rezerve	551.586	479.463	-13,1%
I. Upisani kapital	327.844	327.844	0,0%
II. Rezerve kapitala	0	0	0,0%
III. Rezerve	8.300	8.300	0,0%
IV. Revalorizacijske rezerve	-121	-2.218	
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	39.699	44.944	13,2%
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	175.864	100.593	-42,8%
Obveze	16.509	12.634	-23,5%
Rezerviranja	1.753	4.685	167,3%
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	18.017	21.770	20,8%
Odgođene porezne obveze	121	0	-100,0%
UKUPNA PASIVA	587.986	518.551	-11,8%

Izvor: HANFA

U 2011. društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ostvarila su dobit od 160,5 mil. kuna, što je za 8,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od upravljanja fondom iznosili su 288,0 mil. kuna, što je za 4,1% više u odnosu na 2010. godinu. U strukturi prihoda od upravljanja 88,6% činila je naknada od ukupne imovine fonda u iznosu od 255,2 mil. kuna. Rashodi od upravljanja fondom iznosili su 51,2 mil. kuna i u odnosu na prethodnu godinu bili su veći za 85,4%. U strukturi rashoda od upravljanja fondom 55,6% činili su ostali troškovi od upravljanja fondom. Društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ostvarila su u 2011. dobit od upravljanja fondom u iznosu od 236,7 mil. kuna. Rashodi od poslovanja društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom u 2011. iznosili su 61,3 mil. kuna, što je za 5,2% više u odnosu na 2010. godinu.

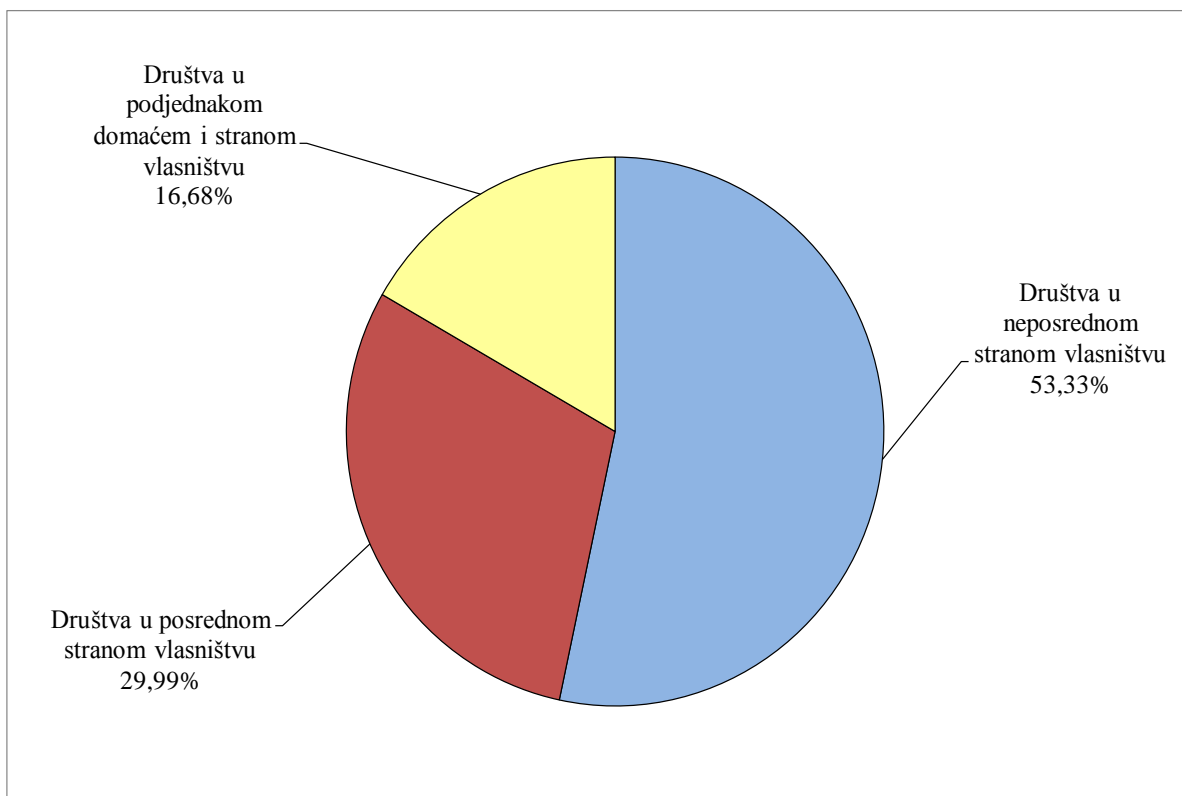
Tablica 3.2.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom u 2010. i 2011. godini (u tis. kn)

	2010.	2011.	Promjena
Prihodi od upravljanja fondom	276.593	287.952	4,1%
Naknada od uplaćenih doprinosa	31.656	32.796	3,6%
Naknada od ukupne imovine mirovinskog fonda	244.934	255.155	4,2%
Naknada za izlaz	4	2	-42,9%
Nagrada za uspješnost	0	0	0,0%
Rashodi od upravljanja fondom	27.633	51.237	85,4%
Transakcijski troškovi	3	3	8,0%
Troškovi marketinga	4.378	10.493	139,7%
Troškovi agenata prodaje	12.297	12.250	-0,4%
Ostali troškovi od upravljanja fondom	10.955	28.493	160,1%
Dobit od upravljanja fondom	248.960	236.715	-4,9%
Rashodi od poslovanja društva	58.236	61.265	5,2%
Materijalni troškovi	963	967	0,5%
Troškovi osoblja	27.413	26.867	-2,0%
Amortizacija i vrijednosno usklađenja ostale imovine	4.191	4.728	12,8%
Rezerviranja	2.050	80	-96,1%
Ostali troškovi poslovanja	23.620	28.623	21,2%
Dobit od redovnog poslovanja	190.724	175.450	-8,0%
Neto financijski rezultat	26.046	19.212	-26,2%
Ostali prihodi i rashodi	3.138	6.090	94,1%
Dobit iz poslovanja prije opore zivanja	219.908	200.752	-8,7%
Porez na dobit	44.044	40.259	-8,6%
Dobit	175.864	160.493	-8,7%

Izvor: HANFA

Od četiri društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom dva društva su u neposrednom vlasništvu stranih financijskih institucija, jedno je u posrednom stranom vlasništvu, dok u jednom podjednak vlasnički udjel imaju domaći i strani osnivač. U 2011. broj društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ostao je nepromijenjen u odnosu na 2010. godinu.

Grafikon 3.2.1. Udjel u imovini pod upravljanjem prema vlasničkoj strukturi

Izvor: HANFA

3.3. Dobrovoljni mirovinski fondovi

3.3.1. Otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi

U 2011. poslovalo je šest otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (ODMF), kojima upravljaju četiri dobrovoljna mirovinska društva:

- AZ Benefit ODMF (pod upravljanjem Allianz ZB d.o.o. društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima),
- AZ Profit ODMF (pod upravljanjem Allianz ZB d.o.o. društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima),
- Croatia osiguranje ODMF (pod upravljanjem Croatia osiguranje mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom d.o.o.),
- Erste Plavi Expert ODMF (pod upravljanjem Erste DMD društva s ograničenom odgovornošću za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom),
- Erste Plavi Protect ODMF (pod upravljanjem Erste DMD društva s ograničenom odgovornošću za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom),

- Raiffeisen ODMF (pod upravljanjem Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.).

Na kraju 2011. otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi imali su ukupno 184.125 članova, što je u odnosu na 2010. povećanje od 8,4%, odnosno 14.274 nova člana. Najviše članova imao je otvoreni dobrovoljni mirovinski fond AZ Profit ODMF.

Tablica 3.3.1. Članstvo u otvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima

NAZIV FONDA	31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
AZ Benefit ODMF	19.304	24.493	5.189
AZ Profit ODMF	65.970	69.215	3.245
Croatia osiguranje ODMF	16.907	17.936	1.029
Erste Plavi Expert ODMF	15.507	16.447	940
Erste Plavi Protect ODMF	7.876	9.339	1.463
Raiffeisen ODMF	44.287	46.695	2.408
UKUPNO	169.851	184.125	14.274

Izvor: HANFA

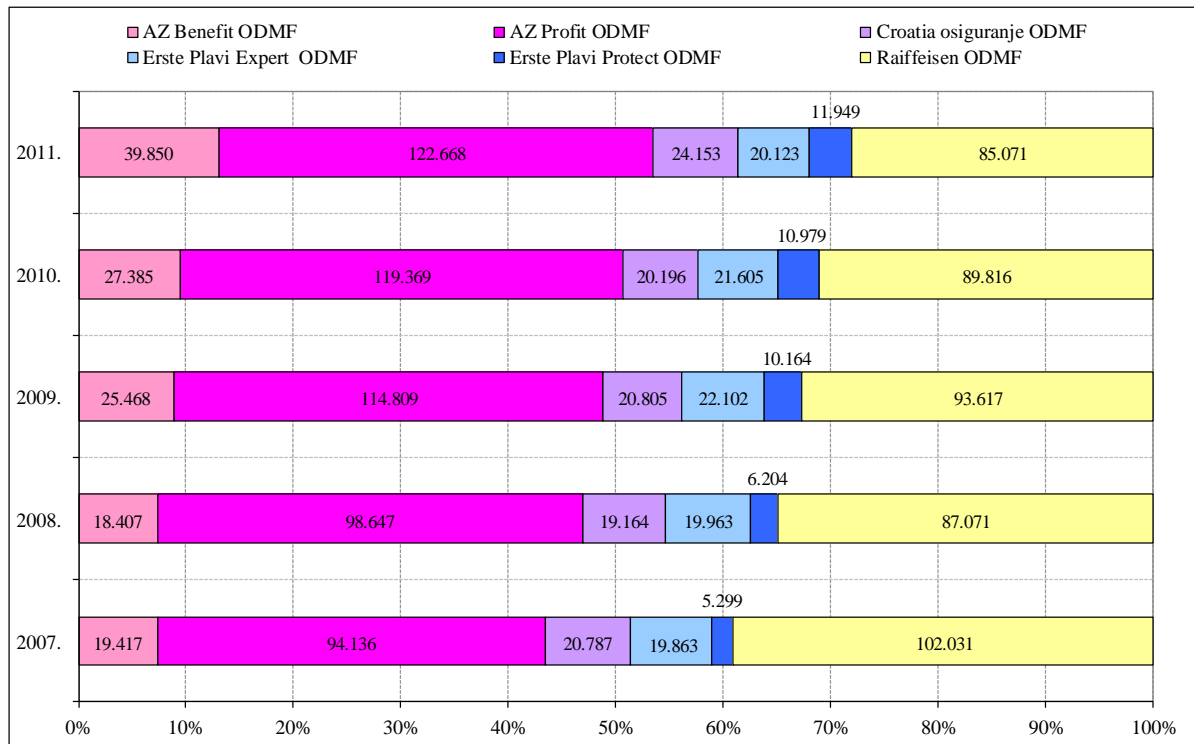
Uplaćeni bruto doprinosi članova ODMF-ova u 2011. iznosili su 303,8 mil. kuna, što je za 5,0% više u odnosu na 2010. godinu. Uplaćeni bruto doprinosi članova ODMF-ova u 2010. iznosili su 289,4 mil. kuna. Prosječna mjesečna uplata bruto doprinosa članova ODMF-ova iznosila je 25,3 mil. kuna.

Tablica 3.3.2. Bruto doprinosi članova otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (u tis. kn)

NAZIV FONDA	Bruto doprinosi u 2010.	Bruto doprinosi u 2011.	Promjena
AZ Benefit ODMF	27.385	39.850	45,52%
AZ Profit ODMF	119.369	122.668	2,76%
Croatia osiguranje ODMF	20.196	24.153	19,59%
Erste Plavi Expert ODMF	21.605	20.123	-6,86%
Erste Plavi Protect ODMF	10.979	11.949	8,84%
Raiffeisen ODMF	89.816	85.071	-5,28%
UKUPNO	289.350	303.814	5,00%

Izvor: HANFA

Grafikon 3.3.1. Bruto doprinosi članova otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u posljednjih pet godina (u tis. kn)

Izvor: HANFA

Neto imovina ODMF-ova na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 1,6 mlrd. kuna. U odnosu na dan 31. prosinca 2010. neto imovina ODMF-ova bila je veća za 11,5%.

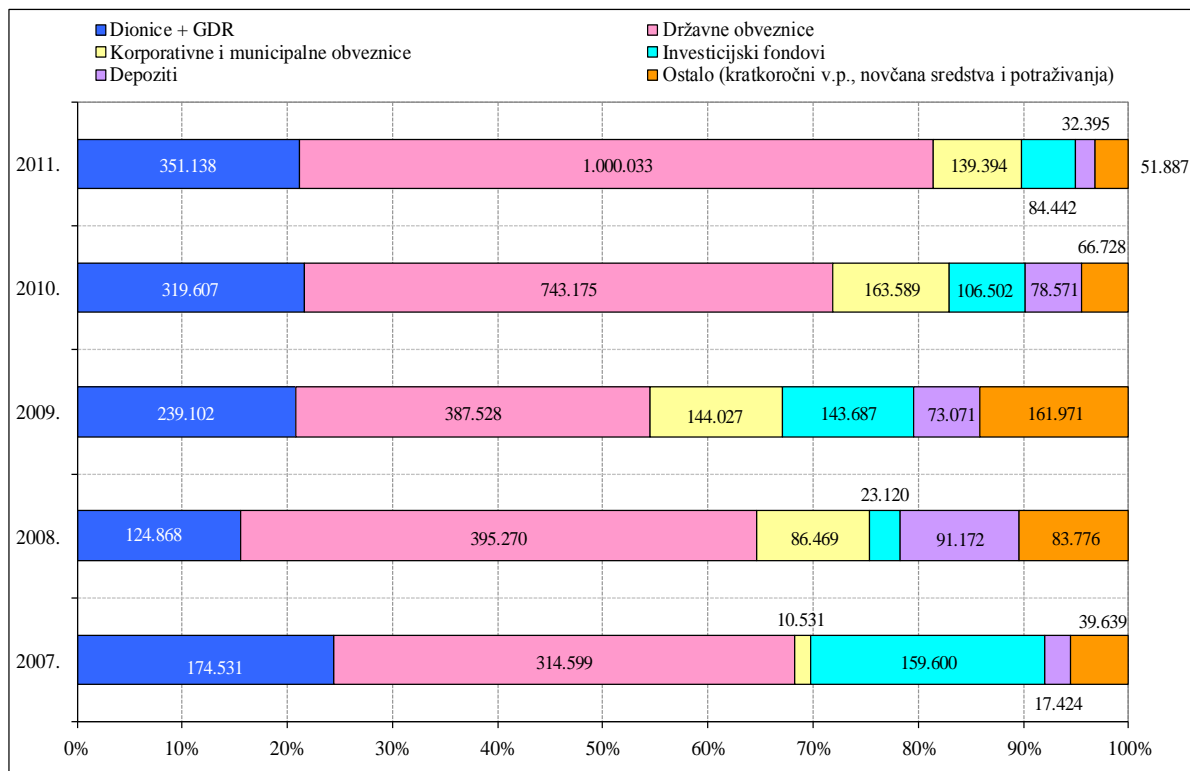
Tablica 3.3.3. Struktura ulaganja otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

VRSTA IMOVINE	31.12.2010.		31.12.2011.	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
DOMAĆA IMOVINA	1.283.511	86,83%	1.503.137	90,59%
Vrijednosni papiri i depoziti	1.255.358	84,93%	1.462.983	88,17%
Dionice + GDR	194.391	13,15%	236.603	14,26%
Državne obveznice	743.175	50,28%	1.000.033	60,27%
Municipalne obveznice	4.616	0,31%	3.343	0,20%
Korporativne obveznice	158.974	10,75%	136.051	8,20%
Zatvoreni investicijski fondovi	5.403	0,37%	2.053	0,12%
Otvoreni investicijski fondovi	31.654	2,14%	40.773	2,46%
Kratkoročni vrijednosni papiri	38.575	2,61%	11.732	0,71%
Depoziti	78.571	5,32%	32.395	1,95%
Novčana sredstva	27.618	1,87%	27.475	1,66%
Potraživanja	534	0,04%	12.679	0,76%
INOZEMNA IMOVINA	194.660	13,17%	156.151	9,41%
Dionice	125.216	8,47%	114.535	6,90%
Državne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Municipalne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Korporativne obveznice	0	0,00%	0	0,00%
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0,00%	0	0,00%
Otvoreni investicijski fondovi	69.444	4,70%	41.616	2,51%
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	0,00%	0	0,00%
Depoziti	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNA IMOVINA	1.478.171	100,00%	1.659.288	100,00%
Neto imovina	1.472.212		1.642.130	
Izvedenice	0	0,00%	605	0,04%
Repo ugovori	0	0,00%	0	0,00%

Izvor: HANFA

Ukupna imovina ODMF-ova na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 1,7 mlrd. kuna i u odnosu na kraj 2010. bila je veća za 12,3%. U strukturi ukupne imovine ODMF-ova na kraju 2011. došlo je do promjena, pri čemu su povećana ulaganja u domaću imovinu, a smanjena ulaganja u inozemnu imovinu: 90,6% ukupne imovine ODMF-ova bilo je uloženo u financijske instrumente na domaćem tržištu kapitala, a preostalih 9,4% imovine bilo je uloženo na inozemnom tržištu. Udio ulaganja u domaće državne obveznice povećan je sa 50,3% u 2010. na 60,3% u 2011. godini. Imovina ODMF-ova na inozemnom tržištu najvećim je dijelom bila uložena u dionice.

Grafikon 3.3.2. Struktura ulaganja otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u posljednjih pet godina (u tis. kn)

Izvor: HANFA

U 2011. većina ODMF-ova ostvarila je negativne prinose. Dva ODMF-a zabilježila su pozitivan prinos: AZ Benefit ODMF ostvario je prinos od 0,38%, dok je prinos Erste Plavi Protect ODMF-a bio 3,28%.

Tablica 3.3.4. Anualizirani prinosi otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova

Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice AZ Benefit ODMF										
	od	03.12.2003.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	100,5228	110,6070	117,5851	124,9274	130,1425	137,0393	151,7178	163,4479
31.12.2003.	100,5228	7,03%								
31.12.2004.	110,6070	9,82%	10,03%							
31.12.2005.	117,5851	8,11%	8,15%	6,31%						
31.12.2006.	124,9274	7,50%	7,51%	6,28%	6,24%					
31.12.2007.	130,1425	6,68%	6,67%	5,57%	5,20%	4,17%				
31.12.2008.	137,0393	6,40%	6,39%	5,50%	5,24%	4,74%	5,30%			
31.12.2009.	151,7178	7,10%	7,10%	6,52%	6,58%	6,69%	7,97%	10,71%		
31.12.2010.	163,4479	7,19%	7,19%	6,72%	6,81%	6,95%	7,89%	9,21%	7,73%	
31.12.2011.	164,0699	6,32%	6,32%	5,79%	5,71%	5,60%	5,96%	6,18%	3,99%	0,38%
Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice AZ Profit ODMF										
	od	30.09.2003.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	102,2404	112,3833	124,8151	140,7790	162,5783	151,0721	172,3404	193,7509
31.12.2003.	102,2404	9,19%								
31.12.2004.	112,3833	9,77%	9,92%							
31.12.2005.	124,8151	10,34%	10,49%	11,06%						
31.12.2006.	140,7790	11,09%	11,25%	11,92%	12,79%					
31.12.2007.	162,5783	12,11%	12,29%	13,10%	14,13%	15,48%				
31.12.2008.	151,0721	8,17%	8,12%	7,68%	6,57%	3,59%	-7,08%			
31.12.2009.	172,3404	9,10%	9,09%	8,93%	8,40%	6,98%	2,96%	14,08%		
31.12.2010.	193,7509	9,55%	9,56%	9,50%	9,19%	8,31%	6,02%	13,25%	12,42%	
31.12.2011.	191,2636	8,18%	8,14%	7,89%	7,37%	6,32%	4,15%	8,18%	5,35%	-1,28%
Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice CO ODMF										
	od	29.10.2003.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	100,4406	106,8197	112,8280	121,2594	136,7056	104,9786	113,4797	120,5020
31.12.2003.	100,4406	2,58%								
31.12.2004.	106,8197	5,79%	6,35%							
31.12.2005.	112,8280	5,71%	5,99%	5,62%						
31.12.2006.	121,2594	6,26%	6,48%	6,54%	7,47%					
31.12.2007.	136,7056	7,78%	8,01%	8,57%	10,07%	12,74%				
31.12.2008.	104,9786	0,94%	0,89%	-0,43%	-2,37%	-6,96%	-23,21%			
31.12.2009.	113,4797	2,07%	2,06%	1,22%	0,14%	-2,19%	-8,89%	8,10%		
31.12.2010.	120,5020	2,63%	2,64%	2,03%	1,32%	-0,16%	-4,12%	7,14%	6,19%	
31.12.2011.	117,3576	1,98%	1,96%	1,35%	0,66%	-0,65%	-3,74%	3,79%	1,69%	-2,61%
Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice Raiffeisen ODMF										
	od	06.08.2002.	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.
do	VOJ	100	112,3541	121,9055	130,7163	140,4768	159,7848	127,9079	144,0482	155,3858
31.12.2003.	112,3541	8,66%								
31.12.2004.	121,9055	8,59%	8,50%							
31.12.2005.	130,7163	8,19%	7,86%	7,23%						
31.12.2006.	140,4768	8,03%	7,73%	7,35%	7,47%					
31.12.2007.	159,7848	9,06%	9,20%	9,44%	10,56%	13,74%				
31.12.2008.	127,9079	3,92%	2,63%	1,21%	-0,72%	-4,58%	-19,95%			
31.12.2009.	144,0482	5,05%	4,23%	3,39%	2,46%	0,84%	-5,05%	12,62%		
31.12.2010.	155,3858	5,39%	4,74%	4,13%	3,52%	2,55%	-0,93%	10,22%	7,87%	
31.12.2011.	150,3923	4,44%	3,71%	3,05%	2,36%	1,37%	-1,50%	5,55%	2,18%	-3,21%
Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice EP Expert ODMF										
	od		15.03.2005.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.	
do	VOJ		100	109,9721	128,0476	141,4317	108,8732	123,4828	134,4461	
31.12.2005.	109,9721		12,66%							
31.12.2006.	128,0476		14,75%	16,44%						
31.12.2007.	141,4317		13,19%	13,40%	10,45%					
31.12.2008.	108,8732		2,26%	-0,33%	-7,79%	-23,02%				
31.12.2009.	123,4828		4,50%	2,94%	-1,20%	-6,56%	13,42%			
31.12.2010.	134,4461		5,24%	4,10%	1,23%	-1,67%	11,13%	8,88%		
31.12.2011.	129,6979		3,90%	2,79%	0,26%	-2,14%	6,01%	2,49%	-3,53%	
Anualizirani prinosi vrijednosti obračunske jedinice EP Protect ODMF										
	od		15.03.2005.	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008.	31.12.2009.	31.12.2010.	
do	VOJ		100	105,1318	110,7152	112,4339	115,4303	121,5288	131,2787	
31.12.2005.	105,1318		6,48%							
31.12.2006.	110,7152		5,83%	5,31%						
31.12.2007.	112,4339		4,28%	3,41%	1,55%					
31.12.2008.	115,4303		3,85%	3,16%	2,11%	2,67%				
31.12.2009.	121,5288		4,15%	3,69%	3,16%	3,97%	5,28%			
31.12.2010.	131,2787		4,81%	4,54%	4,35%	5,30%	6,64%	8,02%		
31.12.2011.	135,5856		4,58%	4,33%	4,14%	4,79%	5,51%	5,63%	3,28%	

Izvor: HANFA

3.3.2. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi

Osim otvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima također upravljaju i zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima (ZDMF), čiji članovi mogu postati zaposlenici određenoga poslodavca, članovi sindikata i članovi udruga samostalnih djelatnosti. Na dan 31. prosinca 2011. poslovalo je 15 zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-Mobile ZDMF pripojen je 13. travnja 2011. zatvorenom dobrovoljnom mirovinskom fondu T-HT ZDMF, čime je uvećana njegova imovina i broj članova. Pokrovitelj zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda T-Mobile ZDMF bio je T-Mobile Hrvatska d.o.o., a pokrovitelj zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda T-HT ZDMF je Hrvatski Telekom d.d. Budući da je došlo do pripajanja društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. društvu Hrvatski Telekom d.d., te je isto društvo pokrovitelj obaju fondova, Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. iz Zagreba, koje upravlja navedenim fondovima, donijelo je u sporazumu s pokroviteljem 8. travnja 2011. Odluku o pripajanju zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda T-Mobile ZDMF zatvorenom dobrovoljnom mirovinskom fondu T-HT ZDMF. Dana 29. prosinca 2011. s radom je započeo zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Auto Hrvatska ZDMF.

Tablica 3.3.5. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi

DOBROVOLJNO MIROVINSKO DRUŠTVO	Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond	Datum početka poslovanja
Allianz ZB DMD	AZ Auto Hrvatska ZDMF	29.12.2011.
	AZ Dalekovod ZDMF	14.12.2004.
	AZ Hrvatska kontrola zračne plovidbe ZDMF	14.03.2005.
	AZ VIP ZDMF	08.03.2004.
	AZ Zagreb ZDMF	09.10.2008.
Croatia osiguranje DMD	CROATIA OSIGURANJE ZDMF	20.09.2005.
	Sindikata pomoraca Hrvatske ZDMF	21.10.2004.
	ZDMF HAC	03.06.2008.
	ZDMF HEP grupe	09.05.2006.
Erste DMD	Cestarski ZDMF	30.12.2008.
Raiffeisen DMD	Ericsson Nikola Tesla ZDMF	21.02.2005.
	Hrvatski liječnički sindikat ZDMF	01.07.2004.
	Novinar ZDMF	14.10.2005.
	ZDMF Sindikat hrvatskih željezničara	15.11.2007.
	T-HT ZDMF	20.12.2006.
	T-Mobile ZDMF	29.10.2007.

Izvor: HANFA

Napomena: T-Mobile ZDMF pripojen je T-HT ZDMF-u 13. travnja 2011.

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi imali su na kraju 2011. ukupno 18.155 članova, što je za 537 članova ili 3,0% više u odnosu na 2010. godinu. U 2010. zatvoreni dobrovoljni mirovinski

fondovi imali su 17.618 članova. Neto imovina zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 326,6 mil. kuna te je u odnosu na kraj 2010. bila veća za 13,5%. Prosječna neto imovina po članu ZDMF-a iznosila je na kraju 2011. godine 18,0 tis. kuna.

Tablica 3.3.6. Osnovni pokazatelji za zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove

Podaci	31.12.2010.	31.12.2011.
Ukupno članova ZDMF-ova	17.618	18.155
Ukupno doprinosi ZDMF-ova (u tis. kn)	270.653	334.508
Ukupna neto imovina ZDMF-ova (u tis.kn)	287.794	326.598

Izvor: HANFA

Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi ostvarili su u 2011. prinose u rasponu od -2,4% do 4,3%, dok su se anualizirani prinosi od početka poslovanja kretali u rasponu od 0,5% do 10,1%. U 2011. najveći godišnji prinos ostvario je zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-HT (4,3%).

Tablica 3.3.7. Vrijednost obračunskih jedinica i prinosi zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova

ZATVORENI DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	Vrijednost obračunskih jedinica		Prinosi ZDMF-ova	
	31.12.2010.	31.12.2011.	2011.	Anualizirani prinosi od početka poslovanja
AZ Auto Hrvatska		99,9871		
AZ Dalekovod ZDMF	180,9951	181,5242	0,29%	8,83%
AZ Hrvatska kontrola zračne plovidbe	176,5970	176,5730	-0,01%	8,72%
AZ VIP ZDMF	189,6581	189,6793	0,01%	8,53%
AZ Zagreb	137,2854	136,4233	-0,63%	10,10%
Croatia osiguranje ZDMF	105,5278	103,0474	-2,35%	0,48%
Sindikat pomoraca Hrvatske ZDMF	106,8950	104,9257	-1,84%	0,67%
ZDMF HAC	118,7516	117,5934	-0,98%	4,63%
ZDMF HEP grupe	109,4027	107,0169	-2,18%	1,21%
Cestarski ZDMF	117,6111	118,3959	0,67%	5,78%
Ericsson Nikola Tesla ZDMF	159,4845	162,6577	1,99%	7,35%
Hrvatski liječnički sindikat ZDMF	166,6221	168,5717	1,17%	7,21%
Novinar ZDMF	146,9408	149,9653	2,06%	6,74%
ZDMF Sindikat hrvatskih željezničara	118,4866	119,8188	1,12%	4,48%
T-HT ZDMF	130,3704	135,9995	4,32%	6,30%
T-Mobile ZDMF	119,7319			

Izvor: HANFA

Napomena: T-Mobile ZDMF pripojen je T-HT ZDMF-u 13. travnja 2011.

3.4. Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima

U 2011. poslovala su četiri društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima:

- Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima,
- Croatia osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.
- Erste DMD d.o.o. za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom i
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom d.o.o.

Imovina društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 85,0 mil. kuna i porasla je za 12,0% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupne imovine društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima 84,7% činila je financijska imovina, koja je u odnosu na 2010. bila veća za 6,7%. Ukupni kapital društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima iznosio je na dan 31. prosinca 2011. godine 69,1 mil. kuna, što je za 15,3% više u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 3.4.1. Bilanca društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.	31.12.2011.	Promjena
I. Financijska imovina	67.488	72.009	6,7%
II. Potraživanja	4.647	7.023	51,1%
III. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	309	650	110,1%
IV. Odgođena porezna imovina	488	904	85,2%
V. Nekretnine, postrojenja i oprema	356	255	-28,2%
VI. Ulaganja u nekretnine	0	0	0,0%
VII. Nematerijalna imovina	332	609	83,3%
VIII. Ostala imovina	2.253	3.550	57,6%
UKUPNA AKTIVA	75.873	84.999	12,0%
Kapital i rezerve	59.917	69.070	15,3%
I. Upisani kapital	78.445	78.445	0,0%
II. Rezerve kapitala	0	0	0,0%
III. Rezerve	0	0	0,0%
IV. Revalorizacijske rezerve	-7	-430	
V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	-26.831	-18.521	-31,0%
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	8.309	9.576	15,2%
Obveze	5.768	4.499	-22,0%
Rezerviranja	397	197	-50,5%
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	9.737	11.235	15,4%
Odgođene porezne obveze	54	0	-100,0%
UKUPNA PASIVA	75.873	84.999	12,0%

Izvor: HANFA

Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima ostvarila su u 2011. dobit od 9,6 mil. kuna, što je u odnosu na 2010. povećanje od 15,2%. Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima ostvarila su u 2011. prihode s osnove upravljanja fondom u iznosu od 46,4 mil. kuna, što je za 11,7% više u odnosu na 2010. godinu. U strukturi prihoda od upravljanja fondom najznačajnija je bila naknada od ukupne imovine mirovinskog fonda u iznosu od 33,2 mil. kuna (71,6% ukupnih prihoda od upravljanja fondom). Rashodi od upravljanja fondom bili su manji za 3,6% u odnosu na 2010. i iznosili su 17,5 mil. kuna. Troškovi agenata prodaje činili su 67,8% ukupnih rashoda od upravljanja fondom i iznosili su 11,8 mil. kuna.

Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima ostvarila su u 2011. rashode od poslovanja u iznosu od 20,0 mil. kuna, a najznačajniji su bili troškovi osoblja i ostali troškovi poslovanja, koji uključuju troškove usluga i ostale administrativne troškove. U odnosu na prethodnu godinu rashodi od poslovanja društava bili su veći za 19,6%. U 2011. prosječni troškovi osoblja po članu mirovinskog fonda društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima iznosili su 42,9 kuna. Društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima izdvojila su po članu fonda u prosjeku 12,9 kuna za troškove marketinga i 58,5 kuna za troškove agenata prodaje.

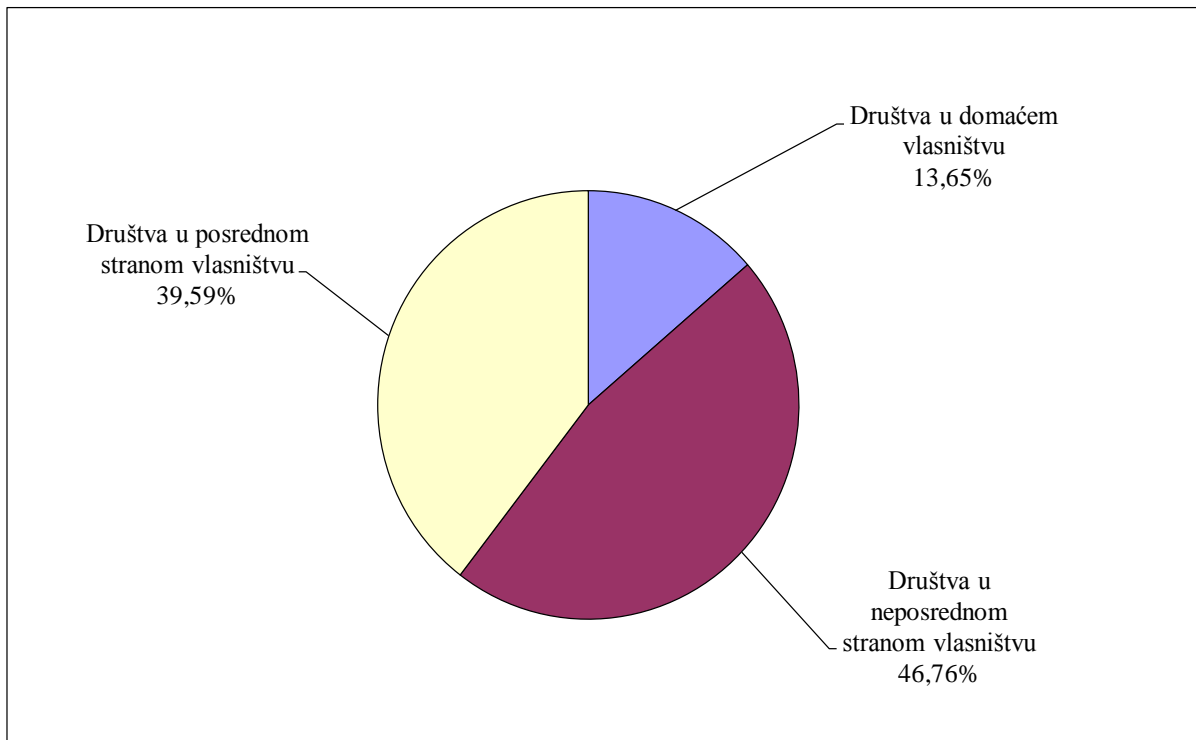
Tablica 3.4.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima u 2010. i 2011. godini (u tis. kn)

	2010.	2011.	Promjena
Prihodi od upravljanja fondom	41.500	46.365	11,7%
Naknada od uplaćenih doprinosa	14.578	13.184	-9,6%
Naknada od ukupne imovine mirovinskog fonda	26.915	33.176	23,3%
Naknada za izlaz	6	5	-13,1%
Nagrada za uspješnost	0	0	0,0%
Rashodi od upravljanja fondom	18.115	17.470	-3,6%
Transakcijski troškovi	153	145	-5,5%
Troškovi marketinga	2.716	2.605	-4,1%
Troškovi agenata prodaje	12.770	11.837	-7,3%
Ostali troškovi od upravljanja fondom	2.476	2.883	16,4%
Dobit od upravljanja fondom	23.385	28.895	23,6%
Rashodi od poslovanja društva	16.743	20.030	19,6%
Materijalni troškovi	463	369	-20,3%
Troškovi osoblja	5.854	8.680	48,3%
Amortizacija i vrijednosno usklađenje ostale imovine	496	370	-25,3%
Rezerviranja	105	37	-64,6%
Ostali troškovi poslovanja	9.826	10.574	7,6%
Dobit od redovnog poslovanja	6.642	8.866	33,5%
Neto financijski rezultat	2.739	2.514	-8,2%
Ostali prihodi i rashodi	124	301	142,5%
Dobit iz poslovanja prije oporezivanja	9.505	11.680	22,9%
Porez na dobit	1.195	2.105	76,0%
Dobit	8.309	9.576	15,2%

Izvor: HANFA

Od četiri društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima koja su poslovala u 2011. jedno je u neposrednom vlasništvu stranih financijskih institucija, dva su u posrednom stranom vlasništvu preko društava osnovanih u Republici Hrvatskoj, a jedno je društvo u domaćem vlasništvu. Broj društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima u 2011. ostao je nepromijenjen u odnosu na 2010. godinu.

Grafikon 3.4.1. Udjel u imovini pod upravljanjem prema vlasničkoj strukturi

Izvor: HANFA

3.5. Mirovinska osiguravajuća društva

Osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava uređeno je Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje („Narodne novine“, br. 106/99, 63/00, 107/07 i 114/11), koji je u primjeni od 1. siječnja 2000. godine. Zakonom je uređena i isplata mirovina koju obavljaju isključivo mirovinska osiguravajuća društva koja isplaćuju mirovine u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup mirovinskog osiguranja), kao i druga mirovinska davanja u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (III. stup mirovinskog osiguranja) te mirovine i njihova isplata u sklopu obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

Ostvarenjem prava iz mirovinskog osiguranja članovi mirovinskih fondova zaključuju ugovor s odabranim mirovinskim osiguravajućim društvom, nakon čega se kapitalizirana sredstva člana fonda, prikupljena u mirovinskom fondu (obveznom ili dobrovoljnom), prenose u mirovinsko osiguravajuće društvo koje obavlja isplatu mirovina. Mirovinsko osiguravajuće društvo za članove obveznih mirovinskih fondova obavlja doživotnu isplatu mirovine u skladu s prenesenim sredstvima, odnosno za članove dobrovoljnih mirovinskih fondova isplaćuje doživotno ili privremeno mirovinsko davanje, u skladu s ugovorenim sporazumom.

Od početka primjene Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje u Republici Hrvatskoj osnovano je i djeluje samo jedno mirovinsko osiguravajuće društvo – Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o., koje je osnovano 2002., dok je prve mirovine počelo isplaćivati 2003. godine. Republika Hrvatska jamči isplatu mirovina iz obveznog mirovinskog osiguranja te je s tom svrhom osnovan tzv. „račun mirovinskog jamstva“. Račun mirovinskog jamstva poseban je račun u Hrvatskoj narodnoj banci, koji služi za isplatu mirovina u slučajevima kada mirovinsko osiguravajuće društvo nije u stanju isplaćivati ugovorene mirovine.

U skladu s odredbama članka 22. stavaka 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje („Narodne novine“, br. 107/07) mirovinsko osiguravajuće društvo ne može odbiti više od 10% od primljene doznake iz obveznog mirovinskog fonda kao naknadu za pokrivanje troškova mirovinskog osiguravajućeg društva, a odluku o najvišoj naknadi donosi Agencija za svaku godinu. Stoga naknada za 2011. temeljem Odluke o najvišoj naknadi za pokrivanje troškova mirovinskog osiguravajućeg društva u 2011. godini iz doznaka obveznog mirovinskog fonda („Narodne novine“, br. 11/11), koju je Agencija donijela u siječnju 2011., iznosi maksimalno 5% od primljene doznake iz obveznog mirovinskog fonda.

Posljednjim dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje („Narodne novine“, br. 114/11), a u smislu odredbe članka 103.a stavka 1., korisnicima mirovina koji su na svoj zahtjev pristupili obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje omogućeno je da im se odredi i isplaćuje mirovina kao da su bili osigurani samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, uz uvjet da korisnik mirovine zahtjev za određivanje mirovine prema tom članku podnese osiguravajućem društvu u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu navedenog zakona. U vrijeme mirovinske reforme obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup mirovinskog osiguranja) bilo je obvezno za sve osiguranike mlađe od 40 godina. Osobe koje su tada imale između 40 i 50 godina mogle su odabrati žele li ostati u sustavu međugeneracijske

solidarnosti ili žele ući u II. stup osiguranja. Kao što je već rečeno, posljednjim izmjenama zakonske regulative omogućeno je svim osiguranicima koji su u mirovinskoj reformi imali mogućnost izbora i izabrali II. mirovinski stup da u trenutku odlaska u mirovinu istupe iz II. mirovinskog stupa, čime bi im se osigurao obračun i isplata mirovine kao da su cijelo vrijeme bili u sustavu međugeneracijske solidarnosti, što je najveći broj takvih osiguranika učinio i u zakonski propisanom roku pristupio osiguranju na temelju međugeneracijske solidarnosti. Ista kategorija osiguranika koja već prima mirovinu može zatražiti ponovni izračun i prelazak na isplatu mirovine samo iz sustava međugeneracijske solidarnosti.

3.5.1. Opis tržišta

3.5.1.1. Bilanca stanja

Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 2011. vrijednost ukupne imovine jedinog mirovinskog osiguravajućeg društva – Raiffeisen mirovinskog osiguravajućeg društva d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) iskazana je u iznosu od 206,4 mil. kuna, što je za 16,8% više u odnosu na imovinu iskazanu na dan 31. prosinca 2010. godine. Navedeni porast imovine prvenstveno je rezultat porasta vrijednosti ukupnih ulaganja (15,9%), koja su bila za 26,7 mil. kuna veća u odnosu na vrijednost ulaganja iskazanu na dan 31. prosinca 2010. godine. U ukupnoj pasivi na dan 31. prosinca 2011. tehničke pričuve iskazane su u iznosu od 179,2 mil. kuna i činile su 86,8% pasive. Tehničke pričuve dobrovoljnog mirovinskog osiguranja iznosile su 163,3 mil. kuna, dok se dio od 15,9 mil. kuna odnosio na tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja.

Tablica 3.5.1. Bilanca stanja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Redni broj	Opis pozicije	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
Aktiva						
1	Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital					
2	Nematerijalna imovina					
3	Materijalna imovina	61	0,03%	49	0,02%	80,42
4	Ulaganja	167.687	94,91%	194.362	94,18%	115,91
5	Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama					
6	Odgođena i tekuća porezna imovina	28	0,02%	95	0,05%	341,43
7	Potraživanja					
8	Ostala imovina	6.240	3,53%	8.274	4,01%	132,59
9	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.672	1,51%	3.583	1,74%	134,09
	Ukupno aktiva	176.689	100,00%	206.364	100,00%	116,80
Pasiva						
10	Kapital i rezerve	13.108	7,42%	11.965	5,80%	91,28
11	Manjinski interes					
12	Tehničke pričuve	140.363	79,44%	179.195	86,83%	127,67
13	Ostale pričuve - rezerviranja					
14	Neosigurateljno - tehničke pričuve - rezerviranja					
15	Financijske obveze					
16	Odgođena i tekuća porezna obveza					
17	Ostale obveze	202	0,11%	1.642	0,80%	812,14
18	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	23.016	13,03%	13.562	6,57%	58,93
	Ukupno pasiva	176.689	100,00%	206.364	100,00%	116,80

Izvor: HANFA

3.5.1.2. Račun dobiti i gubitka

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. Društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 151,6 mil. kuna ili 46,1% više u odnosu na isto razdoblje 2010. godine. U strukturi prihoda najveći su udjel (62,7% ili 95,0 mil. kuna) činili prihodi s temelja doznaka mirovinskih društava i izravnih jednokratnih uplata dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 145,8 mil. kuna, što je za 45,4% više u odnosu na rashode ostvarene u 2010. godini. Najveći dio rashoda (u iznosu od 106,5 mil. kuna) odnosio se na rashode s temelja ugovora o mirovini dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, od čega se iznos od 53,0 mil. kuna odnosio na isplate iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, a iznos od 53,5 mil. kuna na promjenu tehničkih pričuva. Porast ukupnih rashoda rezultat je porasta rashoda s temelja ugovora o mirovini obveznog mirovinskog osiguranja od 89,9% (sa 18,0 mil. kuna na 34,1 mil. kuna) i rashoda s temelja ugovora o mirovini dobrovoljnog mirovinskog osiguranja od 35,1% (sa 78,9 mil. kuna na 106,5 mil. kuna).

Društvo je ostvarilo dobit tekućeg obračunskog razdoblja prije oporezivanja u iznosu od 5,8 mil. kuna, a nakon odbitka poreza u iznosu od 4,7 mil. kuna.

Tablica 3.5.2. Račun dobiti i gubitka za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn)

Redni broj	Opis pozicije	2010.	Udjel	2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
1	Prihodi s temelja doznaka mirovinskih društava i izravnih jednokratnih uplata - Obvezno mirovinsko osiguranje	16.677	16,07%	32.421	21,38%	194,41
2	Prihodi s temelja doznaka mirovinskih društava i izravnih jednokratnih uplata - Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	71.225	68,64%	95.032	62,67%	133,42
3	Prihodi od ulaganja - Obvezno mirovinsko osiguranje	1.320	1,27%	2.694	1,78%	204,05
4	Prihodi od ulaganja - Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	8.224	7,92%	12.503	8,25%	152,04
5	Prihodi od ulaganja - Poslovanje Društva	706	0,68%	612	0,40%	86,69
6	Prihodi od provizija i naknada	5.609	5,41%	8.284	5,46%	147,68
7	Ostali prihodi	5	0,01%	92	0,06%	1715,18
	Ukupni prihodi	103.767	100,00%	151.638	100,00%	146,13
8	Rashodi s temelja ugovora o mirovini - Obvezno mirovinsko osiguranje	17.958	17,91%	34.109	23,40%	189,94
9	Rashodi s temelja ugovora o mirovini - Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	78.879	78,67%	106.546	73,08%	135,08
10	Poslovni rashodi	2.819	2,81%	3.140	2,15%	111,41
11	Troškovi ulaganja - Obvezno mirovinsko osiguranje	39	0,04%	1.006	0,69%	2559,53
12	Troškovi ulaganja - Dobrovoljno mirovinsko osiguranje	569	0,57%	987	0,68%	173,44
13	Troškovi ulaganja - Poslovanje Društva	0	0,00%	0	0,00%	0,00
	Ukupni rashodi	100.264	100,00%	145.789	100,00%	145,40
14	Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza	3.503		5.849		167,01
15	Porez na dobit ili gubitak	697		1.169		167,66
16	Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	2.805		4.680		166,84

Izvor: HANFA

Ukupan broj sklopljenih ugovora o mirovini na dan 31. prosinca 2011. iznosio je 8.581, od čega se 8.367 ugovora odnosilo na dobrovoljno mirovinsko osiguranje (III. stup mirovinskog osiguranja), a 214 ugovora na obvezno mirovinsko osiguranje (II. stup mirovinskog osiguranja).

Tehničke pričuve obveznog mirovinskog osiguranja na dan 31. prosinca 2011. iskazane su u iznosu od 15,9 mil. kuna, dok je imovina za njihovo pokriće uložena u iznosu većem za 2,0 mil. kuna, odnosno imovina za pokriće tehničke pričuve obveznog osiguranja iznosila je 17,9 mil. kuna. Imovina za pokriće tehničke pričuve dobrovoljnog mirovinskog osiguranja iznosila je 163,3 mil. kuna, što je za 3,2 mil. kuna manje od ukupne tehničke pričuve, koja je iznosila 166,5 mil. kuna.

3.6. *Regulatorne aktivnosti i licenciranje*

Na temelju Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima doneseni su novi pravilnici te su izmijenjeni i dopunjeni postojeći pravilnici, i to:

- Pravilnik o sadržaju i trajanju obrazovnog programa, uvjetima za pristup ispitu, postupku provođenja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova i uvjetima za dobivanje licence i važenje licence ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova („Narodne novine“, br. 6/11),
- Pravilnik o dokumentaciji koja se prilaže zahtjevu za autorizaciju („Narodne novine“, br. 8/11),
- Pravilnik o uvjetima kojima članovi uprave i nadzornog odbora mirovinskog društva moraju udovoljavati, sadržaju zahtjeva i dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave i nadzornog odbora mirovinskog društva („Narodne novine“, br. 8/11),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o informativnom prospektu zatvorenog mirovinskog fonda („Narodne novine“, br. 21/11) i
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda („Narodne novine“, br. 154/11).

Tijekom 2011. osnovan je jedan zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond pod nazivom Auto Hrvatska zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond, kojim upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, a za koji je Agencija izdala odobrenje za rad rješenjem od 20. listopada 2011. godine.

Tijekom 2011. Agencija je izdala četiri mišljenja o primjeni Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

U postupcima licenciranja tijekom 2011. bilo je više zahtjeva u odnosu na 2010., kao što je razvidno iz priložene tablice:

Tablica 3.6.1. Broj obrađenih predmeta vezanih uz poslovanje mirovinskih društava i mirovinskih fondova

VRSTA PREDMETA	2010.	2011.	Promjena
Odobrenje za osnivanje fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom (odobrenje za rad)	0	1	100,00%
Odobrenje imenovanja članova uprave obveznog mirovinskog društva	1	3	200,00%
Odobrenje imenovanja članova uprave dobrovoljnog mirovinskog društva	1	3	200,00%
Odobrenje članova nadzornog odbora obveznog mirovinskog društva	3	8	166,67%
Odobrenje članova nadzornog odbora dobrovoljnog mirovinskog društva	5	4	-20,00%
Odobrenje izmjena i dopuna Statuta dobrovoljnog mirovinskog fonda	2	15	650,00%
Odobrenje Informativnog prospekta i izmjena Informativnog prospekta dobrovoljnog mirovinskog fonda	2	15	650,00%
Promidžba mirovinskih fondova	32	35	9,38%
Rješenje o izdavanju licence za ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova	16	3	-81,25%
Rješenje o obnovi licence za ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova	6	14	133,33%
Suglasnost za transakcije vlasničkim udjelima obveznog mirovinskog društva	0	1	100,00%

Izvor: HANFA

3.7. Nadzor nad mirovinskim fondovima

Agencija je tijekom 2011. godine kontinuirano nadzirala usklađenost poslovanja mirovinskih društava i mirovinskih fondova sa Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima i podzakonskim aktima u svrhu zaštite interesa članova obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova.

U sklopu nadzora nad mirovinskim fondovima Agencija je svoje djelovanje usmjerila na posredni nadzor uredno dostavljenih dnevnih i periodičnih izvješća u smislu kontrole vrednovanja imovine, dopuštenih ulaganja i propisanih ograničenja ulaganja te drugih zakonskih i podzakonskih odredaba koje reguliraju djelokrug financijskog i investicijskog poslovanja mirovinskih fondova. Na temelju dostavljenih podataka dnevno se izračunavaju prinosi mirovinskih fondova i vrijednost indeksa Mirex, a periodično se provode analize uspješnosti poslovanja mirovinskih društava i fondova te procjena kvantitativnih i kvalitativnih rizika poslovanja navedenih subjekata. Analizom su obuhvaćene promjene u kapitalu, praćenje broja članova, usklađenost jamstvenog pologa, kontrola praćenja potencijalnih obveza za isplatu zajamčenoga prinosa te praćenje strukture i odnosa troškova i prihoda te točnost izračuna naknada.

Neposrednim nadzornim postupkom obuhvaćeno je poslovanje mirovinskih društava i mirovinskih fondova. Nadzor se provodi izravnim uvidom u dokumentaciju i razgovorima s odgovornim osobama društva i zaposlenicima u vezi s pitanjima značajnim za poslovanje i rezultate mirovinskih fondova.

Neposredni nadzor obuhvaća uvid u akte mirovinskih društava i mirovinskih fondova, proces realizacije investicijskih odluka, praćenje zabrane prodaje i kupnje imovine te davanja kredita i jamstava osobama povezanim s mirovinskim društvom, provjeru količine novca koju je mirovinsko društvo pozajmilo, provjeru vođenja računovodstva i izrade financijskih izvještaja mirovinskog društva i fonda te provjeru stanja računa jamstvenog pologa i sve njegove promjene. Dokumentacija prikupljena tijekom postupka neposrednog nadzora i podaci iz izvora dostupnih Agenciji analiziraju se radi utvrđivanja usklađenosti poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima te odredbama pripadnih informativnih prospekata mirovinskih fondova, kako bi se uočili mogući rizici u poslovanju navedenih subjekata, a u svrhu najveće moguće zaštite članova obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Agencija je tijekom 2011. provela sedam redovnih neposrednih nadzora nad društvima za upravljanje mirovinskim fondovima i REGOS-om. U navedenom razdoblju Agencija je provela i dva izvanredna neposredna nadzora.

Na osnovi nalaza provedenih postupaka neposrednih nadzora nad poslovanjem mirovinskih društava i mirovinskih fondova kojima upravljaju, zbog utvrđenih postupanja suprotno odredbama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Agencija je donijela rješenje za jedno mirovinsko društvo, kojim je članu uprave društva oduzela licencu ovlaštenog upravitelja mirovinskih fondova na određeno vrijeme od šest mjeseci te je jedinom članu društva naloženo imenovanje novog člana uprave društva.

4. Tržište osiguranja

Pregled stanja tržišta osiguranja u 2011. izrađen je na temelju analize financijskih, statističkih i nadzornih izvještaja¹ dostavljenih Agenciji te provedenog nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje i društava za reosiguranje, Hrvatskog nuklearnog POOL-a GIU i Hrvatskog ureda za osiguranje.

4.1. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje²

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. društva za osiguranje koja posluju u Republici Hrvatskoj ostvarila su zaračunatu bruto premiju u iznosu od 9,1 mlrd. kuna, što predstavlja smanjenje od 1,1% u odnosu na isto razdoblje 2010. godine. Premija po stanovniku u skupini neživotnih osiguranja iznosila je 1.523 kune (202 eura)³, a u skupini životnih osiguranja 552 kune (73 eura). Premija po stanovniku bilježila je u razdoblju od 2002. do 2008. kontinuirani rast, koji je u 2009. zaustavljen najvećim dijelom kao posljedica financijske krize. U grafikonima koji slijede prikazano je kretanje premije po stanovniku i udjela zaračunate bruto premije u BDP-u⁴ (pokazatelji stanja na tržištu osiguranja) za razdoblje od 2002. do 2011. godine.

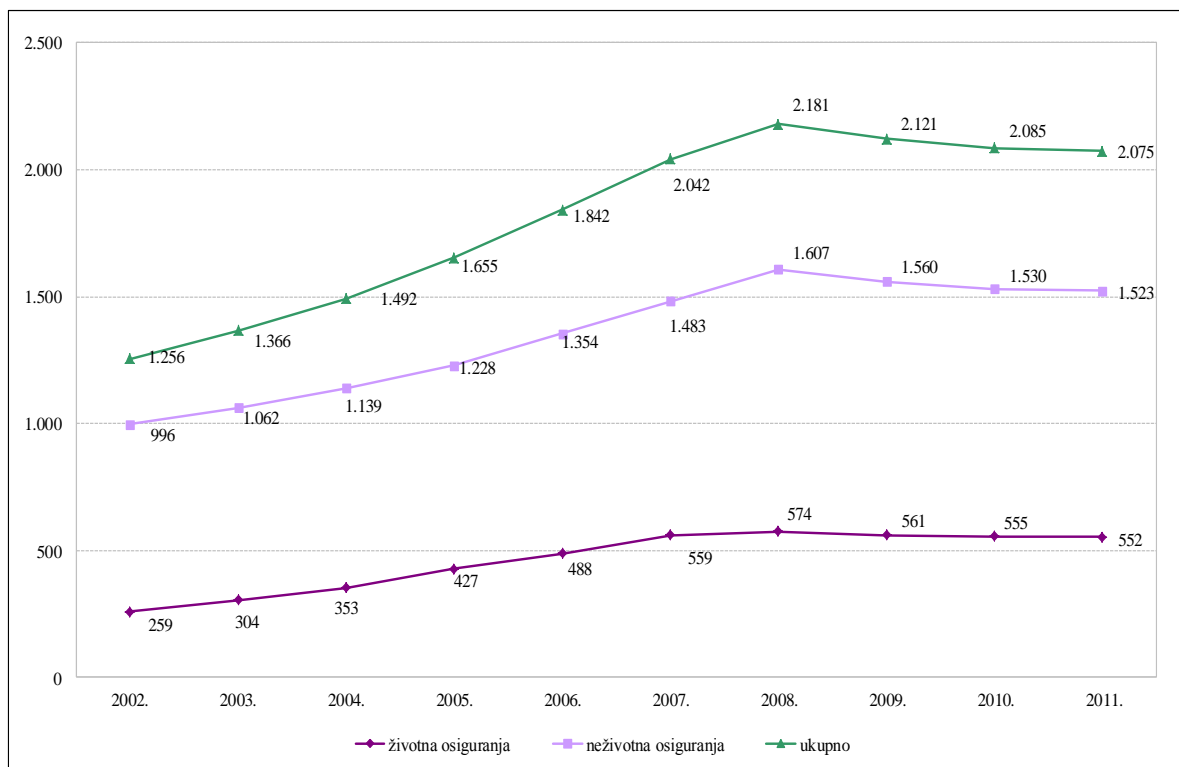
¹ Financijski, statistički i nadzorni podaci za 2008., 2009., 2010. i 2011. korišteni u ovom izvješću prikazani su na temelju

² Kod suma pojedinih prikazanih podataka moguća su manja odstupanja zbog zaokruživanja iznosa.

³ Izračunato prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2011. godine

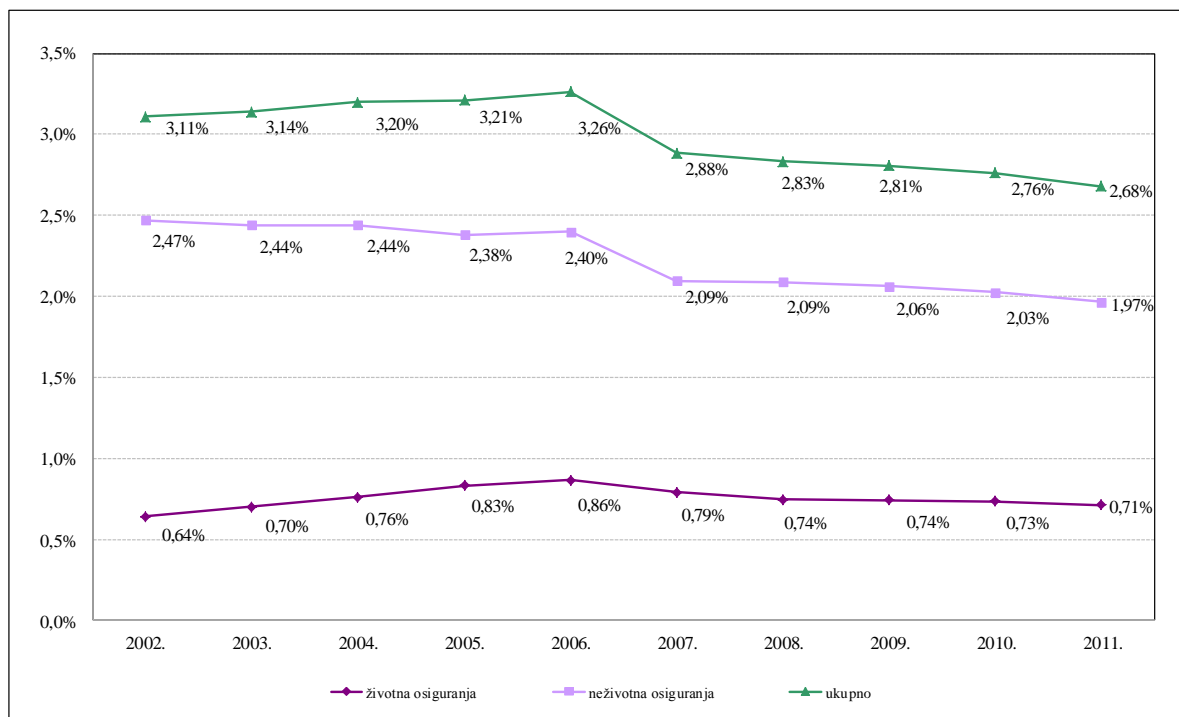
⁴ Bruto društveni proizvod – podaci preuzeti s internetske stranice Državnog zavoda za statistiku (www.dzs.hr, datum posljednjeg pristupa 8. svibnja 2012.).

Grafikon 4.1.1. Premija po stanovniku za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u kn)

Izvor: HANFA

Grafikon 4.1.2. Udjel zaračunate bruto premije u BDP-u za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)

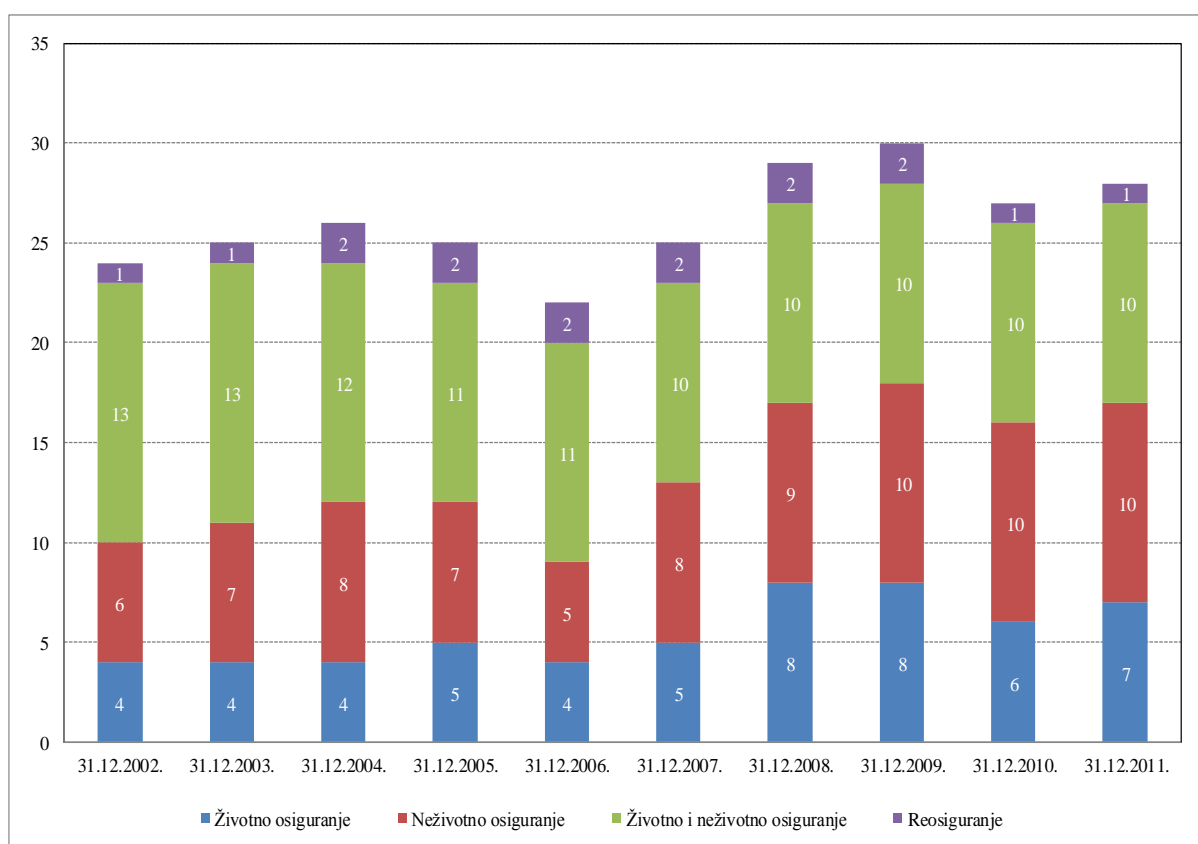
Izvor: HANFA

Udjel premije osiguranja u BDP-u nastavio je silazni trend započet u 2007., tako da je u 2011. iznosio 2,68%. U skupini životnih osiguranja navedeni je udjel sa 0,73% u 2010. smanjen na 0,71% u 2011., dok je istovremeno kod neživotnih osiguranja isti udjel smanjen sa 2,03% na 1,97%.

4.1.1. Opis tržišta

Na dan 31. prosinca 2011. na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj bilo je licenciranih 27 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje.

Grafikon 4.1.3. Broj licenciranih društava za osiguranje i društava za reosiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine

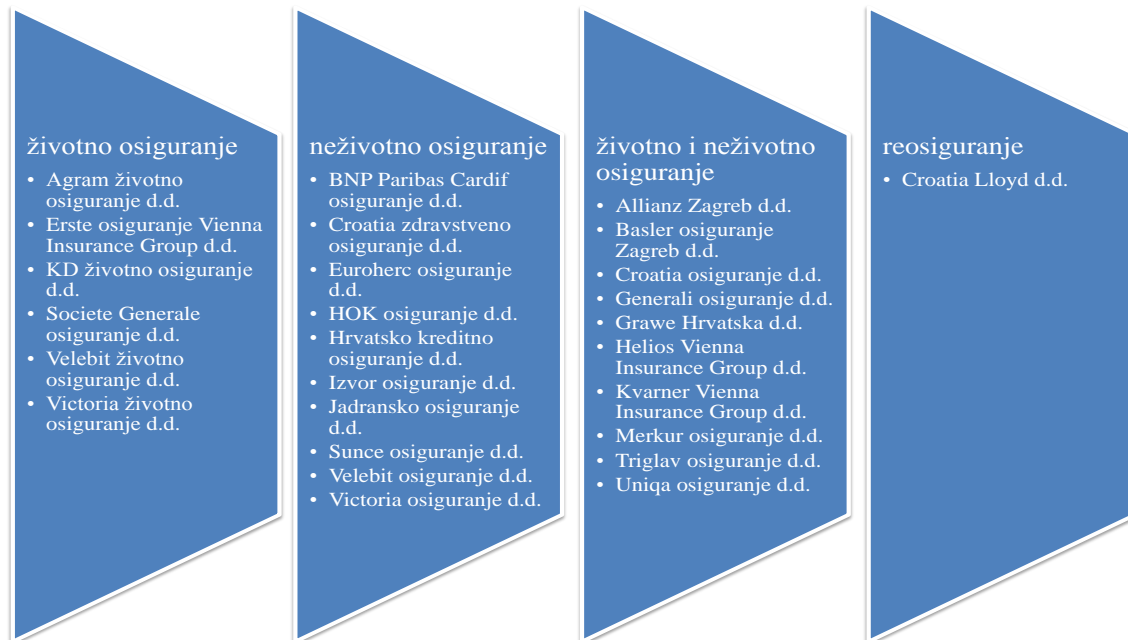

Izvor: HANFA

U 2011. šest društava za osiguranje obavljalo je isključivo poslove životnih osiguranja, deset društava za osiguranje isključivo poslove neživotnih osiguranja, deset društava za osiguranje poslove životnih i neživotnih osiguranja (tzv. složena društva), dok društvo Wüstenrot životno osiguranje d.d., koje je u 2011. ishodilo dozvolu Agencije za obavljanje poslova osiguranja, s obavljanjem djelatnosti osiguranja nije započelo u 2011. godini. Poslove reosiguranja u 2011. obavljalo je jedno društvo za reosiguranje, i to Croatia Lloyd d.d. Društvo Allianz reosiguranje d.d., koje je do kraja 2010.

obavljalo djelatnost reosiguranja, promijenilo je u 2010. djelatnost i naziv u Allianz Usluge d.d. te je nastavno na odobrenje Agencije u 2011. pripojeno društvu Allianz Zagreb d.d.

Grafikon 4.1.4. Poslovi osiguranja koje su društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavljala tijekom 2011. godine

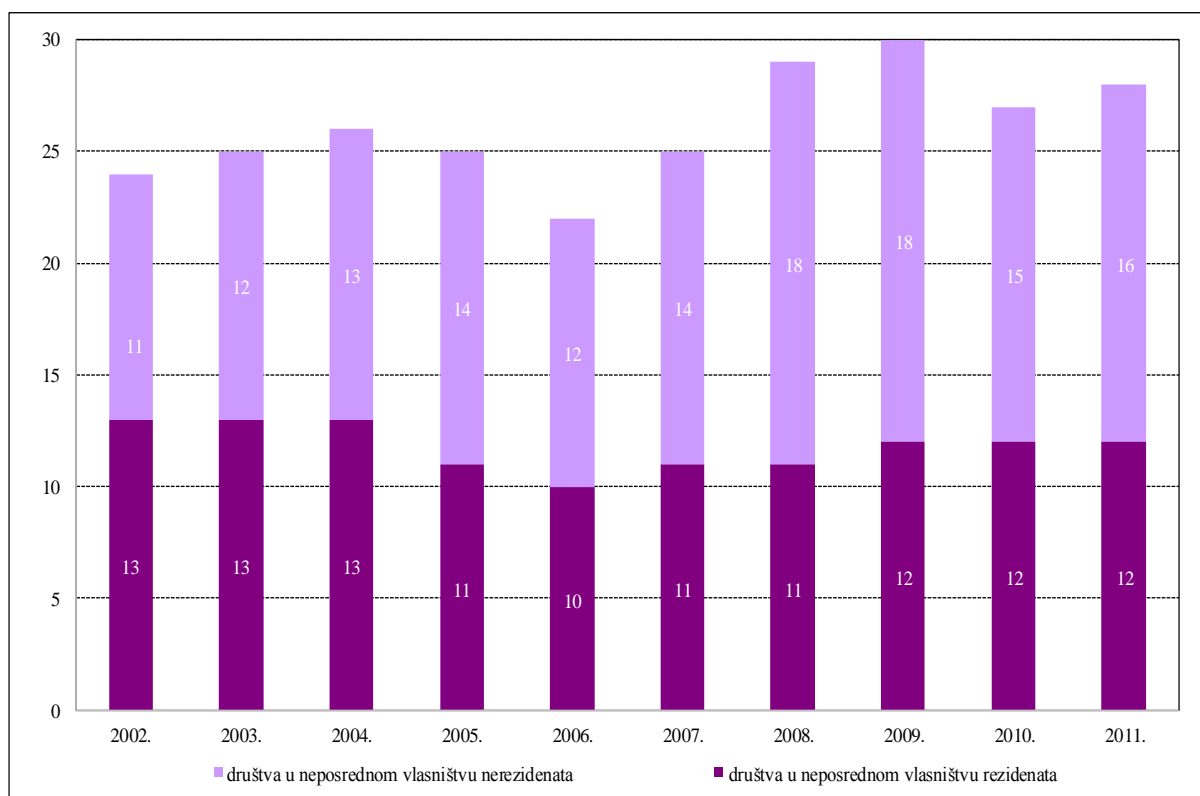
Izvor: HANFA

Od ukupno 28 licenciranih društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje na dan 31. prosinca 2011. godine 16 društava bilo je u neposrednom većinskom vlasništvu⁵ nerezidenata⁶.

⁵ Posredno vlasništvo podrazumijeva podrijetlo temeljnog kapitala matičnog društva

⁶ Prema odredbama članka 3. stavka 1. Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08 i 80/10) rezidenti su pravne i fizičke osobe čije je sjedište upisano u sudski ili drugi registar ili upisnik u Republici Hrvatskoj, ili kojima se mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja nalazi u Republici Hrvatskoj; rezidenti su i poduzetnici fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj čija je djelatnost upisana u registar ili upisnik.

Grafikon 4.1.5. Vlasnička struktura licenciranih društava za osiguranje i društava za reosiguranje (neposredno vlasništvo) u razdoblju od 2002. do 2011. godine

Izvor: HANFA

4.1.2. Zaračunata bruto premija

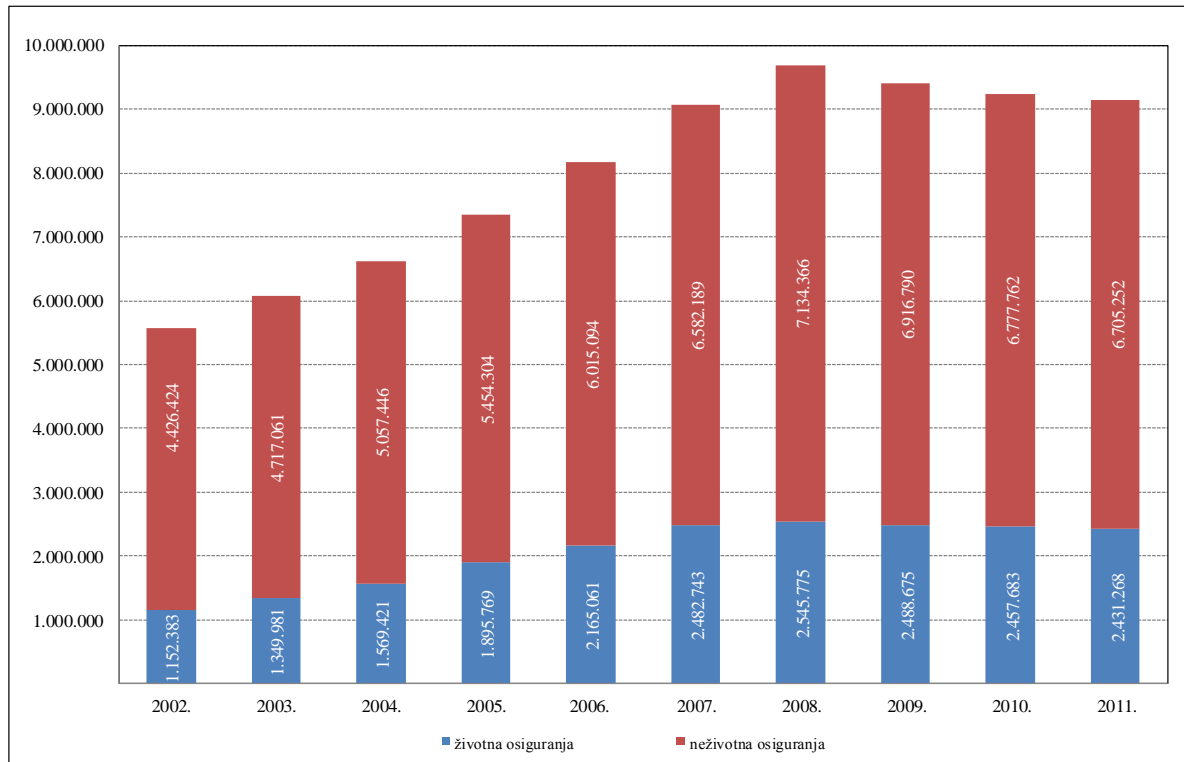
Društva za osiguranje ostvarila su u 2011. zaračunatu bruto premiju u iznosu od 9,1 mlrd. kuna, što je za 0,1 mlrd. kuna (1,1%) manje u odnosu na 2010., kada je premija iznosila 9,2 mlrd. kuna. Točnije, od 98,9 mil. kuna smanjenog iznosa premije na segment neživotnih osiguranja odnosilo se 72,5 mil. kuna, dok se na segment životnih osiguranja odnosilo 26,4 mil. kuna. Od ukupno 26 društava za osiguranje, 12 društava ostvarilo je porast zaračunate bruto premije u 2011. u odnosu na 2010., a jedno društvo zabilježilo je zaračunatu bruto premiju tek u 2011. godini.

Ukupna zaračunata bruto premija društava za reosiguranje iznosila je u 2011. godini 473,8 mil. kuna i bila je za 49,4 mil. kuna (9,4%) manja od premije koju su u 2010. ostvarila dva društva za reosiguranje.

Koncentracija osigurateljnog portfelja prema ukupno zaračunatoj bruto premiji u pet najvećih društava za osiguranje smanjena je sa 65,3% u 2010. na 64,6% u 2011., dok je istovremeno u promatranom razdoblju koncentracija osigurateljnog portfelja kod deset najvećih društava za osiguranje smanjena sa 84,9% na 84,4%. Kod neživotnih osiguranja prisutna je veća koncentracija u

odnosu na životna osiguranja, pa je tako pet društava za osiguranje ostvarilo 75,5% ukupne premije neživotnih osiguranja, dok je u segmentu životnih osiguranja 58,3% ukupne premije koncentrirano u pet društava za osiguranje.

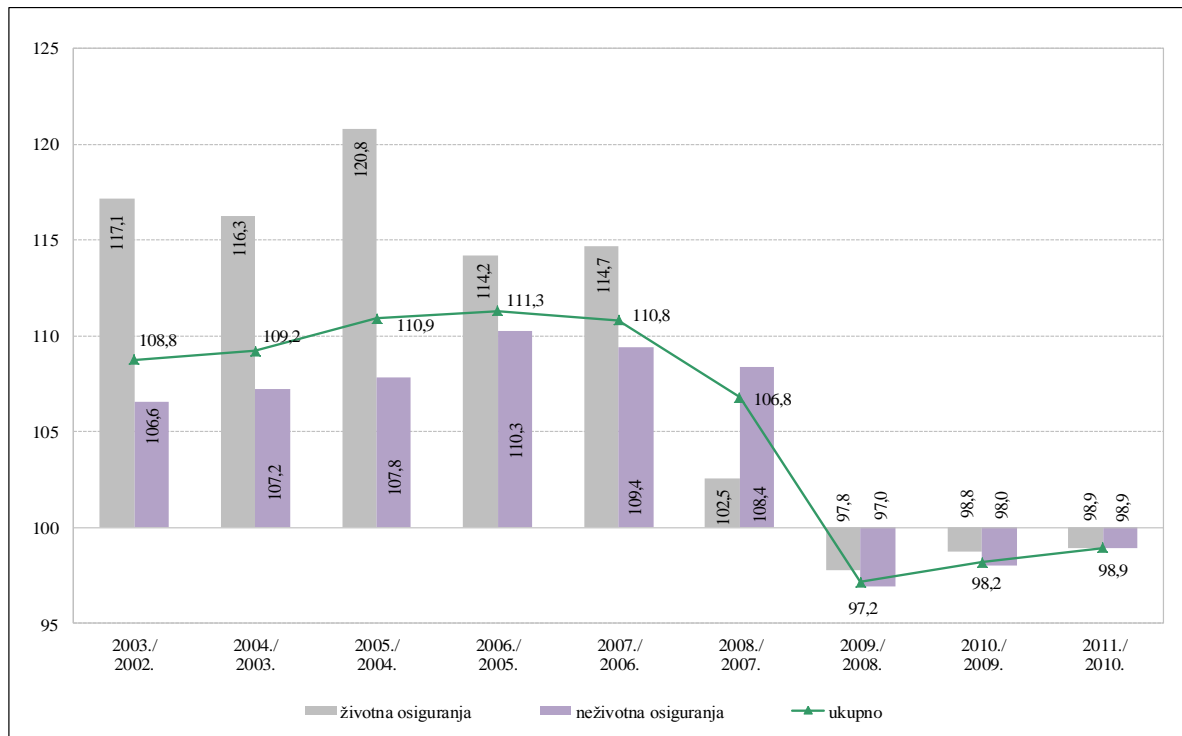
Grafikon 4.1.6. Kretanje zaračunate bruto premije osiguranja društava za osiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine (u tis. kn)

Izvor: HANFA

U segmentu neživotnih osiguranja nastavio se trend smanjenja zaračunate bruto premije započet u 2009. godini. Zaračunata bruto premija iznosila je u 2011. godini 6,7 mlrd. kuna, što je za 72,5 mil. kuna (1,1%) manje u odnosu na premiju ostvarenu u 2010. godini. U segmentu životnih osiguranja također je zabilježen pad premije, i to od 26,4 mil. kuna (1,1%), te je premija životnih osiguranja u 2011. iznosila 2,4 mlrd. kuna.

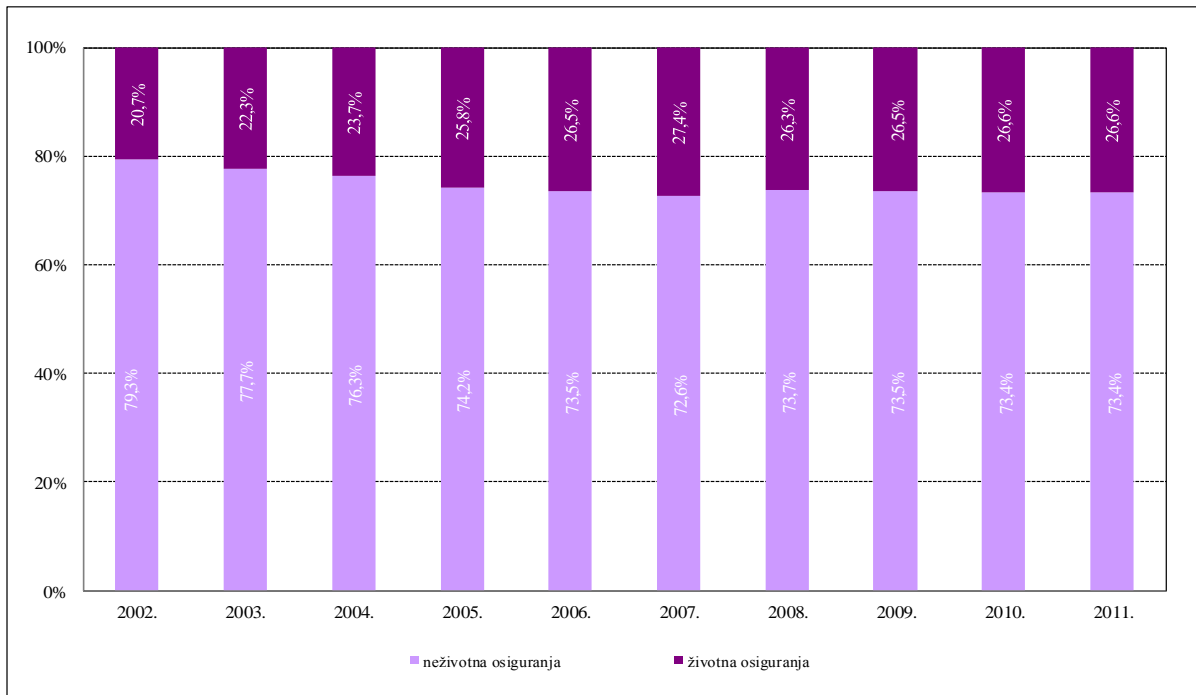
Grafikon 4.1.7. Indeksi zaračunate bruto premije osiguranja društava za osiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine

Izvor: HANFA

U ukupnoj zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj i dalje su prevladavala neživotna osiguranja, koja su činila 73,4% ukupne zaračunate bruto premije, dok su životna osiguranja činila 26,6% zaračunate bruto premije. U odnosu na 2010., u 2011. godini nije bilo promjene udjela životnih i neživotnih osiguranja u ukupnoj zaračunatoj bruto premiji.

Grafikon 4.1.8. Udjel životnih i neživotnih osiguranja društava za osiguranje u ukupnoj zaračunatoj bruto premiji osiguranja u razdoblju od 2002. do 2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

U strukturi ukupne zaračunate bruto premije u 2011. prisutna je neravnomjerna raspodjela udjela pojedinih vrsta osiguranja u ukupnom osigurateljnog portfelju, tako da osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila čini 32,1%, a životno osiguranje 22,9% ukupnog osigurateljnog portfelja. Istovremeno je šest vrsta osiguranja čiji je pojedinačni udjel veći od 5,0% zauzimalo 83,8% ukupnog osigurateljnog portfelja, dok su te vrste osiguranja u 2010. činile 84,0% ukupnog osigurateljnog portfelja.

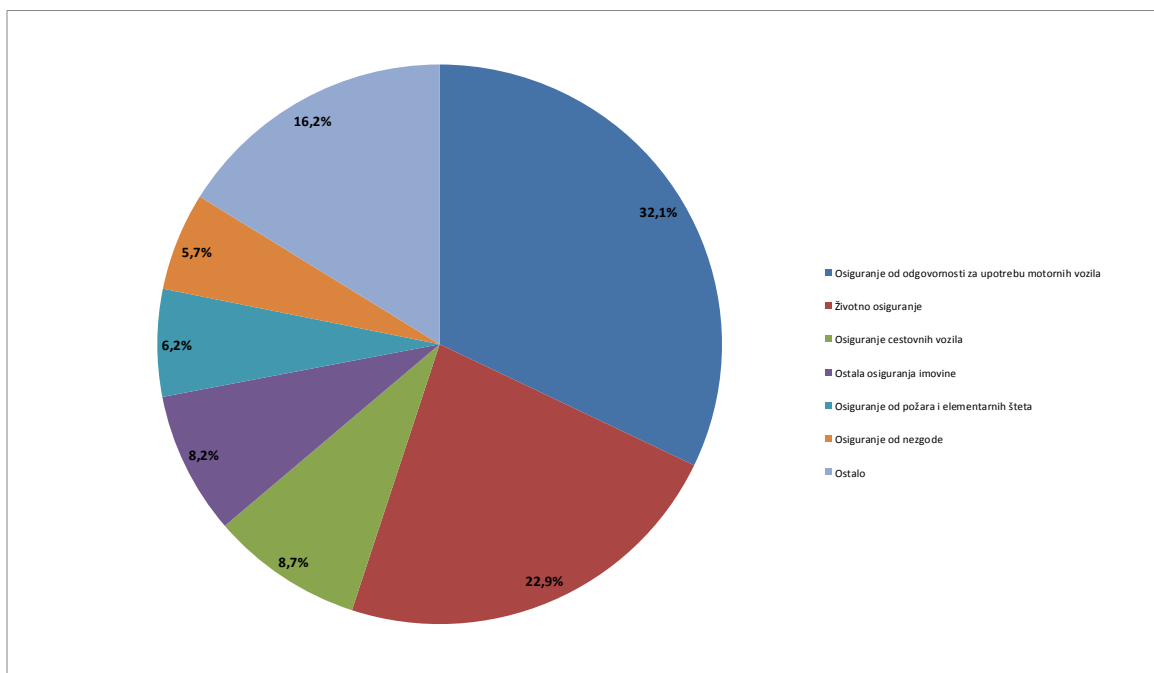
Tablica 4.1.1. Pregled zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Šifra	VRSTA OSIGURANJA	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
01	Osiguranje od nezgode	531.370	5,74%	517.410	5,66%	97,37
02	Zdravstveno osiguranje	258.703	2,81%	255.147	2,79%	98,63
03	Osiguranje cestovnih vozila	888.633	9,62%	797.849	8,73%	89,78
04	Osiguranje tračnih vozila	6.094	0,08%	5.325	0,06%	87,39
05	Osiguranje zračnih letjelica	23.440	0,25%	15.130	0,17%	64,55
06	Osiguranje plovila	228.363	2,47%	204.916	2,24%	89,73
07	Osiguranje robe u prijevozu	63.976	0,69%	59.805	0,66%	93,48
08	Osiguranje od požara i elementarnih šteta	573.675	6,22%	565.981	6,19%	98,66
09	Ostala osiguranja imovine	758.470	8,22%	751.571	8,23%	99,09
10	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	2.890.060	31,29%	2.934.900	32,12%	101,55
11	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	2.287	0,02%	2.565	0,03%	112,14
12	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	42.810	0,46%	36.617	0,40%	85,53
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	266.280	2,88%	289.132	3,17%	108,58
14	Osiguranje kredita	116.773	1,26%	130.084	1,42%	111,40
15	Osiguranje jamstava	4.580	0,05%	7.869	0,09%	171,80
16	Osiguranje raznih financijskih gubitaka	74.625	0,81%	81.376	0,89%	109,05
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	2.533	0,03%	2.911	0,03%	114,93
18	Putno osiguranje	45.090	0,49%	46.663	0,51%	103,49
19	Životno osiguranje	2.111.939	22,87%	2.092.895	22,91%	99,10
20	Rentno osiguranje	7.155	0,08%	9.047	0,10%	126,44
21	Dodatna osiguranja uz životno osiguranje	162.060	1,75%	156.469	1,71%	96,55
22	Osiguranje za slučaj vjenčanja ili rođenja	9.244	0,10%	8.969	0,10%	97,03
23	Životna osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik	167.285	1,81%	163.888	1,79%	97,97
24	Tontine	0	0,00%	0	0,00%	-
25	Osiguranje s kapitalizacijom isplate	0	0,00%	0	0,00%	-
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA (vrste 01 - 18)		6.777.762	73,39%	6.705.252	73,39%	98,93
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA (vrste 19 - 25)		2.457.683	26,61%	2.431.268	26,61%	98,93
SVEUKUPNO (vrste 01 - 25)		9.235.445	100,00%	9.136.520	100,00%	98,93

Izvor: HANFA

Osiguranja motornih vozila koja uključuju osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i osiguranje cestovnih vozila činila su u 2011. godini 40,8% ukupne zaračunate bruto premije. U 2011. godini zaračunata bruto premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila iznosila je 2,9 mlrd. kuna te je u odnosu na 2010. bila veća za 44,8 mil. kuna (1,6%), čime je zabilježila najveći porast premije po pojedinoj vrsti osiguranja u apsolutnom iznosu. Premija osiguranja cestovnih vozila iznosila je 797,8 mil. kuna te je u odnosu na 2010. zabilježila pad u iznosu od 90,8 mil. kuna (10,2%), što ujedno predstavlja najveći pad premije po pojedinoj vrsti osiguranja u apsolutnom iznosu.

Grafikon 4.1.9. Struktura premije po vrstama osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

Obvezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanosene trećim osobama, poznatije kao osiguranje od automobilske odgovornosti, u Republici Hrvatskoj obavlja 15 društava za osiguranje. Premija osiguranja od automobilske odgovornosti (2,9 mlrd. kuna) činila je gotovo trećinu ukupne zaračunate bruto premije u 2011. te je u odnosu na 2010. zabilježila porast od 44,1 mil. kuna (1,5%). U 2011. godini tri su društva za osiguranje ostvarila čak 65,2% ukupne premije osiguranja od automobilske odgovornosti, što je nešto manje u odnosu na 2010., kada su tri društva ostvarila 66,4% ukupne premije. Tehnički rezultat tržišta u toj vrsti osiguranja iznosio je 443,9 mil. kuna, što je za 59,9% više u odnosu na 2010., kada je on iznosio 277,6 mil. kuna.

Tablica 4.1.2. Obvezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanese trećim osobama na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

R. br.	Društvo za osiguranje	Zaračunata bruto premija (za 10.01)		
		31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
1	Allianz Zagreb d.d.	235.210	252.703	107,44
2	Basler osiguranje Zagreb d.d.	102.482	96.736	94,39
3	Croatia osiguranje d.d.	788.686	788.560	99,98
4	Euroherc osiguranje d.d.	661.399	658.987	99,64
5	Generali osiguranje d.d.	69.893	73.164	104,68
6	Grawe Hrvatska d.d.	53.346	50.725	95,09
7	Helios VIG d.d.	26.207	32.089	122,44
8	HOK osiguranje d.d.	110.828	125.355	113,11
9	Izvor osiguranje d.d.		12.107	-
10	Jadransko osiguranje d.d.	452.724	451.543	99,74
11	Kvarner VIG d.d.	129.242	114.075	88,26
12	Sunce osiguranje d.d.	28.298	29.069	102,73
13	Triglav osiguranje d.d.	123.112	124.356	101,01
14	Uniq osiguranje d.d.	47.138	58.022	123,09
15	Velebit osiguranje d.d.	38.304	43.487	113,53
	UKUPNO	2.866.869	2.910.978	101,54

Izvor: HANFA

4.1.3. Struktura aktive

Ukupna imovina društava za osiguranje i društava za reosiguranje iznosila je na dan 31. prosinca 2011. godine 32,9 mlrd. kuna i u odnosu na 2010. bila je veća za 1,9 mlrd. kuna ili za 6,2%. Od navedenog iznosa ukupne aktive na dan 31. prosinca 2011. na segment životnih osiguranja odnosilo se 15,8 mlrd. kuna (48,0%), na segment neživotnih osiguranja 16,1 mlrd. kuna (49,0%), dok se 982,1 mil. kuna (3,0%) odnosio na reosiguranje. U strukturi ukupne imovine društava za osiguranje i društava za reosiguranje najzastupljenija su bila ulaganja (75,6%). Na materijalnu imovinu, kao i na potraživanja, odnosilo se 7,3% aktive, na udio reosiguranja u tehničkim pričuvama odnosilo se 4,5% aktive, na ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja 2,11%, dok su preostale stavke u strukturi aktive sudjelovale s manje od 2,0%.

Tablica 4.1.3. Struktura aktive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

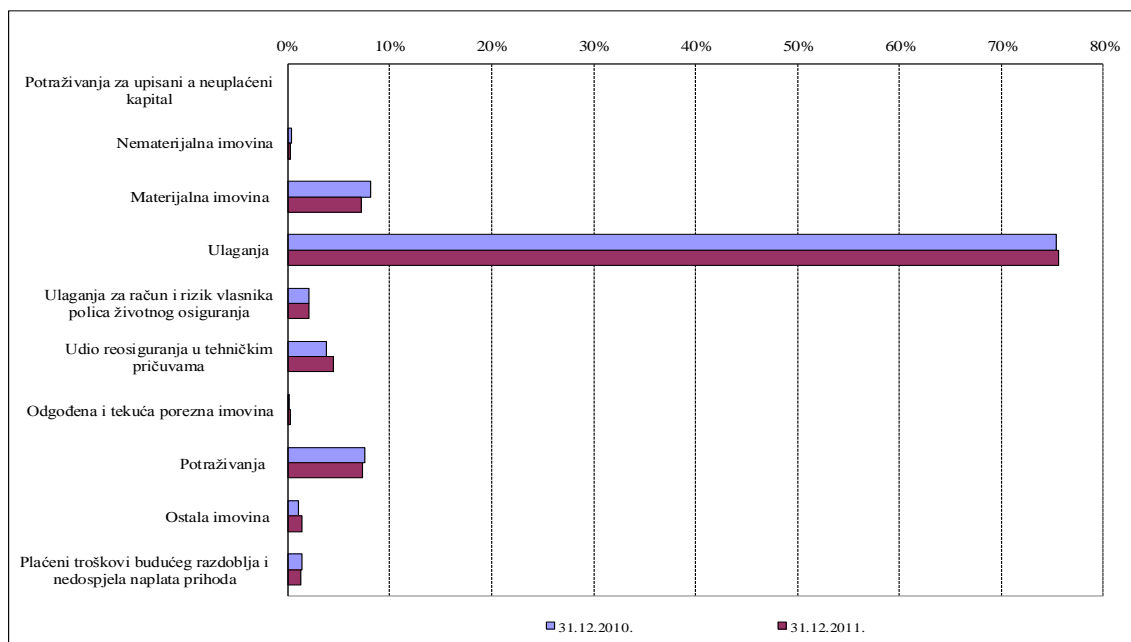
	31.12.2010.			Ukupno udjel	31.12.2011.			Ukupno udjel	Indeks 2011./2010.
	Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno		Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno		
Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	0	0	0	0,00%	0	0	0	0,00%	-
Nematerijalna imovina	11.087	115.211	126.298	0,41%	10.228	88.600	98.828	0,30%	78,25
Materijalna imovina	139.578	2.393.005	2.532.583	8,18%	118.807	2.272.139	2.390.945	7,27%	94,41
Ulaganja	13.189.405	10.163.424	23.352.829	75,40%	14.072.467	10.815.320	24.887.786	75,63%	106,57
Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja	630.662	0	630.662	2,03%	694.621	0	694.621	2,11%	110,14
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	317.895	861.697	1.179.591	3,81%	353.177	1.133.992	1.487.169	4,52%	126,07
Odgodena i tekuća porezna imovina	23.114	34.909	58.023	0,19%	44.018	27.537	71.555	0,22%	123,32
Potraživanja	221.495	2.125.795	2.347.290	7,58%	209.147	2.184.126	2.393.274	7,27%	101,96
Ostala imovina	88.308	238.994	327.302	1,06%	84.143	359.313	443.456	1,35%	135,49
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	179.366	236.046	415.413	1,34%	196.757	240.404	437.160	1,33%	105,24
UKUPNO AKTIVA	14.800.911	16.169.080	30.969.991	100,00%	15.783.364	17.121.431	32.904.794	100,00%	106,25

Izvor: HANFA

U aktivi životnih osiguranja najveći udjel (89,2%) odnosio se na ulaganja. Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja činila su 4,4% aktive, dok su ostale stavke aktive u ukupnoj aktivi životnih osiguranja sudjelovale s manje od 3,0%. Unutar ulaganja najzastupljenija su bila ulaganja u dužničke vrijednosne papire i druge vrijednosne papire s fiksnim prihodom, klasificirana u portfelj ulaganja koja se drže do dospijeca (48,8% aktive životnih osiguranja) te ulaganja u dužničke vrijednosne papire i druge vrijednosne papire s fiksnim prihodom, klasificirana u portfelj ulaganja raspoloživih za prodaju (19,6% aktive životnih osiguranja).

U strukturi aktive neživotnih osiguranja također su bila najzastupljenija ulaganja, ali je njihov udjel bio znatno manji nego kod životnih osiguranja i iznosio je 63,2%. Materijalna imovina sudjelovala je u aktivi neživotnih osiguranja sa 13,3%, potraživanja sa 12,8%, dok je udio reosiguranja u tehničkim pričuvama imao udjel od 6,6%. Kod ulaganja su najzastupljeniji bili depoziti, zajmovi i potraživanja (ukupno su činili 21,9% aktive neživotnih osiguranja).

Grafikon 4.1.10. Struktura aktive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

4.1.4. Struktura pasive

U pasivi djelatnosti osiguranja na dan 31. prosinca 2011. najveći udjel (70,0%) odnosio se na tehničke pričuve. Kapital i rezerve činili su 18,9% pasive, ostale obveze sudjelovale su u pasivi sa 4,4%, dok su preostale stavke u strukturi pasive sudjelovale s manje od 3,0%.

Tablica 4.1.4. Struktura pasive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

	31.12.2010.			Ukupno udjel	31.12.2011.			Ukupno udjel	Indeks 2011./2010.
	Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno		Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno		
Kapital i rezerve	1.468.771	4.292.859	5.761.630	18,60%	1.573.614	4.651.512	6.225.126	18,92%	108,04
Obveze drugog reda (podređene obveze)	76.548	65.081	141.630	0,46%		41.808	41.808	0,13%	29,52
Tehničke pričuve	11.909.170	9.973.415	21.882.585	70,66%	12.869.357	10.172.138	23.041.495	70,02%	105,30
Posebna pričuva za osiguranje iz skupine živ. osig. kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima invest. rizik, bruto iznos	629.952		629.952	2,04%	690.605		690.605	2,10%	109,63
Ostale pričuve	6.117	96.431	102.548	0,33%	6.656	97.037	103.693	0,31%	101,12
Odgodena i tekuća porezna obveza	14.395	338.807	353.202	1,14%	24.299	375.607	399.907	1,21%	113,22
Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	297.661	59.344	357.005	1,15%	340.420	76.148	416.568	1,27%	116,68
Financijske obveze	24.910	170.986	195.896	0,63%	13.174	203.339	216.513	0,66%	110,52
Ostale obveze	300.081	966.044	1.266.125	4,09%	229.964	1.226.914	1.456.879	4,43%	115,07
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	73.305	206.114	279.418	0,90%	35.275	276.927	312.203	0,95%	111,73
UKUPNO PASIVA	14.800.911	16.169.080	30.969.991	100,00%	15.783.364	17.121.431	32.904.794	100,00%	106,25

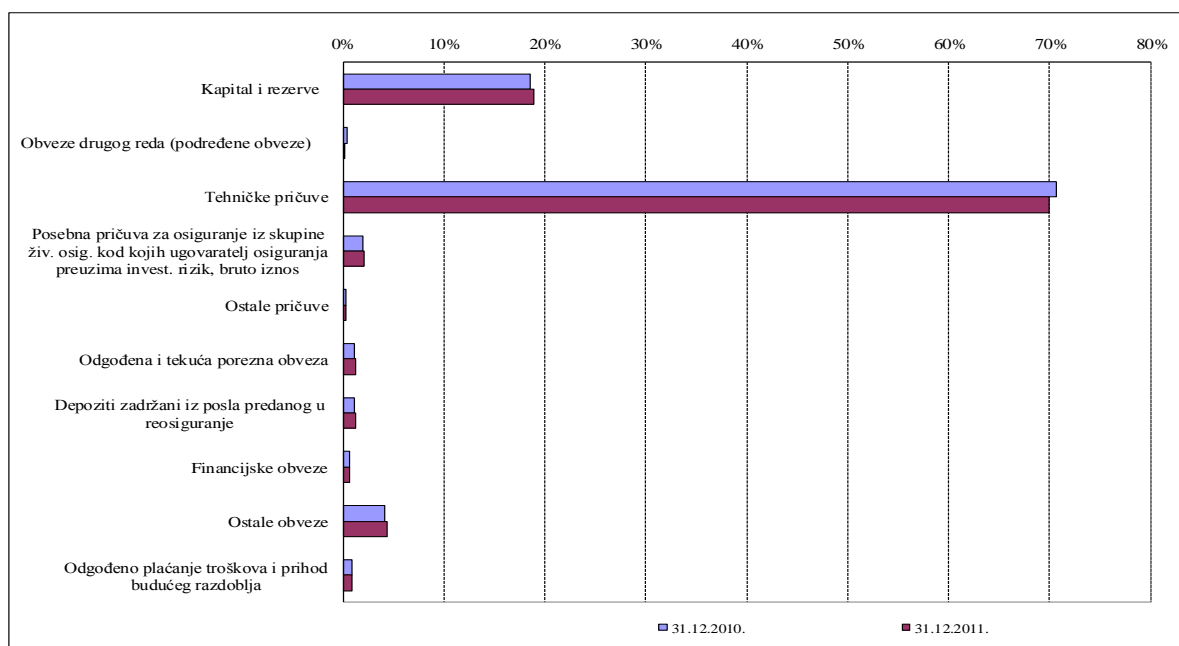
Izvor: HANFA

U ukupnoj pasivi životnih osiguranja na dan 31. prosinca 2011. tehničke su pričuve iznosile 12,9 mlrd. kuna te su u strukturi pasive sudjelovale sa 81,5%. Najzastupljenija stavka unutar tehničkih pričuva bila je bruto matematička pričuva, koja je iznosila 12,6 mlrd. kuna i činila 80,0% pasive.

Kapital i rezerve iznosili su 1,6 mlrd. kuna te činili 10,0% pasive. Posebna pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik (bruto iznos) iznosila je 690,6 mil. kuna, što predstavlja 4,4% pasive, dok ostale stavke pasive životnih osiguranja pojedinačno nisu prelazile 3,0%.

U strukturi pasive neživotnih osiguranja najznačajnija stavka također su bile tehničke pričuve, u iznosu od 10,2 mlrd. kuna, te su činile 59,4% pasive, od čega se najveći dio (6,9 mlrd. kuna) odnosio na bruto iznos pričuve šteta, koje su u pasivi sudjelovale sa 40,5%. Kapital i rezerve u iznosu od 4,7 mlrd. kuna činili su 27,2% pasive, dok se na ostale obveze odnosilo 1,2 mlrd. kuna (7,2% pasive).

Grafikon 4.1.11. Struktura pasive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

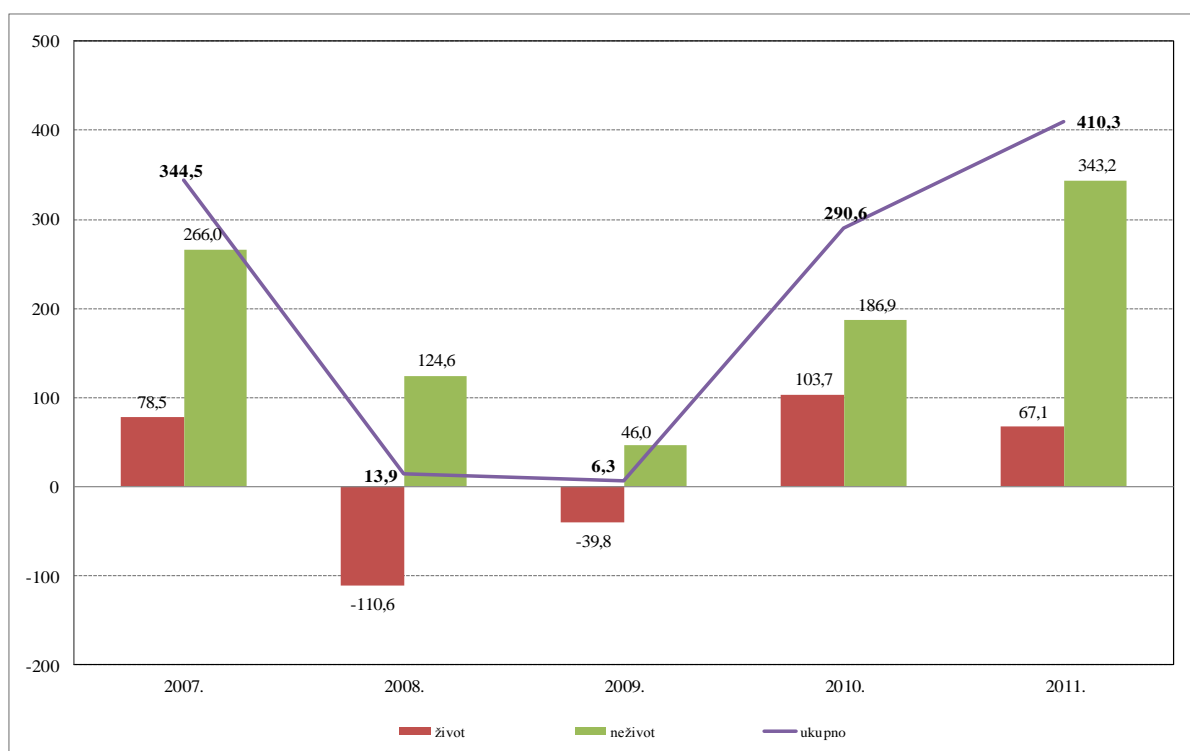
4.1.5. Financijski rezultat poslovanja

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. kao rezultat poslovanja društava za osiguranje i društava za reosiguranje ostvarena je neto dobit od 410,3 mil. kuna, što predstavlja povećanje neto dobiti u iznosu od 119,7 mil. kuna u odnosu na 2010., kada je ostvareno 290,6 mil. kuna neto dobiti.

U skupini životnih osiguranja neto dobit u iznosu od 167,3 mil. kuna ostvarilo je 11 društava za osiguranje, dok je gubitak u iznosu od 100,2 mil. kuna iskazalo pet društava za osiguranje. U skupini neživotnih osiguranja neto dobit od 479,8 mil. kuna ostvarilo je 13 društava za osiguranje, dok je gubitak u iznosu od 165,5 mil. kuna iskazalo sedam društava za osiguranje. Društvo za reosiguranje ostvarilo je neto dobit u iznosu od 28,9 mil. kuna.

Od 26 društava za osiguranje i jednog društva za reosiguranje koja su poslovala na tržištu osiguranja u 2011. neto dobit u visini od 663,1 mil. kuna ostvarilo je 17 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, dok je gubitak u visini od 252,8 mil. kuna ostvarilo devet društava za osiguranje.

Grafikon 4.1.12. Rezultat poslovanja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje od 2007. do 2011. godine⁷ (u mil. kn)

Izvor: HANFA

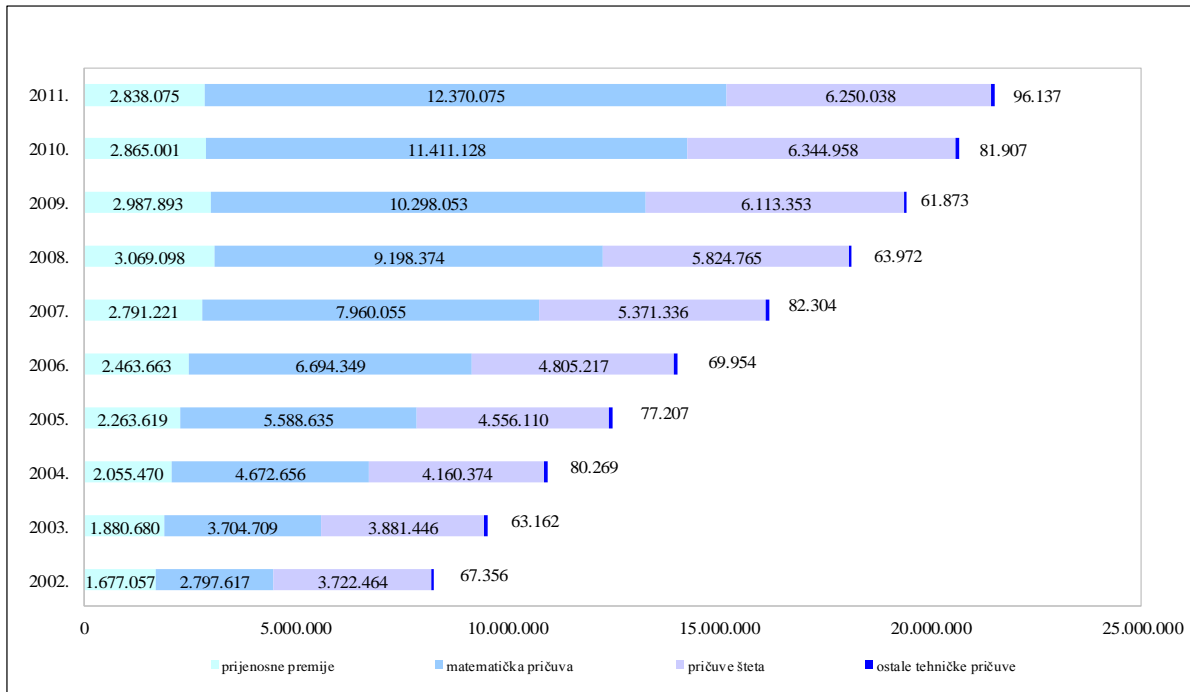
4.1.6. Tehničke pričuve

Visina tehničkih pričuva neto od reosiguranja na dan 31. prosinca 2011. iskazana je u bilanci u visini od 21,6 mlrd. kuna i veća je za 4,1% u odnosu na dan 31. prosinca 2010. godine. Kao i prethodne godine društva su najviše sredstava ukupne tehničke pričuve neto od reosiguranja izdvojila u

⁷Rezultati poslovanja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje za razdoblja ranija od 2007. nisu prikazani zbog promjene u metodologiji iskazivanja podataka u obrascu Račun dobiti i gubitka

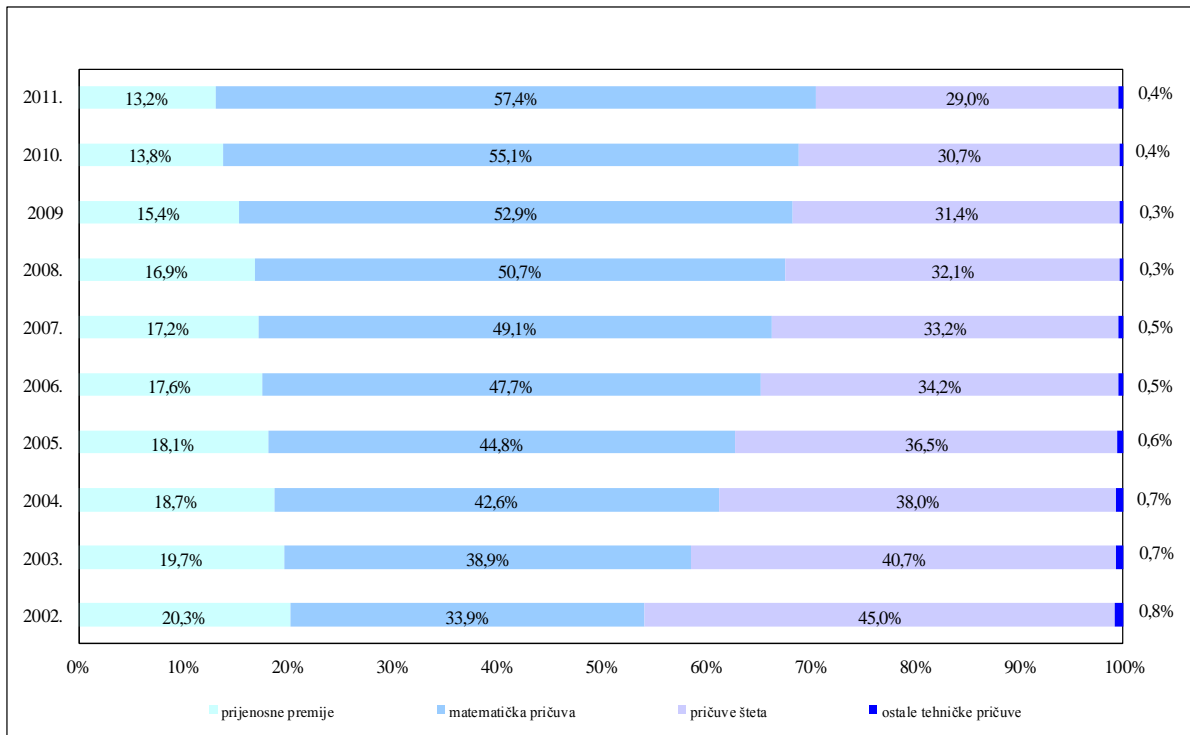
matematičku pričuvu, koja čini 57,4% ukupnih tehničkih pričuva te je u odnosu na 2010. zabilježila porast od 8,4%.

Grafikon 4.1.13. Kretanje neto tehničke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u tis. kn)

Izvor: HANFA

Grafikon 4.1.14. Struktura neto tehničkih pričuva za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

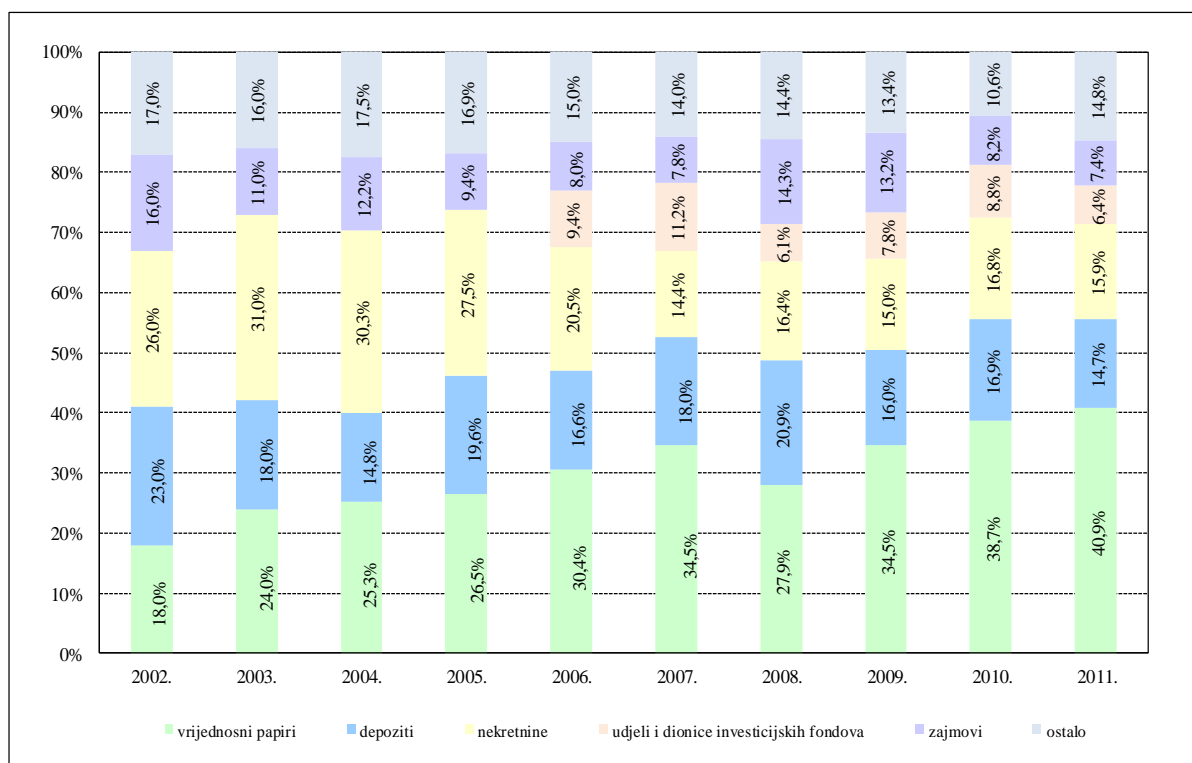
4.1.7. Ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve

Imovinu za pokriće tehničke pričuve društva za osiguranje i društva za reosiguranje dužna su oblikovati u skladu s odredbama članaka 115. i 116. Zakona o osiguranju („Narodne novine“, br. 151/05, 87/08 i 82/09) te odredbama Pravilnika o vrstama i obilježjima imovine za pokriće tehničkih pričuva, pravilima za disperziju i ograničenje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, njihovom vrednovanju, usklađenosti, pravilima za upotrebu izvedenih financijskih instrumenata te načinu i rokovima izvješćivanja („Narodne novine“, br. 119/09 i 155/09; dalje u tekstu: Pravilnik o ulaganjima). Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve⁸ društava za osiguranje i društava za reosiguranje iznosilo je na dan 31. prosinca 2011. godine 9,1 mlrd. kuna, dok je ukupna uložena imovina iznosila 8,9 mlrd. kuna, odnosno 0,2 mlrd. kuna ili 2,0% manje.

Najveći udjel u strukturi ulaganja odnosio se na ulaganja u vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka i Hrvatska banka za obnovu i razvoj i iznosio je 34,1%. Ulaganja u vrijednosne papire, uključujući obveznice drugih izdavatelja te dionice, činila su 40,9% ukupnih ulaganja te je njihov ukupni udjel bio veći u odnosu na 2010., kada je taj udjel iznosio 38,7%. Povećanje udjela u ukupnim ulaganjima zabilježio je i udjel ostalih ulaganja, koji se sa 10,6% u 2010. povećao na 14,8% u 2011., što je u najvećoj mjeri rezultat povećanja ulaganja uz suglasnost nadzornog tijela. Udjel ulaganja u depozite smanjio se sa 16,9% u 2010. na 14,7% u 2011., a udjel zajmova smanjio se sa 8,2% u 2010. na 7,4% u 2011. godini. Smanjenje udjela u ukupnim ulaganjima također su zabilježila ulaganja u nekretnine, čiji je udjel smanjen sa 16,8% u prethodnoj godini na 15,9% u 2011., dok je udjel ulaganja u investicijske fondove smanjen sa 8,8% na 6,4%.

⁸Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve čine pričuve za prijenosne premije, pričuve za bonuse i popuste, pričuve šteta, pričuve za kolebanje šteta te druge tehničke pričuve osiguranja.

Grafikon 4.1.15. Struktura ulaganja iz sredstava tehničke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

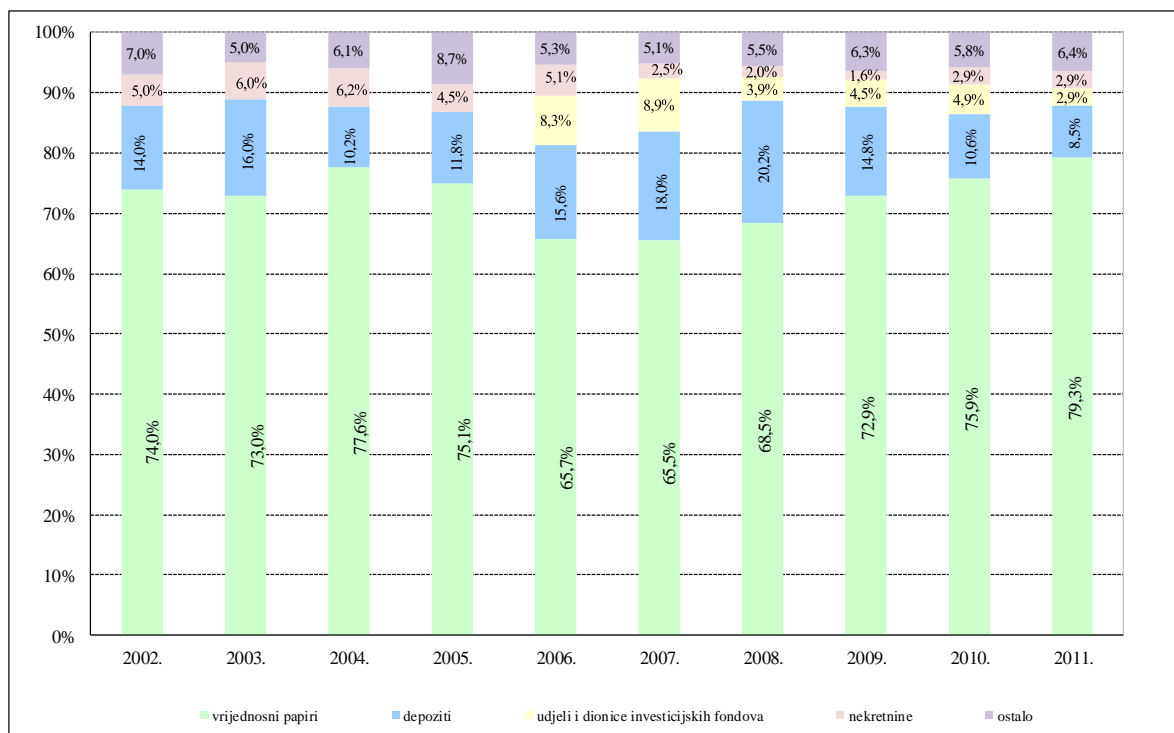
4.1.8. Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve

Društva za osiguranje oblikuju matematičku priču u visini sadašnje vrijednosti svih budućih obveza društva za osiguranje, izračunatu na temelju zaključenih ugovora o osiguranju te umanjenu za sadašnju procijenjenu vrijednost budućih premija koje će biti uplaćene na temelju tih osiguranja. Isto tako društvo za osiguranje koje provodi osiguranja u vrstama osiguranja za koje je nužno oblikovati matematičku priču dužno je ulagati imovinu za pokriće matematičke pričuve i njome upravljati odvojeno od druge imovine. Pri tome vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini traženoga pokrića koje obuhvaća matematičku priču. Imovinu za pokriće matematičke pričuve društva za osiguranje dužna su ulagati u skladu s odredbama članaka 122. i 123. Zakona o osiguranju te odredbama Pravilnika o ulaganjima, uzimajući u obzir vrste poslova osiguranja koje obavljaju, s time da je zajamčena sigurnost, isplativost te odgovarajuća raznovrsnost ulaganja. Slobodna novčana sredstva moraju biti adekvatno uložena kako bi se većom disperzijom i preciznijim definiranjem namjene ulaganja na najmanju mjeru ograničio rizik ulaganja, što se posebno odnosi na ulaganje sredstava životnih osiguranja, s obzirom na to da velik dio tih sredstava ima karakter dugoročne štednje. Matematička pričuva iskazana u bilanci na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 12,4 mlrd. kuna i bila je za 8,4% veća u odnosu na prethodnu godinu te je činila

57,4% ukupnih tehničkih pričuva. Na dan 31. prosinca 2011. društva za osiguranje iskazala su traženo pokriće matematičke pričuve⁹ u visini od 12,5 mlrd. kuna, dok je imovina za pokriće matematičke pričuve iznosila 12,7 mlrd. kuna, što znači da su društva za osiguranje uložila 0,2 mlrd. kuna, odnosno 1,7% više sredstava od traženog pokrića.

U strukturi ulaganja najveći dio sredstava uložen je u vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka i Hrvatska banka za obnovu i razvoj (77,1%). Društva za osiguranje obvezna su naime, u skladu sa Zakonom o osiguranju, najmanje 50,0% traženog pokrića matematičke pričuve uložiti u vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka i Hrvatska banka za obnovu i razvoj te u obveznice i druge dužničke vrijednosne papire za koje je Republika Hrvatska izdala jamstvo. Značajan dio sredstava uložen je i u depozite u bankama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj (8,5%). U ostale oblike imovine pojedinačno je uloženo manje od 5,0%, a ta ulaganja zajedno su činila 14,4% ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve.

Grafikon 4.1.16. Struktura ulaganja iz sredstava matematičke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)

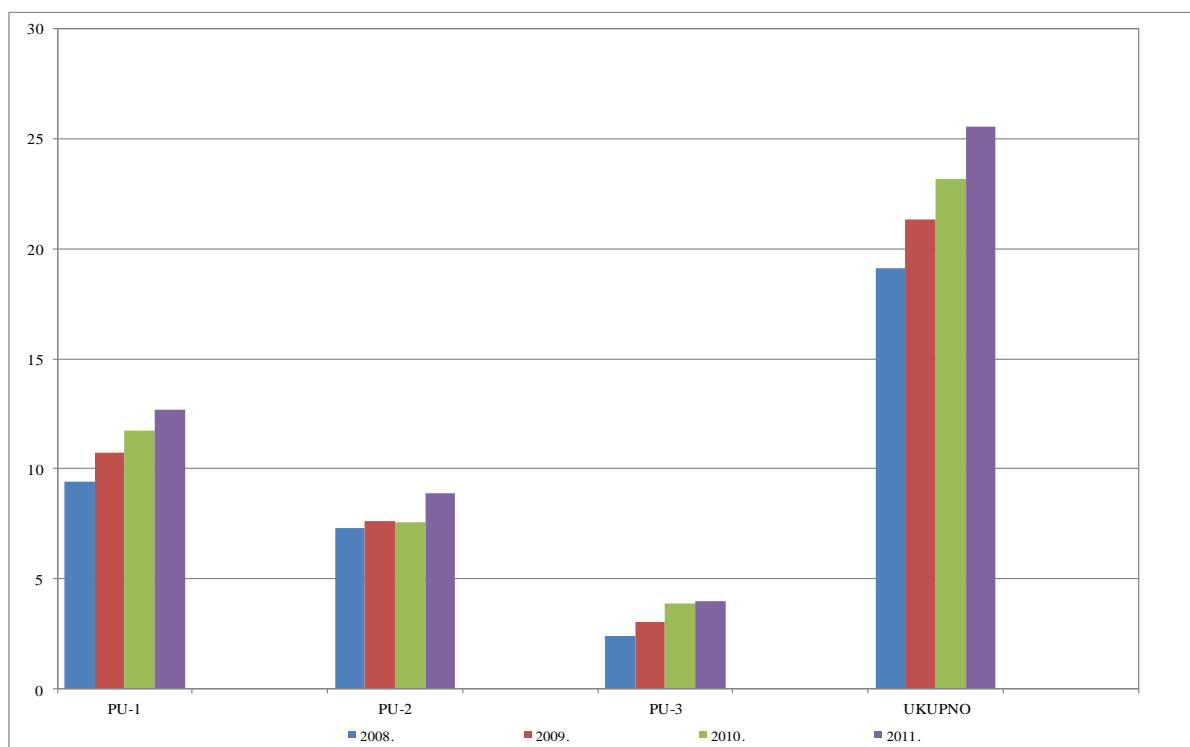
Izvor: HANFA

⁹Traženo pokriće matematičke pričuve čine matematička pričuva, pričuve za prijenosne premije kod vrsta rizika za koje je nužno oblikovati matematičku pričuvu, pričuve za štete kod vrsta rizika za koje je nužno oblikovati matematičku pričuvu te pričuve za bonuse i popuste kod vrsta rizika za koje je nužno oblikovati matematičku pričuvu.

4.1.9. Ulaganja imovine iz kapitala i ostalih sredstava (osim imovine za pokriće matematičke pričuve i imovine za pokriće tehničke pričuve)

Ukupna ulaganja imovine iz kapitala i ostalih sredstava, osim imovine za pokriće matematičke pričuve i imovine za pokriće tehničke pričuve (dalje u tekstu: ulaganja imovine iz kapitala), iznosila su u 2011. godini 4,0 mlrd. kuna, od čega se 1,0 mlrd. kuna, odnosno 24,3% odnosilo na životna osiguranja, a 3,0 mlrd. kuna, odnosno 75,7% na neživotna osiguranja. Od ukupnih ulaganja imovine iz kapitala najveći su dio (46,3%) činili depoziti, zajmovi i potraživanja u iznosu od 1,9 mlrd. kuna. U usporedbi s 2010. ukupna ulaganja imovine iz kapitala porasla su u 2011. za 0,1 mlrd. kuna, odnosno za 2,6%.

Grafikon 4.1.17. Struktura ulaganja iz sredstava matematičke pričuve¹⁰, tehničke pričuve, osim matematičke pričuve¹¹ te ulaganja imovine iz kapitala za razdoblje od 2008. do 2011. godine¹² (u mlrd. kn)

Izvor: HANFA

¹⁰Podaci o ulaganjima iz sredstava matematičke pričuve preuzeti su iz obrazaca Pregled ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve (obrazac PU-1).

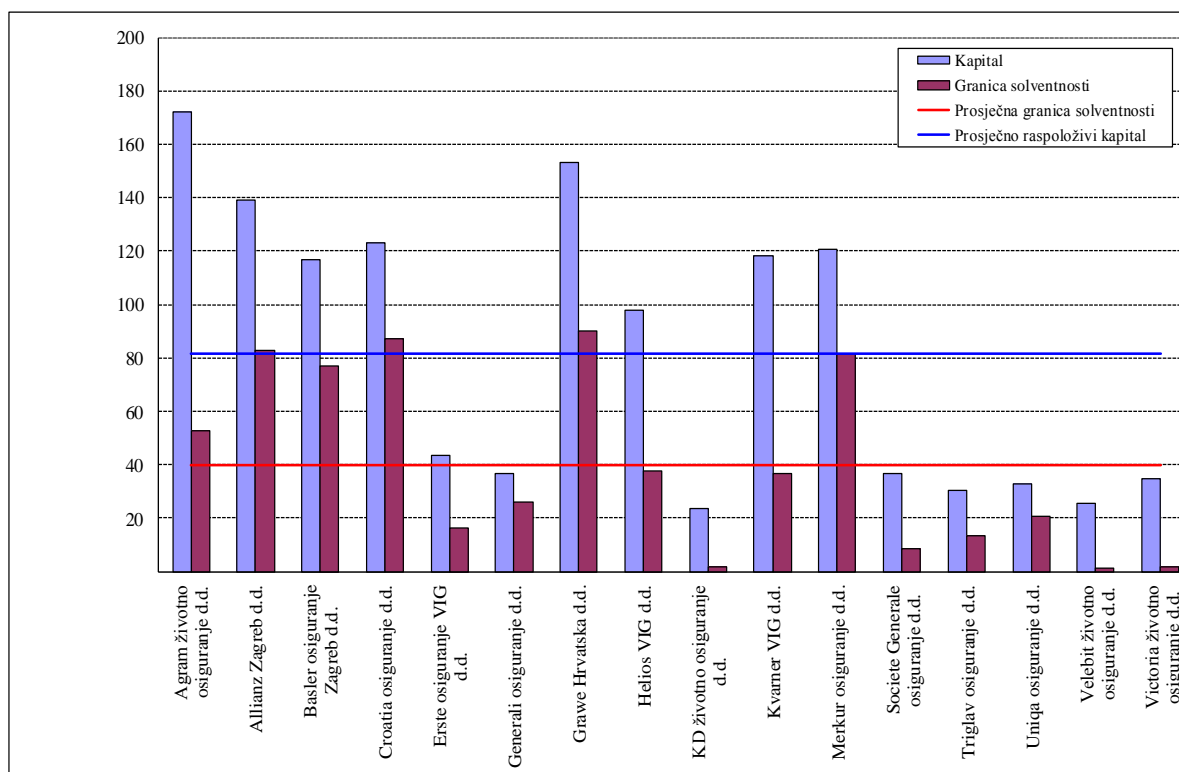
¹¹Podaci o ulaganjima iz sredstava tehničke pričuve, osim matematičke pričuve preuzeti su iz obrazaca Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve, osim matematičke pričuve (obrazac PU-2).

¹²Ulaganja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje iz sredstava matematičke pričuve, tehničke pričuve, osim matematičke pričuve te ulaganja iz kapitala za razdoblja ranija od 2008. nisu prikazana iz razloga što su se podaci iz obrazaca Pregled stanja ulaganja imovine iz kapitala i ostalih sredstava, osim imovine za pokriće matematičke pričuve i imovine za pokriće tehničke pričuve (obrazac PU-3) počeli prikupljati 2008. godine.

4.1.10. Adekvatnost kapitala

U cilju sagledavanja poslovanja i financijskog položaja društava za osiguranje i društava za reosiguranje poseban značaj pridaje se tome raspoložu li društva dovoljnim kapitalom i pričuvama potrebnim za podmirenje svih obveza prema osiguranicima te ulažu li sredstva u skladu sa zakonskim odredbama. U skladu s odredbama članka 92. stavka 1. Zakona o osiguranju društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje dužno je održavati razinu kapitala adekvatnu opsegu i vrstama poslova osiguranja koje obavlja te s obzirom na rizike kojima je izloženo. Kako bi društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje bilo kapitalno adekvatno, mora ispunjavati tri uvjeta propisana Zakonom o osiguranju, odnosno kapital društva mora biti najmanje jednak granici solventnosti, jamstveni kapital društva mora biti najmanje jednak trećini granice solventnosti i jamstveni kapital mora biti najmanje jednak minimalnom temeljnom kapitalu.

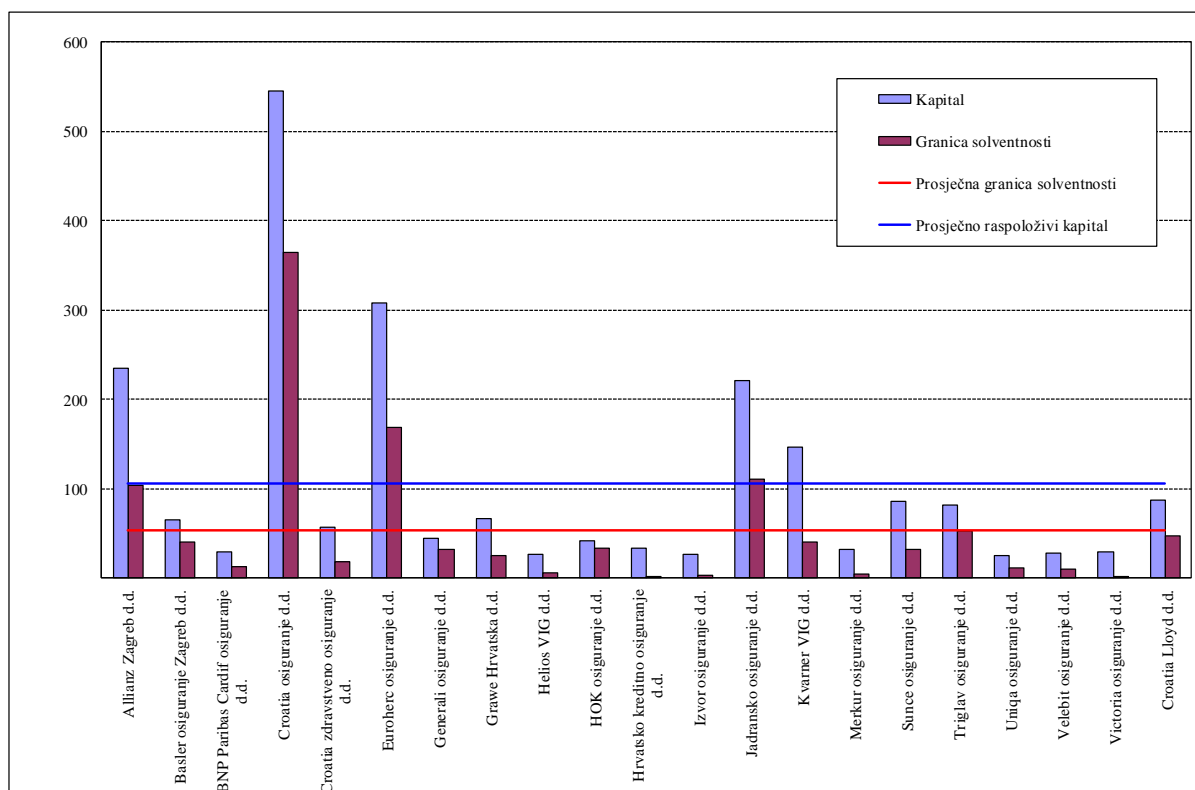
Grafikon 4.1.18. Odnos raspoloživog kapitala i granice solventnosti po društvima u skupini životnih osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

U skupini životnih osiguranja kao i u skupini neživotnih osiguranja sva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje na dan 31. prosinca 2011. ispunjavala su sva tri uvjeta propisana Zakonom o osiguranju te su bila kapitalno adekvatna.

Grafikon 4.1.19. Odnos raspoloživog kapitala i granice solventnosti po društvima za osiguranje u skupini neživotnih osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

Tijekom 2011. izvršena je dokapitalizacija pet društava za osiguranje u ukupnom iznosu od 508,2 mil. kuna. U skupini životnih osiguranja ukupno je uplaćen iznos od 234,2 mil. kuna, od čega se iznos od 97,3 mil. kuna odnosio na uplate u temeljni kapital, a iznos od 136,9 mil. kuna na uplate u rezerve kapitala. U skupini neživotnih osiguranja izvršena je dokapitalizacija u visini od 274,0 mil. kuna, od čega je 51,9 mil. kuna uplaćeno na ime povećanja temeljnog kapitala, dok je 222,1 mil. kuna uplaćen u rezerve kapitala. Istovremeno je jedno društvo za osiguranje smanjilo temeljni kapital u skupini neživotnih osiguranja za iznos od 15,5 mil. kuna.

4.1.11. Pokazatelji tržišta osiguranja

Pokazatelji tržišta osiguranja koriste se za praćenje poslovanja društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje.

Razmjernost šteta računa se kao odnos zbroja iznosa likvidiranih šteta, promjena pričuva za štete i promjena ostalih tehničkih pričuva (uključujući i promjene tehničkih pričuva životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja) te zarađene premije osiguranja (pomnoženo sa 100), s tim da se u

izračun uzimaju neto vrijednosti od reosiguranja. Razmjer šteta u 2011. za skupinu životnih osiguranja iznosio je 96,58%, a za skupinu neživotnih osiguranja 51,31%.

Razmjer troškova računa se kao odnos zbroja iznosa poslovnih rashoda (troškovi pribave i troškovi uprave) i ostalih tehničkih troškova te zaračunate bruto premije umanjene za dio premije predan u reosiguranje (pomnoženo sa 100). Razmjer troškova u 2011. za skupinu životnih osiguranja iznosio je 34,59%, dok je za skupinu neživotnih osiguranja on iznosio 50,05%.

Kombinirani razmjer u 2011. iznosio je 110,06%, dok je u 2010. iznosio 111,86%. Kombinirani razmjer računa se kao zbroj razmjera šteta i razmjera troškova, a pokazuje rezultat poslovanja prije uključivanja prihoda od ulaganja. Za skupinu životnih osiguranja kombinirani razmjer iznosio je 131,17%, a za skupinu neživotnih osiguranja 101,36%.

Rezultat ulaganja računa se kao odnos prihoda od ulaganja umanjenih za troškove ulaganja i stanje ulaganja (pomnoženo sa 100). Rezultat ulaganja iznosio je za skupinu životnih osiguranja 5,73%, dok je za skupinu neživotnih osiguranja on iznosio 3,41%.

Koeficijent zaduženosti računa se kao odnos ukupnih obveza i ukupne imovine. Taj koeficijent pokazuje koliko je imovine financirano iz obveza koje ne uključuju kapital i rezerve. U 2011. koeficijent zaduženosti iznosio je za skupinu životnih osiguranja 0,90, a za skupinu neživotnih osiguranja 0,73.

Rentabilnost imovine ili povrat na uloženu imovinu (ROA) računa se kao odnos dobiti ili gubitka obračunskog razdoblja poslije poreza i ukupne aktive. Za skupinu životnih osiguranja rentabilnost imovine iznosila je 0,43%, dok je za skupinu neživotnih osiguranja ona iznosila 2,00%.

Rentabilnost vlastitih sredstava ili povrat na uloženi vlastiti kapital (ROE) predstavlja odnos između dobiti ili gubitka obračunskog razdoblja poslije poreza i vlastitih sredstava (upisani kapital, premija na emitirane dionice, revalorizacijske rezerve, rezerve i prenesena (zadržana) dobit ili gubitak). Izražen je u postotku, a pokazuje koliko dobiti ili gubitka obračunskog razdoblja poslije poreza donosi 100 kuna vlastitih sredstava. Za skupinu životnih osiguranja rentabilnost vlastitih sredstava iznosila je 4,46%, a za skupinu neživotnih osiguranja 7,97%.

4.2. *Regulatorne aktivnosti i licenciranje*

Zakonodavni okvir koji regulira poslovanje i nadzor društava za osiguranje i društava za reosiguranje uključuje Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05), Zakon o osiguranju („Narodne novine“, br. 151/05, 87/08 i 82/09), Zakon o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“, br. 151/05, 36/09 i 75/09), Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09), Zakon o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07), Zakon o reviziji („Narodne novine“, br. 146/05 i 139/08), Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05 i 41/08) i Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 87/08).

Tijekom 2011. Uprava Agencije donijela je tri izmjene i dopune pravilnika te tri tehničke upute za izradu i dostavu izvješća društava za osiguranje i društava za reosiguranje u elektroničkom obliku. Donošenjem izmjena i dopuna Pravilnika o promidžbenim aktivnostima („Narodne novine“, br. 92/11) Agencija je dodatno propisala obvezu i način prikazivanja promidžbene informacije o pripisanoj dobiti po ugovorima životnog osiguranja sa sudjelovanjem u dobiti za pojedinu financijsku godinu u skladu s Uputom o načinu iskazivanja sudjelovanja u dobiti po ugovorima životnih osiguranja u promidžbenim aktivnostima društva za osiguranje, koja je sastavni dio predmetnog Pravilnika.

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu izračuna kapitala, jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje i društava za reosiguranje („Narodne novine“, br. 94/11) dodatno propisuje dostavu analitičkih podataka o ulaganjima iz kapitala i ostalih sredstava društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje analogno načinu propisanom u Pravilniku o vrstama i obilježjima imovine za pokriće tehničkih pričuva, pravilima za disperziju i ograničenje ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, njihovom vrednovanju, usklađenosti, pravilima za upotrebu izvedenih financijskih instrumenata te načinu i rokovima izvješćivanja („Narodne novine“, br. 119/09 i 155/09).

Također, propisane su tri tehničke upute kojima su detaljno propisani izrada, način i rokovi dostavljanja mjesečnih, tromjesečnih i godišnjih statističkih, nadzornih i financijskih izvještaja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje u Agenciju.

Agencija je u 2011. izdala jednu dozvolu za obavljanje poslova osiguranja novom društvu za osiguranje (Wüstenrot životno osiguranje d.d.), i to za obavljanje poslova osiguranja u skupini životnih osiguranja i u vrstama neživotnog osiguranja: osiguranje od nezgode i zdravstveno

osiguranje. Navedeno društvo nije poslove osiguranja počelo obavljati u 2011. godini. Nadalje, Agencija je u 2011. izdala dvije dozvole društvima za osiguranje za obavljanje poslova osiguranja u novoj vrsti osiguranja. Primljeno je i riješeno 16 zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave u društvu za osiguranje i sedam zahtjeva za izdavanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela u društvima za osiguranje.

U protekloj godini primljeno je i riješeno šest zahtjeva za odobrenje promidžbenih aktivnosti društava za osiguranje, a društvu Allianz Zagreb d.d. izdano je odobrenje za pripajanje društva Allianz Usluge d.d.

U 2011. izdano je 18 dozvola za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju društvima za zastupanje u osiguranju i 23 dozvole za zastupanje u osiguranju vlasnicima obrta za zastupanje u osiguranju. Izdane su četiri dozvole društvima za zastupanje u osiguranju i dvije dozvole vlasnicima obrta za zastupanje u osiguranju za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na stanicama za tehnički pregled vozila. Prethodna suglasnost za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju izdana je društvu Raiffeisen stambena štedionica d.d. Agencija je izdala i četiri dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju društvima za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Na temelju primljenih obavijesti o prestanku poslovanja doneseno je 18 rješenja kojima je utvrđen prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju društvima za zastupanje u osiguranju i 15 rješenja kojima je utvrđen prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju vlasnicima obrta za zastupanje u osiguranju. Doneseno je rješenje kojim je utvrđen prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju izdane jednom društvu za zastupanje u osiguranju na stanici za tehnički pregled vozila te rješenje kojim je utvrđen prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju jednom vlasniku obrta za zastupanje u osiguranju na stanici za tehnički pregled vozila. Doneseno je jedno rješenje kojim je utvrđen prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Zbog utvrđenih nezakonitosti u poslovanju oduzeta je dozvola za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju sedam društava za zastupanje u osiguranju i 11 obrta za zastupanje u osiguranju. Jednom društvu za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, zbog utvrđenih nezakonitosti u poslovanju, oduzeta je dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju.

Tijekom 2011. održano je ukupno sedam ispitnih rokova za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog zastupnika u osiguranju i ovlaštenog posrednika u osiguranju i reosiguranju. Ispitu za provjeru stručnih znanja za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju pristupilo je 1.698 kandidata, a ispit je uspješno položilo 1.216 kandidata. Ispitu za provjeru stručnih

znanja za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i reosiguranju pristupilo je 28 kandidata, a ispit je uspješno položilo 18 kandidata. Zbog utvrđenih nezakonitosti u poslovanju oduzeta su dva ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Na zahtjev stranaka izdano je 12 uvjerenja o priznavanju ispita položenih pri Hrvatskom aktuarskom društvu i 12 ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.

Agencija je na zahtjev stranaka izdala sedam mišljenja o primjeni odredaba Zakona o osiguranju i Zakona o obveznim osiguranjima u prometu. Temeljem odredaba Pravilnika o sadržaju redovitih izvješća i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 97/09) Agencija je zaprimala izvješća društava za osiguranje i društava za reosiguranje, društava za zastupanje u osiguranju, obrta za zastupanje u osiguranju i društava za posredovanje u osiguranju i reosiguranju, koja je pratila, kontrolirala njihovu zakonitost i prema potrebi poduzimala određene aktivnosti.

Tijekom prošle godine predstavnik Agencije sudjelovao je na sjednicama Vijeća pravobraniteljstva u osiguranju.

4.3. Nadzor nad poslovanjem tržišta osiguranja

U okviru svoje nadležnosti Agencija provodi kontinuirani nadzor nad subjektima nadzora te u skladu s tim pokreće postupke neposrednih i posrednih nadzora. Postupci neposrednih nadzora određeni su godišnjim planom nadzora, dok se postupci posrednih nadzora pokreću temeljem zaprimljenih financijskih, statističkih i nadzornih izvještaja.

Tijekom 2011. Agencija je postupala u 35 postupaka nadzora nad subjektima tržišta osiguranja, od čega se 15 postupaka odnosilo na posredni nadzor, a 20 postupaka na neposredni nadzor.

Neposredni nadzor nad društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, posrednicima u osiguranju i reosiguranju, zastupnicima u osiguranju te obrtima za zastupanje u osiguranju proveden je temeljem Godišnjeg plana nadzora za 2011. usvojenog od Uprave Agencije, a donesenog na temelju odabranih kriterija i parametara rizika.

Tako je tijekom 2011. Agencija postupala u 20 postupaka neposrednih nadzora, od kojih su se tri postupka odnosila na neposredne nadzore pokrenute u 2010. te završene u 2011. godini. Od ukupno

17 postupaka neposrednih nadzora pokrenutih u 2011. za 15 postupaka neposrednih nadzora sastavljeni su zapisnici o obavljenim nadzorima, dok su preostala dva postupka nastavljena i u 2012. godini.

Od navedenih 20 postupaka neposrednih nadzora 14 nadzora odnosilo se na nadzor nad društvima za osiguranje, tri nadzora odnosila su se na nadzor nad društvima za zastupanje u osiguranju dva nadzora odnosila su se na nadzor nad obrtima za zastupanje u osiguranju, a jedan nadzor odnosio se na nadzor nad poslovanjem banke koja obavlja poslove zastupanja u osiguranju

Nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje obuhvatio je sljedeća područja: poslovni proces ugovaranja i sklapanja ugovora o osiguranju, upravljanje rizicima u dijelu poslovnog procesa osiguranja, upravljanje rizicima u dijelu sigurnosti i adekvatnosti informatičkog sustava, upravljanje rizicima u procesu ulaganja u zajmove, poslovni proces ugovaranja i sklapanja ugovora o osiguranju vlasnika, odnosno korisnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama, provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, utvrđivanje jesu li otklonjene nezakonitosti i nepravilnosti čije je otklanjanje naloženo rješenjem Agencije, ispravnost financijskih, statističkih i nadzornih izvješća, dostatnost imovine za pokriće tehničkih pričuva. Tako je tijekom 2011. godine područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma obuhvaćeno kod šest neposrednih nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje te je Agencija donijela dva rješenja kojima je naložila otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

Nadzor nad poslovanjem društva za zastupanje u osiguranju, obrta za zastupanje u osiguranju i banke koja obavlja poslove zastupanja u osiguranju obuhvatio je usklađenost obavljanja poslova zastupanja u osiguranju s odredbama Zakona o osiguranju.

Provedenim nadzorima nad poslovanjem društava za osiguranje utvrđene su nezakonitosti i nepravilnosti koje su se odnosile na neadekvatnost kapitala, nepostojanje internih procedura, osiguravanje praćenja rizika i donošenje mjera za ograničavanje rizika, nepostojanje adekvatnog sustava unutarnjih kontrola i interne revizije, vođenje poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije, formiranje i evidentiranje ispravka vrijednosti, nepridržavanje Premijskog sustava i Uvjeta za obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti, proces sklapanja ugovora o osiguranju, proces obrade i likvidacije šteta, upravljanje rizicima vezanim za sigurnost i adekvatnost informatičkog sustava, zaprimanje gotovinskih uplata premije životnog osiguranja u iznosima većim od dopuštenih Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, neusklađenost ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve sa zakonskim odnosno podzakonskim odredbama, neusklađenost ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve sa zakonskim odnosno podzakonskim odredbama te nepotpunu pokrivenost tehničke pričuve imovinom za pokriće.

Provedenim nadzorima nad poslovanjem društva za zastupanje u osiguranju, obrta za zastupanje u osiguranju te banke koja obavlja poslove zastupanja u osiguranju utvrđene su sljedeće nezakonitosti i nepravilnosti: obavljanje poslova zastupanja u osiguranju od strane fizičkih osoba koje nisu dobile ovlaštenje nadzornog tijela te neposjedovanje osigurane odgovornosti obavljanja djelatnosti ili odgovarajućeg jamstva.

Navedene nezakonitosti i nepravilnosti odnose se na nepridržavanje odredaba Zakona o osiguranju, Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, Zakona o računovodstvu, odnosno Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Zakona o obveznim odnosima te Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, kao i propisa donesenih temeljem tih zakona.

4.4. Hrvatski ured za osiguranje

U skladu s odredbom članka 271. stavka 5. Zakona o osiguranju djelatnost Hrvatskog ureda za osiguranje (dalje u tekstu: Ured) financiraju društva za osiguranje kao članovi Ureda. Članstvo u Uredu obvezno je za društva za osiguranje koja se bave obveznim osiguranjima u prometu, dok je za društva koja obavljaju ostala osiguranja ili reosiguranje članstvo dobrovoljno. U 2011. Ured je imao 20 članova, od kojih je 15 bilo obveznih, a pet dobrovoljnih.

U izvješću o radu koje je Ured dostavio Agenciji prikazano je financijsko poslovanje Ureda (Redovita djelatnost Ureda) i financijsko poslovanje Garancijskog fonda za 2011. godinu. Garancijski fond imovina je Ureda namijenjena izvršenju obveza po osnovama: šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije odnosno trećoj državi članici Sustava zelene karte od osiguranih i neosiguranih vozila za koje inozemnom nacionalnom uredu jamči Hrvatski ured za osiguranje, šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije od vozila inozemne registracije osiguranih na temelju članka 35. stavka 1. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, šteta nastalih izvan teritorija Republike Hrvatske u nekoj od država članica Europske unije odnosno trećoj državi članici Sustava zelene karte, šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od neosiguranih prijevoznih sredstava, šteta zbog smrti, tjelesne ozljede ili oštećenja zdravlja nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od nepoznatih prijevoznih sredstava, šteta nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od vozila inozemne registracije, šteta zbog uništenja ili oštećenja stvari nastalih na teritoriju Republike Hrvatske od nepoznatih vozila, šteta koje oštećene osobe nisu mogle naplatiti zbog nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje odnosno stečaja i osiguranog iznosa ako vlasnik vozila koje služi za prijevoz putnika suprotno odredbi članka 21.

Zakona o obveznim osiguranjima u prometu nije sklopio ugovor o osiguranju putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja ili ako osigurani iznos nije isplaćen zbog nastanka razloga za prestanak društva za osiguranje, odnosno stečaja. Iz Garancijskog fonda nadoknađuju se i troškovi obrade šteta, ali se ne mogu nadoknaditi štete koje prouzroče vozila inozemne registracije koja prometuju na teritoriju Republike Hrvatske na temelju posebnih sporazuma kojih je potpisnik Republika Hrvatska, a ako ta vozila nemaju međunarodnu ispravu ili dokaz o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti.

4.4.1. Redovita djelatnost

Tablica 4.4.1. Skraćena bilanca redovite djelatnosti Ureda na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Redni broj	Opis pozicije	2010.	2011.	Udjel		Indeks
				2010.	2011.	2011./2010.
Aktiva						
Ukupno imovina		8.391	10.222	100,00%	100,00%	121,82
1	Nefinancijska imovina	6.988	7.219	83,29%	70,63%	103,30
2	Financijska imovina	1.403	3.003	16,71%	29,37%	214,08
Pasiva						
Ukupno obveze i vlastiti izvori		8.391	10.222	100,00%	100,00%	121,82
1	Obveze	3.790	4.117	45,17%	40,28%	108,63
2	Izvori financiranja	4.601	6.105	54,83%	59,72%	132,69

Izvor: HANFA

Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 2011. vrijednost ukupne imovine Ureda iznosila je 10,2 mil. kuna, od čega su se na financijsku imovinu odnosila 3,0 mil. kuna, a na nefinancijsku imovinu 7,2 mil. kuna. Iskazana imovina za 2011. bila je za 21,8% veća nego u 2010. godini. Porast ukupne imovine rezultat je povećanja financijske imovine, i to dionica i udjela, koja je iskazana u iznosu većem za 1,0 mil. kuna ili za 222,2% u odnosu na 2010. godinu. Ukupne obveze Ureda na dan 31. prosinca 2011. iznosile su 4,1 mil. kuna, što je za 8,6% više nego prethodne godine. Izvori financiranja iznosili su 6,1 mil. kuna, a sastojali su se od vlastitih izvora financiranja od osnivača u iznosu od 68,0 tis. kuna te viška prihoda nad rashodima u iznosu od 6,0 mil. kuna. Višak prihoda čine sva neutrošena sredstva od početka poslovanja Ureda te sve nabavke dugotrajne imovine iz sredstava dobivenih prema proračunu, a umanjene za ispravke vrijednosti dugotrajne imovine.

Tablica 4.4.2. Prihodi i rashodi iz redovite djelatnosti Ureda za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn)

Redni broj	Opis	2010.	2011.	Indeks 2011. / 2010.
A	Prihodi	10.391	13.765	132,47
1.	Ukupno prihodi iz redovite djelatnosti	8.797	12.996	147,73
2.	Ukupni prihodi - oporeziva djelatnost	1.594	769	48,22
B	Rashodi	12.340	12.004	97,28
1.	Ukupno rashodi iz redovite djelatnosti	10.410	11.027	105,92
2.	Ukupno rashodi - oporeziva djelatnost	1.930	977	50,63
C	Višak / manjak prihoda	-1.949	1.760	-

Izvor: HANFA

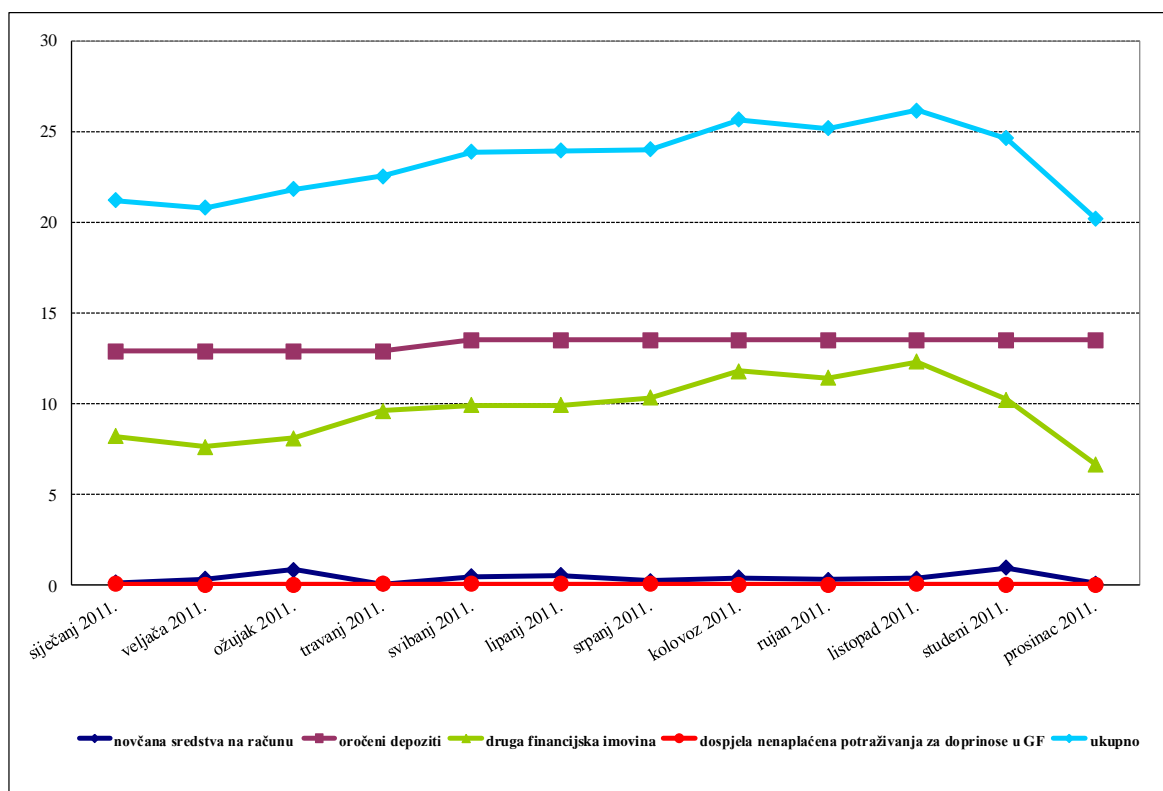
Ukupni prihodi Ureda u razdoblju od siječnja do prosinca 2011. iskazani su u iznosu od 13,8 mil. kuna, što je za 32,5% više u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnih prihoda prihodi iz redovite djelatnosti činili su 94,4%, dok su prihodi oporezive djelatnosti činili 5,6%. Ukupni rashodi iznosili su 12,0 mil. kuna te su bili za 2,7% manji u odnosu na rashode ostvarene u 2010. godini. U strukturi ukupnih rashoda najveći su dio činili rashodi iz redovite djelatnosti (91,9%), u čijoj su strukturi najveći dio predstavljali funkcionalni rashodi (52,0%) te plaće i naknade (45,6%). Ukupni rashodi iz oporezive djelatnosti činili su 8,1% ukupnih rashoda Ureda. Višak prihoda nad rashodima iznosio je 1,8 mil. kuna.

4.4.2. Garancijski fond

U skladu s člankom 45. stavkom 1. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu društvo za osiguranje koje obavlja poslove obveznih osiguranja u prometu dužno je Uredu uplaćivati doprinose za Garancijski fond, razmjerno premiji ostvarenoj u određenoj vrsti obveznog osiguranja u prethodnoj godini.

Pravilnikom o načinu obračuna i rokovima uplate doprinosa te načinu vođenja i uporabi imovine namijenjene za obveze Garancijskog fonda („Narodne novine“, br. 139/06) propisan je način obračuna, rokovi uplate doprinosa, način vođenja i uporaba imovine namijenjene za obveze Garancijskog fonda te način i rokovi dostavljanja izvješća o stanju imovine namijenjene za obveze Garancijskog fonda. Imovinu Garancijskog fonda Ured je dužan voditi na posebnom računu i odvojeno od ostale imovine Ureda.

Grafikon 4.4.1. Stanje imovine Garancijskog fonda od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

Ukupna imovina i obveze Garancijskog fonda na dan 31. prosinca 2011. prema podacima iz bilance Garancijskog fonda iskazane su u iznosu od 21,8 mil. kuna, što je za 4,1% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 4.4.3. Skraćena bilanca Garancijskog fonda na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Redni broj	Opis pozicije	2010.	2011.	Udjel		Indeks
				2010.	2011.	2011./2010.
Aktiva						
Ukupno imovina		22.693	21.760	100,00%	100,00%	95,89
1	Nefinancijska imovina	0	0	0,00%	0,00%	
2	Financijska imovina	22.693	21.760	100,00%	100,00%	95,89
Pasiva						
Ukupno obveze i vlastiti izvori		22.693	21.760	100,00%	100,00%	95,89
1	Obveze	246	544	1,08%	2,50%	221,54
2	Izvori financiranja	22.447	21.216	98,92%	97,50%	94,52

Izvor: HANFA

4.5. *Hrvatski nuklearni POOL gospodarsko interesno udruženje*

U skladu s odredbom članka 270. stavka 1. Zakona o osiguranju dva ili više društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje mogu, radi obavljanja poslova osiguranja odnosno reosiguranja koji pokrivaju rizike velikih šteta od odgovornosti za atomske štete, odnosno drugih velikih šteta, osnovati udrugu (pool) osiguranja odnosno reosiguranja. Jedina takva udruga u Republici Hrvatskoj jest Hrvatski POOL za osiguranje i reosiguranje nuklearnih rizika GIU¹³ (u nastavku: HN POOL) koja je na dan 31. prosinca 2011. imala pet članova: Allianz Zagreb d.d., Croatia Lloyd d.d., Croatia osiguranje d.d., Generali osiguranje d.d. i Triglav osiguranje d.d.

U skladu s Ugovorom o osnivanju članovi HN POOL-a zajednički preuzimaju izvanredne rizike koji se odnose na osiguranje, suosiguranje i reosiguranje nuklearnih postrojenja u zemlji i inozemstvu, a koji se odnose na uporabu nuklearne energije u mirnodopske svrhe.

4.5.1. *Bilanca*

Ukupna vrijednost aktive HN POOL-a na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 76,4 mil. kuna i u odnosu na isti dan prethodne godine porasla je za 9,6%. Dominantnu poziciju u aktivima s udjelom od 97,6% zauzimala je stavka novac u banci i blagajni u iznosu od 74,6 mil. kuna, a najvećim se dijelom odnosila na devizni račun (59,8 mil. kuna) te na žiro-račun (14,8 mil. kuna). Navedeni iznosi čine deponirana i oročena novčana sredstva koja HN POOL ostvaruje svojim poslovanjem, kao i ostalim sporednim poslovima u vezi s osnovnom djelatnošću u cilju ostvarivanja što veće sigurnosti plasmana i što povoljnijih financijskih efekata. Najznačajniji udjel u pasivi (90,6%) zauzimale su pričuve u iznosu od 69,2 mil. kuna te su u odnosu na promatrani dan prethodne godine bile veće za 6,1 mil. kuna ili za 9,6%.

¹³Gospodarsko interesno udruženje (GIU), u skladu s člankom 583. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 152/11), predstavlja pravnu osobu koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba kako bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihova poslovanja i poboljšale ili povećale njihov učinak, ali tako da te pravne osobe za sebe ne stječu dobit.

Tablica 4.5.1. Skraćeni prikaz bilance stanja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Red. br.	Opis pozicije	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
I	Dugotrajna imovina	228	0,33%	426	0,56%	186,68
II	Financijska imovina	227	0,33%	192	0,25%	84,56
III	Potraživanja iz poslova osiguranja	0	0,00%	0	0,00%	-
IV	Potraživanja iz poslova reosiguranja	0	0,00%	0	0,00%	-
V	Ostala potraživanja	648	0,93%	1.189	1,56%	183,34
VI	Novac u banci i blagajni	68.553	98,41%	74.558	97,63%	108,76
VII	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	8	0,01%	4	0,01%	55,89
	UKUPNO AKTIVA	69.664	100,00%	76.368	100,00%	109,62
I	Kapital	0	0,00%	0	0,00%	-
II	Revalorizacijske pričuve i pričuve POOL-a	19	0,03%	19	0,03%	100,00
III	Zadržana dobit	87	0,12%	112	0,15%	129,36
IV	Dobit ili gubitak tekuće godine	25	0,04%	21	0,03%	83,56
V	Pričuve	63.085	90,56%	69.164	90,57%	109,64
VI	Kratkoročne obveze	6.011	8,63%	6.616	8,66%	110,06
VII	Odgodeno plaćanje troškova	0	0,00%	0	0,00%	-
VIII	Odgodeno priznavanje prihoda	380	0,54%	380	0,50%	100,00
IX	Pasivni računi - obveze	56	0,08%	56	0,07%	100,00
	UKUPNO PASIVA	69.664	100,00%	76.368	100,00%	109,62

Izvor: HANFA

4.5.2. Račun dobiti i gubitka

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. ostvarena je dobit u iznosu od 37,8 tis. kuna i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjila se za 9,8%. Ukupno ostvareni prihodi iznosili su 18,6 mil. kuna i zabilježili su povećanje od 16,4% u odnosu na ostvarene prihode u 2010. godini.

Najznačajniji dio prihoda činile su premije aktivnog reosiguranja rizika iz inozemstva, koje su u 2011. iznosile 9,7 mil. kuna te su u odnosu na prethodnu godinu zabilježile povećanje od 42,1%.

Premija osiguranja za poslove osiguranja rizika u zemlji iznosila je u 2011. godini 6,2 mil. kuna, što je za 0,6% više nego u promatranom razdoblju prethodne godine. S obzirom na to da svoje prihode po osnovi poslova osiguranja i reosiguranja ostvaruje i iz inozemstva, HN POOL izložen je učincima globalne ekonomske krize, a posebno je pod utjecajem zbivanja u Japanu s početka 2011. godine (potres kojim je oštećena Nuklearna elektrana Fukushima Daiichi). No nasuprot situaciji s kojom je HN POOL bio suočen u 2010., kada je usporena dinamika plaćanja premije reosiguranja od strane cedenata HN POOL-a, ta je dinamika u 2011. u cijelosti ponovno uspostavljena, čime je naplaćen i dio premije po osnovi poslova aktivnog reosiguranja, koji je trebao biti naplaćen u prethodnoj kalendarskoj godini.

Prihodi po osnovi kamata u iznosu od 2,5 mil. kuna zabilježili su u odnosu na 2010. porast od 74,9%, što se dijelom može pripisati i promjeni načina evidentiranja obračuna kamata u 2011. godini. Također, zbog strukture valuta u kojima HN POOL drži depozite kod domaćih poslovnih banaka, kao

i zbog kretanja na tržištu novca, pozitivne tečajne razlike (3,4 mil. kuna) znatno su nadmašile negativne (1,4 mil. kuna), što je imalo značajan doprinos u ostvarenju dobiti. Pored navedenog, stavka ostali prihodi bila je znatno manja (za 95,7%) u odnosu na 2010., što je posljedica značajnog povećanja prihoda po navedenoj stavci u 2010. godini, s obzirom na to da je na dan 31. prosinca 2010. provedeno oslobađanje značajnog dijela redovne pričuve šteta.

Ukupni rashodi iznosili su 18,6 mil. kuna, što je za 16,5% više u odnosu na promatrano razdoblje prethodne godine. Pričuve, koje se sastoje od pričuva šteta, pričuva za bonuse i popuste, pričuva za prijenosne premije i drugih tehničkih pričuva, iznosile su ukupno 8,3 mil. kuna i u odnosu na 2010. zabilježile su porast od 62,3%. Tijekom 2011. prijavljene i isplaćene štete na reosiguranim rizicima iz inozemstva povećane su u odnosu na 2010. za 26,2%, međutim nisu bitno utjecale na ostvarene pozitivne rezultate poslovanja.

Tablica 4.5.2. Račun dobiti i gubitka za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn)

Red. broj	Opis pozicije	2010.	2011.	Indeks 2011./2010.
I	Prihodi	15.973	18.597	116,43
1	Premija osiguranja	6.123	6.157	100,55
2	Premija osiguranja - preventiva (1%)	62	62	100,55
3	Premija reosiguranja	6.857	9.745	142,13
4	Prijenosna premija osig. i reosig.	480	2.235	465,71
5	Udjeli u štetama	0	0	0,00
6	Premije predane u reosiguranje (-)	-5.555	-5.530	99,53
7	Prihodi od kamata	1.438	2.515	174,91
8	Tečajne razlike	5.508	3.366	61,12
9	Ostali prihodi	1.061	45	4,28
II	Rashodi	15.931	18.559	116,50
1	Vatrogasni doprinos	1	3	280,36
2	Premija suosiguranja	53	54	100,88
3	Premija sureosiguranja	3.858	4.450	115,36
4	Štete - isplaćene	623	787	126,22
5	Pričuve šteta	1.907	4.454	233,54
6	Pričuve za bonuse i popuste	0	0	0,00
7	Prijenosne premije	2.235	2.763	123,61
8	Druge tehničke pričuve	978	1.096	112,05
9	Provizije i troškovi	575	1.065	185,36
10	Tečajne razlike	3.078	1.402	45,55
11	Troškovi provođenja poslova POOL-a	2.261	2.353	104,06
12	Ostali rashodi	360	131	36,48
III	Dobit	42	38	90,20

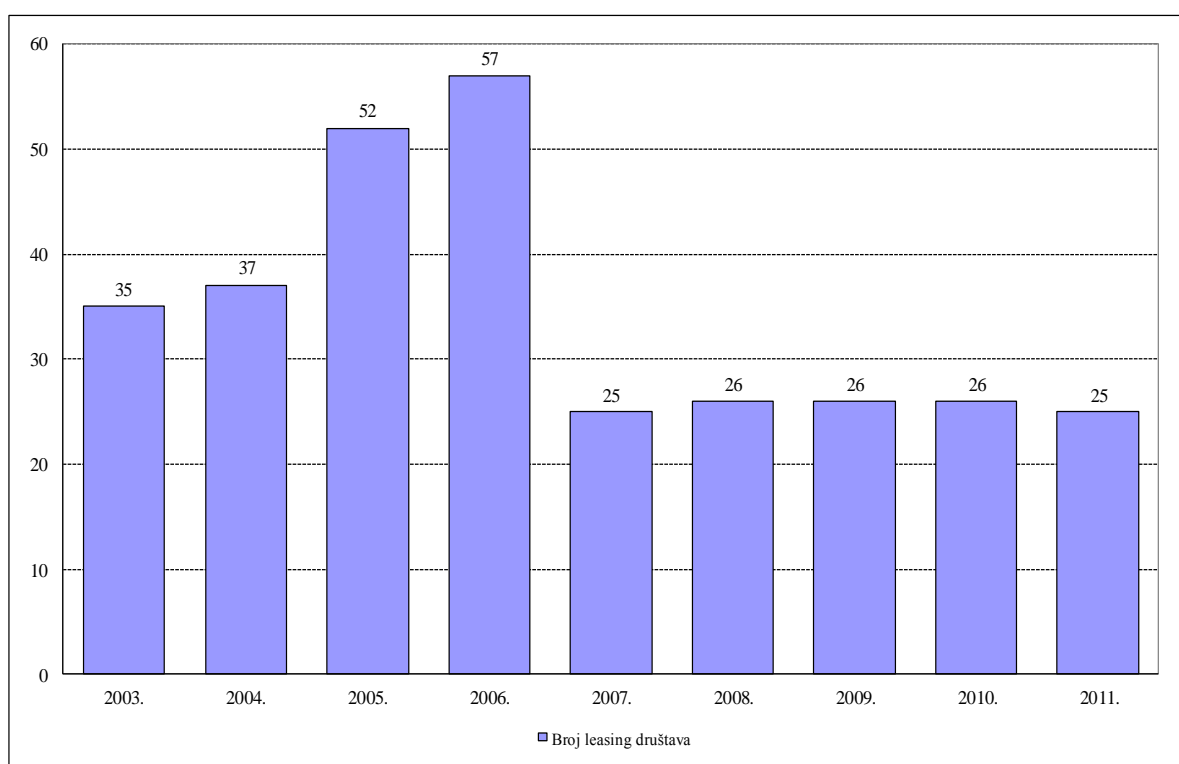
Izvor: HANFA

Troškovi poslovanja HN POOL-a financiraju se iz premija osiguranja i premija aktivnih reosiguranja te od ostvarenih prihoda od kamata, koji su u 2011. iznosili 18,4 mil. kuna, a u odnosu na prethodnu godinu bili su veći za 27,7%, dijelom zbog promjene načina evidentiranja obračuna kamata u 2011. godini. Materijalni i nematerijalni rashodi u ukupnom iznosu od 2,4 mil. kuna bili su veći u odnosu na 2010. za 4,1%.

5. Leasing

Poslove leasinga u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2011. obavljalo je 25 leasing društava, dok je u razdoblju od 2008. do 2010. poslove leasinga obavljalo 26 leasing društava. Broj leasing društava smanjio se za jedno društvo iz razloga što je u lipnju 2011. Agencija po službenoj dužnosti donijela Rješenje o oduzimanju odobrenja za obavljanje poslova leasinga društvu Immoconsult d.o.o. (pravni slijednik društva Immoconsult Leasing d.o.o.).

Grafikon 5.1. Broj leasing društava u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2003. do 2011. godine

Izvor: HNB (2003.-2005.), HANFA (2006.- 2011.)

5.1. Opis tržišta

Nastavak usporavanja gospodarskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj u 2011. negativno je nastavio utjecati i na djelatnost leasinga u Republici Hrvatskoj, koja je tijekom 2011. bila obilježena daljnjim usporavanjem opsega poslovanja, uslijed nastavka smanjivanja investicijske potrošnje (ulaganja), te problemima u naplati potraživanja. Stoga djelatnost leasinga u Republici Hrvatskoj već treću godinu

zaredom bilježi smanjivanje volumena poslovanja (vrijednosti novozaključenih ugovora), koje je tijekom 2011. u odnosu na 2010. ipak relativno manje nego što je bilo u 2010. i 2009. u odnosu na godine koje su im prethodile.

Od ukupno 25 leasing društava koja su tijekom 2011. obavljala poslove leasinga, vlasnička struktura u smislu neposrednog vlasništva rezidenata nije se mijenjala u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da se pet leasing društava nalazi u neposrednom vlasništvu rezidenata, dok je 20 leasing društava u vlasništvu nerezidenata. Ukoliko se vlasništvo upisanog (temeljnog) kapitala promatra posredno, kao i prethodne godine, tri leasing društva u vlasništvu su rezidenata (Alfa Leasing d.o.o., Croatia Leasing d.o.o. i Euroleasing d.o.o.), dok su sva ostala leasing društva u vlasništvu nerezidenata, i to u pretežitom većinskom vlasništvu inozemnih banaka i financijskih institucija, odnosno s njima povezanih društava.

Ukupna aktiva 25 leasing društava¹⁴ na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 25,6 mlrd. kuna i u odnosu na aktivu iskazanu u 2011. zabilježila pad od 2,5 mlrd. kuna ili 8,8%.

Vrijednost novozaključenih ugovora tijekom 2011. iznosila je 5,6 mlrd. kuna, što predstavlja smanjenje od 136,4 mil. kuna ili 2,4% u odnosu na 2010. godinu.

Tablica 5.1.1. Aktiva, vrijednost novozaključenih ugovora, vrijednost aktivnih ugovora i broj zaposlenih u djelatnosti leasinga u razdoblju od 31.12.2006. do 31.12.2011. godine

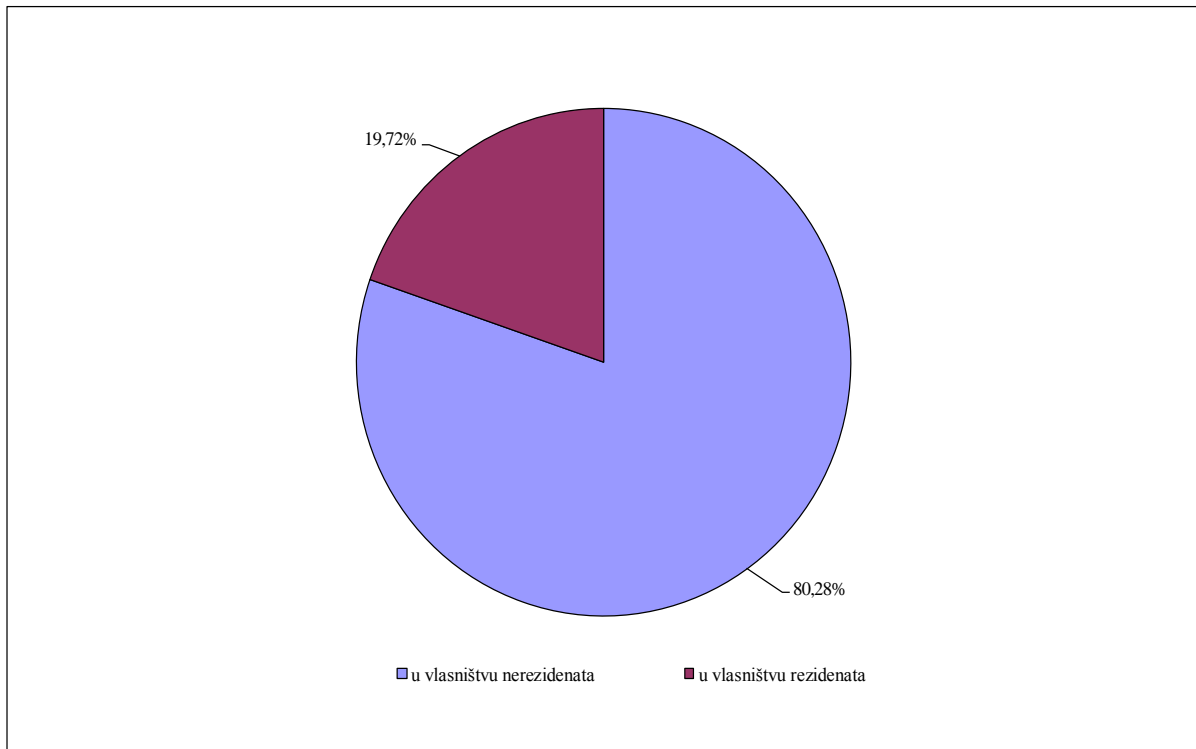
Datum	Ukupna aktiva (tis. kn)	Vrijednost novozaključenih ugovora (tis. kn)	Vrijednost aktivnih ugovora (tis. kn)	Broj zaposlenih
31.12.2006.	26.968.591	13.344.149	22.053.947	868
31.12.2007.	30.303.865	13.816.970	26.510.657	997
31.12.2008.	35.067.935	15.464.017	30.881.104	1.007
31.12.2009.	33.665.809	8.212.235	27.125.757	992
31.12.2010.	28.069.563	5.701.295	21.739.979	989
31.12.2011.	25.599.674	5.564.905	19.337.766	958

Izvor: HANFA

¹⁴Podaci za Godišnje izvješće Agencije za djelatnost leasinga za 2010. i 2011. temelje se na godišnjim financijskim i dodatnim izvještajima za razdoblje 01.01.-31.12.2011. za 25 leasing društava koja su dostavila u Agenciju izvještaje sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju te načinu i rokovima dostave financijskih i dodatnih izvještaja leasing društava („Narodne novine“, br. 124/10). Radi međusobne usporedivosti, podaci na dan 31.12.2010. odnose se na podatke dostavljene u Agenciju na izvještajima na dan 31.12.2011. (za prethodnu godinu) od strane predmetnih 25 leasing društava. Podaci iskazani u Godišnjem izvješću Agencije za 2011. mogu se razlikovati od podataka u Godišnjim izvješćima Agencije za 2006.-2010. zbog primjene odredaba Zakona o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07), Zakona o leasingu, Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („Narodne novine“, br.136/09, 08/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11 i 140/11), kao i uslijed postupanja leasing društava po nalogima Agencije temeljem zapisnika o provedenim nadzorima.

Prema podacima iz agregiranog izvještaja o financijskom položaju za 25 leasing društava ukupno iskazani upisani (temeljni) kapital djelatnosti leasinga iznosio je na dan 31. prosinca 2011. godine 725,7 mil. kuna, od čega je udjel kapitala nerezidenata iznosio 80,3% ili 582,6 mil. kuna, dok se 19,7% ili 143,1 mil. kuna odnosilo na temeljni kapital u neposrednom vlasništvu rezidenata.

Grafikon 5.1.1. Struktura temeljnog kapitala leasing društava po podrijetlu kapitala na dan 31.12.2011. godine (u %)

Izvor: HANFA

5.2. *Struktura aktive*

Prema podacima iz agregiranog izvještaja o financijskom položaju djelatnosti leasinga, ukupna aktiva 25 leasing društava zabilježila je smanjenje od 2,5 mlrd. kuna ili 8,8% u odnosu na agregiranu aktivu 25 leasing društava na isti dan prethodne godine, što je između ostaloga uvjetovano smanjenjem vrijednosti novozaključenih ugovora, kao i troškovima vrijednosnog usklađenja (troškovima ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja).

U strukturi ukupne aktive najveći je udjel (69,8%) kao i prethodne godine činila dugotrajna imovina, dok se na kratkotrajnu imovinu odnosilo 29,5% ukupne aktive. Pritom je važno istaknuti kako se

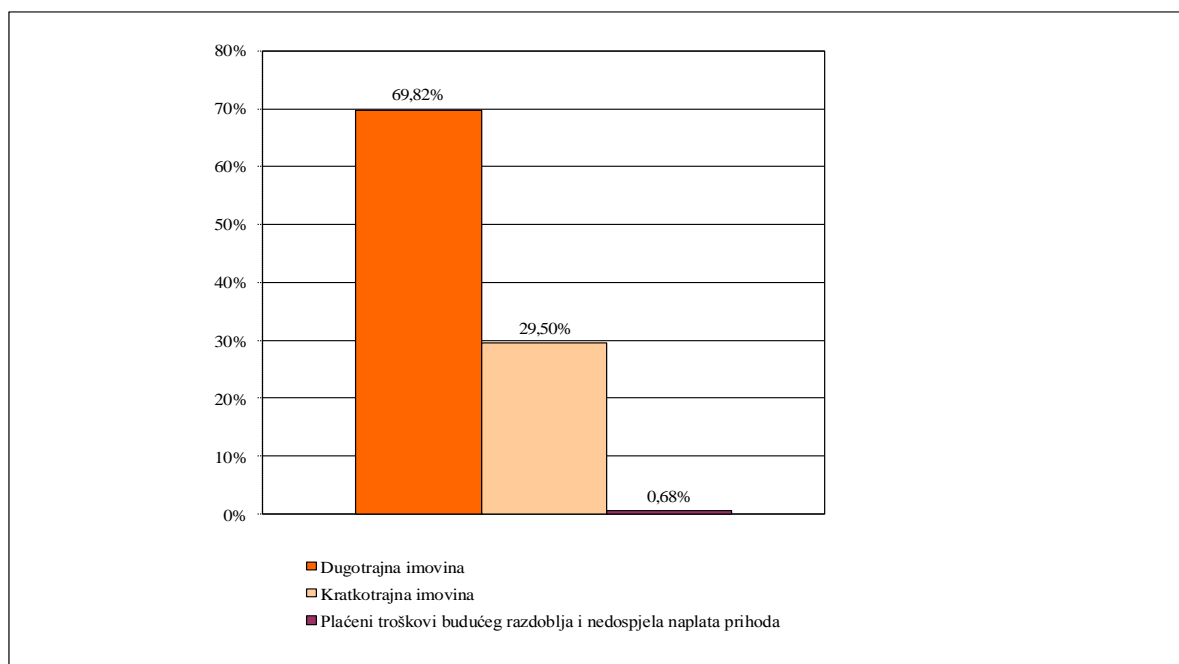
kratkotrajna imovina u odnosu na prethodnu godinu smanjila za 136,2 mil. kuna (1,8%), a dugotrajna imovina za čak 2,3 mlrd. kuna (11,4%).

Tablica 5.2.1. Usporedni skraćeni prikaz aktive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

AKTIVA	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 31.12.2011./ 31.12.2010.
DUGOTRAJNA IMOVINA	20.164.349	17.873.417	88,64
Nematerijalna imovina	36.319	29.841	82,16
Materijalna imovina	8.617.675	7.344.760	85,23
Dugotrajna financijska imovina	1.090.306	856.374	78,54
Dugotrajna potraživanja	10.329.219	9.509.758	92,07
Odgodena porezna imovina	90.830	132.683	146,08
KRATKOTRAJNA IMOVINA	7.689.345	7.553.143	98,23
Zalihe	460.211	611.437	132,86
Kratkotrajna potraživanja	5.026.184	4.729.156	94,09
Kratkotrajna financijska imovina	1.520.118	1.583.160	104,15
Novac na računu i blagajni	682.833	629.389	92,17
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	215.869	173.114	80,19
UKUPNA AKTIVA	28.069.563	25.599.674	91,20
Aktivni izvanbilančni zapisi	2.127.613	2.983.689	140,24

Izvor: HANFA

Grafikon 5.2.1. Struktura ukupne aktive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

U strukturi aktive djelatnosti leasinga za 25 leasing društava na dan 31. prosinca 2011. ukupna potraživanja po osnovi financijskog leasinga iznosila su 13,8 mlrd. kuna, što čini 53,9% aktive, te su zabilježila smanjenje od 1,1 mlrd. kuna ili 7,2% u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog iznosa na kratkotrajna potraživanja odnosio se iznos od 4,3 mlrd. kuna, a na dugotrajna potraživanja iznos od 9,5 mlrd. kuna.

Materijalna imovina dana u operativni leasing i potraživanja po operativnom leasingu iznosili su 7,4 mlrd. kuna, što čini 29,0% aktive te predstavlja smanjenje od 1,1 mlrd. kuna ili 13,1% u odnosu na prethodnu godinu. Također, dani su zajmovi iznosili 1,6 mlrd. kuna ili 6,4% aktive te su zabilježili smanjenje od 248,2 mil. kuna ili 13,1% u odnosu na 2010. godinu. Dani depoziti iznosili su 452,7 mil. kuna ili 1,8% aktive te su zabilježili povećanje od 149,8 mil. kuna ili 49,5%. Pritom je zanimljivo istaknuti kako se u strukturi ukupnih danih zajmova 63,5% odnosilo na dane kratkotrajne zajmove, dok se u strukturi danih depozita 96,7% odnosilo na dane kratkotrajne depozite. Ostale stavke aktive iznosile su ukupno 2,3 mlrd. kuna ili 8,9% aktive.

Udjel pet najvećih leasing društava po visini aktive u ukupnoj aktivni djelatnosti leasinga smanjen je u 2011. u odnosu na prethodnu godinu (sa 60,9% na dan 31. prosinca 2010. na 58,7% na dan 31. prosinca 2011.), što ukazuje na smanjivanje koncentracije u djelatnosti leasinga.

Tablica 5.2.2. Usporedni prikaz aktive po leasing društvima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)¹⁵

Redni broj	Naziv društva	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel
1	ALD Automotive d.o.o.	285.132	1,02%	317.627	1,24%
2	Alfa Leasing d.o.o.	10.302	0,04%	21.400	0,08%
3	Austrofin Leasing d.o.o.	35.787	0,13%	12.872	0,05%
4	BKS - Leasing Croatia d.o.o.	440.138	1,57%	433.341	1,69%
5	Croatia Leasing d.o.o.	182.041	0,65%	119.386	0,47%
6	Erste & Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	2.863.136	10,20%	2.569.436	10,04%
7	Erste Group Immorent Leasing d.o.o.	1.506.168	5,37%	1.366.522	5,34%
8	Euroleasing d.o.o.	683.244	2,43%	612.509	2,39%
9	Hypo - Leasing Steiermark d.o.o.	262.502	0,93%	310.598	1,21%
10	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o.	486.938	1,73%	528.133	2,06%
11	Hypo Leasing Kroatien d.o.o.	6.060.261	21,59%	4.720.296	18,44%
12	i4next Leasing Croatia d.o.o.	42.271	0,15%	35.876	0,14%
13	Impuls-Leasing d.o.o.	719.190	2,56%	693.563	2,71%
14	KBM Leasing Hrvatska d.o.o.	320.111	1,14%	357.888	1,40%
15	Mercedes-Benz Leasing Hrvatska d.o.o.	1.241.887	4,42%	1.130.945	4,42%
16	Optima Leasing d.o.o.	772.561	2,75%	610.271	2,38%
17	OTP Leasing d.d.	738.404	2,63%	668.566	2,61%
18	PBZ-Leasing d.o.o.	1.362.721	4,85%	1.383.401	5,40%
19	Porsche Leasing d.o.o.	1.205.425	4,29%	1.146.092	4,48%
20	PROleasing d.o.o.	109.150	0,39%	116.931	0,46%
21	Raiffeisen Leasing d.o.o.	2.435.834	8,68%	2.224.250	8,69%
22	Scania Credit Hrvatska d.o.o.	88.421	0,32%	67.940	0,27%
23	SG Leasing d.o.o.	490.526	1,75%	667.708	2,61%
24	UniCredit Leasing Croatia d.o.o.	4.240.286	15,11%	4.117.165	16,08%
25	VB Leasing d.o.o.	1.487.125	5,30%	1.366.958	5,34%
	UKUPNO	28.069.563	100,00%	25.599.674	100,00%

Izvor: HANFA

¹⁵Raniji naziv društva Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. bio je Jadran Jahte d.o.o.

5.3. Struktura pasive

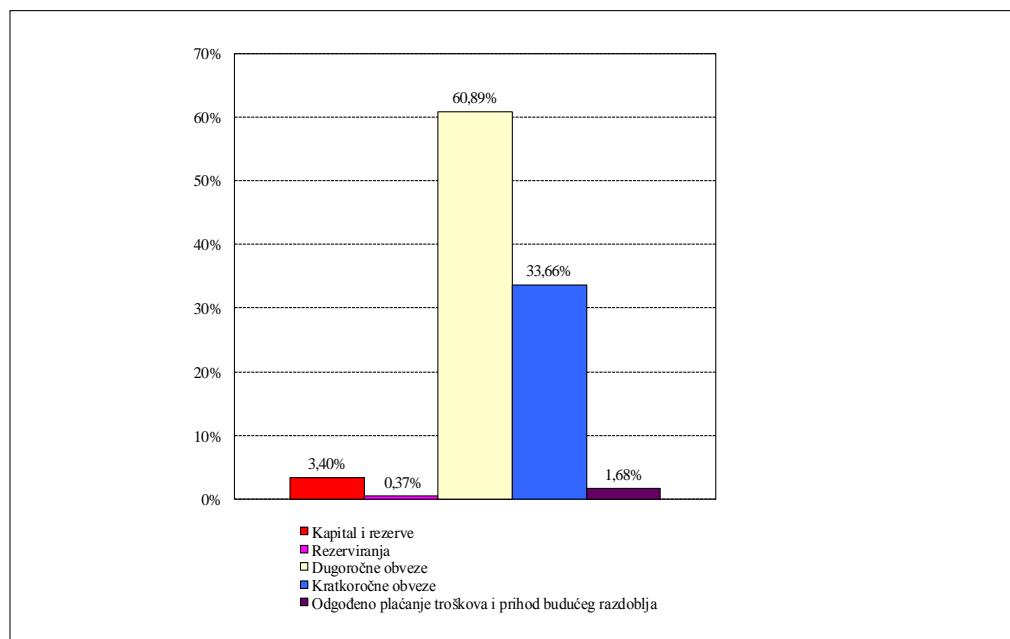
U strukturi ukupno iskazane pasive 25 leasing društava na dan 31. prosinca 2011. najveći udjel (60,9%) odnosio se na dugoročne obveze. Istovremeno su kratkoročne obveze s udjelom od 33,6% neznatno smanjile svoj udjel u ukupnoj pasivi u odnosu na prethodnu godinu, kada su činile 36,0% pasive, dok je odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u 2011. činilo 1,7% pasive. Nadalje, kapital i rezerve činili su 3,4%, a rezerviranja 0,4% pasive.

Tablica 5.3.1. Usporedni skraćeni prikaz pasive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

PASIVA	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 31.12.2011./ 31.12.2010.
KAPITAL I REZERVE	92.174	871.327	945,31
Upisani kapital	624.384	725.749	116,23
Rezerviranja	70.917	95.492	134,65
DUGOROČNE OBVEZE	17.337.276	15.587.393	89,91
KRATKOROČNE OBVEZE	10.086.272	8.616.843	85,43
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	482.925	428.619	88,75
UKUPNA PASIVA	28.069.563	25.599.674	91,20
Pasivni izvanbilančni zapisi	2.127.613	2.983.689	140,24

Izvor: HANFA

Grafikon 5.3.1. Struktura ukupne pasive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Gledano po pojedinačnim stavkama, u strukturi ukupne pasive 25 leasing društava na dan 31. prosinca 2011. najveći udjel (88,3%) odnosio se na obveze za kredite domaćih i inozemnih banaka te financijskih institucija, koje su iznosile 22,6 mlrd. kuna te su zabilježile smanjenje od 2,8 mlrd. kuna (10,9%) u odnosu na isti dan prethodne godine, kada je navedena stavka iznosila 25,4 mlrd. kuna.

5.3.1. Kapital i rezerve

Kapital i rezerve za 25 leasing društava iznosili su na dan 31. prosinca 2011. godine 871,3 mil. kuna, što je povećanje od 779,1 mil. kuna (845,3%) u odnosu na dan 31. prosinca 2010., kad je predmetna stavka iznosila 92,2 mil. kuna. Upisani kapital u 2011. povećan je za 101,4 mil. kuna (16,2%) u odnosu na prethodnu godinu, dok su ostale rezerve bile veće za 851,0 mil. kuna (60,3%). Istovremeno, preneseni gubitak povećan je za 1,1 mlrd. kuna (117,6%) u odnosu na 2010. godinu. Iskazani gubitak tekuće godine iznosio je 132,2 mil. kuna, a 2010. bio je iskazan u iznosu od 1,0 mlrd. kuna. Pozitivan iznos stavke kapital i rezerve u iznosu od 1,0 mlrd. kuna iskazala su 24 društva, a negativan iznos (gubitak iznad visine kapitala) od 136,2 mil. kuna iskazalo je jedno društvo.

5.3.2. Obveze

Dugoročne i kratkoročne obveze, zajedno sa stavkama rezerviranja te odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja, iznosile su na dan 31. prosinca 2011. godine 24,7 mlrd. kuna i u odnosu na prethodnu godinu bile su manje za 3,2 mlrd. kuna ili za 11,6%. Pritom je potrebno istaknuti kako je imovina djelatnosti leasinga u najvećoj mjeri financirana kreditima inozemnih banaka i financijskih institucija (u ukupnoj vrijednosti od 21,4 mlrd. kuna odnosno 83,8%). Nadalje, obveze leasing društava za kredite domaćih banaka i financijskih institucija iznosile su 1,2 mlrd. kuna (4,6% ukupne pasive), dok su obveze za depozite i jamstva iznosile 1,3 mlrd. kuna (5,1% ukupne pasive).

5.4. Financijski rezultat poslovanja

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. na razini djelatnosti leasinga iskazan je gubitak nakon oporezivanja u visini od 132,2 mil. kuna, dok je u 2010. iskazan gubitak nakon oporezivanja u iznosu od 1,0 mlrd. kuna. Dobit nakon oporezivanja u 2011. u iznosu od 253,9 mil. kuna ostvarilo je 15 društava, dok je gubitak nakon oporezivanja u iznosu od 386,1 mil. kuna ostvarilo deset leasing društava.

Gledano po stavkama, na iskazani rezultat poslovanja u 2011. u najvećoj su mjeri utjecali troškovi ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja (troškovi vrijednosnog usklađenja), koji su iznosili 636,3 mil. kuna te troškovi amortizacije imovine u operativnom leasingu, koji su iznosili 1,8 mlrd. kuna. Nadalje, neto negativne tečajne razlike u 2011. iskazane su u iznosu od 187,1 mil. kuna.

Struktura prihoda i rashoda u 2011. razlikovala se u odnosu na prethodnu godinu. U 2011. iskazana je dobit od kamata u visini od 382,9 mil. kuna, dok je s navedene osnove u 2010. iskazana dobit u iznosu od 602,8 mil. kuna, što predstavlja smanjenje od 219,9 mil. kuna (36,5%). Dobit od provizija i naknada bila je manja za 20,9 mil. kuna (28,4%) u odnosu na 2010. godinu. Dobit iz ostalih prihoda i rashoda u 2011. iznosila je 86,3 mil. kuna, dok je s navedene osnove u 2010. iskazan gubitak u iznosu od 228,3 mil. kuna. Slijedom navedenog, djelatnost leasinga u 2011. iskazala je dobit prije troškova ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja (troškova vrijednosnog usklađenja) u iznosu od 522,0 mil. kuna, dok je gubitak prije oporezivanja iznosio 114,3 mil. kuna.

Tablica 5.4.1. Usporedni skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godine (u tis. kn)

Opis	01.01.- 31.12.2010.	01.01.- 31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
Prihodi od kamata	1.261.701	1.103.445	87,46
Rashodi po osnovi kamata	658.911	720.533	109,35
Dobit/gubitak od kamata	602.790	382.911	63,52
Prihodi od provizija i naknada	104.418	86.596	82,93
Rashodi za provizije i naknade	30.769	33.835	109,96
Dobit/gubitak od provizija i naknada	73.649	52.761	71,64
Ostali poslovni prihodi	3.154.525	2.907.686	92,18
Ostali poslovni rashodi	3.382.801	2.821.385	83,40
Dobit/gubitak iz ostalih prihoda i rashoda	-228.276	86.301	-
Dobit/gubitak prije troškova ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja	448.163	521.974	116,47
Troškovi ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja (troškovi vrijednosnog usklađenja)	1.481.067	636.308	42,96
Dobit/gubitak prije poreza na dobit	-1.032.904	-114.335	11,07
Porez na dobit	6.051	17.861	295,15
Dobit/gubitak nakon poreza na dobit	-1.038.955	-132.195	12,72

Izvor: HANFA

Zastupljenost prvih pet leasing društava u iskazanoj dobiti nakon oporezivanja (koju je iskazalo 15 društava) iznosila je 80,1%, dok je zastupljenost prvih pet leasing društava u iskazanom gubitku nakon oporezivanja (koji je iskazalo 10 društava) iznosila 96,5%.

5.5. Struktura portfelja djelatnosti leasinga po razdobljima

U razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. zaključeno je ukupno 30.656 novih ugovora o leasingu, što je 2.210 ili 7,8% više novih ugovora nego što ih je zaključeno u istom razdoblju 2010. godine. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora iznosila je 5,6 mlrd. kuna, što predstavlja smanjenje od 136,4 mil. kuna ili 2,4% u odnosu na vrijednost novozaključenih ugovora u 2010. godini.

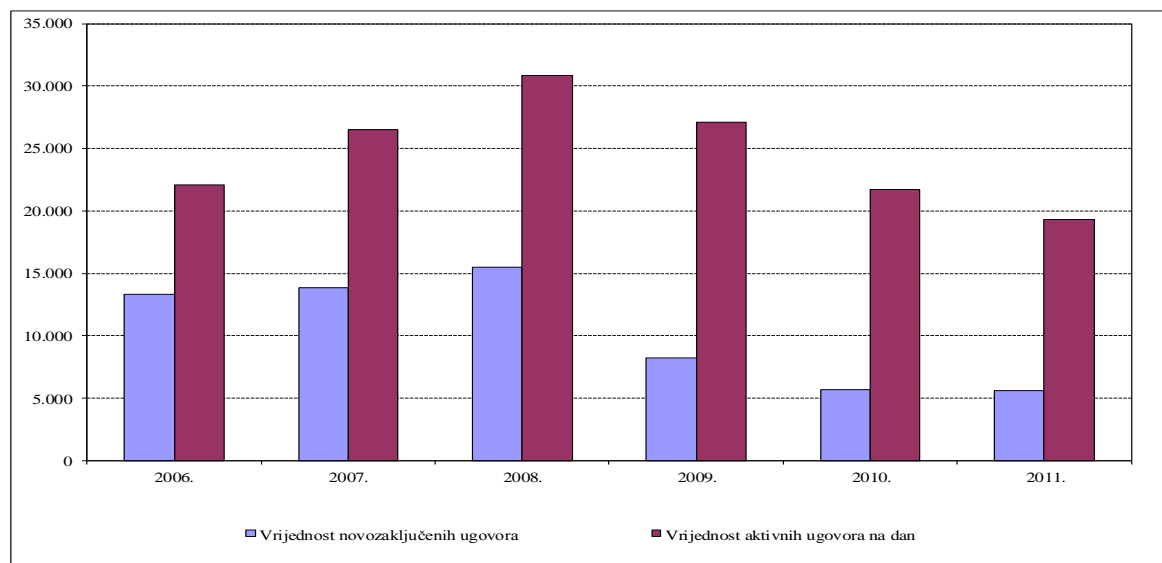
Tablica 5.5.1. Struktura portfelja cjelokupne djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine

Datum/ razdoblje od 01.01. do	Novozaključeni ugovori u razdoblju			Aktivni ugovori na dan		
	Broj novozaključenih ugovora	Vrijednost novozaključenih ugovora (u tis. kn)	Prosječna vrijednost novozaključenih ugovora (u tis. kn)	Broj aktivnih ugovora	Vrijednost aktivnih ugovora (u tis. kn)	Prosječna vrijednost aktivnih ugovora (u tis. kn)
31.12.2010.	28.446	5.701.295	200	154.612	21.739.979	141
31.12.2011.	30.656	5.564.905	182	138.893	19.337.766	139

Izvor: HANFA

Na dan 31. prosinca 2011. bilo je ukupno 138.893 aktivna ugovora, što je 15.719 ili 10,2% manje ugovora nego na isti dan prethodne godine. Vrijednost aktivnih ugovora djelatnosti leasinga na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 19,4 mlrd. kuna, što je smanjenje od 2,4 mlrd. kuna ili 11,0% u odnosu na dan 31. prosinca 2010. godine.

Grafikon 5.5.1. Vrijednost novozaključenih i aktivnih ugovora u razdoblju 2006. do 2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

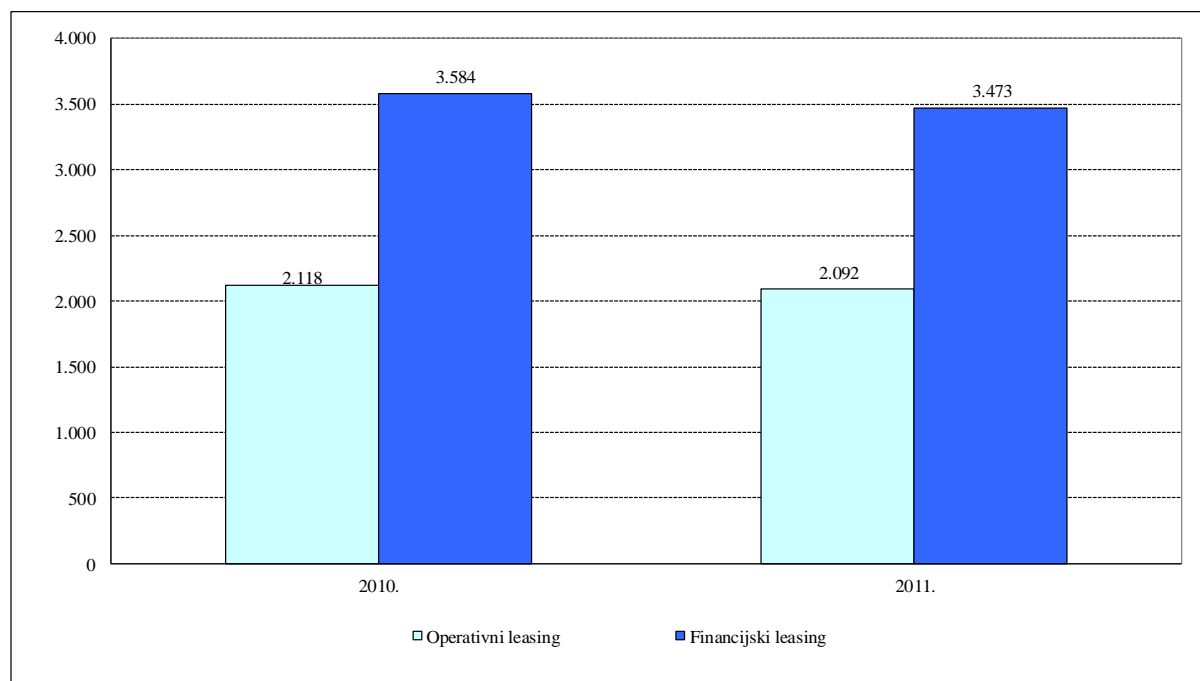
Udjel financijskog leasinga u strukturi broja novozaključenih ugovora u 2011. iznosio je 48,7%, dok je udjel operativnog leasinga iznosio 51,3%. Navedena struktura razlikovala se u odnosu na 2010., kada se na financijski leasing odnosilo 55,0%, a na operativni leasing 45,0% ukupnog broja novozaključenih ugovora. Promijenila se i struktura vrijednosti novozaključenih ugovora. Udjel financijskog leasinga u ukupnoj vrijednosti novozaključenih ugovora neznatno se smanjio, sa 62,9% u 2010. na 62,4% tijekom 2011., dok se udjel operativnog leasinga povećao sa 37,1% na 37,6%.

Tablica 5.5.2. Usporedni prikaz broja i vrijednosti novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godini

Vrsta leasinga/ razdoblje	Broj novozaključenih ugovora u razdoblju			Vrijednost novozaključenih ugovora u razdoblju (u tis. kn)		
	01.01.- 31.12.2010.	01.01.- 31.12.2011.	Indeks 2011./2010.	01.01.-31.12.2010.	01.01.-31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
Operativni leasing	12.803	15.716	122,75	2.117.755	2.091.842	98,78
Financijski leasing	15.643	14.940	95,51	3.583.540	3.473.063	96,92
UKUPNO	28.446	30.656	107,77	5.701.295	5.564.905	97,61

Izvor: HANFA

Grafikon 5.5.2. Struktura portfelja djelatnosti leasinga – usporedba vrijednosti novozaključenih ugovora po razdobljima (u mil. kn)

Izvor: HANFA

U strukturi broja aktivnih ugovora udjel financijskog leasinga povećan je sa 47,3% na dan 31. prosinca 2010. na 49,3%, koliko je iznosio na dan 31. prosinca 2011. godine. Istovremeno, udjel

operativnog leasinga u ukupnom broju aktivnih ugovora neznatno je smanjen, sa 47,8% na dan 31. prosinca 2010. na 47,6% na dan 31. prosinca 2011. godine. Udjel zajmova u ukupnom broju aktivnih ugovora smanjen je sa 4,9% na dan 31. prosinca 2010. na 3,1%, koliko je iznosio na dan 31. prosinca 2011. godine.

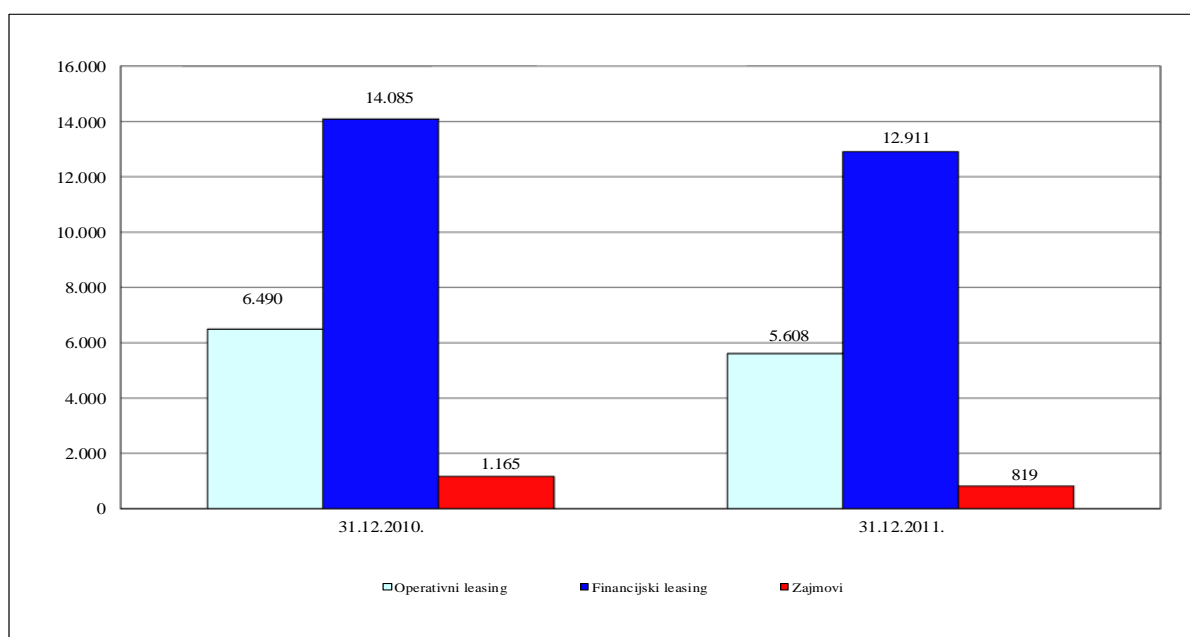
U strukturi vrijednosti aktivnih ugovora udjel financijskog leasinga zabilježio je povećanje sa 64,8%, koliko je iznosio na dan 31. prosinca 2010., na 66,8% na dan 31. prosinca 2011. godine. Udjel operativnog leasinga u ukupnoj vrijednosti aktivnih ugovora iznosio je na dan 31. prosinca 2011. 29,0%, što je smanjenje u odnosu na dan 31. prosinca 2010., kada je iznosio 29,8%. Istovremeno, smanjen je i udjel zajmova u ukupnoj vrijednosti aktivnih ugovora sa 5,4% u 2010. na 4,2% u 2011. godini.

Tablica 5.5.3. Usporedni prikaz broja i vrijednosti aktivnih ugovora djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godini

Vrsta plasmana/ stanje na dan	Broj aktivnih ugovora na dan			Vrijednost aktivnih ugovora na dan (u tis. kn)		
	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 2011./2010.	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
Operativni leasing	73.909	66.058	89,38	6.490.073	5.607.773	86,41
Financijski leasing	73.120	68.535	93,73	14.085.258	12.910.956	91,66
Zajmovi	7.583	4.300	56,71	1.164.649	819.037	70,32
UKUPNO	154.612	138.893	89,83	21.739.979	19.337.766	88,95

Izvor: HANFA

Grafikon 5.5.3. Struktura portfelja djelatnosti leasinga-usporedba vrijednosti aktivnih ugovora na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

5.6. Struktura portfelja djelatnosti leasinga prema objektima leasinga

Najveći broj i vrijednost novozaključenih ugovora tijekom 2011. prema objektima leasinga odnosio se na osobna vozila, a slijedila su ih gospodarska vozila. U strukturi portfelja novozaključenih ugovora prema objektima leasinga tijekom 2011. došlo je do povećanja ukupnog broja novozaključenih ugovora uz istovremeno smanjenje ukupne vrijednosti novozaključenih ugovora u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Najveće povećanje broja novozaključenih ugovora (od 2.916 ugovora ili 13,9%) u odnosu na 2010. odnosio se na osobna vozila, dok su istovremeno gospodarska vozila zabilježila smanjenje broja novozaključenih ugovora od 712 ugovora ili 15,2% u odnosu na 2010. godinu.

Tablica 5.6.1. Usporedni prikaz broja novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga u 2010. i 2011. godini

Objekt leasinga	Broj novozaključenih ugovora u razdoblju				
	01.01.- 31.12.2010.	Udjel	01.01.- 31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
Nekretnine	173	0,61%	134	0,44%	77,46
Osobna vozila	20.989	73,79%	23.905	77,98%	113,89
Gospodarska vozila	4.671	16,42%	3.959	12,91%	84,76
Plovila	228	0,80%	238	0,78%	104,39
Letjelice	0	0,00%	0	0,00%	0,00
Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	1.893	6,65%	1.936	6,31%	102,27
Ostalo	492	1,73%	484	1,58%	98,37
UKUPNO	28.446	100,00%	30.656	100,00%	107,77

Izvor: HANFA

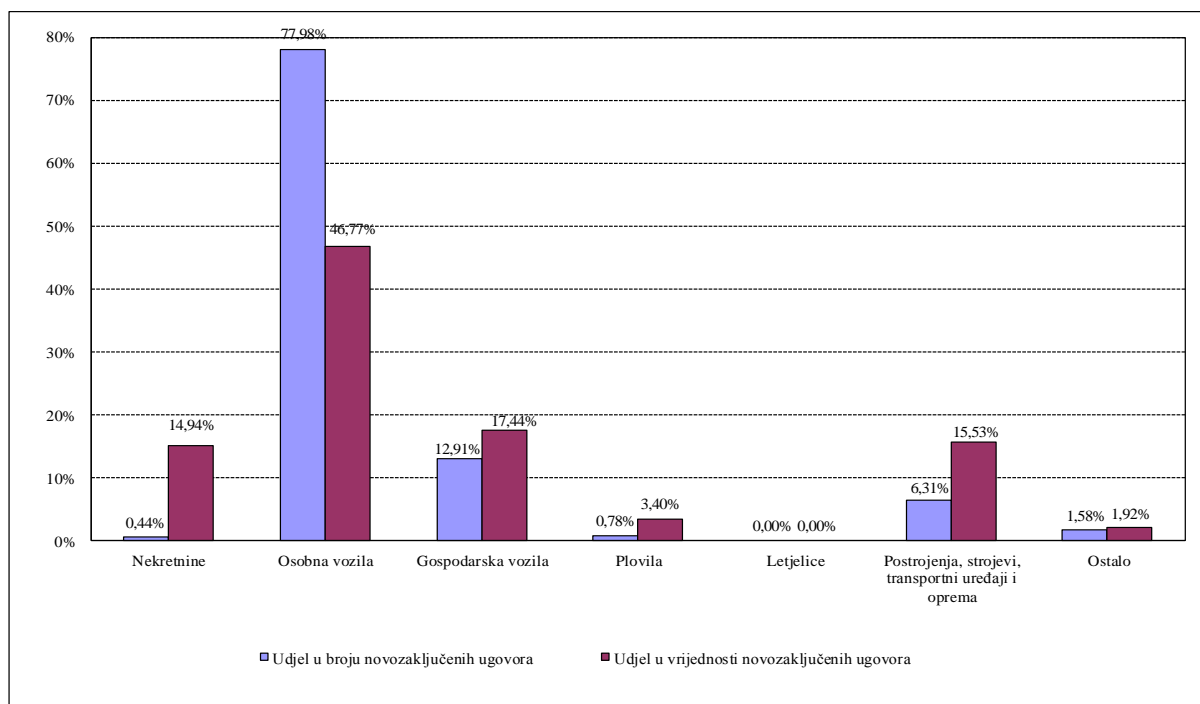
Najveće smanjenje vrijednosti novozaključenih ugovora zabilježile su nekretnine (smanjenje od 208,1 mil. kuna ili 20,0%), dok su istovremeno najveće povećanje vrijednosti novozaključenih ugovora zabilježila osobna vozila (povećanje od 253,0 mil. kuna ili 10,8%).

Tablica 5.6.2. Usporedni prikaz vrijednosti novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga u 2010. i 2011. godini (u tis. kn)

Objekt leasinga	Vrijednost novozaključenih ugovora u razdoblju				
	01.01.- 31.12.2010.	Udjel	01.01.- 31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
Nekretnine	1.039.325	18,23%	831.243	14,94%	79,98
Osobna vozila	2.349.905	41,22%	2.602.931	46,77%	110,77
Gospodarska vozila	947.853	16,63%	970.400	17,44%	102,38
Plovila	263.068	4,61%	189.419	3,40%	72,00
Letjelice	0	0,00%	0	0,00%	0,00
Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	984.266	17,26%	864.397	15,53%	87,82
Ostalo	116.878	2,05%	106.515	1,92%	91,13
UKUPNO	5.701.295	100,00%	5.564.905	100,00%	97,61

Izvor: HANFA

Grafikon 5.6.1. Usporedba strukture broja i vrijednosti novozaključenih ugovora prema objektima leasinga u 2011. godini

Izvor: HANFA

Najveći broj aktivnih ugovora prema objektima leasinga/zajma na dan 31. prosinca 2011. odnosio se na 98.301 ugovora o leasingu/zajmu za osobna vozila, koji su činili 70,8% broja aktivnih ugovora, dok se na gospodarska vozila odnosilo 23.338 ugovora, koji su činili 16,8% broja aktivnih ugovora.

Tablica 5.6.3. Broj aktivnih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga/zajma na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine

Objekt leasinga/zajma	Broj aktivnih ugovora na dan				
	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
Nekretnine	1.647	1,07%	1.606	1,16%	97,51
Osobna vozila	106.851	69,11%	98.301	70,78%	92,00
Gospodarska vozila	27.873	18,03%	23.338	16,80%	83,73
Plovila	2.046	1,32%	1.737	1,25%	84,90
Letjelice	5	0,00%	6	0,00%	120,00
Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	14.467	9,36%	12.741	9,17%	88,07
Ostalo	1.723	1,11%	1.164	0,84%	67,56
UKUPNO	154.612	100,00%	138.893	100,00%	89,83

Izvor: HANFA

Najveća vrijednost aktivnih ugovora prema objektima leasinga/zajma na dan 31. prosinca 2011. odnosila se na nekretnine i iznosila je 6,2 mlrd. kuna ili 32,3% vrijednosti aktivnih ugovora, dok je istovremeno vrijednost aktivnih ugovora za osobne automobile iznosila 5,4 mlrd. kuna ili 28,1% vrijednosti aktivnih ugovora.

Tablica 5.6.4. Vrijednost aktivnih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga/zajma na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Objekt leasinga/zajma	Vrijednost aktivnih ugovora na dan				
	31.12.2010.	Udjel	31.12.2011.	Udjel	Indeks 2011./2010.
Nekretnine	6.196.351	28,50%	6.245.461	32,30%	100,79
Osobna vozila	6.184.396	28,45%	5.436.144	28,11%	87,90
Gospodarska vozila	3.779.893	17,39%	3.174.027	16,41%	83,97
Plovila	1.204.244	5,54%	796.849	4,12%	66,17
Letjelice	30.728	0,14%	37.319	0,19%	121,45
Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	3.942.959	18,14%	3.325.452	17,20%	84,34
Ostalo	401.408	1,84%	322.514	1,67%	80,35
UKUPNO	21.739.979	100,00%	19.337.766	100,00%	88,95

Izvor: HANFA

5.7. Pokazatelji djelatnosti leasinga

5.7.1. Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti ocjena je likvidnosti i solventnosti te prikazuje raspoloživost obrtnih sredstava (kratkotrajne aktive) u odnosu na tekuće (kratkoročne) obveze. Pokazatelj tekuće likvidnosti na dan 31. prosinca 2011. na razini djelatnosti leasinga bio je 0,88, što znači da je vrijednost kratkotrajne aktive bila za 12,0% manja od iznosa kratkoročnih obveza. Navedeni pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio je 0,76, što ukazuje na poboljšanje koeficijenta tekuće likvidnosti u 2011. godini.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje pokrivenost kratkoročnih obveza likvidnom kratkotrajnom aktivom, odnosno novčanim sredstvima. Taj je pokazatelj na razini djelatnosti leasinga na dan 31. prosinca 2011. iznosio 0,07, što je jednako stanju na dan 31. prosinca 2010. godine.

5.7.2. Pokazatelji financijske stabilnosti

Stupanj pokrića I prikazuje stupanj samofinanciranja dugotrajne aktive, tj. financiranja dugotrajne aktive iz vlastitih izvora. S gledišta stabilnosti poslovanja poželjnim se smatra što veći udjel dugotrajne aktive financiran vlastitim sredstvima. Iznos pokazatelja od 0,05 na dan 31. prosinca 2011. znači da se 5,0% dugotrajne aktive djelatnosti leasinga financiralo iz vlastitih izvora. Taj je pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio 0,005, što znači da se čak 99,5% dugotrajne imovine djelatnosti leasinga u 2010. financiralo iz tuđih izvora.

Stupanj pokrića II prikazuje stupanj financiranja dugotrajne aktive iz dugoročnih izvora. Poželjnim se smatra da je dugotrajna aktiva u potpunosti financirana dugoročnim izvorima (pokazatelj = 1). Navedeni pokazatelj za djelatnost leasinga iznosio je na dan 31. prosinca 2011. godine 0,92 i pokazao da je na razini djelatnosti leasinga vrijednost vlastitoga kapitala i dugoročnih obveza bila za 8,0% manja od dugotrajne aktive. Na dan 31. prosinca 2010. taj je pokazatelj iznosio 0,86, što upućuje na to da je tijekom 2011. došlo do poboljšanja stanja financiranja dugotrajne aktive djelatnosti leasinga iz dugoročnih izvora.

5.7.3. Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent (stupanj) samofinanciranja pokazuje koliki je dio aktive financiran iz vlastitih sredstava, odnosno koliki je udjel vlastitih sredstava u ukupnoj imovini. S gledišta zaduženosti poželjna je što viša vrijednost tog pokazatelja. Iznos pokazatelja od 0,03 na dan 31. prosinca 2011. na razini djelatnosti leasinga znači da je vlastiti kapital sudjelovao u financiranju aktive sa 3,0%. Navedeni koeficijent iznosio je na dan 31. prosinca 2010. godine 0,003, što znači da je aktiva na razini djelatnosti leasinga bila financirana vlastitim sredstvima sa svega 0,3%.

Koeficijent (stupanj) zaduženosti pokazuje koliki je dio aktive financiran iz tuđih sredstava, odnosno koliki je udjel tuđih sredstava u ukupnoj imovini. Iznos pokazatelja od 0,966 na dan 31. prosinca 2011. znači da je 96,6% cjelokupne aktive djelatnosti leasinga bilo financirano tuđim sredstvima, dok je na dan 31. prosinca 2010. koeficijent zaduženosti iznosio 0,997 (obveze na razini djelatnosti leasinga čine 99,7% pasive).

5.7.4. Pokazatelji aktivnosti

Koeficijent obrtaja ukupne aktive prikazuje učinkovitost upotrebe ukupne aktive u ostvarivanju prihoda, odnosno koliko se puta u jednoj godini aktiva pretvori u prihode. Poželjno je da taj koeficijent bude što veći. Vrijednost pokazatelja od 0,16 na dan 31. prosinca 2011. znači da je iznos jednogodišnjih prihoda u djelatnosti leasinga bio za 84,0% manji od ukupne aktive. Navedeni koeficijent na dan 31. prosinca 2010. iznosio je također 0,16.

5.8. Regulatorne aktivnosti i licenciranje

Nadzorne ovlasti Agencije, statusna pitanja i poslovanje leasing društava regulirana su Zakonom o leasingu („Narodne novine“, br. 135/06), kao osnovnim zakonskim propisom. Supsidijarni propisi koji se primjenjuju na leasing društva i njihovo poslovanje jesu Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05), Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09), Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05 i 41/08), Zakon o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07), Zakon o reviziji („Narodne novine“, br. 146/05 i 139/08), Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 87/08), Stečajni zakon („Narodne novine“, br. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06 i 116/10) i ostali mjerodavni propisi za leasing društva.

Temeljem zakonske obveze Agencije o vođenju registra objekata leasinga i s obzirom na utvrđenu praksu tijekom rada s postojećim registrom objekata leasinga Agencija je u 2011. donijela novi Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra objekata leasinga („Narodne novine“, br. 131/11), kojim je Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra objekata leasinga iz 2007. sa svojim izmjenama stavljen izvan snage. Na temelju novog Pravilnika o načinu i obliku vođenja registra objekata leasinga u 2011. donesena je i Tehnička uputa za izradu i dostavu podataka u registar objekata leasinga.

U 2011. donesena je i Tehnička uputa za dostavu financijskih i dodatnih izvješća leasing društava za primjenu Pravilnika o strukturi i sadržaju te načinu i rokovima dostave financijskih i dodatnih izvještaja leasing društava („Narodne novine“, br. 124/10).

Na osnovi svojih zakonskih ovlasti Agencija je u 2011. na zahtjev stranaka u postupku ili osoba koje su dokazale svoj pravni interes izdala deset mišljenja o primjeni odredaba Zakona o leasingu.

U 2011. nije došlo do veće promjene broja leasing društava, što se može smatrati posljedicom uređene regulative, odnosno kraja perioda usklađivanja, kao i općeg stanja na financijskom tržištu. Jednom je leasing društvu oduzeto odobrenje, a jedno je društvo promijenilo tvrtku pod kojom posluje. Društvo kojem je oduzeto odobrenje za poslovanje jest Immoconsult Leasing d.o.o., Zagreb, a odobrenje je oduzeto iz razloga što je samo društvo, voljom osnivača društva, izmijenilo osnivački akt te time više nije ispunjavalo uvjete temeljem kojih je odobrenje izdano. Leasing društvo Jadran Jahte d.o.o., Zagreb, promijenilo je u 2011. tvrtku društva, te posluje pod novom tvrtkom Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o., Zagreb.

Slijedom navedenog, broj leasing društava smanjen je u odnosu na 2010. za jedno društvo te je na kraju 2011. ukupan broj leasing društava iznosio 25, od čega 24 društva imaju odobrenje za poslove operativnog i financijskog leasinga, a jedno društvo samo za poslove operativnog leasinga.

Agencija je tijekom 2011. u posebnim postupcima kojima se odobrava imenovanje člana uprave leasing društva po pojedinačnim zahtjevima izdala ukupno šest rješenja, od kojih su pet rješenja kojima je izdano odobrenje za predložene kandidate u slučajevima promjene članova uprave društava, a jednim je rješenjem obustavljen postupak zbog odustanka stranke od zahtjeva.

Prije stjecanja u posredno ili neposredno vlasništvo poslovnog udjela, dionica ili drugih prava na temelju kojih stječu 10% ili više u glasačkim pravima ili kapitalu određene pravne osobe, odnosno i manje od 10% ukoliko postoji utjecaj na upravljanje tom pravom osobom, što je Zakonom o leasingu određeno kao kvalificirani udjel, kao i za svako daljnje stjecanje poslovnog udjela ili dionica kojima stječu ili prelaze 20%, 33% ili 50% udjela u glasačkim pravima ili kapitalu društva, leasing društva

dužna su od Agencije pribaviti odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela. Također, fizička ili pravna osoba koja namjerava steći kvalificirani udjel, odnosno udjel kojim bi stekla ili prešla 20%, 33% ili 50% udjela u pravu glasa ili kapitalu leasing društva, dužna je prethodno pribaviti odobrenje Agencije.

Tijekom 2011. Agencija je donijela rješenja u postupcima koji su se vodili povodom stjecanja kvalificiranog udjela po zahtjevima šest namjeravanih stjecatelja. Od navedenih postupaka četiri rješenja donesena su u postupcima gdje je riječ o stjecanju kvalificiranog udjela u leasing društvu. U dva su predmeta donesena rješenja o odbacivanju zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela u leasing društvu jer nisu postojale zakonske pretpostavke za vođenje postupka.

5.9. Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava

U okviru svoje nadležnosti Agencija je tijekom 2011. provodila neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava temeljem Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i Zakona o leasingu. Postupci nadzora nad poslovanjem leasing društava pokrenuti su s ciljem provjere i utvrđivanja usklađenosti poslovanja leasing društava s pravilima određenima Zakonom o leasingu i propisima donesenim na temelju tog ili drugih zakona kojima se uređuje poslovanje leasing društava te propisa donesenih na temelju tih zakona.

Tijekom 2011. pokrenuto je 12 postupaka neposrednog nadzora. Kod devet nadzora predmeti nadzora bili su upravljanje rizicima te provedba Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, dok je kod tri nadzora predmet nadzora bilo poslovanje vezano za konkretne ugovore.

Provedenim nadzorima nad poslovanjem leasing društava utvrđene su nepravilnosti koje su se odnosile na: upravljanje rizicima, odobravanje financiranja po ugovorima o leasingu, sadržaj i oblik ugovora o leasingu, vrednovanje imovine, formiranje ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja, neprimjenjivanje kontnog plana za leasing društva, klasifikaciju ugovora o leasingu, obračun amortizacije, obračun tečajnih razlika po ugovorima o leasingu s valutnom klauzulom, unos podataka o objektima leasinga u registar objekata leasinga te neuspostavljanje sustava upravljanja rizikom pranja novca i financiranja terorizma.

Navedene nezakonitosti i nepravilnosti odnose se na nepridržavanje odredaba Zakona o leasingu te na temelju njega donesenih propisa, Zakona o računovodstvu, odnosno Međunarodnih standarda

financijskog izvještavanja, Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te Zakona o trgovačkim društvima.

Na osnovi nalaza iz provedenih postupaka nadzora nad poslovanjem leasing društava, zbog utvrđenih postupanja protivno važećim propisima, Agencija je tijekom 2011. donijela osam rješenja s mjerama za otklanjanje nezakovitosti i nepravilnosti u poslovanju subjekata nadzora.

6. Factoring

Poslove factoringa u Republici Hrvatskoj obavljaju kreditne institucije i društva registrirana za obavljanje poslova factoringa. Nadzor nad društvima registriranim za obavljanje poslova factoringa u nadležnosti je Agencije, dok su kreditne institucije koje obavljaju poslove factoringa unutar svoje registrirane djelatnosti u nadležnosti Hrvatske narodne banke. Podaci izneseni u ovom poglavlju dani su temeljem dostupnih podataka o društvima registriranim za obavljanje poslova factoringa budući da osnivanje, licenciranje i poslovanje društava koja obavljaju poslove factoringa nije regulirano posebnim propisima, već je zakonski okvir za nadzor nad društvima registriranim za obavljanje poslova factoringa definiran Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05), a način poslovanja određen je Zakonom o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07) i Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 87/08), kao i drugim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je regulirano poslovanje poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj. Poslovi factoringa putem društava registriranih za obavljanje poslova factoringa, prema podacima dostupnim Agenciji, počeli su se razvijati u Republici Hrvatskoj od 2003. godine.

Osnovna podjela poslova factoringa koji se obavljaju u Republici Hrvatskoj jest podjela na domaći factoring, izvozni factoring i uvozni factoring. S obzirom na pravo regresa poslovi factoringa mogu se podijeliti na factoring s pravom regresa („nepravi“ factoring) i factoring bez prava regresa („pravi“ factoring). Prema izvješćima koja su dostavila društva registrirana za obavljanje poslova factoringa na dan 31. prosinca 2011. u Republici Hrvatskoj dominirao je domaći factoring (96,3% ukupnih factoring potraživanja), kod kojeg su predmet otkupa potraživanja fakture od kupaca iz Republike Hrvatske te koji karakterizira pravo regresa (77,1% ukupnih factoring potraživanja), odnosno pravo društva registriranog za obavljanje poslova factoringa da se, u slučaju da se ne naplati od kupca, naplati od ustupatelja potraživanja.

Prema podacima iz statističkih izvješća društava registriranih za obavljanje poslova factoringa, prikupljenih od navedenih društava za koje Agencija ima saznanja da obavljaju poslove factoringa, na dan 31. prosinca 2011. aktivno je bilo 18 društava koja se bave poslovima factoringa, dok je na dan 31. prosinca 2010. poslove factoringa obavljalo 19 društava (društvo Finea Holding d.o.o. tijekom 2011. prestalo se baviti djelatnošću factoringa). Od navedenih 18 aktivnih društava, tri društva nalaze se u neposrednom vlasništvu nerezidenata, dok ih je 15 u vlasništvu rezidenata. Na financijskom tržištu Republike Hrvatske djelatnost factoringa jedinstvena je po tome što u ukupnoj vlasničkoj

strukturi društava koja se bave poslovima factoringa prevladava vlasništvo rezidenata, za razliku od trendova u bankarstvu i u ostalom financijskom sektoru, koji su u većinskom vlasništvu nerezidenata.

Na dan 31. prosinca 2011. kao društvo s ograničenom odgovornošću djelovalo je 17 društava koja obavljaju poslove factoringa, dok je jedno društvo djelovalo kao dioničko društvo, a navedena društva ukupno su zapošljavala 199 zaposlenika.

Tablica 6.1. Broj društava koja obavljaju poslove factoringa i ukupno iskazana aktiva u na dan 31.12.2009., 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Redni broj	Opis	31.12.2009.	31.12.2010.	31.12.2011.
1	Broj aktivnih društava	15	19	18
2	Aktiva na dan	7.006.830	5.748.128	6.053.395
3	Apsolutna promjena	0	-1.258.702	305.267
4	Relativna promjena		-17,96%	5,31%

Izvor: HANFA

Tablica 6.2. Kretanje i udjel aktive društava koja obavljaju poslove factoringa u 2010. i 2011. godini (u tis. kn)

Redni broj	Naziv factoring društva	Aktiva na dan 31.12.2010.	Udjel	Aktiva na dan 31.12.2011.	Udjel	Promjena
1	Adriatic Zagreb d.o.o.	324.699	5,65%	429.176	7,09%	32,18%
2	Afaktor-factoring d.o.o.	17.950	0,31%	51.981	0,86%	189,59%
3	Alfa faktor d.o.o.	4.691	0,08%	7.567	0,12%	61,31%
4	Alfa net d.o.o.	25.377	0,44%	19.339	0,32%	-23,79%
5	CEI Zagreb d.o.o.	2.141	0,04%	2.133	0,03%	-0,37%
6	Croatia Factoring d.o.o.	160.020	2,78%	149.824	2,47%	-6,37%
7	Erste Factoring d.o.o.	2.854.768	49,66%	2.662.251	43,98%	-6,74%
8	Eurofakt d.o.o.	2.325	0,04%	2.495	0,04%	7,32%
9	Factor Max d.o.o.	18.184	0,32%	18.415	0,30%	1,27%
10	Finea Holding d.o.o.	630	0,01%			
11	Finesa Credos d.d.	54.910	0,96%	76.647	1,27%	39,59%
12	Fortis Factoring d.o.o.	105.861	1,84%	258.970	4,28%	144,63%
13	FTC usluge d.o.o.	23.242	0,41%	28.839	0,48%	24,08%
14	Jasminka d.o.o.	6.603	0,12%	6.276	0,10%	-4,95%
15	Maksimum d.o.o.	18	0,00%	40	0,00%	116,67%
16	Par Lux d.o.o.	15.730	0,27%	21.465	0,36%	36,46%
17	Prvi faktor d.o.o.	1.166.884	20,30%	1.184.019	19,56%	1,47%
18	Raiffeisen Factoring d.o.o.	935.102	16,27%	1.119.025	18,49%	19,67%
19	Weip Perfectus d.o.o.	28.993	0,50%	14.934	0,25%	-48,49%
	UKUPNO	5.748.128	100,00%	6.053.395	100,00%	5,31%

Izvor: HANFA

6.1. Struktura aktive

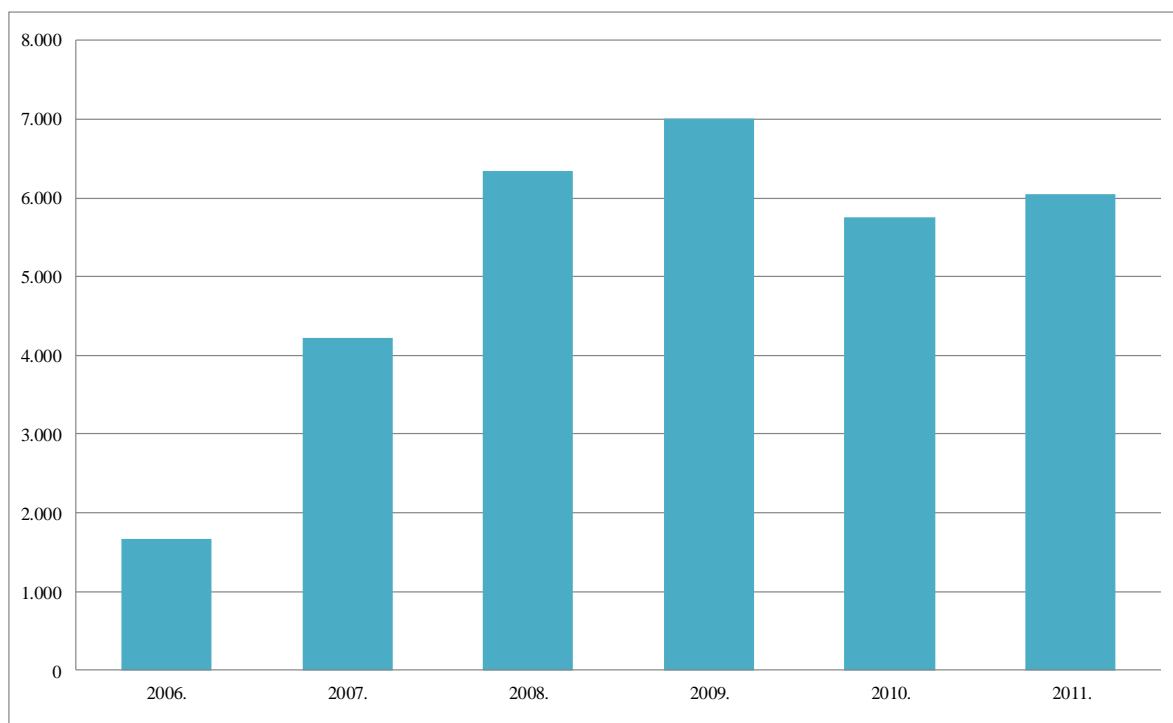
Aggregirana aktiva društava koja obavljaju poslove factoringa na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 6,1 mlrd. kuna, čime je zabilježila povećanje od 5,3% u odnosu na dan 31. prosinca 2010., kada je ukupna aktiva iznosila 5,8 mlrd. kuna.

Tablica 6.1.1. Agregirana aktiva djelatnosti factoringa na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

AKTIVA	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0,00
DUGOTRAJNA IMOVINA	62.972	57.399	91,15
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	5.661.662	5.963.602	105,33
Factoring potraživanja	2.266.625	2.892.300	127,60
Domaći factoring	2.158.030	2.786.071	129,10
Izvozni factoring	64.092	18.282	28,53
Uvozni factoring	44.504	87.947	197,62
Eskont mjenica	1.379.540	1.711.683	124,08
Dani zajmovi	72.253	77.280	106,96
Dani depoziti	1.496.225	866.411	57,91
Novac na računu i blagajni	143.007	144.383	100,96
Ostala kratkotrajna imovina	304.011	271.545	89,32
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	23.494	32.394	137,88
UKUPNA AKTIVA	5.748.128	6.053.395	105,31

Izvor: HANFA

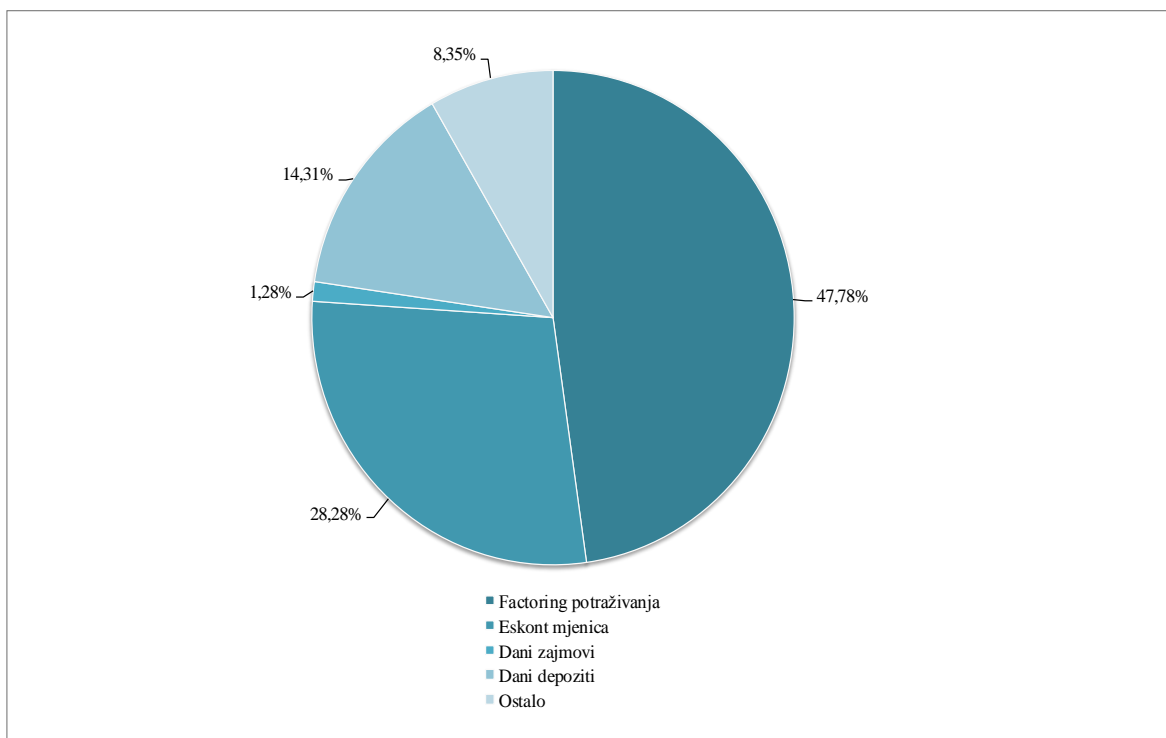
Grafikon 6.1.1. Agregirana aktiva djelatnosti factoringa u razdoblju od 2006. do 2011. godine (u mil. kn)

Izvor: HANFA

U ukupnoj aktivi djelatnosti factoringa na dan 31. prosinca 2011. najveći udjel od 47,8% činila su factoring potraživanja, što je značajna promjena u odnosu na prethodno razdoblje, kada su factoring potraživanja činila 39,4% aktive. U prethodnom razdoblju dani depoziti činili su 26,0% aktive, dok su na dan 31. prosinca 2011. oni činili 14,3% ukupne aktive. Iznos danih zajmova povećao se za 7,0%, dok je eskont mjenica povećan za 24,1%. Dugotrajna imovina smanjena je za 8,9%, dok je ukupna aktiva porasla za 5,3% u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Grafikon 6.1.2. Struktura aktive djelatnosti factoringa na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Tržište factoringa u Republici Hrvatskoj karakterizira visoka koncentracija jer je udjel najvećeg društva po visini aktive na dan 31. prosinca 2011. iznosio 44,0% ukupne aktive društava koja obavljaju poslove factoringa. Međutim, zamjetan je trend smanjivanja koncentracije u odnosu na prethodnu godinu jer je isto društvo na dan 31. prosinca 2010. imalo čak 49,7% ukupne aktive društava koja obavljaju poslove factoringa. Udjel prva tri društva po visini aktive činio je 82,0% ukupne aktive na dan 31. prosinca 2011. godine.

6.2. Pasiva djelatnosti factoringa

Imovina društava registriranih za obavljanje poslova factoringa najvećim se dijelom financira kreditima inozemnih banaka i financijskih institucija. Ukupne obveze po inozemnim kreditima na dan 31. prosinca 2011. smanjene su za 206,7 mil. kuna ili 4,4% u odnosu na isti dan prethodne godine. Dugoročne obveze za kredite inozemnih banaka i financijskih institucija zabilježile su smanjenje od 27,4 mil. kuna u odnosu na 2010. (sa 299,0 mil. kuna na 271,6 mil. kuna), dok su istovremeno kratkoročne obveze za kredite inozemnih banaka i financijskih institucija zabilježile smanjenje u iznosu od 179,3 mil. kuna (sa 4,4 mlrd. kuna na 4,3 mlrd. kuna).

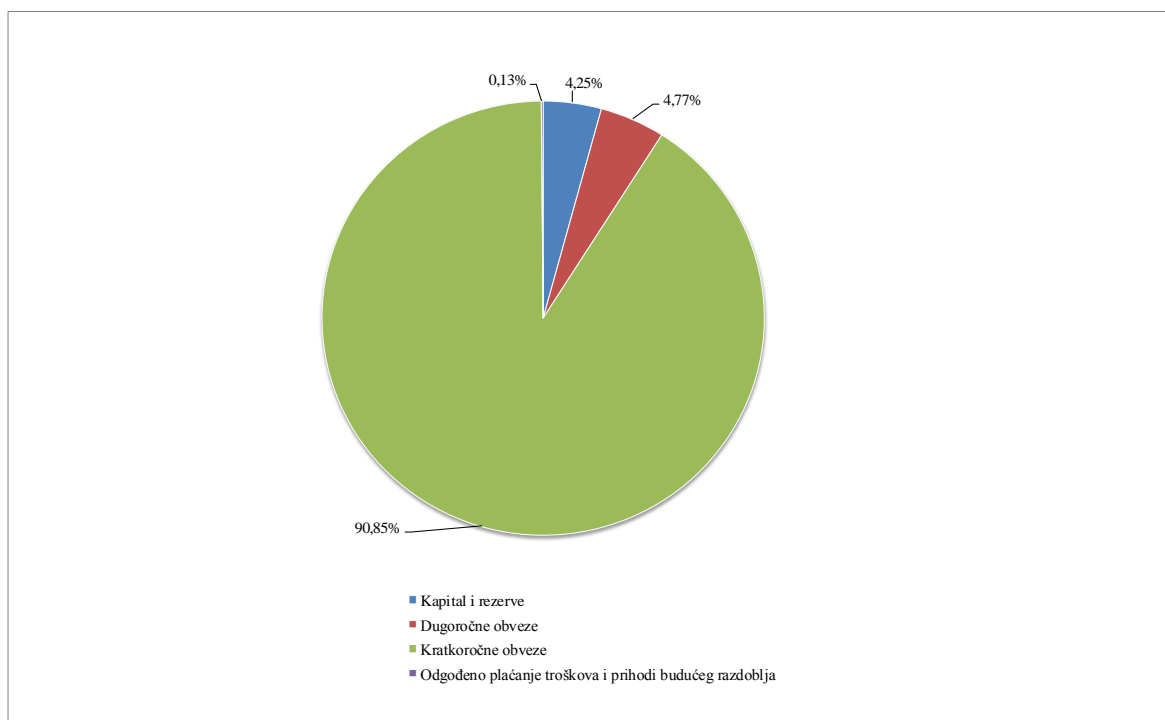
Tablica 6.2.1. Agregirana pasiva djelatnosti factoringa na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn)

PASIVA	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
KAPITAL I REZERVE	243.664	257.267	105,58
DUGOROČNE OBVEZE	316.201	288.532	91,25
Obveze za kredite - domaće banke i financijske institucije	2.219	1.906	85,90
Obveze za kredite - inozemne banke i financijske institucije	298.982	271.565	90,83
Ostale dugoročne obveze	15.000	15.061	100,40
KRATKOROČNE OBVEZE	5.176.514	5.499.536	106,24
Obveze za kredite - domaće banke i financijske institucije	508.480	1.022.570	201,10
Obveze za kredite - inozemne banke i financijske institucije	4.434.902	4.255.574	95,96
Ostale kratkoročne obveze	233.133	221.393	94,96
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	11.748	8.059	68,60
UKUPNA PASIVA	5.748.128	6.053.395	105,31

Izvor: HANFA

Istovremeno je zabilježen porast zaduživanja kod domaćih banaka i financijskih institucija za ukupno 513,8 mil. kuna. Naime, dugoročne obveze za kredite kod domaćih banaka i financijskih institucija smanjene su za 312,8 tis. kuna ili 14,1% u promatranom razdoblju, dok su kratkoročne obveze povećane za čak 514,1 mil. kuna ili 101,1%.

Grafikon 6.2.1. Struktura pasive djelatnosti factoringa na dan 31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Kapital i rezerve činili su 4,2% pasive i porasli su u odnosu na prethodnu godinu za 13,6 mil. kuna ili 5,6%, tako da su na dan 31. prosinca 2011. iznosili 257,3 mil. kuna.

6.3. *Financijski rezultat poslovanja*

Neto dobit djelatnosti factoringa za 2011. iznosila je 68,5 mil. kuna, što je za 28,9% manje u odnosu na 2010. godinu.

Iako su ukupni prihodi društava registriranih za obavljanje poslova factoringa u 2011. iznosili 740,8 mil. kuna te su ostali gotovo na istoj razini kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, rashodi su se povećali sa 618,1 mil. kuna u prethodnoj godini na 650,2 mil. kuna u 2011. godini. To je rezultiralo smanjenjem dobiti nakon oporezivanja na nivou cijele djelatnosti za 28,9%. Od 18 društava registriranih za obavljanje poslova factoringa njih 14 završilo je 2011. s pozitivnim rezultatom te je iskazalo dobit nakon oporezivanja u ukupnom iznosu od 87,2 mil. kuna. Preostala četiri društva ostvarila su gubitak u iznosu od 18,7 mil. kuna.

U promatranom razdoblju najveći udio ukupnih prihoda činili su prihodi od kamata sa 50,3%. Prihodi od kamata po poslovima factoringa povećali su se u odnosu na 2010. za 32,5 mil. kuna (21,2%), dok je unutar istih najznačajnije povećanje, od 393,3%, iskazano u stavci izvozni factoring.

Istovremeno su najveći udio u ukupnim rashodima činili ostali poslovni rashodi sa 59,6% (od kojih su ostali troškovi poslovanja činili 36,3% ukupnih rashoda). Rashodi od kamata činili su 35,4% ukupnih rashoda djelatnosti factoringa.

Tablica 6.3.1. Agregirani račun dobiti i gubitka djelatnosti factoringa za razdoblja od 01.01.2010. do 31.12.2010. i 01.01.2011. do 31.12.2011. godine (u tis. kn)

RAČUN DOBITI I GUBITKA	01.01.-31.12.2010.	01.01.-31.12.2011.	Indeks 2011./2010.
PRIHODI OD KAMATA	360.447	372.598	103,37
Prihod od kamata - factoring	153.146	185.651	121,22
Domaći factoring	148.875	178.224	119,71
Izvozni factoring	587	2.897	493,26
Uvozni factoring	3.684	4.530	122,96
Prihod od kamata - eskont mjenica	113.104	121.415	107,35
Prihod od kamata - dani zajmovi	4.595	3.617	78,72
Prihod od kamata - dani depoziti	62.086	32.708	52,68
Ostali prihodi od kamata	27.516	29.207	106,14
RASHODI OD KAMATA	207.043	230.332	111,25
Rashod od kamata - domaće banke i financijske institucije	28.850	47.291	163,92
Rashod od kamata - inozemne banke i financijske institucije	174.898	177.787	101,65
Ostali rashodi od kamata	3.295	5.254	159,44
DOBIT/GUBITAK OD KAMATA	153.404	142.267	92,74
PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	89.265	84.656	94,84
RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	32.819	32.345	98,55
DOBIT/GUBITAK OD NAKNADA I PROVIZIJA	56.446	52.311	92,67
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	289.706	283.518	97,86
OSTALI POSLOVNI RASHODI	378.231	387.524	102,46
Troškovi usluga	34.002	38.327	112,72
Troškovi osoblja	36.783	39.578	107,60
Troškovi ispravaka vrijednosti za gubitke od umanjenja	84.388	73.549	87,16
Ostali troškovi poslovanja	223.058	236.070	105,83
DOBIT/GUBITAK IZ OSTALIH PRIHODA I RASHODA	-88.525	-104.006	117,49
DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA NA DOBIT	121.326	90.572	74,65
Porez na dobit	24.952	22.046	88,35
DOBIT/GUBITAK NAKON POREZA NA DOBIT	96.374	68.527	71,11

Izvor: HANFA

U odnosu na 2010. neto dobit od kamata u 2011. smanjila se za 7,3% (sa 153,4 mil. kuna na 142,3 mil. kuna), dok se gubitak iz ostalih prihoda i rashoda povećao za 17,5% (sa 88,5 mil. kuna na 104,0 mil. kuna).

Tablica 6.3.2. Iskazana dobit i udjeli društava koja su ostvarila dobit u djelatnosti factoringa u 2010. i 2011. godini (u tis. kn)

Naziv factoring društva	2010.	Udjel	2011.	Udjel
Adriatic Zagreb d.o.o.	8.335	8,21%	11.086	12,71%
Alfa faktor d.o.o.	341	0,34%	281	0,32%
Alfa net d.o.o.	8.926	8,79%	6.124	7,02%
CEI Zagreb d.o.o.	138	0,14%	1.077	1,24%
Croatia Factoring d.o.o.	1.060	1,04%	585	0,67%
Erste Factoring d.o.o.	36.308	35,77%	22.442	25,73%
Eurofakt d.o.o.	13	0,01%	6	0,01%
Factor Max d.o.o.	927	0,91%	1.300	1,49%
Finesa Credos d.d.	49	0,05%		
Fortis Factoring d.o.o.	690	0,68%	2.629	3,02%
FTC usluge d.o.o.	1.120	1,10%	7	0,01%
Jasminka d.o.o.	8	0,01%	3	0,00%
Par Lux d.o.o.	958	0,94%	3.640	4,17%
Prvi faktor d.o.o.	10.304	10,15%	10.004	11,47%
Raiffeisen Factoring d.o.o.	32.343	31,86%	28.032	32,14%
UKUPNO DOBIT	101.519	100,00%	87.218	100,00%

Izvor: HANFA

U strukturi ukupne dobiti djelatnosti factoringa došlo je do promjene na rang-listi u odnosu na 2010. godinu.

6.4. *Volumen transakcija*

Volumen transakcija predstavlja kumulativni iznos otkupljenih faktura kod poslova factoringa te kumulativni iznos eskontiranih mjenica kod poslova eskonta mjenica u razdoblju od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. godine.

U navedenom razdoblju društva registrirana za obavljanje poslova factoringa otkupila su fakture po poslovima factoringa u vrijednosti od 7,2 mlrd. kuna, dok su po poslovima eskonta mjenica otkupila mjenice u iznosu od 4,1 mlrd. kuna. U istom razdoblju društva koja obavljaju poslove factoringa odobrila su zajmove u iznosu od 137,2 mil. kuna.

6.5. Pokazatelji poslovanja djelatnosti factoringa

6.5.1. Pokazatelji likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti omjer je kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza te je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 1,08, što znači da je vrijednost kratkotrajne imovine bila veća za svega 8,0% od kratkoročnih obveza. Navedeni pokazatelj je na dan 31. prosinca 2010. iznosio 1,09, što ukazuje na blago pogoršanje tekuće likvidnosti u 2011. godini.

Koeficijent trenutne likvidnosti omjer je novčanih sredstava i kratkoročnih obveza te je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 0,03. S obzirom na to da je isti pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio također 0,03, vidljivo je da je trenutna likvidnost u 2011. bila na istoj razini na kojoj je bila u 2010. godini.

6.5.2. Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent samofinanciranja prikazuje udjel vlastitih sredstava u ukupnoj imovini te je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 0,04, što znači da je imovina društava koja obavljaju poslove factoringa bila financirana sa 4,0% vlastitog kapitala. Navedeni pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio je također 0,04.

Koeficijent zaduženosti prikazuje koliki je udjel tuđih sredstava u ukupnoj imovini te je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 0,96, što znači da je imovina društava koja obavljaju poslove factoringa bila financirana sa 96,0% tuđih sredstava. Navedeni pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. također je iznosio 0,96.

6.5.3. *Pokazatelji rentabilnosti*

Stopa povrata na ukupnu aktivu (ROA) izračunava se kao omjer bruto dobiti i ukupne aktive društava te je na dan 31. prosinca 2011. iznosila 1,50%. Navedeni je pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio 2,11%, što ukazuje na pogoršanje rentabilnosti imovine factoring društava u 2011. godini.

Stopa povrata kapitala (ROE) izračunava se kao omjer neto dobiti i vlasničke glavnice društava, odnosno predstavlja izračun stope povrata na vlastiti kapital, koji je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 26,64%. Navedeni je pokazatelj na dan 31. prosinca 2010. iznosio 39,55%, što ukazuje na pogoršanje rentabilnosti kapitala factoring društava u 2011. godini.

7. Suradnja i zaštita potrošača

7.1. Suradnja s domaćim i stranim nadzornim regulatornim tijelima i međunarodnim organizacijama

U skladu s odredbama članka 16. – 18. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05) Agencija surađuje s domaćim i stranim regulatornim tijelima čiji su djelokrug i nadležnost vezani uz nadzor nad financijskim uslugama i financijskim tržištem, kao i s međunarodnim organizacijama koje okupljaju takva regulatorna tijela.

Agencija kontinuirano surađuje s Hrvatskom narodnom bankom (HNB) od rujna 2006., kada je potpisan Sporazum o suradnji, kojim su definirani sadržaj i način međusobne suradnje u obavljanju zakonskih ovlasti institucija. Temeljem spomenutog sporazuma osnovan je Operativni odbor za nadzor financijskog sustava, kojem je cilj koordinacija postupaka i aktivnosti Agencije i HNB-a, što uključuje i koordinaciju postupaka nadzora i razmjenu podataka.

Osim s HNB-om, Agencija je tijekom 2011. surađivala i s ostalim domaćim institucijama, i to prije svega s Ministarstvom financija, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva i Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja.

Što se tiče suradnje sa stranim regulatornim tijelima, Agencija je potpisnica 29 bilateralnih i multilateralnih sporazuma o suradnji za područje nadzora tržišta kapitala, tržišta osiguranja i tržišta mirovinskih fondova. Temeljem spomenutih sporazuma Agencija surađuje s drugim nadzornim tijelima iz inozemstva pri obavljanju nadzornih aktivnosti, istražnih radnji, razmjene iskustava na području zakonodavnog okvira i prakse u određenim pitanjima.

Kao članica Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire (IOSCO) Agencija je tijekom 2011. sudjelovala u izradi raznih dokumenata, a Multilateralni memorandum o razumijevanju kontinuirano koristi pri obavljanju svojih nadzornih aktivnosti. Agencija je također članica Međunarodnog udruženja nadzornih tijela za osiguranje (IAIS) te aktivan član Europskog regionalnog odbora i Odbora za tržišta u nastajanju u sklopu IOSCO-a.

U lipnju 2011., tijekom svoje redovne misije, Agenciju su posjetili predstavnici Međunarodnog monetarnog fonda.

7.2. Djelatnosti Agencije vezane uz proces pregovora o pristupanju Europskoj uniji

Tijekom 2011. Agencija je sudjelovala na radnim sastancima te pripremala materijale za dva sastanka pododbora za provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica, i to za sastanak Pododbora za gospodarska i financijska pitanja i statistiku, koji se održao 19. travnja 2011. te za sastanak Pododbora za unutarnje tržište, tržišno natjecanje, trgovinu, industriju, carine i poreze, koji se održao 12. rujna 2011. godine.

Agencija je sudjelovala i u pripremi izvještaja za Europsku komisiju o ispunjavanju preuzetih obveza za pregovaračko poglavlje 9 – Financijske usluge te u pripremi dokumenta za samoprocjenu napretka Republike Hrvatske u procesu pristupanja EU (Self Assessment Report) za područje nebankarskih financijskih usluga.

Agencija je također sudjelovala u izradi Programa Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2012. godinu., kao i u izradi Pretpristupnog gospodarskog programa za razdoblje od 2012. do 2014. godine.

Na preporuku Europske komisije Agencija je u 2011. iskazala svoj interes za dobivanje statusa promatrača u novim europskim regulatornim tijelima zaduženim za nebankarski financijski sektor. Naime, od 1. siječnja 2011. počela su s radom europska nadzorna tijela koja nadziru financijski sustav na razini cijele Europske unije. Osim Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA), također su osnovani Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA). Nakon što je 9. prosinca 2011. Republika Hrvatska potpisala Ugovor o pristupanju Europskoj uniji, Agencija je stekla uvjete za dobivanje statusa promatrača u EIOPA-i i ESMA-i, koji će trajati do punopravnog članstva u Europskoj uniji.

Agencija je tijekom 2011. godine također započela s pripremnim radnjama za sudjelovanje u radu Europskog odbora za sistemske rizike (ESRB). ESRB zadužen je za makroprudencijalni nadzor financijskog sustava na razini Europske unije, a u njegovu radu sudjeluju Europska središnja banka, europski regulatori financijskog sustava (EBA, EIOPA i ESMA) te središnje banke i regulatori država članica.

7.3. *Zaštita potrošača*

Agencija se pri ostvarivanju svojih temeljnih ciljeva rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja među sudionicima financijskog tržišta i izvješćivanja potrošača. Stoga Agencija provodi niz aktivnosti kako bi osigurala brz i ekonomičan pristup svim vrstama informacija koje mogu biti korisne potrošačima financijskih usluga, ulagateljima te stručnoj i široj javnosti.

Tako je Agencija u 2011. s tim u vezi putem internetske pod stranice skraćenog naziva RIPE (Regulatorno-informativni-publikacijsko-edukacijski servis) pravodobno i kontinuirano objavljivala različite korisne informacije vezane uz nadležnost i djelokrug rada Agencije te zaštitu potrošača. Između ostalog, na servisu RIPE objavljivale su se vijesti vezane uz financijski sektor na nacionalnoj i međunarodnoj razini, zakonska regulativa te različiti edukativni tekstovi. Sadržaj je također obuhvaćao publikacije Agencije, analize i statističke podatke.

Agencija prati, analizira i poduzima mjere za zaštitu potrošača. Tijekom 2011., osim zaprimanja predstavki fizičkih i pravnih osoba pisanim putem na službenu adresu, Agencija je upite i pritužbe potrošača financijskih usluga zaprimala i putem elektroničke pošte na adrese potrosaci@hanfa.hr i info@hanfa.hr.

Tijekom 2011. Agencija je otvorila 185 nepravilnih predmeta temeljem pisanih predstavki potrošača upućenih na službenu adresu Agencije (dalje u tekstu: službene predstavke). Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki u 2011. godini 22 predstavke podnesene su od strane pravnih osoba.

Agencija je na osnovi zaprimljenih predstavki u 2011. podnijela šest optužnih prijedloga zbog kršenja odredaba članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“, br. 151/05, 36/09 i 75/09).

Ukupan broj od 185 službenih predstavki koje je Agencija zaprimila tijekom 2011. uključuje predstavke koje su podnesene zbog postupanja nekog od subjekata nadzora Agencije, zatim prijave eventualnog nastanka obveze za objavljivanje ponude za preuzimanje dioničkih društava, predstavke koje se ne odnose na nadležnost Agencije te druge vrste općenitih upita i podnesaka.

Odgovarajući na upite i predstavke, Agencija izravno educira javnost, odnosno korisnike financijskih usluga upućuje na njihova prava i obveze. Osim pojašnjavanja pojmova vezanih uz određenu financijsku uslugu, Agencija pruža i informacije o svojim aktivnostima u rješavanju pojedinih pitanja te informira korisnike o nadležnosti Agencije pri njihovu rješavanju. U slučajevima kad Agencija nije

nadležna za davanje odgovora na pojedini upit ili predstavku, podnositelja upućuje na odgovarajuća nadležna tijela.

Temeljem zaprimljenih predavki te u skladu s postojećom zakonskom regulativom Agencija u slučaju potrebe pokreće posredne i neposredne postupke nadzora. Navedeni postupci mogu rezultirati upozoravanjem subjekata nadzora na nepravilnosti i otklanjanjem eventualnih utvrđenih nepravilnosti u subjektu nadzora, kako u dijelu pružanja financijske usluge, tako i u području zaštite potrošača.

Vezano uz zaštitu potrošača, nepobitan je i utjecaj financijske krize koji se očitovao na (ne)mogućnost podmirivanja ugovornih obveza od strane korisnika financijskih usluga. Uslijed nedovoljne upućenosti u ponekad kompleksne uvjete ugovora i funkcioniranje pojedinog financijskog proizvoda može doći do prijepora između korisnika i pružatelja financijske usluge. Tako je u 2011. značajan broj predavki Agenciji podnesen upravo zbog nerazumijevanja uvjeta pojedinih ugovornih odnosa, funkcioniranja određene financijske usluge općenito i prestanka podmirivanja ugovornih obveza od strane potrošača, što je dovelo do raskida ugovora, opomena, stvaranja dodatnih troškova i sl.

Slijedom navedenog, u području zaštite potrošača važna je uloga svih sudionika financijskog tržišta, pružatelja i korisnika usluga te Agencije kao regulatora.

8. Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

Odbor za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga osnovan je 29. ožujka 2007. godine. Glavni zadaci Odbora obuhvaćaju rješavanje različitih pitanja iz područja sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma, kao i suradnju s drugim nadležnim državnim tijelima.

Agencija je u 2011. nastavila suradnju s Uredom za sprječavanje pranja novca te je u sklopu provedbe mjera iz Akcijskog plana borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma za svako polugodište pripremila izvješće o poduzetim aktivnostima. Agencija je također tijekom 2011. dostavljala Uredu za sprječavanje pranja novca podatke vezano uz izvješćivanje Vlade RH i Europske komisije.

Predstavnici Agencije i dalje kontinuirano i aktivno sudjeluju u radu i na sastancima Međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, a nastavljena je i uspješna suradnja sa svim institucijama unutar navedene radne skupine.

U suradnji s Financijskim inspektoratom Ministarstva financija Agencija je u 2011. izradila Matricu kriterija vezanih uz sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Navedenu matricu razvio je Financijski inspektorat Ministarstva financija Republike Hrvatske u suradnji sa stručnjacima Međunarodnog monetarnog fonda. Putem matrice Financijski je inspektorat ocijenio rizik svih sektora iz svoje nadležnosti.

Agencija je izradila sektorsku matricu i kriterije za popunjavanje podataka za svoje subjekte nadzora. Riječ je o društvima za upravljanje investicijskim fondovima, investicijskim fondovima, dobrovoljnim i obveznim mirovinskim fondovima, investicijskim društvima, društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, leasing društvima, društvima koja obavljaju poslove factoringa, društvima za zastupanje u osiguranju te društvima za posredovanje u osiguranju i reosiguranju.

Tijekom 2011. predstavnik Agencije, uz stalne predstavnike hrvatske delegacije, predstavljao je izvješće o napretku Odboru stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL).

Kako bi osigurala punu provedbu nadzora u području pranja novca i financiranja terorizma, Agencija je u 2011. nastavila provoditi edukaciju svojih zaposlenika te je stoga organizirala posebnu edukaciju za zaposlenike iz područja nadzora osiguranja. Agencija je ujedno u sklopu Foruma nadzornika provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, održanog u listopadu 2011.,

predstavila različita područja organizacije sustava i provođenja nadzora sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koju primjenjuje u svom radu.

Agencija je prilikom provođenja neposrednih nadzora obuhvatila i područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Pa je tako proveden nadzor navedenog područja kod 12 investicijskih društava, 14 društava za upravljanje investicijskim fondovima, šest društava za upravljanje mirovinskim fondovima, šest društava za osiguranje i devet leasing društava. Na osnovu nalaza u predmetnim nadzorima Agencija je, temeljem svojih ovlasti, u 2011. godini Financijskom inspektoratu podnijela 2 optužna prijedloga temeljem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma.

9. Sudski postupci

Agencija je ovlaštena za prekršajni progon za one prekršaje koji su propisani u području javnih ovlasti koje ima, a u tijeku prekršajnog postupka poduzima sve radnje za koje je po zakonu ovlaštena putem osobe koju za to ovlasti kao svog predstavnika. Budući da su akti Agencije konačni i da se protiv njih može pokrenuti upravni spor, Agencija je stranka upravnog spora te u njemu redovito sudjeluje dajući odgovor na tužbu te dostavljajući Upravnom sudu Republike Hrvatske spise Agencije u skladu s rješenjem tog suda.

Na temelju kazneno-postupovnih propisa Agencija u slučaju saznanja da je počinjeno kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti podnosi kaznenu prijavu državnom odvjetniku.

Na svojoj internetskoj stranici Agencija objavljuje pravomoćne sudske odluke u prekršajnim i upravnosudskim postupcima u kojima je stranka, a sa svrhom poticanja mjera za učinkovito funkcioniranje financijskog tržišta i informiranja javnosti. Objavljuju se cjelovite sudske odluke u kojima su određeni podaci o strankama i njihovim zastupnicima i predstavnicima precrtani i učinjeni nečitljivim u svrhu zaštite osobnih podataka i prava osobnosti. Pritom se poštuju načela anonimizacije sadržana u Uputi o načinu anonimizacije sudskih odluka i Pravilima o anonimizaciji sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Naime, člankom 15. točkom 5. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05) propisano je da je Agencija u obavljanju svojih javnih ovlasti ovlaštena poticati, organizirati i nadgledati mjere za učinkovito funkcioniranje financijskog tržišta, dok je točkom 7. navedenog članka određeno da Agencija ima ovlast informirati javnost o načelima po kojima djeluje financijsko tržište.

Također, takvom objavom sudskih odluka u postupcima u kojima je Agencija stranka osigurano je i omogućeno ostvarivanje prava na pristup informacijama svim fizičkim i pravnim osobama, svakodobno i pod jednakim uvjetima.

9.1. Prekršajni postupci

Agencija je obavljenim nadzorima u području tržišta kapitala, osiguranja i leasinga utvrdila počinjenje prekršaja propisanih Zakonom o investicijskim fondovima („Narodne novine“, br. 150/05), Zakonom o tržištu kapitala („Narodne novine“, br. 88/08, 146/08 i 74/09), Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 87/08), Zakonom o osiguranju („Narodne novine“, br. 151/05, 87/08 i 82/09), Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne

novine“, br. 151/05, 36/09 i 75/09), Zakonom o leasingu („Narodne novine“, br. 135/06) i Zakonom o računovodstvu („Narodne novine“, br. 109/07) te na temelju svojih ovlasti u 2011. nadležnim prekršajnim sudovima odnosno Financijskom inspektoratu (za djela iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma) podnijela ukupno 33 optužna prijedloga.

Tablica 9.1.1. Pregled optužnih prijedloga podnesenih 2011. godine

Područje	Zakon	Broj optužnih prijedloga
TRŽIŠTE KAPITALA	Zakon o investicijskim fondovima	3
	Zakon o tržištu kapitala	2
	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma	1
	Ukupno	6
TRŽIŠTE OSIGURANJA	Zakon o obveznim osiguranjima u prometu	11
	Zakon o osiguranju	8
	Zakon o osiguranju i Zakon o računovodstvu	4
	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma	1
	Ukupno	24
TRŽIŠTE LEASINGA	Zakon o leasingu	2
	Zakon o leasingu i Zakon o računovodstvu	1
	Ukupno	3
Ukupno podnesenih optužnih prijedloga 2011. godine		33

Izvor: HANFA

Agencija je od osnivanja 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2011. podnijela ukupno 453 optužna akta za pokretanje prekršajnog postupka. Tijekom 2011. Agencija je u ranije pokrenutim prekršajnim postupcima aktivno sudjelovala kao ovlaštenu tužitelj.

9.1.1. Tržište kapitala

Nadzorom je utvrđeno počinjenje prekršaja iz područja tržišta kapitala, te je Agencija 2011. podnijela ukupno šest optužnih prijedloga protiv počinitelja prekršajnih djela, i to tri optužna prijedloga zbog djela iz Zakona o investicijskim fondovima te dva optužna prijedloga zbog djela iz Zakona o tržištu kapitala. Također, nadzorom tržišta kapitala utvrđeno je počinjenje prekršaja iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te je Financijskom inspektoratu, kao nadležnom tijelu državne uprave za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju, podnesen jedan optužni prijedlog. Optužnim prijedlozima zbog djela prema Zakonu o investicijskim fondovima optužene su ukupno tri pravne osobe i šest odgovornih osoba u investicijskim fondovima, i to zato što Agenciji nisu dostavili polugodišnja izvješća u roku od dva mjeseca od završetka šestomjesečnoga obračunskog razdoblja, kao i revidirana godišnja izvješća u roku od četiri mjeseca od završetka obračunske godine, niti su

poštivali zakonom propisana ograničenja ulaganja te procedure dužnosti vezano uz poslovanje. Optužni prijedlozi podneseni su i zbog djela prema Zakonu o tržištu kapitala, i to zato što nisu na propisani način i pod propisanim uvjetima obavijestili javnost o povlaštenim informacijama te Agenciji nisu u zakonom propisanim rokovima dostavili godišnji financijski izvještaj, godišnje izvješće i revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja. Financijskom inspektoratu podnesen je optužni prijedlog protiv jedne pravne osobe i dvije odgovorne osobe zbog toga što nisu osigurali redovitu internu reviziju izvršavanja poslova u vezi s obavljanjem zadaća otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma te nisu dostavili Uredu za sprječavanje pranja novca podatke o imenovanju ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe za obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

9.1.2. Tržište osiguranja

Od 33 podnesena optužna prijedloga tijekom 2011. njih 11 odnosilo se na djela propisana Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu – nepoštivanje zakonskih odredaba o dostavljanju oštećeniku obrazložene ponude za naknadu štete, odnosno utemeljenog odgovora, u zakonom propisanim rokovima i isplati iznosa nespornog dijela naknade štete u zakonom propisanim rokovima. Zbog kršenja Zakona o obveznim osiguranjima u prometu optuženo je ukupno pet društava za osiguranje te njihove odgovorne osobe.

Osim toga, iz područja osiguranja Agencija je podnijela osam optužnih prijedloga zbog kršenja odredaba Zakona o osiguranju te četiri optužna prijedloga zbog kršenja odredaba Zakona o osiguranju i odredaba Zakona o računovodstvu. Od osam optužnih prijedloga zbog kršenja odredaba Zakona o osiguranju pet ih se odnosi na prekršajni postupak protiv društva za zastupanje u osiguranju i odgovornih osoba tog društva jer nisu u skladu s odredbama Zakona o osiguranju imali osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti te zbog toga što Agenciji nisu dostavili godišnje, odnosno polugodišnje financijsko i statističko izvješće. Ostali optužni prijedlozi odnose se na prekršajni postupak protiv ukupno tri društva za osiguranje i njihovih odgovornih osoba. Riječ je o tome da društvo za osiguranje svoju imovinu za pokriće matematičke pričuve te imovinu za pokriće tehničke pričuve nije ulagalo u skladu s odredbama Zakona o osiguranju, nije vodilo poslovne knjige, vrednovalo knjigovodstvene stavke, sastavljalo knjigovodstvene dokumente i računovodstvena izvješća, niti je ustrojilo unutarnju reviziju u skladu s navedenim zakonom. Optužnim prijedlozima također su obuhvaćeni prekršaji društva za osiguranje zbog toga što su omogućili da poslove zastupanja u osiguranju obavljaju druge osobe bez potrebnog ovlaštenja Agencije, iz razloga što ovlaštenim osobama Agencije nisu omogućili obavljanje nadzora i pregled poslovanja u skladu sa Zakonom o osiguranju, zato što obveze člana uprave društva za osiguranje nisu izvršavali u skladu s navedenim zakonom, odnosno što su propustili osigurati poslovanje društva za osiguranje prema

odredbama zakona, kao i iz razloga što Agenciji nisu dostavili godišnje, odnosno polugodišnje financijsko izvješće te statističko izvješće u zakonom propisanom roku. Prekršaji iz područja računovodstva odnose se na kršenje obveze primjenjivanja Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Financijskom inspektoratu podnesen je optužni prijedlog protiv jedne pravne osobe i dvije odgovorne osobe zbog toga što nisu osigurali redovitu internu reviziju izvršavanja poslova nad obavljanjem zadaća otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma te nisu dostavili Uredu za sprječavanje pranja novca podatke o imenovanju ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe za obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

9.1.3. Leasing

Nadzorom nad poslovanjem leasing društava Agencija je utvrdila počinjenje prekršaja iz Zakona o leasingu i Zakona o računovodstvu te podnijela ukupno tri optužna prijedloga. Agencija je protiv ukupno tri pravne osobe i šest odgovornih osoba pokrenula prekršajne postupke jer nisu osigurali poslovanje društva u skladu s odredbama Zakona o leasingu, budući da nisu poštivali obveze članova uprave leasing društva koje se odnose na praćenje i upravljanje rizikom, nisu osigurali ustrojavanje sustava unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja društva i unutarnje revizije, nisu osigurali vođenje poslovnih knjiga i drugih knjiga te poslovne dokumentacije, sastavljanje knjigovodstvenih isprava, procjenu knjigovodstvenih stavki, sastavljanje financijskih izvješća te o tome obavijestili Agenciju. Prilikom imenovanja članova nadzornog odbora leasing društva nisu poštivane obveze o njihovoj broju, povezanim osobama te uvjetima za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, a također se nisu primjenjivali Međunarodni standardi financijskog izvještavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

9.2. Upravni sporovi

Protiv upravnih akata (rješenja i zaključaka) Agencije tijekom 2011. podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske pokrenuto je 30 upravnih sporova, na koje je Agencija u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima („Narodne novine“, br. 53/91, 9/92 i 77/92) dala odgovor i Upravnom sudu Republike Hrvatske dostavila zatražene spise iz kojih proistječu pobijane odluke Agencije. Od 30 pokrenutih upravnih sporova 25 ih se odnosilo na upravne akte iz područja tržišta kapitala, i to u pogledu preuzimanja trgovačkog društva – obnove postupka, objavljivanja ponude za preuzimanje društva, objave povlaštene informacije, obustave trgovanja dionicama, izmjene i dopune statuta i

prospekta investicijskog fonda, nadzora nad poslovanjem, otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, nadzora nad trgovanjem dionica – manipulacije tržištem, trgovine dionicama od strane obveznih mirovinskih fondova, poslovanja vrijednosnim papirima te preuzimanja dioničkog društva. Tijekom 2011. protiv Agencije je pokrenut jedan upravni spor iz područja tržišta kapitala zbog toga što Agencija nije o zahtjevu stranke u zakonom propisanom roku donijela odgovarajući upravni akt (tzv. šutnja administracije). Iz područja leasinga pokrenuta su dva upravna spora, od kojih je jedan pokrenut radi nadzora nad poslovanjem a drugi radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. Preostala tri upravna spora odnose se na područje osiguranja, i to jedan na poništenje rješenja kojim se nalaže društvu za osiguranje da uskladi ulaganje imovine za pokriće tehničke pričuve sa zakonskim propisom, a dva na izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave.

9.3. *Kaznene prijave*

Agencija je tijekom obavljanja svoje redovite djelatnosti uočila postojanje osnova sumnje da je počinjeno više kaznenih djela (ukupno deset kaznenih djela) te je 2011. podnijela pet kaznenih prijava protiv ukupno 27 osoba (od toga je osumnjičeno 25 fizičkih osoba i dvije pravne osobe), a jedna kaznena prijava podnesena je protiv nepoznatog počinitelja. Riječ je o kaznenim djelima propisanim Kaznenim zakonom („Narodne novine”, br. 110/97, 27/98, 50/00, 51/01, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11): kaznena djela protiv službene dužnosti – pronevjera, nesavjestan rad u službi, odavanje službene tajne, kazneno djelo protiv pravosuđa – davanje lažnog iskaza, kazneno djelo protiv vjerodostojnosti isprava – krivotvorenje, kazneno djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja – prijevara u gospodarskom poslovanju; Zakonom o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-646/1999, U-I-945/1999 od 10. svibnja 2000. godine, 118/03, 107/07 i 146/08) – kazneno djelo povrede dužnosti da se daje izvješće; te Zakonom o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala („Narodne novine“, br. 152/08) – kaznena djela protiv tržišta kapitala – manipulacija tržištem, korištenje, otkrivanje i preporučivanje povlaštenih informacija, a u vezi sa Zakonom o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela („Narodne novine“, br. 151/03 i 110/07).

Agencija je od osnivanja 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2011. podnijela ukupno 42 kaznene prijave nadležnom državnom odvjetniku.

10. Financijsko izvješće Agencije

Agencija je tijekom 2011. ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 22.536.396 kuna od kojih se na prihode po posebnim propisima iz ostalih izvora odnosi 96,7% ukupnih prihoda. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su iz naknada od imovine i prihoda subjekata nadzora te naknada za pružene usluge iz nadležnosti djelokruga Agencije. Naime, Agencija se prema čl. 20. Zakona o Hrvatskoj Agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 140/05) može financirati iz sredstava državnog proračuna, iz naknada od imovine i prihoda subjekata nadzora i iz naknada za pružene usluge iz nadležnosti djelokruga Agencije. U 2011. Agencija se nije financirala iz sredstava državnog proračuna te je u skladu sa čl. 18. Statuta Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, br. 31/06) vodila poslovne knjige u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo neprofitnih organizacija.

Tijekom 2011. Agencija je ukupno ostvarila 43.645.088 kuna rashoda, od kojih rashodi za radnike sudjeluju sa 74,4% u ukupnim rashodima, dok se na materijalne rashode odnosi 20,8% ukupnih rashoda Agencije.

Na kraju 2011. Agencija je ostvarila manjak prihoda u iznosu od 21.108.692 kune, a koji je pokriven iz viška prihoda iz prethodnih godina.

Tablica 10.1. Račun prihoda i rashoda Agencije za 2011. godinu (u kn)

PRIHODI	22.536.396
Prihodi po posebnim propisima	21.779.456
Prihodi od imovine	743.709
Ostali prihodi	13.231
RASHODI	43.645.088
Rashodi za radnike	32.451.271
Materijalni rashodi	9.099.242
Rashodi amortizacije	657.235
Financijski rashodi	52.675
Donacije	142.000
Ostali rashodi	1.242.665

Izvor: HANFA

Tablica 10.2. prikazuje ukupnu aktivnu i ukupnu pasivu Agencije na dan 31. prosinca 2011. godine.

Tablica 10.2. Bilanca Agencije za 2011. godinu (u kn)

AKTIVA	25.704.753
Nefinancijska imovina	4.744.071
Financijska imovina	20.960.682
PASIVA	25.704.753
Obveze	5.446.169
Vlastiti izvori	20.258.584

Izvor: HANFA

Ukupna imovina Agencije na dan 31. prosinca 2011. iznosila je 25.704.753 kune od čega se 81,6% odnosi na financijsku imovinu, dok nefinancijska imovina sudjeluje u ukupnoj imovini Agencije sa 18,4%. Na dan 31. prosinca 2011. ukupne obveze iznosile su 5.446.169 kuna, što je 21,2% ukupne pasive, dok vlastiti izvori Agencije sudjeluju sa 78,8% u ukupnoj pasivi Agencije.

11. Dodaci

11.1. Statistički pregled

Tablica A1: Broj investicijskih fondova (na kraju razdoblja)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Otvoreni investicijski fondovi	100	126	130	131	128
- s javnom ponudom	83	98	103	101	103
Novčani	15	17	20	19	23
Obveznički	14	14	10	9	8
Mješoviti	18	19	20	20	18
Dionički	36	48	53	53	54
- s privatnom ponudom	16	26	25	23	18
Novčani		1	3	3	
Obveznički	1	1	1	1	1
Mješoviti	6	9	10	9	8
Dionički	9	15	11	10	9
- Otvoreni investicijski fondovi rizičnog kapitala	1	2	2	7	7
Zatvoreni investicijski fondovi	9	11	10	8	7
- s javnom ponudom	4	4	4	4	4
- s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine	5	7	6	4	3

Izvor: HANFA

Tablica A2: Neto imovina investicijskih fondova (u tis. kn, na kraju razdoblja)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Otvoreni investicijski fondovi	30.056.247	9.890.231	12.034.941	13.674.365	11.928.895
- s javnom ponudom	29.017.625	9.322.244	11.406.884	13.007.723	11.490.705
Novčani	4.140.206	3.907.382	6.044.826	6.859.559	7.240.022
Obveznički	674.073	510.977	554.761	1.180.904	723.421
Mješoviti	10.022.402	2.150.291	1.929.278	1.945.398	1.361.556
Dionički	14.180.944	2.753.595	2.878.020	3.021.862	2.165.706
- s privatnom ponudom	1.038.621	567.986	628.057	666.642	438.190
Novčani		8.398	84.803	96.587	
Obveznički	103.466	78.269	82.192	89.105	90.969
Mješoviti	276.994	150.697	149.317	150.901	79.218
Dionički	658.162	330.623	311.745	330.049	268.003
Zatvoreni investicijski fondovi	3.682.360	1.895.576	1.840.765	1.917.555	1.670.814
- s javnom ponudom	3.299.808	1.298.848	1.309.651	1.402.567	1.217.383
- s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine	382.552	596.729	531.114	514.989	453.431

Izvor: HANFA

Tablica A3: Struktura ulaganja otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom na dan 31.12.2011. godine (u tis. kn)

Vrsta imovine	Novčani	Obveznički	Mješoviti	Dionički	Ukupno
Novčana sredstva	243.449	18.579	30.788	77.001	369.816
Potraživanja	294.040	10.841	16.076	45.161	366.118
Vrijednosni papiri i depoziti	6.906.121	704.668	1.329.984	2.083.258	11.024.031
D o m a ć i	6.881.418	462.604	770.309	696.329	8.810.660
Dionice + GDR	0	0	305.582	508.635	814.217
Državne obveznice	283.501	133.258	84.115	5.870	506.744
Municipalne obveznice	0	4.275	1.915	0	6.190
Korporativne obveznice	305.028	198.208	215.919	58.258	777.413
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	1.101	815	1.916
Otvoreni investicijski fondovi	74.701	833	41.800	31.393	148.728
Kratkoročni vrijednosni papiri	2.368.690	56.645	24.636	4.992	2.454.963
Depoziti	3.849.498	69.385	95.240	86.366	4.100.489
I n o z e m n i	24.703	242.064	559.675	1.386.929	2.213.371
Dionice	0	0	286.941	1.122.453	1.409.393
Državne obveznice	0	156.214	143.731	84.587	384.532
Municipalne obveznice	0	0	0	0	0
Korporativne obveznice	0	13.702	31.577	43.474	88.753
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	421	22.232	22.654
Otvoreni investicijski fondovi	0	17.395	92.877	114.183	224.455
Kratkoročni vrijednosni papiri	24.703	54.753	4.128	0	83.584
Depoziti	0	0	0	0	0
Ostala imovina	0	0	898	767	1.665
UKUPNA IMOVINA	7.443.611	734.088	1.377.746	2.206.187	11.761.631
UKUPNE OBVEZE	203.589	10.667	16.190	40.481	270.926
Neto imovina	7.240.022	723.421	1.361.556	2.165.706	11.490.705
IZVEDENICE	600	484	737	1.791	3.611
REPO UGOVORI	224.225	0	0	200	224.425

Izvor: HANFA

Tablica B1: Broj mirovinskih fondova (na kraju razdoblja)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Obvezni mirovinski fondovi	4	4	4	4	4
Otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	6	6	6	6	6
Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	12	15	15	15	15
Ukupno	22	25	25	25	25

Izvor: HANFA

Tablica B2: Članstvo u mirovinskim fondovima (na kraju razdoblja)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Obvezni mirovinski fondovi	1.395.693	1.475.729	1.522.149	1.561.454	1.604.336
Otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	103.923	127.738	146.410	169.851	184.125
Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	11943	17.285	17.733	17.618	18.155
Ukupno	1.511.559	1.620.752	1.686.292	1.748.923	1.806.616

Izvor: HANFA, REGOS

Tablica B3: Neto imovina mirovinskih fondova (u tis. kn, na kraju razdoblja)

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Obvezni mirovinski fondovi	21.001.886	22.590.933	29.264.636	36.328.054	41.067.099
Otvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	692.810	799.665	1.144.809	1.472.212	1.642.130
Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi	119.082	148.378	218.343	287.794	326.598
Ukupno	21.813.778	23.538.977	30.627.788	38.088.061	43.035.827

Izvor: HANFA

Tablica B4: Struktura ulaganja imovine obveznih mirovinskih fondova (na kraju razdoblja, u tis. kn)

Vrsta imovine	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
DOMAĆA IMOVINA	20.297.532	20.920.792	26.572.709	32.580.847	36.473.475
Vrijednosni papiri i depoziti	19.947.365	20.633.823	26.181.820	32.396.114	36.103.618
Dionice + GDR	3.127.776	2.529.825	3.909.073	5.740.135	5.748.319
Državne obveznice	13.484.885	15.937.982	16.716.518	23.776.543	27.179.292
Municipalne obveznice	76.277	81.448	79.044	73.539	41.348
Korporativne obveznice	451.259	732.269	1.108.541	1.219.992	1.282.334
Zatvoreni investicijski fondovi	0	56.909	69.272	67.927	21.869
Otvoreni investicijski fondovi	2.543.021	373.285	1.031.757	550.914	1.033.923
Kratkoročni vrijednosni papiri	21.792	290.562	2.025.358	349.407	113.073
Depoziti	242.354	631.543	1.242.256	617.655	683.459
Novčana sredstva	232.527	265.500	375.189	111.361	228.283
Potraživanja	117.641	21.470	15.700	73.372	141.574
INOZEMNA IMOVINA	904.867	1.696.084	2.790.856	4.348.910	4.739.356
Dionice	689.226	481.446	763.268	1.858.651	2.909.502
Državne obveznice	0	307.489	1.253.393	444.719	213.552
Municipalne obveznice	0	0	0	0	0
Korporativne obveznice	42.114	475.845	60.764	49.968	1.503
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	0	0	0
Otvoreni investicijski fondovi	173.527	431.303	713.432	1.995.571	1.614.799
Kratkoročni vr. papiri	0	0	0	0	0
Depoziti	0	0	0	0	0
UKUPNA IMOVINA	21.202.399	22.616.876	29.363.566	36.929.757	41.212.831
Neto imovina	21.001.886	22.590.933	29.264.636	36.328.054	41.067.099

Izvor: HANFA

Tablica B5: Struktura ulaganja imovine otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (na kraju razdoblja, u tis. kn)

Vrsta imovine	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
DOMAĆA IMOVINA	687.823	744.502	981.424	1.283.511	1.503.137
Vrijednosni papiri i depoziti	648.184	727.049	962.589	1.255.358	1.462.983
Dionice + GDR	161.645	108.508	175.224	194.391	236.603
Državne obveznice	313.900	362.484	332.125	743.175	1.000.033
Municipalne obveznice	553	4.213	6.702	4.616	3.343
Korporativne obveznice	9.978	82.256	126.170	158.974	136.051
Zatvoreni investicijski fondovi	0	3.061	3.283	5.403	2.053
Otvoreni investicijski fondovi	144.684	9.031	102.878	31.654	40.773
Kratkoročni vrijednosni papiri	0	66.323	143.136	38.575	11.732
Depoziti	17.424	91.172	73.071	78.571	32.395
Novčana sredstva	38.956	17.290	15.778	27.618	27.475
Potraživanja	683	164	3.057	534	12.679
INOZEMNA IMOVINA	28.501	60.173	167.962	194.660	156.151
Dionice	12.886	16.359	63.878	125.216	114.535
Državne obveznice	699	32.786	55.403	0	0
Municipalne obveznice	0	0	0	0	0
Korporativne obveznice	0	0	11.156	0	0
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	0	0	0
Otvoreni investicijski fondovi	14.916	11.027	37.526	69.444	41.616
Kratkoročni vr. papiri	0	0	0	0	0
Depoziti	0	0	0	0	0
UKUPNA IMOVINA	716.324	804.675	1.149.386	1.478.171	1.659.288
Neto imovina	692.810	799.665	1.144.809	1.472.212	1.642.130

Izvor: HANFA

Tablica B6: Struktura ulaganja imovine zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (na kraju razdoblja, u tis. kn)

Vrsta imovine	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
DOMAĆA IMOVINA	118.447	140.654	199.109	264.478	295.299
Vrijednosni papiri i depoziti	111.222	128.886	196.308	256.718	285.552
Dionice + GDR	23.649	11.803	20.880	26.180	43.664
Državne obveznice	41.643	60.146	53.846	149.603	181.256
Municipalne obveznice	133	94	243	85	0
Korporativne obveznice	6.693	12.370	19.222	21.485	22.160
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	0	0	100
Otvoreni investicijski fondovi	30.999	8.427	27.531	26.855	23.350
Kratkoročni vrijednosni papiri	209	18.654	50.529	13.060	4.237
Depoziti	7.896	17.391	24.056	19.450	10.785
Novčana sredstva	6.359	8.971	2.363	7.741	7.610
Potraživanja	867	2.798	438	19	2.137
INOZEMNA IMOVINA	3.403	9.997	19.599	23.744	33.662
Dionice	2.262	1.863	11.926	22.112	20.364
Državne obveznice	0	7.035	5.459	0	0
Municipalne obveznice	0	0	0	0	0
Korporativne obveznice	0	0	1.159	0	0
Zatvoreni investicijski fondovi	0	0	0	0	0
Otvoreni investicijski fondovi	1.140	1.099	1.055	1.632	13.299
Kratkoročni vr. papiri	0	0	0	0	0
Depoziti	0	0	0	0	0
UKUPNA IMOVINA	121.850	150.651	218.707	288.222	328.961
Neto imovina	119.082	148.378	218.343	287.794	326.598

Izvor: HANFA

Tablica C1: Udjel aktive pojedinog društva za osiguranje i društva za reosiguranje u ukupnoj aktivi (u tis. kn)

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno	Udjel u aktivi svih društava u %	Životno osiguranje	Neživotno osiguranje	Ukupno	Udjel u aktivi svih društava u %	Ukupno Indeks 2011./2010.	
	31.12.2010.				31.12.2011.					
	2	3	4 (2+3)		5	6	7			8 (6+7)
Agram životno osiguranje d.d.	1.352.801		1.352.801	4,49%	1.412.066		1.412.066	4,42%	104,38	
Allianz Zagreb d.d.	1.897.295	1.205.638	3.102.932	10,30%	2.040.841	1.277.861	3.318.702	10,40%	106,95	
Basler osiguranje Zagreb d.d.	1.624.354	488.918	2.113.272	7,02%	1.711.308	459.367	2.170.675	6,80%	102,72	
BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.		103.707	103.707	0,34%		138.131	138.131	0,43%	133,19	
Croatia osiguranje d.d.	2.037.490	5.723.000	7.760.490	25,77%	1.991.612	5.808.142	7.799.753	24,43%	100,51	
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.		117.043	117.043	0,39%		121.965	121.965	0,38%	104,20	
Erste osiguranje VIG d.d.	329.918		329.918	1,10%	390.936		390.936	1,23%	118,49	
Euroherc osiguranje d.d.		2.717.353	2.717.353	9,02%		2.842.529	2.842.529	8,90%	104,61	
Generali osiguranje d.d.	509.830	285.452	795.282	2,64%	577.242	308.858	886.100	2,78%	111,42	
Grawe Hrvatska d.d.	2.101.093	373.474	2.474.567	8,22%	2.247.299	401.051	2.648.351	8,30%	107,02	
Helios VIG d.d.	832.846	197.681	1.030.527	3,42%	853.792	210.471	1.064.263	3,33%	103,27	
HOK osiguranje d.d.		254.553	254.553	0,85%		300.684	300.684	0,94%	118,12	
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.		39.779	39.779	0,13%		42.401	42.401	0,13%	106,59	
Izvor osiguranje d.d.		41.129	41.129	0,14%		45.128	45.128	0,14%	109,72	
Jadransko osiguranje d.d.		1.707.798	1.707.798	5,67%		1.766.551	1.766.551	5,53%	103,44	
KD životno osiguranje d.d.	32.718		32.718	0,11%	35.103		35.103	0,11%	107,29	
Kvarner VIG d.d.	1.147.172	593.637	1.740.809	5,78%	1.324.632	793.292	2.117.925	6,64%	121,66	
Merkur osiguranje d.d.	1.788.377	91.722	1.880.099	6,24%	1.907.132	96.065	2.003.197	6,28%	106,55	
Societe Generale osiguranje d.d.	63.390		63.390	0,21%	82.027		82.027	0,26%	129,40	
Sunce osiguranje d.d.		379.561	379.561	1,26%		383.534	383.534	1,20%	101,05	
Triglav osiguranje d.d.	336.162	584.023	920.186	3,06%	364.949	675.997	1.040.945	3,26%	113,12	
Uniqa osiguranje d.d.	572.619	253.827	826.446	2,74%	639.992	298.470	938.462	2,94%	113,55	
Velebit osiguranje d.d.		123.089	123.089	0,41%		136.285	136.285	0,43%	110,72	
Velebit životno osiguranje d.d.	56.177		56.177	0,19%	48.589		48.589	0,15%	86,49	
Victoria osiguranje d.d.		32.376	32.376	0,11%		32.500	32.500	0,10%	100,38	
Victoria životno osiguranje d.d.	118.668		118.668	0,39%	155.845		155.845	0,49%	131,33	
Allianz reosiguranje d.d.		24.591	24.591	2,88%				0,00%	0,00	
Croatia Lloyd d.d.		830.727	830.727	97,12%		982.147	982.147	100,00%	118,23	
UKUPNO društva za osiguranje	14.800.911	15.313.762	30.114.673	100,00%	15.783.364	16.139.283	31.922.647	100,00%	106,00	
UKUPNO društva za reosiguranje		855.318	855.318	100,00%		982.147	982.147	100,00%	114,83	
UKUPNO	14.800.911	16.169.080	30.969.991		15.783.364	17.121.431	32.904.794		106,25	

Izvor: HANFA

Tablica C2: Pregled zaračunate bruto premije životnih i neživotnih osiguranja (u tis. kn)

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	ŽIVOTNA OSIGURANJA			Udjel u premiji u %			NEŽIVOTNA OSIGURANJA			Udjel u premiji u %			UKUPNO			Udjel u premiji u %		
	01.01.2010.-31.12.2010.	01.01.2011.-31.12.2011.	Indeks 2011./2010.	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.		01.01.2010.-31.12.2010.	01.01.2011.-31.12.2011.	Indeks 2011./2010.	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.		01.01.2010.-31.12.2010.	01.01.2011.-31.12.2011.	Indeks 2011./2010.	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.	
	1	2	3	4 (3/2)	5	6	7	8	9 (8/7)	10	11		12 (2+7)	13 (3+8)	14 (13/12)	15	16	
Agram životno osiguranje d.d.	206.703	200.740	97,12	8,41	8,25				0,00	0,00		206.703	200.740	97,12	2,24	2,20		
Allianz Zagreb d.d.	345.717	373.394	108,01	14,07	15,36	638.251	652.158	102,18	9,42	9,73		983.968	1.025.552	104,23	10,65	11,23		
Basler osiguranje Zagreb d.d.	196.253	200.788	102,31	7,99	8,26	212.759	210.754	99,06	3,14	3,14		409.013	411.543	100,62	4,43	4,50		
BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.				0,00	0,00	65.239	68.245	104,61	0,96	1,02		65.239	68.245	104,61	0,71	0,75		
Croatia osiguranje d.d.	345.215	341.732	98,99	14,04	14,05	2.550.202	2.447.129	95,96	37,63	36,49		2.895.417	2.788.861	96,32	31,35	30,52		
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.				0,00	0,00	97.208	97.276	100,07	1,43	1,45		97.208	97.276	100,07	1,05	1,07		
Erste osiguranje VIG d.d.	106.756	104.333	97,73	4,34	4,29				0,00	0,00		106.756	104.333	97,73	1,16	1,14		
Euroherc osiguranje d.d.				0,00	0,00	1.002.519	1.000.198	99,77	14,79	14,92		1.002.519	1.000.198	99,77	10,86	10,95		
Generali osiguranje d.d.	114.766	125.618	109,46	4,67	5,17	186.443	198.564	106,50	2,75	2,96		301.209	324.182	107,63	3,26	3,55		
Grawe Hrvatska d.d.	246.510	245.928	99,76	10,03	10,12	151.874	146.752	96,63	2,24	2,19		398.384	392.680	98,57	4,31	4,30		
Helios VIG d.d.	128.589	123.157	95,78	5,23	5,07	46.232	52.915	114,45	0,68	0,79		174.822	176.072	100,72	1,89	1,93		
HOK osiguranje d.d.				0,00	0,00	165.468	176.673	106,77	2,44	2,63		165.468	176.673	106,77	1,79	1,93		
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.				0,00	0,00	1.551	6.687	431,15	0,02	0,10		1.551	6.687	431,15	0,02	0,07		
Izvor osiguranje d.d.				0,00	0,00		18.640		0,00	0,28			18.640		0,00	0,20		
Jadransko osiguranje d.d.				0,00	0,00	641.345	640.079	99,80	9,46	9,55		641.345	640.079	99,80	6,94	7,01		
KD životno osiguranje d.d.	8.248	12.268	148,74	0,34	0,50				0,00	0,00		8.248	12.268	148,74	0,09	0,13		
Kvamer VIG d.d.	211.394	186.845	88,39	8,60	7,69	300.026	261.250	87,08	4,43	3,90		511.421	448.096	87,62	5,54	4,90		
Merkur osiguranje d.d.	259.343	255.033	98,34	10,55	10,49	31.054	29.766	95,85	0,46	0,44		290.398	284.799	98,07	3,14	3,12		
Societe Generale osiguranje d.d.	29.414	37.793	128,49	1,20	1,55				0,00	0,00		29.414	37.793	128,49	0,32	0,41		
Sunce osiguranje d.d.				0,00	0,00	176.695	172.441	97,59	2,61	2,57		176.695	172.441	97,59	1,91	1,89		
Triglav osiguranje d.d.	75.031	71.491	95,28	3,05	2,94	330.473	324.461	98,18	4,88	4,84		405.504	395.952	97,64	4,39	4,33		
Uniq osiguranje d.d.	122.716	100.850	82,18	4,99	4,15	117.242	132.810	113,28	1,73	1,98		239.958	233.660	97,38	2,60	2,56		
Velebit osiguranje d.d.				0,00	0,00	62.326	67.107	107,67	0,92	1,00		62.326	67.107	107,67	0,68	0,74		
Velebit životno osiguranje d.d.	9.468	8.009	84,59	0,39	0,33				0,00	0,00		9.468	8.009	84,59	0,10	0,09		
Victoria osiguranje d.d.				0,00	0,00	851	1.346	158,13	0,01	0,02		851	1.346	158,13	0,01	0,01		
Victoria životno osiguranje d.d.	51.559	43.289	83,96	2,10	1,78				0,00	0,00		51.559	43.289	83,96	0,56	0,47		
Allianz reosiguranje d.d.				0,00	0,00	471		0,00	0,09	0,00		471		0,00	0,09	0,00		
Croatia Lloyd d.d.				0,00	0,00	522.775	473.844	90,64	99,91	100,00		522.775	473.844	90,64	99,91	100,00		
UKUPNO društva za osiguranje	2.457.683	2.431.268	98,93	100,00	100,00	6.777.762	6.705.252	98,93	100,00	100,00		9.235.445	9.136.520	98,93	100,00	100,00		
UKUPNO društva za reosiguranje				100,00	100,00	523.247	473.844	90,56	100,00	100,00		523.247	473.844	90,56	100,00	100,00		
UKUPNO	2.457.683	2.431.268	98,93	100,00	100,00	7.301.008	7.179.096	98,33	100,00	100,00		9.758.692	9.610.364	98,48	100,00	100,00		

Izvor: HANFA

Tablica C3: Dobit ili gubitak društava za osiguranje i društava za reosiguranje (u tis. kn)

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	Životno osiguranje		Neživotno osiguranje		Ukupno		Indeks 2011./2010.
	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.	01.01.2010.- 31.12.2010.	01.01.2011.- 31.12.2011.	
1	2	3	4	5	6 (2+4)	7 (3+5)	8
Agram životno osiguranje d.d.	34.507	53.009			34.507	53.009	153,62
Allianz Zagreb d.d.	15.600	20.292	56.656	72.761	72.256	93.053	128,78
Basler osiguranje Zagreb d.d.	-11.968	-52.308	-49.724	-57.839	-61.692	-110.147	178,54
BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.			1.025	4.051	1.025	4.051	395,16
Croatia osiguranje d.d.	4.528	4.647	39.076	74.019	43.604	78.667	180,41
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.			4.339	3.161	4.339	3.161	72,86
Erste osiguranje VIG d.d.	5.777	5.026			5.777	5.026	87,00
Euroherc osiguranje d.d.			90.238	183.751	90.238	183.751	203,63
Generali osiguranje d.d.	-1.870	796	3.252	1.833	1.382	2.629	190,21
Grawe Hrvatska d.d.	14.423	20.820	8.425	10.653	22.848	31.473	137,75
Helios VIG d.d.	6.994	23.480	3.004	9.280	9.998	32.759	327,66
HOK osiguranje d.d.			4.422	12.462	4.422	12.462	281,83
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.			-679	-989	-679	-989	145,59
Izvor osiguranje d.d.			-942	-11.988	-942	-11.988	1.272,90
Jadransko osiguranje d.d.			45.861	93.867	45.861	93.867	204,68
KD životno osiguranje d.d.	-7.227	-8.568			-7.227	-8.568	118,57
Kvarner VIG d.d.	9.700	-29.598	-14.698	-62.534	-4.998	-92.132	1.843,32
Merkur osiguranje d.d.	27.018	21.321	3.752	4.479	30.770	25.800	83,85
Societe Generale osiguranje d.d.	-349	3.144			-349	3.144	
Sunce osiguranje d.d.			14.381	9.431	14.381	9.431	65,58
Triglav osiguranje d.d.	14.807	13.575	-39.159	-12.888	-24.351	687	
Uniq osiguranje d.d.	2.956	1.214	523	42	3.479	1.256	36,10
Velebit osiguranje d.d.			-14.618	-18.488	-14.618	-18.488	126,47
Velebit životno osiguranje d.d.	-8.578	-9.262			-8.578	-9.262	107,98
Victoria osiguranje d.d.			-819	-749	-819	-749	91,45
Victoria životno osiguranje d.d.	-2.663	-449			-2.663	-449	16,84
Allianz reosiguranje d.d.			457		457		0,00
Croatia Lloyd d.d.			32.150	28.851	32.150	28.851	89,74
UKUPNO društva za osiguranje	103.654	67.139	154.317	314.317	257.972	381.456	147,87
UKUPNO društva za reosiguranje			32.607	28.851	32.607	28.851	88,48
UKUPNO	103.654	67.139	186.924	343.168	290.578	410.307	141,20

Izvor: HANFA

Tablica C4: Izdvajanja u neto tehničke pričuve društava za osiguranje i društava za reosiguranje (u tis. kn)

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	TEHNIČKE PRIČUVE, ukupno neto iznos		PRIČUVA ZA PRIJENOSNE PREMIJE, neto iznos		MATEMATIČKA PRIČUVA OSIGURANJA, neto iznos		PRIČUVA ŠTETA, neto iznos		PRIČUVE ZA POVRATE PREMIJA OVISNE I NEOVISNE O REZULTATU (BONUSI I POPUSTI), neto iznos		PRIČUVE ZA IZRAVNAVANJE ŠTETA (KOLEBANJE ŠTETA), neto iznos		OSTALE OSIGURATELJNO - TEHNIČKE PRIČUVE, neto iznos	
	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2010.	31.12.2011.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Agram životno osiguranje d.d.	1.003.718	1.052.177	6.760	4.919	976.004	1.028.381	20.954	18.877						
Allianz Zagreb d.d.	2.033.753	2.244.980	250.156	264.194	1.318.131	1.501.407	464.016	477.786	1.218	1.243			231	349
Basler osiguranje Zagreb d.d.	1.770.315	1.903.065	109.622	104.502	1.409.894	1.538.396	250.574	259.041					225	1.126
BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.	68.575	99.544			58.895	86.381	9.680	13.164						
Croatia osiguranje d.d.	5.318.007	5.294.303	917.318	903.066	1.770.867	1.816.417	2.615.066	2.551.392					14.757	23.427
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.	55.504	56.195	41.678	44.846			8.945	6.468	4.880	4.880				
Erste osiguranje VIG d.d.	256.831	312.406	7	108	254.779	310.609	2.045	1.689						
Euroherc osiguranje d.d.	1.551.114	1.495.286	549.019	539.826			1.002.095	955.460						
Generali osiguranje d.d.	604.703	686.979	70.144	73.908	442.479	504.971	91.292	105.134	788	2.967				
Grave Hrvatska d.d.	2.086.169	2.226.872	65.408	63.633	1.843.089	1.971.551	177.672	191.688						
Helios VIG d.d.	749.191	753.089	14.794	15.084	662.273	675.309	71.833	62.338			291	358		
HOK osiguranje d.d.	190.884	212.832	79.646	84.042			109.227	127.870					2.011	920
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	453	1.537	309	375			126	940		80	18	142		
Izvor osiguranje d.d.		12.315		9.451				2.864						
Jadransko osiguranje d.d.	851.129	841.068	327.559	328.272			523.570	512.796						
KD životno osiguranje d.d.	1.332	2.402	21	29	805	1.615	506	758						
Kvarner VIG d.d.	830.291	822.974	90.462	72.089	553.680	581.885	184.049	166.801					2.100	2.200
Merkur osiguranje d.d.	1.615.954	1.748.311	13.563	13.294	1.523.568	1.652.416	78.792	82.574			31	27		
Societe Generale osiguranje d.d.	22.128	38.489		7	20.869	36.078	1.259	2.403						
Sunce osiguranje d.d.	190.138	187.290	76.100	81.014			113.983	106.236	56	40				
Triglav osiguranje d.d.	605.588	601.164	139.080	129.450	207.460	233.611	245.412	223.774			252		13.383	14.329
Uniq osiguranje d.d.	409.397	468.322	39.120	39.832	339.458	392.295	30.466	35.595	353	601				
Velebit osiguranje d.d.	59.767	76.854	25.785	28.256			33.982	48.367						231
Velebit životno osiguranje d.d.	16.981	19.239	22	47	16.669	18.891	291	301						
Victoria osiguranje d.d.	629	1.136	402	518			226	617						
Victoria životno osiguranje d.d.	12.355	19.911			12.209	19.864	147	47						
Allianz reosiguranje d.d.														
Croatia Lloyd d.d.	398.087	375.587	48.027	37.312			308.749	295.057	311	218			41.000	43.000
UKUPNO društva za osiguranje	20.304.906	21.178.739	2.816.974	2.800.763	11.411.128	12.370.075	6.036.209	5.954.981	7.295	9.811	593	527	32.707	42.581
UKUPNO društva za reosiguranje	398.087	375.587	48.027	37.312			308.749	295.057	311	218			41.000	43.000
UKUPNO	20.702.994	21.554.326	2.865.001	2.838.075	11.411.128	12.370.075	6.344.958	6.250.038	7.607	10.029	593	527	73.707	85.581

Izvor: HANFA

Tablica C5: Odnos kapitala i granice solventnosti društava za osiguranje i društava za reosiguranje sa stanjem na dan 31.12.2011. godine (u tis. kn)

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	KAPITAL (prema članku 94. ZO-a)		GRANICA SOLVENTNOSTI (prema članku 98. I 99. ZO-a)		ODSTUPANJE OD GRANICE SOLVENTNOSTI (>=)	
	životno osiguranje	neživotno osiguranje	životno osiguranje	neživotno osiguranje	životno osiguranje	neživotno osiguranje
1	2	3	4	5	6 (2-4)	7 (3-5)
Agram životno osiguranje d.d.	172.346		52.561		119.786	
Allianz Zagreb d.d.	138.952	235.234	82.653	103.883	56.299	131.352
Basler osiguranje Zagreb d.d.	116.653	65.304	76.843	40.676	39.810	24.628
BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.		28.782		12.284		16.498
Croatia osiguranje d.d.	123.186	545.727	87.316	364.125	35.870	181.602
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.		56.032		17.510		38.522
Erste osiguranje VIG d.d.	43.679		16.361		27.318	
Euroherc osiguranje d.d.		307.648		168.228		139.420
Generali osiguranje d.d.	36.672	44.737	25.933	31.151	10.739	13.586
Grawe Hrvatska d.d.	153.406	66.833	90.238	24.304	63.167	42.529
Helios VIG d.d.	97.964	25.757	37.525	5.925	60.439	19.832
HOK osiguranje d.d.		40.891		32.843		8.048
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.		33.567		602		32.965
Izvor osiguranje d.d.		25.779		2.888		22.891
Jadransko osiguranje d.d.		220.964		109.957		111.006
KD životno osiguranje d.d.	23.742		1.606		22.136	
Kvarner VIG d.d.	118.078	147.064	36.836	39.525	81.242	107.539
Merkur osiguranje d.d.	120.820	32.339	81.315	3.671	39.505	28.668
Societe Generale osiguranje d.d.	36.613		8.755		27.858	
Sunce osiguranje d.d.		84.956		31.892		53.064
Triglav osiguranje d.d.	30.205	82.043	13.622	52.539	16.583	29.504
Uniqa osiguranje d.d.	32.974	24.698	20.793	11.664	12.181	13.034
Velebit osiguranje d.d.		27.961		9.890		18.070
Velebit životno osiguranje d.d.	25.468		1.210		24.258	
Victoria osiguranje d.d.		28.429		199		28.230
Victoria životno osiguranje d.d.	34.552		1.656		32.896	
Croatia Lloyd d.d.		86.350		46.948		39.402

Izvor: HANFA

Tablica C6: Osnovni osigurateljno-tehnički pokazatelji - ŽIVOTNA OSIGURANJA

Redni broj	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	RAZMJER ŠTETA (%)		RAZMJER TROŠKOVA (%)		KOMBINIRANI RAZMJER (%)		REZULTAT ULAGANJA (%)		KOEFIČIJENT ZADUŽENOSTI		RENTABILNOST VLASTITIH SREDSTAVA (%)		RENTABILNOST IMOVINE (%)	
		2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Agram životno osiguranje d.d.	89,89	80,41	20,70	20,61	110,59	101,02	5,00	4,92	0,80	0,78	14,72	20,65	2,55	3,75
2	Allianz Zagreb d.d.	93,88	89,84	33,79	33,64	127,67	123,48	7,31	6,51	0,91	0,92	9,73	14,60	0,82	0,99
3	Basler osiguranje Zagreb d.d.	109,51	127,22	41,00	35,14	150,51	162,36	6,00	4,83	0,95	0,93	-12,06	-30,49	-0,74	-3,06
4	BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.														
5	Croatia osiguranje d.d.	96,14	101,76	29,59	27,56	125,73	129,32	4,73	5,45	0,93	0,94	3,38	4,19	0,22	0,23
6	Croatia zdravstveno osiguranje d.d.														
7	Erste osiguranje VIG d.d.	86,46	88,48	25,89	24,77	112,35	113,25	5,74	5,29	0,83	0,87	11,69	11,12	1,75	1,29
8	Euroherc osiguranje d.d.														
9	Generali osiguranje d.d.	75,26	83,44	54,23	44,75	129,49	128,19	6,18	6,40	0,92	0,93	-4,30	2,05	-0,37	0,14
10	Grawe Hrvatska d.d.	115,65	125,28	25,85	25,65	141,50	150,93	6,19	7,17	0,93	0,92	10,41	13,57	0,69	0,93
11	Helios VIG d.d.	82,12	79,88	58,90	55,07	141,02	134,95	5,41	8,07	0,84	0,85	5,49	21,70	0,84	2,75
12	HOK osiguranje d.d.														
13	Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.														
14	Izvor osiguranje d.d.														
15	Jadransko osiguranje d.d.														
16	KD životno osiguranje d.d.	41,55	32,08	172,77	123,08	214,32	155,16	7,97	-7,25	0,21	0,31	-21,95	-26,08	-22,09	-24,41
17	Kvarner VIG d.d.	74,97	82,31	66,22	71,41	141,19	153,72	7,50	2,94	0,96	0,91	23,97	-19,07	0,85	-2,23
18	Merkur osiguranje d.d.	102,84	102,67	24,98	26,26	127,82	128,93	5,94	5,24	0,91	0,92	21,12	17,28	1,51	1,12
19	Societe Generale osiguranje d.d.	47,51	47,48	61,88	54,66	109,39	102,14	4,14	5,07	0,39	0,51	-0,90	8,46	-0,55	3,83
20	Sunce osiguranje d.d.														
21	Triglav osiguranje d.d.	81,99	85,91	23,91	21,65	105,90	107,56	7,65	6,55	0,89	0,88	70,34	44,94	4,40	3,72
22	Uniqa osiguranje d.d.	98,10	92,65	30,94	47,48	129,04	140,13	6,83	6,96	0,93	0,95	8,50	3,63	0,52	0,19
23	Velebit osiguranje d.d.														
24	Velebit životno osiguranje d.d.	53,97	38,71	156,83	150,61	210,80	189,32	4,04	-6,29	0,36	0,46	-19,37	-26,22	-15,27	-19,06
25	Victoria osiguranje d.d.														
26	Victoria životno osiguranje d.d.	95,72	93,86	19,66	18,85	115,38	112,71	8,70	8,70	0,70	0,78	-6,95	-1,28	-2,24	-0,29
27	Allianz reosiguranje d.d.														
28	Croatia Lloyd d.d.														
	UKUPNO	94,44	96,58	35,12	34,59	129,56	131,17	6,00	5,73	0,90	0,90	7,59	4,46	0,70	0,43

Izvor: HANFA

Tablica C7: Osnovni osigurateljno-tehnički pokazatelji - NEŽIVOTNA OSIGURANJA

Redni broj	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE	RAZMJER ŠTETA (%)		RAZMJER TROŠKOVA (%)		KOMBINIRANI RAZMJER (%)		REZULTAT ULAGANJA (%)		KOEFIČIJENT ZADUŽENOSTI		RENTABILNOST VLASTITIH SREDSTAVA (%)		RENTABILNOST IMOVINE (%)	
		2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Agram životno osiguranje d.d.														
2	Allianz Zagreb d.d.	50,75	46,98	46,38	47,31	97,13	94,29	4,39	5,44	0,75	0,74	23,42	27,95	4,70	5,69
3	Basler osiguranje Zagreb d.d.	56,82	56,91	58,42	58,34	115,24	115,25	-9,76	-10,87	0,89	0,85	-48,36	-45,04	-10,17	-12,59
4	BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.	55,83	50,16	49,95	52,96	105,78	103,12	5,09	5,54	0,70	0,76	3,38	13,79	0,99	2,93
5	Croatia osiguranje d.d.	60,57	57,78	44,46	45,55	105,03	103,33	1,33	3,56	0,74	0,74	2,65	5,10	0,68	1,27
6	Croatia zdravstveno osiguranje d.d.	61,48	60,41	39,36	34,97	100,84	95,38	3,05	2,05	0,52	0,51	8,33	5,60	3,71	2,59
7	Erste osiguranje VIG d.d.														
8	Euroherc osiguranje d.d.	51,09	34,94	45,11	51,08	96,20	86,02	3,69	4,05	0,71	0,68	12,71	25,17	3,32	6,46
9	Generali osiguranje d.d.	51,25	49,10	55,29	58,10	106,54	107,20	4,88	6,03	0,83	0,84	7,03	3,86	1,14	0,59
10	Grawe Hrvatska d.d.	61,61	56,81	59,30	55,46	120,91	112,27	5,46	6,33	0,81	0,81	13,52	15,81	2,26	2,66
11	Helios VIG d.d.	49,17	30,94	96,17	84,32	145,34	115,26	6,55	4,41	0,85	0,83	11,20	35,60	1,52	4,41
12	HOK osiguranje d.d.	59,35	51,41	40,66	41,24	100,01	92,65	4,71	3,07	0,86	0,84	14,09	34,69	1,74	4,14
13	Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	207,43	99,95	508,38	202,15	715,81	302,10	1,61	4,46	0,07	0,16	-1,81	-2,69	-1,71	-2,33
14	Izvor osiguranje d.d.		109,33		101,02		210,35	1,01	7,07	0,05	0,40	-2,35	-30,69	-2,29	-26,56
15	Jadransko osiguranje d.d.	44,09	37,06	51,86	51,69	95,95	88,75	2,36	3,15	0,65	0,61	8,21	15,93	2,69	5,31
16	KD životno osiguranje d.d.														
17	Kvarner VIG d.d.	61,13	66,23	70,53	101,54	131,66	167,77	2,45	-2,04	0,92	0,82	-24,38	-30,43	-2,48	-7,88
18	Merkur osiguranje d.d.	45,81	45,40	71,41	61,60	117,22	107,00	6,85	6,96	0,64	0,62	12,63	13,85	4,09	4,66
19	Societe Generale osiguranje d.d.														
20	Sunce osiguranje d.d.	68,36	70,90	33,13	33,95	101,49	104,85	5,48	6,18	0,66	0,65	12,60	7,54	3,79	2,46
21	Triglav osiguranje d.d.	73,06	62,15	46,20	47,28	119,26	109,43	2,84	2,24	0,86	0,87	-32,80	-13,15	-6,70	-1,91
22	Uniq osiguranje d.d.	60,15	60,40	107,78	102,95	167,93	163,35	6,84	5,46	0,88	0,90	1,74	0,15	0,21	0,01
23	Velebit osiguranje d.d.	69,66	70,58	67,24	62,86	136,90	133,44	4,84	-1,57	0,81	0,86	-38,78	-49,48	-11,88	-13,57
24	Velebit životno osiguranje d.d.														
25	Victoria osiguranje d.d.	52,75	44,87	396,67	263,96	449,42	308,83	6,07	5,61	0,09	0,13	-2,69	-2,57	-2,53	-2,30
26	Victoria životno osiguranje d.d.														
27	Allianz reosiguranje d.d.	-165,05		14.646,51		14.481,46		4,33		0,01		1,92		1,86	
28	Croatia Lloyd d.d.	72,41	68,32	33,28	37,03	105,69	105,35	5,88	4,87	0,67	0,71	13,14	11,36	3,87	2,94
	UKUPNO	57,12	51,31	47,82	50,05	104,94	101,36	2,70	3,41	0,73	0,73	4,55	7,97	1,16	2,00

Izvor: HANFA

Tablica D1: Ukupna aktiva leasing društava (u tis. kn)

Opis stavke / datum	31.12.2010. ¹	31.12.2011. ¹
DUGOTRAJNA IMOVINA	20.164.349	17.873.417
NEMATERIJALNA IMOVINA	36.319	29.841
MATERIJALNA IMOVINA	8.617.675	7.344.760
Materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku)	118.981	47.438
Materijalna imovina dana u operativni leasing	8.297.810	7.189.487
Nekretnine	1.081.004	1.102.221
Osobna vozila	4.381.889	3.978.743
Gospodarska vozila	968.016	733.068
Plovila	1.071.039	749.579
Letjelice	10.018	7.685
Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	727.364	611.961
Ostalo	58.480	6.229
Ostala materijalna imovina	144.184	104.335
Preuzeta imovina	56.700	3.500
DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	1.090.306	856.374
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	34.503	41.852
Ulaganja u dugotrajne vrijednosne papire	131.579	150.177
Dani dugotrajni zajmovi	845.891	600.183
Dani dugotrajni depoziti	2.394	14.735
Ostala dugotrajna financijska imovina	75.940	49.427
DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA	10.329.219	9.509.758
Potraživanja po osnovi financijskog leasinga	10.328.884	9.509.468
Ostala dugotrajna potraživanja	334	290
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	90.830	132.683
KRATKOTRAJNA IMOVINA	7.689.345	7.553.143
ZALIHE	460.211	611.437
KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA	5.026.184	4.729.156
Potraživanja po osnovi operativnog leasinga	239.942	226.463
Potraživanja po osnovi financijskog leasinga	4.539.139	4.291.408
Potraživanja od države i drugih institucija	91.855	82.098
Ostala kratkotrajna potraživanja	155.248	129.187
KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	1.520.118	1.583.160
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	0	0
Ulaganja u kratkotrajne vrijednosne papire	123.174	78.037
Dani kratkotrajni zajmovi	1.044.735	1.042.232
Dani kratkotrajni depoziti	300.501	437.993
Ostala kratkotrajna financijska imovina	51.708	24.898
NOVAC NA RAČUNU I BLAGAJNI	682.833	629.389
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	215.869	173.114
UKUPNA AKTIVA	28.069.563	25.599.674
Aktivni izvanbilančni zapisi	2.127.613	2.983.689

1) Podaci na dan 31.12.2010. dostavljeni su u Agenciju na izvještajima sa stanjem na dan 31.12.2011. godine
Izvor: HANFA

Tablica D2: Ukupna pasiva leasing društava (u tis. kn)

Opis stavke / datum	31.12.2010. ¹	31.12.2011. ¹
KAPITAL I REZERVE	92.174	871.327
Upisani kapital	624.384	725.749
U tome u vlasništvu nerezidenata	492.465	582.642
Revalorizacijska rezerva	12.453	12.453
Ostale rezerve	1.412.423	2.263.468
Zadržana dobit/preneseni gubitak	-918.130	-1.998.147
Dobit/gubitak tekuće godine	-1.038.955	-132.195
REZERVIRANJA	70.917	95.492
DUGOROČNE OBVEZE	17.337.276	15.587.393
Obveze za dugoročne kredite ino banaka i financijskih institucija	15.023.313	13.798.735
Obveze za dugoročne kredite domaćih banaka i financijskih institucija	1.024.936	838.833
Obveze za predujmove po osnovi leasinga	6.643	5.326
Obveze za depozite i jamstva po osnovi leasinga	1.266.389	923.624
Obveze za izdane vrijednosne papire	0	0
Ostale dugoročne obveze	3.673	11.215
Odgođena porezna obveza	12.322	9.659
KRATKOROČNE OBVEZE	10.086.272	8.616.843
Obveze za kredite ino banaka i financijskih institucija	9.078.729	7.651.226
Obveze za kredite domaćih banaka i financijskih institucija	255.515	326.592
Obveze za kratkoročne vrijednosne papire	0	0
Obveze za predujmove po osnovi leasinga	49.924	50.330
Obveze za depozite i jamstva po osnovi leasinga	333.481	391.925
Ostale kratkoročne obveze	368.622	196.770
ODGOĐENO PLACANJE TROSKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	482.925	428.619
UKUPNA PASIVA	28.069.563	25.599.674
Pasivni izvanbilančni zapisi	2.127.613	2.983.689

1) Podaci na dan 31.12.2010. dostavljeni su u Agenciju na izvještajima sa stanjem na dan 31.12.2011. godine
Izvor: HANFA

Tablica D3: Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (račun dobiti i gubitka) leasing društava (u tis. kn)

Opis stavke / razdoblje	01.01.2010.- 31.12.2010. ¹	01.01.2011.- 31.12.2011. ¹
PRIHODI OD KAMATA	1.261.701	1.103.445
Prihod od kamata - financijski leasing	949.398	921.231
Prihod od kamata - dani zajmovi	183.254	98.097
Ostali prihodi od kamata	129.049	84.117
RASHODI PO OSNOVI KAMATA	658.911	720.533
Kamatni rashodi za kredite primljene od domaćih banaka i financijskih institucija	34.337	50.404
Kamatni rashodi za kredite primljene od ino-banaka i financijskih institucija	594.183	650.414
Ostali kamatni rashodi	30.391	19.715
DOBIT/GUBITAK OD KAMATA	602.790	382.911
PRIHODI OD PROVIZIJA I NAKNADA	104.418	86.596
RASHODI ZA PROVIZIJE I NAKNADE	30.769	33.835
DOBIT/GUBITAK OD PROVIZIJA I NAKNADA	73.649	52.761
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	3.154.525	2.907.686
Prihod ostvaren po osnovi operativnog leasinga	2.864.669	2.560.581
Dobit od prodaje imovine - operativni leasing	64.024	115.327
Dobit od prodaje imovine - financijski leasing	13.816	25.526
Dobit od nadoknadivih troškova vezanih uz leasing	25.234	20.696
Dobit od tečajnih razlika	4.000	7.092
Ostali prihodi	182.783	178.465
OSTALI POSLOVNI RASHODI	3.382.801	2.821.385
Gubitak od prodaje imovine - operativni leasing	50.009	26.153
Gubitak od prodaje imovine - financijski leasing	7.891	1.761
Gubitak od nadoknadivih troškova vezanih uz leasing	17.149	12.367
Gubitak od tečajnih razlika	371.758	194.219
Trošak amortizacije imovine u operativnom leasingu	2.126.679	1.833.663
Troškovi amortizacije ostale imovine	23.163	22.141
Troškovi osoblja	235.122	241.325
Opći i administrativni troškovi poslovanja	282.220	289.951
Ostali rashodi	268.811	199.804
DOBIT/GUBITAK IZ OSTALIH PRIHODA I RASHODA	-228.276	86.301
DOBIT/GUBITAK PRIJE TROŠKOVA ISPRAVKA VRIJEDNOSTI ZA GUBITKE OD UMANJENJA	448.163	521.974
Troškovi ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja (troškovi vrijednosnog usklađenja)	1.481.067	636.308
DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA NA DOBIT	-1.032.904	-114.335
Porez na dobit	6.051	17.861
DOBIT/GUBITAK NAKON POREZA NA DOBIT	-1.038.955	-132.195
Pripisano imateljima kapitala matice	0	0
Pripisano manjinskom interesu	0	0
OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT	-2.575	1.667
Promjena revalorizacijskih rezervi (nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine)	0	0
Nerealizirani dobiti/gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	-5.811	-1.053
Dobici/gubici od instrumenta zaštite novčanog toka	2.044	2.426
Aktuarski dobiti/gubici po mirovinskim planovima definiranih primanja	0	0
Dobici/gubici proizašli iz preračunavanja financijskih izvještaja inozemnog poslovanja	0	0
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobiti	-1.192	-294
Ukupna sveobuhvatna dobit	-1.041.530	-130.528

1) Podaci za razdoblje 01.01.-31.12.2010. dostavljeni su u Agenciju na izvještajima za razdoblje 01.01.-31.12.2011. godine

Izvor: HANFA

Tablica D4: Struktura portfelja aktivnih ugovora leasing društava po vrstama i prema objektu leasinga/zajma

Stanje na dan		31.12.2010. ¹		31.12.2011. ¹	
Opis	Broj aktivnih ugovora	Vrijednost aktivnih ugovora (nedospjela ugovorena vrijednost / nedospjela potraživanja) ² (u tis. kn)	Broj aktivnih ugovora	Vrijednost aktivnih ugovora (nedospjela ugovorena vrijednost / nedospjela potraživanja) ² (u tis. kn)	
Operativni leasing	UKUPNO	73.909	6.490.073	66.058	5.607.773
	Nekretnine	80	1.005.239	84	1.159.976
	Osobna vozila	61.167	3.451.735	55.396	3.014.043
	Gospodarska vozila	8.388	678.100	6.850	511.704
	Plovila	1.016	680.272	841	426.062
	Letjelice	1	3.342	1	682
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	2.929	614.330	2.663	489.649
	Ostalo	328	57.055	223	5.657
Financijski leasing	UKUPNO	73.120	14.085.258	68.535	12.910.956
	Nekretnine	1.081	4.360.102	1.098	4.454.536
	Osobna vozila	41.396	2.640.106	40.671	2.385.394
	Gospodarska vozila	17.998	3.078.927	15.662	2.656.642
	Plovila	835	483.229	786	341.716
	Letjelice	1	27.386	2	36.637
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	10.438	3.233.091	9.392	2.772.065
	Ostalo	1.371	262.415	924	263.966
Zajmovi	UKUPNO	7.583	1.164.649	4.300	819.037
	Nekretnine	486	831.010	424	630.949
	Osobna vozila	4.288	92.555	2.234	36.707
	Gospodarska vozila	1.487	22.866	826	5.681
	Plovila	195	40.743	110	29.071
	Letjelice	3	0	3	0
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	1.100	95.537	686	63.738
	Ostalo	24	81.937	17	52.891
UKUPNO	UKUPNO	154.612	21.739.979	138.893	19.337.766
	Nekretnine	1.647	6.196.351	1.606	6.245.461
	Osobna vozila	106.851	6.184.396	98.301	5.436.144
	Gospodarska vozila	27.873	3.779.893	23.338	3.174.027
	Plovila	2.046	1.204.244	1.737	796.849
	Letjelice	5	30.728	6	37.319
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	14.467	3.942.959	12.741	3.325.452
	Ostalo	1.723	401.408	1.164	322.514

1) Podaci na dan 31.12.2010. dostavljeni su u Agenciju na izvještajima sa stanjem na dan 31.12.2011. godine

2) Nedospjela ugovorena vrijednost kod strukture portfelja operativnog leasinga – odnosi se na iznos nedospjelih najamnina (bez PDV-a) po ugovorima o operativnom leasingu; navedeni iznos ne uključuje ostatak vrijednosti.

Nedospjela potraživanja – odnosi se na nedospjeli iznos financiranja (nedospjela glavnica) po ugovorima o financijskom leasingu te zajmovima umanjeno za ispravak vrijednosti potraživanja.

Izvor: HANFA

Tablica D5: Struktura portfelja novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga po vrstama i prema predmetu leasinga

Razdoblje od 01.01. do		31.12.2010. ¹		31.12.2011. ¹	
Opis	Broj novozaključenih ugovora u razdoblju	Vrijednost novozaključenih ugovora (ugovorena / financirana vrijednost) ² (u tis. kn)		Vrijednost novozaključenih ugovora (ugovorena / financirana vrijednost) ² (u tis. kn)	
Operativni leasing	UKUPNO	12.803	2.117.755	15.716	2.091.842
	Nekretnine	10	389.995	18	181.127
	Osobna vozila	11.193	1.278.806	14.009	1.482.313
	Gospodarska vozila	1.214	170.611	1.062	175.122
	Plovila	96	150.906	104	110.660
	Letjelice	0	0	0	0
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	274	126.585	434	141.321
	Ostalo	16	852	89	1.298
Financijski leasing	UKUPNO	15.643	3.583.540	14.940	3.473.063
	Nekretnine	163	649.330	116	650.116
	Osobna vozila	9.796	1.071.099	9.896	1.120.618
	Gospodarska vozila	3.457	777.242	2.897	795.277
	Plovila	132	112.161	134	78.759
	Letjelice	0	0	0	0
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	1.619	857.681	1.502	723.075
	Ostalo	476	116.026	395	105.217
UKUPNO	UKUPNO	28.446	5.701.295	30.656	5.564.905
	Nekretnine	173	1.039.325	134	831.243
	Osobna vozila	20.989	2.349.905	23.905	2.602.931
	Gospodarska vozila	4.671	947.853	3.959	970.400
	Plovila	228	263.068	238	189.419
	Letjelice	0	0	0	0
	Postrojenja, strojevi, transportni uređaji i oprema	1.893	984.266	1.936	864.397
	Ostalo	492	116.878	484	106.515

1) Podaci za razdoblje 01.01.-31.12.2010. dostavljeni su u Agenciju na izvještajima za razdoblje 01.01.-31.12.2011. godine

2) Ugovorena vrijednost kod strukture portfelja operativnog leasinga – odnosi se na ukupno ugovoreni iznos koji je jednak ukupnom zbroju najamnina (bez PDV-a) po ugovorima o operativnom leasingu; navedeni iznos ne uključuje ostatak vrijednosti.

Financirana vrijednost ugovora kod strukture portfelja financijskog leasinga – odnosi se na iznos financiranja kojim se financira primatelj leasinga (glavnica) po ugovorima o financijskom leasingu sklopljenim u izvještajnom razdoblju.

Izvor: HANFA

11.2. Popis tablica

Tablica 1.1. Kretanje vrijednosti burzovnih indeksa u 2011. godini.....	9
Tablica 1.3.1. Broj aktivnih investicijskih društava.....	14
Tablica 1.3.2. Bilanca investicijskih društava na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	15
Tablica 1.3.3. Račun dobiti i gubitka investicijskih društava za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn).....	17
Tablica 1.3.4. Adekvatnost kapitala investicijskih društava na dan 31.12.2011. godine (kapital u tis. kn).....	19
Tablica 1.3.5. Ukupni prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti za 2011. godinu (u tis. kn).....	20
Tablica 1.4.1. Usporedba izdavanja i oduzimanja dozvola u 2010. i 2011. godini.....	22
Tablica 1.4.2. Prospekti izdanja i uvrštenja tijekom 2010. i 2011. godine.....	23
Tablica 1.4.3. Broj preuzimanja i isplaćena sredstva tijekom 2010. i 2011. godine.....	24
Tablica 2.1. Usporedba broja investicijskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine.....	32
Tablica 2.1.1. Neto imovina otvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	33
Tablica 2.1.2. Neto imovina pod upravljanjem društava koja upravljaju otvorenim investicijskim fondovima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	36
Tablica 2.3.1. Bilanca društava za upravljanje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. (u tis. kn).....	39
Tablica 2.3.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje u 2010. i 2011. (u tis. kn).....	40
Tablica 2.4.1. Investicijski fondovi osnovani posebnim zakonom na dan 31.12.2011. godine (neto imovina u tis. kn).....	41
Tablica 2.4.2. Struktura ulaganja imovine Fonda hrvatskih branitelja Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	41
Tablica 2.4.3. Struktura ulaganja Umirovljeničkog fonda na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	42
Tablica 2.5.1. Broj okončanih predmeta u 2010. i 2011. godini.....	43

Tablica 2.6.1. Provedeni neposredni nadzori nad društvima za upravljanje investicijskim fondovima u 2011. godini.....	44
Tablica 3.1.1. Članstvo u obveznim mirovinskim fondovima.....	47
Tablica 3.1.2. Neto doprinosi obveznih mirovinskih fondova u 2011. godini (u tis. kn).....	47
Tablica 3.1.3. Struktura ulaganja obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	50
Tablica 3.1.4. Anualizirani prinosi vrijednosti obračunskih jedinica obveznih mirovinskih fondova i Mirex-a.....	53
Tablica 3.2.1. Bilanca društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	54
Tablica 3.2.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondom u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	55
Tablica 3.3.1. Članstvo u otvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima.....	57
Tablica 3.3.2. Bruto doprinosi članova otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova (u tis. kn).....	57
Tablica 3.3.3. Struktura ulaganja otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	59
Tablica 3.3.4. Anualizirani prinosi otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova	61
Tablica 3.3.5. Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fondovi.....	62
Tablica 3.3.6. Osnovni pokazatelji za zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove	63
Tablica 3.3.7. Vrijednost obračunskih jedinica i prinosi zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova	63
Tablica 3.4.1. Bilanca društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	64
Tablica 3.4.2. Račun dobiti i gubitka društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	65
Tablica 3.5.1. Bilanca stanja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	69
Tablica 3.5.2. Račun dobiti i gubitka za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn).....	70
Tablica 3.6.1. Broj obrađenih predmeta vezanih uz poslovanje mirovinskih društava i mirovinskih fondova.....	72
Tablica 4.1.1. Pregled zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	82

Tablica 4.1.2. Obvezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanese trećim osobama na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	84
Tablica 4.1.3. Struktura aktive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	85
Tablica 4.1.4. Struktura pasive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	86
Tablica 4.4.1. Skraćena bilanca redovite djelatnosti Ureda dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	102
Tablica 4.4.2. Prihodi i rashodi iz redovite djelatnosti Ureda za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn).....	103
Tablica 4.4.3. Skraćena bilanca Garancijskog fonda na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	104
Tablica 4.5.1. Skraćeni prikaz bilance stanja na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	106
Tablica 4.5.2. Račun dobiti i gubitka za 2010. i 2011. godinu (u tis. kn).....	107
Tablica 5.1.1. Aktiva, vrijednost novozaključenih ugovora, vrijednost aktivnih ugovora i broj zaposlenih u djelatnosti leasinga u razdoblju od 31.12.2006. do 31.12.2011. godine.....	109
Tablica 5.2.1. Usporedni skraćeni prikaz aktive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	111
Tablica 5.2.2. Usporedni prikaz aktive po leasing društvima na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	112
Tablica 5.3.1. Usporedni skraćeni prikaz pasive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	113
Tablica 5.4.1. Usporedni skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	115
Tablica 5.5.1. Struktura portfelja cjelokupne djelatnosti leasinga na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine.....	116
Tablica 5.5.2. Usporedni prikaz broja i vrijednosti novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godini	117
Tablica 5.5.3. Usporedni prikaz broja i vrijednosti aktivnih ugovora djelatnosti leasinga u 2010. i 2011. godini.....	118
Tablica 5.6.1. Usporedni prikaz broja novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga u 2010. i 2011. godini.....	119

Tablica 5.6.2. Usporedni prikaz vrijednosti novozaključenih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	120
Tablica 5.6.3. Broj aktivnih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga/zajma na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine.....	121
Tablica 5.6.4. Vrijednost aktivnih ugovora djelatnosti leasinga prema objektima leasinga/zajma na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	121
Tablica 6.1. Broj društava koja obavljaju poslove factoringa i ukupno iskazana aktiva na dan 31.12.2009., 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	128
Tablica 6.2. Kretanje i udjel aktive društava koja obavljaju poslove factoringa u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	128
Tablica 6.1.1. Agregirana aktiva djelatnosti factoringa na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	129
Tablica 6.2.1. Agregirana pasiva djelatnosti factoringa na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	132
Tablica 6.3.1. Agregirani račun dobiti i gubitka djelatnosti factoringa za razdoblja od 01.01.2010. do 31.12.2010. i 01.01.2011. do 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	134
Tablica 6.3.2. Iskazana dobit i udjeli društava koja su ostvarila dobit u djelatnosti factoringa u 2010. i 2011. godini (u tis. kn).....	135
Tablica 9.1.1. Pregled optužnih prijedloga podnesenih 2011. godine.....	145
Tablica 10.1. Račun prihoda i rashoda Agencije za 2011. godinu (u kn).....	149
Tablica 10.2. Bilanca Agencije za 2011. godinu (u kn).....	150

11.3. Popis grafikona

Grafikon 1.1. Kretanje vrijednosti indeksa CROBEX i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini.....	8
Grafikon 1.2. Godišnji prinos indeksa CROBEX od 1998. do 2011. godine.....	9
Grafikon 1.3. Ostvareni prinosi svjetskih indeksa u 2011. godini	10
Grafikon 1.4. Kretanje vrijednosti indeksa CROBIS i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini	11
Grafikon 1.5. Godišnji prinos indeksa CROBIS u razdoblju od 2003. do 2011. godine	12

Grafikon 1.6. Kretanje vrijednosti indeksa CROBEX 10 i prometa na Zagrebačkoj burzi d.d. u 2011. godini	12
Grafikon 1.3.1. Udjel imovine pojedinog investicijskog društva u ukupnoj imovini investicijskih društava na dan 31.12.2011. godine.....	16
Grafikon 1.3.2. Dobit/gubitak investicijskih društava u 2011. godini (u tis. kn).....	18
Grafikon 1.3.3. Ostvareni prihodi s osnove pružanja investicijskih usluga i obavljanja i investicijskih aktivnosti po pravnim osobama za 2011. godinu	20
Grafikon 2.1.1. Udjel u ukupnoj neto imovini otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom (u tis. kn).....	34
Grafikon 2.1.2. Udjel u ukupnoj neto imovini otvorenih investicijskih fondova s privatnom ponudom (u tis. kn).....	34
Grafikon 2.1.3. Struktura ulaganja otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom na dan 31.12.2011. godine (u tis. kn).....	35
Grafikon 2.1.4. Udjel domaće i inozemne imovine u neto imovini otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom na dan 31.12.2011. godine.....	35
Grafikon 2.1.5. Udjel u neto imovini otvorenih investicijskih fondova prema vlasničkoj strukturi društava za upravljanje na dan 31.12.2011. godine.....	36
Grafikon 2.2.1. Neto imovina zatvorenih investicijskih fondova u razdoblju od 2007. do 2011. godine (u tis. kn)	37
Grafikon 2.2.2. Udjel ZIF-ova s javnom ponudom i ZIF-ova s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine u ukupnoj neto imovini ZIF-ova na dan 31.12.2011. godine.....	38
Grafikon 2.3.1. Ostvarena dobit društava za upravljanje nakon oporezivanja u 2011. godini.....	40
Grafikon 3.1.1. Neto doprinosi obveznih mirovinskih fondova od 2002. do 2011. godine (u tis. kn)	48
Grafikon 3.1.2. Neto imovina obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine.....	48
Grafikon 3.1.3. Omjer neto imovine i neto doprinosa obveznih mirovinskih fondova u razdoblju od 30.04.2002. do 31.12.2011. godine	49
Grafikon 3.1.4. Struktura ulaganja obveznih mirovinskih fondova na dan 31.12.2011. godine (u tis. kn)	51
Grafikon 3.1.5. Kretanje indeksa vrijednosti obračunskih jedinica i indeksa Mirex-a tijekom 2011. godine.....	52
Grafikon 3.2.1. Udjel u imovini pod upravljanjem prema vlasničkoj strukturi	56

Grafikon 3.3.1. Bruto doprinosi članova otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u posljednjih pet godina (u tis. kn).....	58
Grafikon 3.3.2. Struktura ulaganja otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova ova u posljednjih pet godina (u tis. kn).....	60
Grafikon 3.4.1. Udjel u imovini pod upravljanjem prema vlasničkoj strukturi	66
Grafikon 4.1.1. Premija po stanovniku za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u kn).....	75
Grafikon 4.1.2. Udjel zaračunate bruto premije u BDP-u za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %).....	75
Grafikon 4.1.3. Broj licenciranih društava za osiguranje i društava za reosiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine.....	76
Grafikon 4.1.4. Poslovi osiguranja koje su društva za osiguranje i društva za reosiguranje obavljala tijekom 2011. godine	77
Grafikon 4.1.5. Vlasnička struktura licenciranih društava za osiguranje i društava za reosiguranje (neposredno vlasništvo) u razdoblju od 2002. do 2011. godine	78
Grafikon 4.1.6. Kretanje zaračunate bruto premije osiguranja društava za osiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine (u tis. kn)	79
Grafikon 4.1.7. Indeksi zaračunate bruto premije osiguranja društava za osiguranje u razdoblju od 2002. do 2011. godine	80
Grafikon 4.1.8. Udjel životnih i neživotnih osiguranja društava za osiguranje u ukupnoj zaračunatoj bruto premiji osiguranja u razdoblju od 2002. do 2011. godine (u %)	81
Grafikon 4.1.9. Struktura premije po vrstama osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u %) ..	83
Grafikon 4.1.10. Struktura aktive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u %)	86
Grafikon 4.1.11. Struktura pasive društava za osiguranje i društava za reosiguranje na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u %)	87
Grafikon 4.1.12. Rezultat poslovanja društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje od 2007. do 2011. godine (u mil. kn)	88
Grafikon 4.1.13. Kretanje neto tehničke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u tis. kn).....	89
Grafikon 4.1.14. Struktura neto tehničkih pričuva za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %).	89
Grafikon 4.1.15. Struktura ulaganja iz sredstava tehničke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)	91

Grafikon 4.1.16. Struktura ulaganja iz sredstava matematičke pričuve za razdoblje od 2002. do 2011. godine (u %)	92
Grafikon 4.1.17. Struktura ulaganja iz sredstava matematičke pričuve, tehničke pričuve, osim matematičke pričuve te ulaganja imovine iz kapitala za razdoblje od 2008. do 2011. godine (u mlrd. kn)	93
Grafikon 4.1.18. Odnos raspoloživog kapitala i granice solventnosti po društvima u skupni životnih osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u mil. kn).....	94
Grafikon 4.1.19. Odnos raspoloživog kapitala i granice solventnosti po društvima za osiguranje u skupini neživotnih osiguranja na dan 31.12.2011. godine (u mil. kn)	95
Grafikon 4.4.1. Stanje imovine Garancijskog fonda od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine (u mil. kn)	104
Grafikon 5.1. Broj leasing društava u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2003. do 2011. godine	108
Grafikon 5.1.1. Struktura temeljnog kapitala leasing društava po podrijetlu kapitala na dan 31.12.2011. godine (u %).......	110
Grafikon 5.2.1. Struktura ukupne aktive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2011. godine	111
Grafikon 5.3.1. Struktura ukupne pasive djelatnosti leasinga na dan 31.12.2011. godine...	113
Grafikon 5.5.1. Vrijednost novozaključenih i aktivnih ugovora u razdoblju od 2006. do 2011. godine (u mil. kn)	116
Grafikon 5.5.2. Struktura portfelja djelatnosti leasinga – usporedba vrijednosti novozaključenih ugovora po razdobljima (u mil. kn)	117
Grafikon 5.5.3. Struktura portfelja djelatnosti leasinga – usporedba vrijednosti aktivnih ugovora na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine (u mil. kn)	118
Grafikon 5.6.1. Usporedba strukture broja i vrijednosti novozaključenih ugovora prema objektima leasinga u 2011. godini.....	120
Grafikon 6.1.1. Agregirana aktiva djelatnosti factoringa u razdoblju od 2006. do 2011. godine (u mil. kn).....	130
Grafikon 6.1.2. Struktura aktive djelatnosti factoringa na dan 31.12.2011. godine.....	131
Grafikon 6.2.1. Struktura pasive djelatnosti factoringa na dan 31.12.2011. godine.....	133